

Onsdag den 14. december 2016 (D)

1

36. møde

Onsdag den 14. december 2016 kl. 9.00

Dagsorden

1) 1. del af 3. behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2017.

Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsættelse 04.10.2016. 1. behandling 06.10.2016. Betænkning 10.11.2016. 2. behandling 17.11.2016. Tillægsbetænkning 08.12.2016).

Kl. 09:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Lovforslag nr. L 97 (Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Trepartsaftale på Beskæftigelsesministeriets område – om uddannelsesløft, voksenlærlingeordningen og 6 ugers jobrettet uddannelse)).

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Lovforslag nr. L 98 (Forslag til lov om anlæg af Haderup Omfartsvej).

Finansministeren (Kristian Jensen):

Lovforslag nr. L 100 (Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre. (Ændring af ministres vederlæggelse og pensionsforhold som opfølgning på Vederlagskommissionens anbefalinger m.v.)).

Skatteministerens (Karsten Lauritzen):

Lovforslag nr. L 101 (Forslag til lov om ændring af personskatteloven og lov om skattefri kompensation for forhøjede energi- og miljøafgifter. (Forhøjelse af bundskatten og det skrå skatteloft samt reduktion af den grønne check til finansiering af afskaffelsen af PSO-afgiften m.v.)),

Lovforslag nr. L 102 (Forslag til lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. og lov om kommunal ejendomsskat. (Overdragelse af inddrivelsesopgaven vedrørende fortrinsberettigede kommunale fordringer til kommunerne)),

Lovforslag nr. L 103 (Forslag til lov om ændring af personskatteloven og virksomhedsskatteoven. (Kildeartsbegrænsning af underskud fra fysiske personers investeringer i visse anpartsprojekter)) og

Lovforslag nr. L 104 (Forslag til lov om ændring af lov om kommunal ejendomsskat og lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner. (Fastfrysning af grundskylden i 2017 for alle ejendomme)).

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Lovforslag nr. L 105 (Forslag til lov om ændring af af retsplejeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. (Udeblivelsesdomme, forkyndelse og anvendelse af digital kommunikation i straffesager m.v.)).

Søren Gade (V), Henrik Sass Larsen (S), Leif Mikkelsen (LA), Morten Østergaard (RV) og Mette Abildgaard (KF):

Lovforslag nr. L 106 (Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Ændring af folketingsmedlemmernes vederlæggelse og pensionsforhold som opfølgning på Vederlagskommissionens anbefalinger m.v.)).

Martin Henriksen (DF) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 21 (Hvordan forholder regeringen sig til, at der i Brøndby Strand bor flere med indvandrerbaggrund end med dansk baggrund, og giver dette anledning til nye tiltag, som skal stoppe den voldsomme indvandring?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling, 1. del, af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2017.

Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsættelse 04.10.2016. 1. behandling 06.10.2016. Betænkning 10.11.2016. 2. behandling 17.11.2016. Tillægsbetænkning 08.12.2016).

Kl. 09:02

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Uden for tillægsbetænkningen er der af finansministeren den 8. december 2016 stillet ændringsforslag nr. 458-522.

For god ordens skyld gør jeg opmærksom på, at følgende ændringsforslag, der fremgår af tillægsbetænkningen ifølge samme, er taget tilbage. Det drejer sig om ændringsforslag nr. 26, 36, 80, 101, 119, 213, 214, 278, 279 og 425-428. De er derfor bortfaldet.

Så er forhandlingen åbnet, og det er først hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 09:03

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Tak, formand. Vi tager nu hul på første del af tredje behandling af finansloven for 2017. Utrolig meget har ændret sig i dansk politik, siden vi gik i gang med denne rejse i slutningen af august. Der er en anden regering, der er en anden finansminister – velkommen til – og ifølge udenrigsministeren har der jo stort set været afholdt folketingsvalg.

Men der er noget, der ikke har ændret sig siden dengang: Socialdemokratiet står stadig, hvor vi hele tiden har stået, klar til at forhandle med den til enhver tid siddende regering, så længe den er klar til konstruktive, bredt funderede løsninger på de reelle problemer, Danmark har – hvis vi vel at mærke bliver inviteret.

En anden ting har heller ikke ændret sig. I den anden verden, i regeringskontorerne, står stadig en regering, der først og fremmest er optaget af at lægge store planer, planer, som stort set aldrig bliver til andet end det papir, de er skrevet på. Som isdronningen i eventyret holder regeringen nærmest dagligt et spejl op foran sig selv og spørger: Hvem har den smukkeste plan i landet her? Og planer har der sandelig været nok af til at tilfredsstille selv den mest forfængelige isdronning. Men ord på papir bliver jo aldrig til andet end eventyrenes fri fantasi, hvis der ikke er flertal for dem.

Den tidligere regering og den nuværende vil gerne lette marginalskatten. Det er der bare ikke et flertal for. Den tidligere regering og den nuværende vil gerne tvinge nedslidte danskere til at blive længe på arbejdsmarkedet, men det er der bare heller ikke flertal for. Hver gang regeringen sådan får at vide, at den ikke har flertal i Folketinget for sine planer, så slår den ud med armene og kritiserer alle andre for ikke at have en plan. Det er ikke et eventyr, det er faktisk heller ikke nogen ond drøm. Desværre er det den skinbarlige virkelighed, og spejlet viser jo kun regeringen, hvad den selv gerne vil se. Hvor ville det være godt, om man vågnede til dåd af sin tornerosesøvn og så virkeligheden i øjnene.

Det er da også bemærkelsesværdigt, at statsministeren i sin første åbningstale i denne folketingssamling citerede Viggo Kampmanns valgslogan: »Gør gode tider bedre«. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at minde regeringen om et citat fra Kampmanns forgænger, H.C. Hansen. Han sagde engang, at vi har nået vores position og fremgang ved altid at foretrække resultater frem for resolutioner. Mit stilfærdige råd til regeringen skal være at begynde at lytte mere til Folketingets flertal end til sit eget liberalistiske regeringsgrundlag.

Til andenbehandlingen af næste års finanslov understregede jeg, at tiden nu er inde til at tage de rigtige og langsigtede beslutninger for Danmark. Den opfordring vil jeg gerne benytte lejligheden til at gentage i dag. Vi i Socialdemokratiet har været meget klare omkring, hvad vi mener er den rigtige vej for et fremtidigt rigt, retfærdigt og dygtigere Danmark. Vi vil investere i opkvalificering af arbejdsstyrken, gennemføre målrettede væksttiltag og opretholde og udvikle vores velfærdssamfund.

Der er ingen tvivl om, at vi fortsat skal have fokus på at øge den vækst, der ellers har været udfordret, og som man kan læse i den netop udgivne økonomiske redegørelse, vil der fortsat være et fokuspunkt med regeringens femte nedjustering af væksts-konnet i træk. Der vil i fremtiden være færre ufaglærte jobs, flere faglærte jobs, end vi har hænder til i øjeblikket. Det er de udfordringer, vi skal løse, hvis vi skal gøre Danmark rigere i fremtiden.

Vi er meget ambitiøse, når det kommer til at føre en politik, der vil gøre Danmark rigere, og derfor mener jeg også, at vi skal tage det alvorligt, når flere eksperter peger på, at der er en reel risiko for et velstandstab, hvis vi ikke sørger for at opkvalificere arbejdsstyrken. Siden vi behandlede finansloven sidst, har Danmarks Vækstråd således peget på, at vi kan risikere et betydeligt velstandstab i størrelsesordenen 85 mia. kr., hvis vi ikke får uddannet den arbejdskraft, som vi lige nu står til at mangle i de kommende år. Det understreger netop Socialdemokratiets pointe om, at regeringen vælger en kortsigtet vej, når den ønsker at finansiere topskattelettelser med reformer af vores velfærdssamfund – reformer, der ikke er behov for.

Af den økonomiske redegørelse, der kom lidt forsinket, kan man forstå, at regeringen lægger op til en såkaldt beregningsteknisk realvækst i offentligt forbrug på 0,8 pct. i 2018. Regeringens målsætning er en realvækst på 0,3 pct., og at det resterende økonomiske råderum, dvs. godt 2,5 mia. kr., skal gå til bl.a. skattelettelser. Regeringen vil altså sætte landet i en situation, hvor udgifterne til opretholdelse af serviceniveauet i vores dagpleje, folkeskole, ældrepleje m.v. ikke følger udviklingen i befolkningen med flere ældre og flere børn, men hvor regeringen i stedet vil prioritere at uddele skattelettelser til dem, der i forvejen har mest. Det mener vi ikke er den rigtige vej for Danmark.

Når det kommer til den finanslovsaftale, der er blevet indgået blandt et smalt flertal, vil jeg gerne fremhæve to ting. For det første er jeg ærgerlig over, at oppositionspartierne end ikke har været inviteret til drøftelser af finanslovsforslaget, men at regeringen endnu en gang har valgt et smalt blåt spor frem for det brede samarbejde i Folketinget. Vi er ikke tilhængere af blokpolitik, og jeg tror, at brede aftaler tjener både danskerne og danske virksomheder bedst.

Kl. 09:09

For det andet vil jeg gerne understrege, at vi desværre står tilbage med en finanslov, som mangler vækstinitiativer, og som slet ikke tager fat om de problemer, vi i Danmark står over for. Der er behov for en vækstreform, som skaber arbejdspladser og vækst i hele landet. Det mangler i finansloven, og det er ærgerligt, for den udfordring skal vi tage fat på hurtigst muligt ved at styrke virksomhedernes rammevilkår og ved at opkvalificere langt flere end i dag, så både virksomheder og medarbejdere kan klare sig i den globale konkurrence. Derfor stiller vi også ændringsforslag om at afsætte flere midler til opkvalificering og til at styrke sundhedsvæsenet.

Vi skal sikre, at flere ufaglærte uddanner sig, så de kan møde fremtidens efterspørgsel og fortsat være en del af arbejdsfællesskabet. Det er den rigtige vej for Danmark både at sikre den enkelte tryghed og sikkerhed for ansættelse og stille de rette kompetencer til rådighed for virksomhederne i Danmark. Vi vil annullere boligjobordningen og regeringens foreslåede lempelser af arveafgiften, der reelt ikke bidrager til øget vækst og beskæftigelse. Og så er det en prioritet for os, at midlerne for gennemførelsen af kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen ikke går til regeringens planlagte skattelet-

telser. Derfor foreslår vi at oprette en pulje til udsatte borgere, forbedret integration og øget social mobilitet.

Om lidt vil regeringspartierne ordførere, som det er kutyme, gentage deres velkendte spørgsmål til os i Socialdemokratiet, og lad mig derfor allerede svare nu: Nej, vi er ikke enige i, at der skal gives store skattelettelser i den nuværende situation. Her deler vi i øvrigt analyse med eksempelvis Nationalbanken og de økonomiske vismænd. Lad os nu holde noget krudt tørt.

Men at afvise den del af regeringsgrundlaget er altså ikke det samme som at føre gold oppositionspolitik. Vi har strakt hånden frem til regeringen, når det gælder vækstinitiativer, og vi har foreslået en opkvalificeringsreform, der skal løfte ufaglærte til at blive faglærte, i en tid hvor vi ifølge regeringens økonomiske redegørelse nærmer os fuld kapacitetsudnyttelse på arbejdsmarkedet. Så næste gang isdronningerne i regeringen ser sig i det fortryllede spejl og spørger, hvem der har den smukkeste plan i landet her, så bør spejlet retfærdigvis svare: Der er så mange planer, ingen af dem bliver til noget alligevel.

Afslutningsvis vil jeg blot ønske regeringen og især Liberal Alliances og Konservatives medlemmer af regeringen tillykke med deres finanslov, der øger den offentlige vækst med 0,7 pct., altså mere end dobbelt så meget, som regeringsgrundlaget lægger op til. Havde Socialdemokratiet deltaget i forhandlingerne, havde det væksttal ikke været mindre, men prioriteringerne havde ganske sikkert være anderledes.

På baggrund af dette skal jeg afslutningsvis meddele, at Socialdemokratiet stemmer for den samlede finanslov, og at vi via vores ændringsforslag demonstrerer, hvordan vi ville have prioriteret, hvis vi havde fået mulighed for at påvirke forhandlingsforløbet.

Kl. 09:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. René Christensen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 09:13

René Christensen (DF):

Tak for det. Og tak til ordføreren for talen. En del af talen gik ud på, at hr. Benny Engelbrecht ærgrede sig lidt over ikke at være blevet inviteret med. Når man ikke er inviteret, er det jo heller ikke nogen skam at blive væk – sådan er det, og det tror jeg vi alle sammen har prøvet i den politiske verden.

Men der er jo også nogle ting i den her finanslov, der faktisk skal behandles på bagkanten af den. Derfor vil jeg egentlig gerne spørge ordføreren om, hvordan Socialdemokratiet stiller sig i spørgsmålet om optjeningsprincipper. Det er jo en af de ting – altså optjeningsprincipper på velfærdsydelser – vi skal diskutere i starten af det nye år, som der står i finansloven.

Er det noget, som Socialdemokratiet kunne se sig selv i? For så kunne man også sikre det til efter et kommende valg på et eller andet tidspunkt. Altså at man skal have opholdt sig i Danmark i en vis periode for at kunne få adgang til de velfærdsydelser, som vi kender i dag. Hvorfor er det vigtigt for Dansk Folkeparti?

Det er det jo, fordi vi så kan værne om de ydelser, man kender i dag. De er jo voldsomt under pres, også udefra, så det her er også et spørgsmål om sådan lidt konservativt at holde fast i det velfærds-samfund, som vi kender i dag. Det vil vi også gerne kende i morgen. Er det noget, som Socialdemokratiet vil arbejde positivt med?

Kl. 09:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 09:14

Benny Engelbrecht (S):

I denne som i alle mulige andre sammenhænge er Socialdemokratiet altid villige til at dukke op til forhandlinger. Det er også klart, at hvis det er sådan, at man ønsker os med, så forventer vi selvfølgelig også, at vi får indflydelse på de ting, der skal aftales. Men hvis det var en invitation, tager vi selvfølgelig glædeligt imod den.

Kl. 09:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. René Christensen. Værsgo.

Kl. 09:14

René Christensen (DF):

Nu er jeg nok ikke i en position, hvor det er mig, der kan invitere, men derfor er det jo interessant at høre, hvad Socialdemokratiet mener om spørgsmålet.

Men der er også en anden. Der er en anden ting, jeg vil spørge ordføreren om. Han var inde på andre ting, som også ligger på kanten af finansloven.

Det er, at regeringen i det nye regeringsgrundlag barsler med, at man bl.a. vil tillade salg af sommerhuse til udlændinge. Der bliver formodentlig også indkaldt til forhandlinger om det. Det er også interessant. Dansk Folkeparti er meget afklaret. Vi mener, det er et dårligt forslag. Hvor står Socialdemokratiet eksempelvis i det spørgsmål?

Kl. 09:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 09:14

Benny Engelbrecht (S):

Socialdemokratiet er ret afklaret med, at det er et dårligt forslag. Det er faktisk allerede muligt i dag at handle sommerhuse, hvis man som udlænding har en eller anden form for tilknytning til Danmark. Det kan eksempelvis være tyske statsborgere, som er en del af det danske mindretal i Sydslesvig. Det kan være norske og svenske statsborgere, som har familie, aner i Danmark – den slags ting. Derfor gives der relativt mange dispensationer. Jeg kan ikke huske antallet i hovedet på nuværende tidspunkt, men den ordning er brugt relativt flittigt. Hvis man begynder at give mere køb på det, ender vi jo i en situation, hvor man helt skal afsige sig den særlige EU-regel. Og hvis den EU-regel først bliver ophævet, er den irreversibel.

Kl. 09:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jacob Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 09:15

Jacob Jensen (V):

Tak til ordføreren for meldingen. Når hr. Benny Engelbrecht siger, at han ikke er blevet inviteret, vil jeg sige, at det ikke er rigtigt, for der har været invitationer; Socialdemokratiet var, husker jeg, også ovre i starten. Men udfordringen har været, at vi jo ikke rigtig har haft noget at forhandle om, ud over det udspil, som den daværende Venstre-regering lagde frem, for der var ikke noget andet. Der var jo ikke noget andet udspil – der var ikke et alternativ fra hr. Benny Engelbrecht.

Så derfor er svaret på det, hr. Benny Engelbrecht spørger om – altså når man står foran spejlet og kigger på, hvilken plan der er den smukkeste i landet her – meget simpelt. For det er jo så den daværende Venstre-regerings og den nuværende regerings finanslovsaftale – inklusive Dansk Folkeparti. For der er ikke nogen andre planer.

Det er den eneste, der er, og det er selvfølgelig lidt ærgerligt, men sådan er det. Det er et faktum.

Kl. 09:19

Så kan man sige: Hvorfor har man ikke kunnet samle sig sammen til at lave et finanslovsudspil? Måske fordi det er mere behændigt ikke at mene noget og så bare kritisere andre. Jeg kan se, at man har fået samlet sig sammen til at stille fire selvstændige ændringsforslag – nogle af dem har hr. Benny Engelbrecht nævnt – og to sammen med SF. Det er, hvad det er blevet til.

Så derfor er det jo lidt svært at skulle diskutere op mod Socialdemokratiet, når man ikke mener noget selvstændigt. Men når Socialdemokratiet så kritiserer os, kunne man måske have forestillet sig, at de havde stillet nogle ændringsforslag, og derfor må jeg bare spørge: I forhold til de skattelettelser, som ligger, også i vores finanslovsaf-tale, på registreringsafgift og på grundskyld, hvorfor har man så ikke stillet ændringsforslag om at annullere dem, når man er inderligt imod dem?

Kl. 09:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 09:17

Benny Engelbrecht (S):

Hvis hr. Jacob Jensen nu ikke havde haft så travlt med at kigge i spejlet, ville hr. Jacob Jensen have kunnet huske, at den daværende statsminister – også den nuværende statsminister, men dengang var der en anden regering – meget klart og tydeligt sagde, at helhedsplanen, den såkaldte helhedsplan, den såkaldte 2025-plan, hang uløseligt sammen med en finanslov for 2017. På baggrund af det, altså fordi der kom en sådan melding fra regeringen, sagde Socialdemokratiet: Fair nok, så går vi ind i det rum og så accepterer vi, at det er sådan, forhandlingsspillet skal være. Og så kommer vi med et forhandlingsudspil i forhold til, hvordan vi samlet set vil forhandle helhedsplanen, altså 2025-planen.

Hvad skete der så? Så fandt regeringen ud af med sig selv, at det nok ikke helt gik alligevel, og så endte man med ikke at lade de to ting hænge sammen – i absolut sidste øjeblik i øvrigt. Hr. Jacob Jensen har jo også været til stede ved det ene kaffemøde efter det andet – vi har virkelig drukket meget kaffe ovre i Finansministeriet – men der har jo ikke på noget tidspunkt været en reel forhandling om finansloven før det tidspunkt, hvor man sagde: Nu hænger de to ting ikke sammen længere.

Kl. 09:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til hr. Jacob Jensen.

Kl. 09:18

Jacob Jensen (V):

Jeg vil medgive, at vi drak meget kaffe, og det er ikke altid lige god kaffe, Finansministeriet har. Men ikke desto mindre var der dog de drøftelser. Lad mig så spørge om noget – når man nu ikke kan få noget sådan detaljeret svar på, hvad det egentlig er, man mener fra Socialdemokratiets side – og det er fair nok, hvis man har den opfattelse:

Hr. Benny Engelbrecht siger i sin tale, at Socialdemokratiet er meget ambitiøse i forhold til at gøre Danmark rigere. Det synes jeg er interessant. Det er sådan den overordnede ramme, men hvad er ambitionsniveauet? For vi har jo i vores regeringsgrundlag skrevet, hvad vores ambitionsniveau er. Det er at gøre Danmark rigere med 80 mia. kr. i de kommende år med forskellige tiltag i forhold til arbejdsmarkedet og andet. Men hvad er Socialdemokratiets ambitionsniveau? Kan vi få en melding på det i dag?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 09:19

Benny Engelbrecht (S):

Jeg synes, det er meget, meget frisk at komme her og sige, at der ikke var noget, man kunne tage udgangspunkt i under forhandlingerne i forbindelse med finansloven og 2025-forhandlingerne, når den tidligere finansminister i øvrigt gik i gang med at regne på det, som Socialdemokratiet havde lagt frem – det var i øvrigt stærkt manipulerede beregninger.

Altså, nu må Venstre til at beslutte sig. Er det sådan, at vi skal stole på, at man kunne regne på de ting, vi havde lagt frem, eller er det sådan, at det ikke var noget, man kunne regne på? Man kan jo ikke have begge holdninger. Eller det kan Venstre måske i øvrigt godt. Ja, jeg beklager. Jeg kan godt se nu, at lige præcis dér er Venstre faktisk i stand til at have alle tænkelige holdninger samtidig.

Kl. 09:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Finn Sørensen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 09:19

Finn Sørensen (EL):

Tak. Og tak til ordføreren, der var da flere gode elementer, som man godt kan støtte: satser på uddannelse, modstand mod at lempe arveafgiften osv. Jeg hørte, at ordføreren talte om, at besparelsen fra indførelsen af kontanthjælpsloftet skulle bruges til en eller anden pulje. Det vil jeg gerne høre lidt mere om, men jeg vil gerne først spørge helt konkret: Betyder det så, at Socialdemokratiet vil stemme imod det udmærkede ændringsforslag, som SF har stillet, om, at man afskaffer kontanthjælpsloftet? Det er jo nemt at finansiere det, for pengene er ikke brugt endnu; de er hensat i en eller anden pulje til nogle skattelettelser. Så det dropper vi bare – det er det, SF foreslår – og det synes jeg jo er rigtig godt. Vil Socialdemokratiet støtte det ændringsforslag?

Kl. 09:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 09:20

Benny Engelbrecht (S):

Det socialdemokratiske ændringsforslag går netop ud på ikke at bruge den reserve, som er afsat fra jobreform 1 til at lave skattelettelser, men i stedet for afsætte den pulje til at kompensere dem, som vil blive ramt af kontanthjælpsloftet, altså især børnefamilierne. Det her er jo et udtryk for, hvad vi ville være gået ind med til regeringen i et forhandlingslokale. Vi kunne godt se, at det nok ville blive lidt vanskeligt at skaffe et flertal for at rulle kontanthjælpsloftet tilbage sådan en til en, og derfor er det her et udtryk for, hvad vi mener ville være opnåeligt, hvis vi ellers var blevet lukket ind i forhandlingslokalet, forstås. Men det er helt klart, at der er børnefamilier, der er ramt af både kontanthjælpsloft og integrationsydelse, og som bliver ramt meget hårdt af det her.

Kl. 09:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 09:21

Finn Sørensen (EL):

Men nu er virkeligheden jo sådan – og det er gået op for ordføreren – at Socialdemokratiet ikke blev lukket ind i forhandlingslokalet. Så

var det vel mere fornuftigt at holde fast i sin principielle og rigtige modstand, som vi jo er helt enige om, imod det her kontanthjælpsloft. Og hvorfor så ikke bare støtte SF's forslag? Det er jo fuldt finansieret. Eller skal det tages som udtryk for, at Socialdemokratiet ligesom er på vej væk fra sin modstand imod det her kontanthjælpsloft og forbereder en situation, hvor man som regering siger: Vi må sgu nok leve med det – undskyld, formand, rettelser: Vi må nok leve med det – og så laver vi sådan en eller anden pulje? Den pulje skal da bruges til at fjerne kontanthjælpsloftet.

Kl. 09:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hvis man undlader bandeord, kan det være, man kan overholde taletiden.

Værsgo.

Kl. 09:22

Benny Engelbrecht (S):

Tak, formand. Vi har jo stillet vores eget konkrete ændringsforslag til, hvordan man sikrer dem, der bliver ramt af kontanthjælpsloftet. Og jeg har godt noteret mig, at SF har stillet et andet forslag, i øvrigt finansieret på den samme måde, som vi i Socialdemokratiet har finansieret vores. Derfor kommer vi til at stemme gult til SF's ændringsforslag, for vi kan ikke bruge pengene to gange.

Kl. 09:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 09:22

Joachim B. Olsen (LA):

Anerkender Socialdemokratiet, at i fraværet af de reformer, som Socialdemokratiet var inderligt imod – tilbagetrækningsreformen, altså højere pensionsalder, efterlønsreformen og dagpengereformen – havde dansk økonomi ikke været i så god stand, som tilfældet er nu?

Kl. 09:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 09:23

Benny Engelbrecht (S):

Der blev lavet store reformer i 2006, som Socialdemokratiet var en del af. Senere blev der lavet reformer, Socialdemokratiet ikke var en del af. I SR-regeringens tid blev der lavet reformer, som Socialdemokratiet har været en del af. Samlet set skaber de reformer et øget arbejdsudbud på 200.000 frem mod år 2025, og derfor konstaterer vi slet og ret, at der ikke er behov for at lave yderligere arbejdsudbudsreformer.

Der er brug for mange andre reformer, og her kan jeg allerede nu se, at hr. Joachim B. Olsen sidder og sukker og stønner, ligesom han plejer at gøre, når man gør opmærksom på, at der er en anden virkelighed end den, som Liberal Alliance har.

Men vores opfattelse er altså den, at der er brug for nogle andre reformer, som lige præcis adresserer den udfordring, at vi i Danmark kommer til at mangle kvalificeret arbejdskraft. Men det kan vi ikke løse alene ved at kigge på arbejdsudbudseffekter.

Så ved jeg godt, at hr. Joachim B. Olsen lige om lidt vil sige: Jo, ja, for det er nu en gang den eneste løsning. Ser Liberal Alliance et problem, så har man kun én løsning i skuffen, nemlig en hammer. Og så er det ligegyldigt, om det, vi skal have i bund, er en skrue. Værsgo, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 09:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 09:24

Joachim B. Olsen (LA):

Nej, der er ikke kun én løsning. Der er mange løsninger. Det er Socialdemokratiet, der kun har én løsning, nemlig opkvalificering og mere opkvalificering. Det er det eneste, Socialdemokratiet siger.

Jeg spurgte til, om Socialdemokratiet anerkender, at de reformer – dagpengereform og tilbagetrækningsreform, som Socialdemokratiet er inderligt imod – nu har bragt Danmark i en situation, som er meget, meget gunstig. Vi kan kigge ind i en fremtid, jævnfør Økonomisk Redegørelse, hvor den strukturelle ledighed er så lav, at der kommer flaskehalse på arbejdsmarkedet, og der igen er brug for, at vi laver reformer, der øger arbejdsstyrken, hvilket også øger den kvalificerede arbejdskraft ude på arbejdsmarkedet, fordi folk bliver på arbejdsmarkedet længere.

Anerkender Socialdemokratiet ikke det? Eller er man i Socialdemokratiet så uansvarlig igen, at man ikke vil medvirke til at gøre det, som man inderst inde godt ved er rigtigt, nemlig at fortsætte reformsporet?

Kl. 09:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 09:25

Benny Engelbrecht (S):

Jeg synes, det er utrolig friskt, at hr. Joachim B. Olsen udlægger det, som om jeg kun siger én ting her fra talerstolen, nemlig opkvalificering. Det passer jo ganske enkelt ikke. Hvis hr. Joachim B. Olsen havde lyttet efter, ville hr. Joachim B. Olsen have noteret sig, at jeg netop lægger op til, at vi til enhver tid er klar til at lave væksttiltag målrettet erhvervslivet sammen med regeringen, hvis den i øvrigt inviterer os til forhandlingerne derom. Der er det jo som bekendt sådan, at det netop var i SR-regeringens tid, at langt de fleste af den slags reformer, som målrettede sig vækstinitiativer i erhvervslivet, blev taget, og ... Jeg kan se på formanden, at min taletid er opbrugt.

Kl. 09:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ja, og jeg skal måske her på et tidligt tidspunkt minde om, at vi har en lang dag foran os, og hvis man overholder taletiden, bliver den en smule kortere.

Hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 09:26

Martin Lidegaard (RV):

Tak. Der er jo mange punkter i finanspolitikken, hvor S og R er enige. Men da det nu er en finanslovsdebat, vil jeg gribe fat i et af de områder, som vi virkelig er uenige på i øjeblikket, nemlig uddannelsespolitikken. Og det er simpelt hen, fordi Socialdemokratiet jo har indgået to forlig, siden regeringen kom til, nemlig et om politiet, hvor man finansierer det ved at skære hvert år i landets ungdomsudannelser, hvilket rammer hårdt – ikke mindst i landdistrikterne – og et andet forlig om dagpenge, hvor man har en finansiering ved at lave det såkaldte uddannelsesloft, så man altså ikke må tage mere end en uddannelse. Det forstår vi simpelt hen ikke at Socialdemokratiet vil lægge navn til. Vi ved alle sammen, at vi snakker om nogle beløb, som man sagtens kunne have fundet alternativ finansiering til.

Derfor er mit første og helt enkle spørgsmål til Socialdemokratiet: Hvor forpligtende er de aftaler, partiet har lavet? Kan vi med et

nyt flertal finde en anden finansiering, så vi stopper den her helt meningsløse massakre på Danmarks fremtid?

Kl. 09:29

Kl. 09:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 09:27

Benny Engelbrecht (S):

Jeg ville virkelig ønske, at det havde kunnet lade sig gøre at finde alternativ finansiering, især til den del, der handler om dagpengereform, under en tidligere regering. For det er fuldstændig korrekt, at vi så ikke skulle ud i en prioriteringsøvelse, som handlede om at skaffe finansiering til netop at genoprette dagpengeområdet, sådan at så mange ikke faldt ud af dagpengesystemet.

Men man må også sige, at den indsats, som blev lavet under den tidligere regering – vel af Det Radikale Venstre – meget godt beskrives med det citat, som hr. Morten Østergaard har afgivet til bladet Euroman. Der beskriver han, hvordan forhandlingerne om, hvorvidt man skulle holde fast i den daværende dagpengeaftale eller ej, gik. Han beskriver, hvordan han sad i forhandlingslokalet med Bjarne Corydon og Helle Thorning-Schmidt: ... »og så tænker man med sig selv: »Det skal blive løgn« ... »De ville teste min ryggrad. Og ryggrad er det eneste, man har at holde sig til i politik«.

Og man endte jo med ikke at lave det om. Altså, man endte simpelt hen med at sige: Nej, vi vil ikke være med til at lave en reform og finde pengene på det område. Og det er man så nødt til at gøre nu.

Kl. 09:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til hr. Martin Lidegaard.

Kl. 09:28

Martin Lidegaard (RV):

Nu er mit spørgsmål sådan set ikke bagudrettet, men fremadrettet. Når vi får et flertal igen, kan og vil Socialdemokratiet så finde en anden finansiering, sådan at vi kan redde landets ungdomsuddannelser, og sådan at unge danskere igen kan få lov til at kvalificere sig meget mere, end de gør i dag, og betydelig mere, end de ville have kunnet, hvis Socialdemokratiet holder fast i at ville lave den her finansiering? Jeg kan jo høre, at det ikke er noget, Socialdemokratiet kan lide. Det er ikke noget, Socialdemokratiet ønsker. Men er man bundet, eller kan der findes en alternativ finansiering, når vi får flertal for det?

Kl. 09:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 09:29

Benny Engelbrecht (S):

Det er jo relativt vanskeligt at sige, hvordan den økonomiske situation kommer til at se ud i fremtiden, når der måtte have været et folketingsvalg. Det afhænger af, hvad den nuværende regering måtte have nået at brænde af inden da. Og det er lige så vanskeligt at forudsæ, hvordan eksempelvis Radikale Venstre til den tid måtte stille sig. Det er jo klart nok, at det så i givet fald eksempelvis ville forudsætte, at Radikale Venstre havde en ganske anden tilgang til eksempelvis dagpengeområdet, end man har haft hidtil.

Kl. 09:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg vil gerne spørge til kontanthjælpsloftet, for jeg har lidt svært ved at finde ud af, hvad Socialdemokratiet egentlig mener.

Jeg har hørt rigtig mange socialdemokrater tordne mod kontanthjælpsloftet, eksempelvis arbejdsmarkedsordfører hr. Leif Lahn Jensen, der siger, at det skaber et fattigere samfund. Jeg går ud fra, at Socialdemokratiet ikke vil være med til at skabe et fattigere samfund, men samtidig kan vi ikke få Socialdemokratiet til at sige, at de vil rulle kontanthjælpsloftet tilbage. Og i Socialdemokratiets 2025-plan er der heller ikke indregnet provenu fra at rulle kontanthjælpsloftet tilbage.

Så det er lidt, som om Socialdemokratiet prøver både at være imod kontanthjælpsloftet og holder store skåltaler om, hvor forfærdeligt det er, og samtidig ikke vil ændre det. Så hvad er Socialdemokratiets position: Er man imod kontanthjælpsloftet, og vil man derfor stemme for en afskaffelse af det, eller er man for kontanthjælpsloftet?

Kl. 09:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 09:30

Benny Engelbrecht (S):

Først og fremmest vil jeg gerne rose hr. Rasmus Jarlov for på denne måde at udvise næstekærlighed og kere sig om de mange mennesker, som er ramt af de negative virkninger af kontanthjælpsloftet. Det kommer helt bag på mig.

Når det er sagt, er det fuldstændig korrekt, at vi, hvis der skal laves en 2025-plan, ikke ønsker at indregne provenuet fra jobreform 1, fordi vi sådan set synes, at de midler skal gå til at rette op på det og sørge for, at der ikke er familier – især børnefamilier – der bliver ramt af fattigdom.

Det er netop også derfor, at hr. Rasmus Jarlov ud af ændringsforslagene til finansloven, som man da kan håbe at hr. Rasmus Jarlov også vil stemme for, kan se, at der er en pulje, som er afsat til lige præcis at sikre, at de mennesker – især børnefamilierne – som er ramt af kontanthjælpsloftet, integrationsydelse m.v., bliver kompenseret.

Kl. 09:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 09:31

Rasmus Jarlov (KF):

Okay, der er en pulje, der skal sikre, at nogle bliver kompenseret. Men det her er jo egentlig bare et ja eller nej-spørgsmål: Agter Socialdemokratiet, hvis der kan skabes flertal for det, at afskaffe kontanthjælpsloftet eller ej? Eller agter man bare at lave en pulje og så tage nogle udefinerede tiltag for at afbøde virkningerne af kontanthjælpsloftet?

Jeg synes stadig væk, det er uld i mund, og vi savner svar på, om Socialdemokratiet går ind for kontanthjælpsloftet, eller om de agter at fjerne det. Og der er jo kun de to muligheder: Enten vil man fjerne det, eller også vil man ikke fjerne det. Hvad er det – ja eller nej?

Kl. 09:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Benny Engelbrecht (S):

Socialdemokratiet stemte imod kontanthjælpsloftet, hvilket hr. Rasmus Jarlov jo nok kan huske. Vi har også noteret os, at der er et mandats flertal for det i det nuværende Folketing. Hvis det var sådan, at vi var blevet inviteret ind i et forhandlingslokale, så var vi gået efter at lave præcis den løsning, som vi skitserer i vores ændringsforslag til finansloven.

Hvad der måtte ske i et kommende Folketing, hvad der måtte være flertal for, og hvad der måtte være finansiering til, må vi naturligvis tage til den tid, men vi er imod kontanthjælpsloftet.

Kl. 09:32

Kl. 09:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Louise Schack Elholm, Venstre. Værsgo.

Kl. 09:32

Louise Schack Elholm (V):

Det er jo lidt spøjst at stå her og diskutere finanslov med Danmark største oppositionsparti – det parti, der gerne vil have regeringsmagten – når partiet ikke engang har fremlagt en plan for, hvordan finansloven skulle se ud, hvis partiet havde været ved magten. Så det er sådan lidt spøjst.

Men når nu det er, at Socialdemokratiet ikke har fremsat et finanslovsforslag, så må vi i stedet for tage udgangspunkt i Socialdemokratiets fire ændringsforslag til finanslovsforslaget. Og her aflyser man jo jobreform 2. Jobreform 1 med kontanthjælpsloftet fastholder Socialdemokratiet, men man vil ikke give skattelettelse til de lavestlønnede. Kan Socialdemokratiets ordfører fortælle, hvorfor den lavtlønnede lønmodtager ikke skal have skattelettelse? For det er jo aflyst med Socialdemokratiets ændringsforslag til finansloven.

Kl. 09:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 09:33

Benny Engelbrecht (S):

Jeg tror ikke helt, fru Louise Schack Elholm har forstået konsekvenserne af de ændringsforslag, som vi har stillet, og det er så fair nok.

Så bliver jeg altså lige nødt til endnu en gang at gentage: Statsministeren proklamerede klart og tydeligt, at en 2025-plan og en finanslovsaftale for 2017 hang uløseligt sammen. Den bane gik vi ind på og fremlagde et forhandlingsoplæg – som den tidligere finansminister regnede på; temmelig manipulerende ovenikøbet – for at kunne gå ind i det forhandlingslokale. Og i sidste øjeblik fandt statsministeren så ud af, at de to ting måske alligevel ikke hang helt sammen. 2025-planen blev hældt ud med badevandet, og så endte man med at lave en ganske snæver lille aftale om finansloven. Så vi har sådan set bare levet op til og fulgt de anvisninger, som statsministeren har givet.

Nu kan jeg så forstå på fru Louise Schack Elholm, at det skal man ikke gøre. Man skal ikke fremover stole på statsministeren, man skal ikke følge de anvisninger, der kommer fra regeringen, og det er selvfølgelig en lære at drage.

Kl. 09:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Louise Schack Elholm.

Kl. 09:34

Louise Schack Elholm (V):

Når man spørger i øst, får man svar i vest. Kan man overhovedet få svar på, hvorfor det er, Socialdemokratiet ikke ønsker nogen skattelettelse til de lavestlønnede lønmodtagere? Altså, det står ret præcist

i finanslovsforslaget, at der er afsat en pulje til jobreform 2. Hvordan kan det være, at man vil afskaffe den – for så er der jo ikke nogen skattelettelse til de lavestlønnede? Hvorfor skal de lavestlønnede ikke have en gulerod? Hvorfor vil man kun piske med kontanthjælpsloftet? Det vil man ikke afskaffe, men man vil heller ikke sætte penge af til skattelettelse til de lavestlønnede.

Kl. 09:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 09:35

Benny Engelbrecht (S):

Fru Louise Schack Elholm kan jo godt se, at de penge, der kommer fra jobreform 1, er penge, som bliver taget fra i forvejen dårligt stillede børnefamilier, og det synes vi er en utrolig dårlig idé – så dårlig en idé, at vi stemte imod det forslag, der handlede om kontanthjælpsloftet. Og derfor er det også meget naturligt, at vi ikke synes, de penge skal gå til skattelettelse. Hvis det er sådan, at man engang i fremtiden måtte finde en holdbar finansiering, så afviser vi naturligvis ikke skattelettelse. Men jeg kan bare konstatere, at regeringen ikke har fundet noget, der minder om en holdbar finansiering.

Kl. 09:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Josephine Fock, Alternativet. Værsgo.

Kl. 09:35

Josephine Fock (ALT):

Tak til ordføreren for ordførertalen. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til den aftale, som Socialdemokratiet har været med til, om afgiftsindfasning for elbiler. Det, som jeg kan høre at Socialdemokratiet lyder til at være enige i nu, er, at det er et kæmpe problem, at salget af elbiler er stoppet fuldstændigt. Så jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til, hvad Socialdemokratiet tænker i den forbindelse, i forhold til hvad det er, der skal til, for at vi igen kan få elbilsalget op her i Danmark.

Kl. 09:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 09:36

Benny Engelbrecht (S):

Det er jo klart, at indfasningen af elbilafgiften skal man drøfte løbene blandt forligspartierne, og det havde selvfølgelig været rart, om også Alternativet og andre progressive partier var med i det. Det er man så ikke. Men det er klart, at inden for det provenu, som er afsat på det område, er det helt naturligt at se på, om tingene nu går, som man i øvrigt forventer det. Og det er jo også den melding, der har været fra vores skatteordfører.

Kl. 09:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Josephine Fock.

Kl. 09:36

Josephine Fock (ALT):

Grunden til, at Alternativet lige præcis ikke er med i den her aftale – vi var jo med i hele forhandlingsforløbet – er sådan set, at vi forudså, at der med den aftale, der blev lavet, og som Socialdemokratiet så var med i, højst sandsynligt ville blive et totalt stop for salg af elbiler i Danmark. Og det er så desværre det, der nu viser sig at være rigtigt.

Men kunne ordføreren ikke uddybe, hvad holdningen nu er til at drøfte aftalen? Hvad er det, Socialdemokratiet har tænkt sig at spille

ind med i de drøftelser, der skal være nu? Altså i forhold til at vi igen kan få gang i salget af elbiler i Danmark.

Kl. 09:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 09:37

Benny Engelbrecht (S):

Et totalt stop ville vel forudsætte, at der var blevet solgt nul elbiler, og det er der dog alligevel ikke. Men det er fuldstændig rigtigt, at enhver jo måtte forudse, at den hamstring, som var af især meget dyre elbiler i det foregående år, ville føre til en brat nedgang. Det kan man også se af antallet af biler, som stadig væk står ude på pladserne rundtomkring, og som aldrig har været ude at have deres første ejer. Men det er klart, at vi gerne inden for den ramme, som allerede er aftalt, vil gå ind og sikre os, at den indfasning sker på en sådan måde, at man også har en rimelig afsætning af de her biler.

Kl. 09:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 09:38

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Jeg vil gerne forfølge det spor lidt. Der blev lavet en aftale sidste år, hvor Socialdemokraterne og De Radikale var med, men som jeg kan forstå det, er man heller ikke helt tilfreds med den udvikling, der har været. Nu siger ordføreren, at der ikke har været et totalt stop, men hvis man fraregner de biler, der er blevet afregistreret, er der så at sige et minussalg – der er i al fald færre elbiler på gaden. Når ordføreren så siger, at det er inden for den ramme, der er, vil jeg sige, at den ramme, der er, jo ikke vil levere nye penge til at sikre en lavere afgift eller ingen afgift på elbiler. Så hvordan skal vi få kickstartet det igen? Vi har trods alt nogle ret ambitiøse klimamål på transportområdet, som vi jo ikke kan komme i mål med, hvis ikke vi får omlagt også persontransporten.

Kl. 09:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 09:39

Benny Engelbrecht (S):

Det gør det naturligvis ikke yderligere let, at der så i øvrigt er ændret på afgiften på biler, hvilket jo får en afsmittende virkning, sådan at salget af elbiler bliver yderligere kompliceret eller vanskeliggjort. Det er klart.

Men vi har jo ikke store summer af penge inden for den forligskreds, der er, og det er ikke mit indtryk, at regeringen har til sinds at finde yderligere. Derfor vil vi selvfølgelig i den forligskreds, der er, arbejde for at sikre, at vi med de ressourcer, der er til rådighed, kommer så langt som muligt, ikke på literen, men per kilowatt-time.

Kl. 09:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 09:39

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Det er jeg glad for at høre. Hvis ikke det er muligt at finde nye penge udefra, kan man jo tage nogle af de mange forslag, der kom på bordet, da vi diskuterede det sidste år. Jeg ved, at Socialdemokraterne havde nogle, Radikale havde nogle, og vi havde fra SF's side en lang række forslag, som kunne komme i spil for at sikre, at afgiften på elbiler i hvert fald ikke bliver så markant, som vi ser det nu.

Fra SF's side havde vi faktisk fuldt finansieret, at man kunne fortsætte med ingen afgift.

Jeg håber i hvert fald, at både Socialdemokraterne og Radikale vil tage hele den bunke af forslag med igen. Det kan være, det vækker lidt mere lydhørhed på den anden side af bordet nu, hvor man kan se, hvor store konsekvenser det har haft for elbilsalget.

Kl. 09:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 09:40

Benny Engelbrecht (S):

Der er mange hensyn at tage. Det er ikke kun et spørgsmål om den private bilkøber, det er eksempelvis også et spørgsmål om flådesalg, hvor der også er sådan noget som f.eks. afgiften på den strøm, som man i givet fald skal bruge til bilerne, og som vi naturligvis også løbende kigger på. Men som sagt skal det klares inden for den ramme, der er.

Kl. 09:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Rune Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 09:41

Rune Lund (EL):

I dag er det sådan, at en virksomhedsejer betaler 15 pct. i afgift til staten, hvis vedkommende overdrager virksomheden til sine børn. Den afgift vil regeringen sænke til 5 pct. i 2020, og den skal indfas. Det vil koste 200 mio. kr. i 2017, og det vil koste 1 mia. kr. om året, når det er fuldt indfaset i 2020. Og det er jo ikke særlig klogt, bl.a. fordi det ikke er naturgivent, at det er arvingerne, som vil være de bedste til at videreføre virksomheden, og det er ikke særlig klogt, fordi pengene kan bruges på meget andet.

Men mit spørgsmål er, om Socialdemokratiet, når vi får et nyt flertal i det her Folketing, så også stadig væk vil bakke op om, at den her sænkning af arveafgiften skal annulleres.

Kl. 09:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 09:41

Benny Engelbrecht (S):

Ja, vi foreslår det jo eksempelvis allerede i vores ændringsforslag til finanslovsforslaget. Vi synes også, det er helt oplagt at kigge i en helt anden retning, nemlig i retning af at styrke overgangen til erhvervsdrivende fonde. For der er jo, som hr. Rune Lund også så præcist indikerer, ikke nogen garanti for, at sønnen eller datteren er den bedste til at drive en virksomhed videre. Der kan derfor være rigtig gode intentioner i, at man i stedet for opretter erhvervsdrivende fonde, som jo stadig væk er til gavn for den pågældende familie, men som samtidig sikrer, at en virksomhed eksempelvis ikke overgår til udenlandsk ejerskab eller afhændes og udfases til andre lande. En god dansk model kan man sige at den erhvervsdrivende fondskonstruktion er, og det synes vi er naturligt at styrke i et vækstinitiativ.

Kl. 09:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Rune Lund.

Kl. 09:42

Rune Lund (EL):

Tak for svaret. Jeg er ikke helt sikker på, om jeg hørte ordføreren sige, at man fra Socialdemokratiets side også efter et valg vil stå fast på det her forslag og også nu vil tilkendegive, at man under alle om-

stændigheder vil rulle den her afgiftssænkning tilbage. Det synes jeg kunne være lidt interessant. For vi har jo mange gange haft en diskussion hernede i Folketingssalen om f.eks. kontanthjælpsloftet, hvor Socialdemokratiet ikke har villet binde sig til udgifter efter et valg.

Men måske vi kunne få en diskussion i oppositionen og blive enige om nogle ting, som kan forøge råderummet, som vi vil have til rådighed efter et valg, altså et katalog over, hvilke indtægter vi gerne vil have der skal være til rådighed, når der kommer et nyt flertal til magten. Det er på den baggrund, jeg spørger.

Kl. 09:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 09:43

Benny Engelbrecht (S):

Med dette som et udgiftsdrivende forslag afhænger rigtig meget jo af, hvad der kommer til at ske, og af, hvordan et Folketing måtte blive sammensat efter et folketingsvalg, altså om der sker et regerings-skifte m.v.. Og dermed må det jo selvfølgelig også være sådan, at man ikke kun kigger på indtægtssiden, men også ser på, hvad man så i givet fald skal anvende midlerne til.

Men Socialdemokratiet står altså på en position, der handler om, at vi synes, det er en rigtig dårlig idé at give de her lettelser til erhvervslivet. Der er ikke noget bevis, og der er ikke nogen empiri, der peger på, at det skulle skabe nogen form for vækst i samfundet, og derfor vil de her penge være anvendt langt klogere på anden vis.

Kl. 09:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 09:44

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg vil gerne vende tilbage til uddannelse. Det uddannelsesloft, som Socialdemokratiet vil indføre sammen med regeringen og Dansk Folkeparti, kommer til at ramme en masse studerende, der flytter sig for at få flere muligheder. De opkvalificerer sig på arbejdsmarkedet for netop at kunne klare sig bedre. Det plejer at være socialdemokratisk politik. Men det her lovforslag kommer med en uhørt kort indfasning. Det kommer til at ramme rigtig mange, som har brugt tid og måske endda ressourcer. Jeg har eksempler på mennesker, der er flyttet andre steder hen i landet med deres familie for netop at gøre sig klar til den opkvalificering, som der nu bliver sat en stopper for.

Vil Socialdemokratiet være med til at ændre en lille smule på det her?

Kl. 09:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 09:45

Benny Engelbrecht (S):

Der er jo en konkret lovbehandling i gang, og den vil jeg ikke blande mig i. Jeg vil gerne forholde mig til det overordnede, nemlig dette med, at når vi skal prioritere, er det nogle svære prioriteringer, man skal foretage. Det er selvfølgelig en svær prioritering, som vi har foretaget her. Men det er også klart, at når det handler om at sikre, at folk ikke falder ud af dagpengesystemet, så er det noget, vi går meget op i.

Og så bliver jeg altså lige nødt til at anfægte noget. Man skal passe på ikke at tage de mange ufaglærte i Danmark som gidsler i den her diskussion. For når vi taler om opkvalificering, taler vi jo lige

præcis om os mange, der netop ikke har taget en lang uddannelse, og som skal have en mulighed for at kunne komme ind og få nogle af de mange ledige arbejdspladser, der kommer i fremtiden. For vi kommer til at mange faglært arbejdskraft. Så lad os nu lige holde perspektiverne, som de er.

Men det er klart, at det her ikke er en prioritering, vi synes har været sjov at foretage. Det er der ingen tvivl om. Men det er en prioritering, der har været nødvendig, fordi vi gerne vil sikre de ledige.

Kl. 09:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 09:46

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er enig i, at vi skal holde prioriteringerne, og hvis der er nogen, der tager nogle som gidsler, er det da Socialdemokratiet, som nu tager alle de studerende, der forsøger at opkvalificere sig til fremtidige job, som gidsler. Er ordføreren klar over, at der i 2017 hentes 15 mio. kr. ind der? Det er 15 mio. kr., der gør, at mange studerende bliver ramt af en meget hurtig indfasning af et lovforslag. Mener ordføreren, at det ville være helt umuligt for Socialdemokratiet at finde 15 mio. kr., så man kunne tage et års tænkepause om dette lovforslag, så det ikke rammer alle de mange studerende, der har planlagt deres tilværelse, flyttet deres familier og måske endda har taget lån for at kunne opkvalificere sig?

Kl. 09:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 09:47

Benny Engelbrecht (S):

Jeg vil ikke gå ind i den konkrete lovbehandling, for den foregår jo i en anden sammenhæng. Men det er klart, at de prioriteringer, som vi har været med til at foretage, er svære valg. Sådan er det jo altid, når man tager ansvaret på sig. Men de prioriteringer er nogle, vi har foretaget med åbne øjne, netop fordi vi har været opmærksomme på, at der ellers ville være mennesker, der faldt ud af dagpengesystemet.

Kl. 09:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det fru Jane Heitmann, Venstre. Værsgo.

Kl. 09:47

Jane Heitmann (V):

Tak for det. I morgen skal vi have en høring i regi af Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg, og høringen handler om situationen på de danske fødeafdelinger. Det er jo en høring, der er kommet i stand på foranledning af Socialdemokratiet, og den bakker vi i Venstre i øvrigt fuldstændig op om.

Jeg har via pressen noteret mig, at Socialdemokratiets sundhedsordfører har sagt, at formålet med høringen er at presse regeringen til at sætte flere penge af til fødegangene. Jeg har naturligvis på den baggrund glædet mig til at se Socialdemokratiets ændringsforslag til finansloven. Jeg har haft lidt svært ved at få øje på fødegangene, så jeg vil bare spørge finansordføreren: Hvor mange penge vil man helt konkret gerne prioritere til fødegangene? Og hvor ligger de i de ændringsforslag, der er stillet?

Kl. 09:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 09:48

Kl. 09:51

Benny Engelbrecht (S):

I de ændringsforslag, som Socialdemokratiet har stillet, har vi afsat et generelt beløb til sundhedsområdet. Det er selvfølgelig et udtryk for, at vi, hvis vi havde været inviteret med til en finanslovsforhandling, selvfølgelig ville have taget de her drøftelser op. Og som fru Jane Heitmann ved, lå der fra den tidligere regerings tid, SR-regeringen, en større pulje til netop fødeafdelingerne end det beløb, som den nuværende regering har afsat. Men jeg er glad for, at Sundheds- og Ældreudvalget afholder den høring, og jeg er også glad for, at også det største regeringsparti finder, at det er en relevant høring at afholde. Det er jeg faktisk meget tilfreds med.

Kl. 09:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Jane Heitmann.

Kl. 09:49

Jane Heitmann (V):

Jeg har noteret to ting. I det ændringsforslag, der ligger fra Socialdemokratiet, nævner man de syge, og man nævner de ældre. Nu er det jo ikke nogen sygdom at være gravid, og det er da trods alt også sjældent, at man ser ældre kvinder på de danske fødeafdelinger. Jeg bliver bare nødt til at spørge: Hvor mange penge vil man konkret prioritere til fødeafdelingerne? Og inden ordføreren kommer for godt i gang, synes jeg måske lige, at vi skal holde proportionerne på plads. Vi har med den sidste finanslov prioriteret 2,4 mia. kr. til sundhedsområdet, og det er jo langt, langt mere end det, den tidligere socialdemokratisk ledede regering nogen sinde har lagt op til.

Kl. 09:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 09:49

Benny Engelbrecht (S):

Det, vi lagde op til, var i øvrigt en større forøgelse af det beløb. Jeg er faktisk lidt i tvivl om, hvad formålet er med fru Jane Heitmanns spørgsmål. Det lyder for mig, som om man forsøger at løbe en åben dør ind. Er vi enige om, at sundhedsområdet skal styrkes? Ja, det er vi. Jeg synes faktisk, det er lidt underligt at skose Socialdemokratiet for at sige, at det er godt med de forbedringer, som er foretaget på sundhedsområdet, men vi synes sådan set godt, at man kunne tilføje det lidt yderligere.

Kl. 09:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 09:50

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Jeg vil lige vende tilbage til elbilerne, for vi er rigtig optaget af, hvordan vi kan gøre noget ved det. Altså, jeg ved godt, man siger, at der er en pulje, og at vi skal se på, hvad man kan gøre inden for den her forligskreds, men anerkender ordføreren ikke lidt, at det her forlig har slået fejl – det forlig om elbilerne, som Socialdemokratiet har været med til at lave – altså at den pulje skal ses i sammenhæng med de store afgiftsned sættelser, man putter på fossile biler, og at der, hvis vi reelt vil leve op til vores ansvar for at få satset på en ren transport, skal gøres noget ekstraordinært?

Er Socialdemokratiet villige til at sige, at det her forlig ikke virker, og at vi må opgive det, så vi efter et kommende valg kan lave et egentligt forlig, der vil gøre noget ved det her, så vi lever op til vores forpligtigelser i forhold til transportsektoren igennem EU; så vi lever op til Parisaftalen m.v.?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 09:51

Benny Engelbrecht (S):

Jeg bliver lige nødt til understrege, at Socialdemokratiet jo ikke er en del af den finanslovsaftale, som udmønter afgiftslettelser for fossile biler, og det er jo fuldstændig rigtigt, at havde regeringen ønsket det, kunne man sagtens også have indtænkt det her område. Derfor vil jeg ikke stå her og forsvare den del af regeringens og aftalepartierne bag finanslovens politik. Men det er også klart, at der gør sig andet og mere gældende i forhold til den afsætning, der er, af elbiler i Danmark.

Altså, f.eks. tror jeg, at der er ganske mange forbrugere, som også har en vis skepsis over for området, bl.a. fordi vi jo i sin tid havde et meget stort projekt – Better Place Danmark – som desværre fejlede, og som derfor også har fjernet en del af den tillid, som er i markedet. Altså, sammenligner man eksempelvis med Norge, har de ikke haft en tilsvarende problemstilling.

Så det er ikke kun et spørgsmål om, hvordan man indretter systemet; det er altså også et spørgsmål om, om danskerne har tillid til, at elbilerne kommer til at fungere. Og det tror jeg så heldigvis at den teknologiske udvikling også vil hjælpe til med over de kommende år.

Kl. 09:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Rasmus Nordqvist.

Kl. 09:52

Rasmus Nordqvist (ALT):

Men det sker jo netop, ved at man laver en planlægning af den her omstilling i transportsektoren til vedvarende energi, altså til en ren transportsektor. Det er jo også der, de private virksomheder kan gå ind og være med til at lave den infrastruktur, der skal til. Men det kræver jo, at der er nogle langsigtede mål, altså at vi laver en planlægning, hvor folk kan se, hvordan det her kan betale sig. Og der må man jo bare sige, at den aftale, som Socialdemokratiet har været med til at lave om elbiler, jo ikke kan ses ude af kontekst. Når regeringen vælger at lave et finanslovsforslag, hvor de sænker afgifterne på den måde på fossile biler, så bliver man jo nødt til at tage det op til overvejelse og spørge: Er det her så et forlig, vi kan se os selv i? Eller er det her totalt ligeegyldigt, hvis vi virkelig vil den her omstilling?

Kl. 09:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 09:53

Benny Engelbrecht (S):

Det er fint, vil jeg sige til hr. Rasmus Nordqvist. Men jeg går ud fra, at man også efterhånden har lært ved at være her i Folketinget, at hvis man træder ud af et forlig, vil det jo være sådan, at så sker der ikke andet ved det, end at der ingenting sker. Altså, så derfor er det bedste sted, man kan være, jo lige præcis inde i forhandlingslokalet i stedet for at melde sig ud – ikke?

Kl. 09:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Torsten Schack Pedersen. Værsgo.

Kl. 09:53

Kl. 09:56

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Det sidste svar, som Socialdemokratiets ordfører kom med, understreger jo lidt den absurde situation, vi er i. Socialdemokratiet er imod en lempelse af registreringsafgiften, men man stiller altså ikke noget ændringsforslag til at fjerne det, så man skælder ud, men lader det stå. Og det er jo lidt besynderligt, at vi står her i dag med seks ændringsforslag, hvor Socialdemokratiet så endda kun er ene om de fire, og det betyder så, at der ikke skal være skattelettelser til de folk på arbejdsmarkedet med de laveste indkomster. Vi skal ikke have en boligjobordning, og vi skal ikke sørge for, at vores virksomheder kan generationsskifte. Til gengæld er der lidt opkvalificering, lidt sundhed og en pulje, som efterhånden skal dække mange ting.

Derfor er det egentlig bare, at jeg skal høre: Når så Socialdemokratiets skatteordfører i BT den 11. november lover flere penge til SKAT – den genopretningspakke og aftale, der i øvrigt er, mener man er utilstrækkelig – hvor kan vi så se det udmønte sig henne i Socialdemokratiets ændringsforslag til næste års finanslov?

Kl. 09:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 09:55

Benny Engelbrecht (S):

Som det vil være hr. Torsten Schack Pedersen bekendt, har vi været med inde i forhandlingerne om genopretning af SKAT. Det vil vi meget, meget gerne tage medansvar for. I de forhandlinger har vi gjort alt, hvad vi kunne, for at presse på. Ikke bare sådan at der blev sikret den nødvendige genopretning, som jeg tror at alle i det her Folketing er enige om, men også sådan, at der er blevet taget hånd om den manglende finansiering, som ligger i regeringens eget forslag, fordi den genopretningsplan for SKAT, som regeringen og skatteministeren har fremlagt, mangler finansiering for 1,7 mia. kr.

Så inden hr. Torsten Schack Pedersen kommer alt for godt i gang i forhold til det område, synes jeg, at man skal adressere det spørgsmål selv i regeringen. Det vil vi meget gerne være med til at tage ansvar for, og det har vi signaleret igen og igen, både ved vores skatteordfører og ved vores ledelse i øvrigt inde i forhandlingslokalet.

Kl. 09:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 09:56

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg vil godt kvittere for, at Socialdemokratiet er med til at tage ansvar i den her sag. Det er bare lidt påfaldende, at man siger, at man vil bruge flere penge, men man afsætter dem så ikke.

Det fører mig så til den 5. december, hvor Socialdemokratiets ældredordfører siger noget i Berlingske under en artikel, hvor der står: »Flere penge og mindre papirarbejde skal sikre en acceptabel ældrepleje, mener Socialdemokratiet«. Jeg skal bare spørge: I de ændringsforslag, som Socialdemokratiet har stillet til finansloven for 2017, hvor fremgår det så, at partiet vil bruge flere penge på ældrepleje?

Kl. 09:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Benny Engelbrecht (S):

Det ændringsforslag har vi allerede været inde på en gang, som hr. Torsten Schack Pedersen udmærkede kollega fru Jane Heitmann jo også netop var inde på i sin gennemgang af det. Men det ændrer ikke på, at vi jo er enige med regeringen i, at der skal ændres på de administrative byrder også i ældreplejen. Jeg må så bare indrømme, at jeg ser det først og fremmest, når jeg læser regeringsgrundlaget, som et oplæg til en stor spareøvelse. Når jeg ser på, at man eksempelvis i 2018 lægger op til en vækst på kun 0,3 pct., er det jo ret tydeligt, at vi kommer til – hvis man følger regeringens planer – at stå i en situation, hvor det også på det område bliver ganske vanskeligt.

Kl. 09:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der ikke mere taletid til den socialdemokratiske ordfører. Tak for det. Den næste ordfører er hr. René Christensen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 09:57

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Finansloven for 2017 er vi i Dansk Folkeparti sådan set meget stolte af, og vi var sådan set også stolte af den for 2016. Hvad er det, der viser sig, efter vi har haft et regeringsskifte i Danmark? Det viser sig, at med Dansk Folkeparti som støtteparti kan vi for andet år i træk vise, at der kommer en moderat vækst i det offentlige forbrug. Hvad betyder det? Det betyder, at vi er gået fra en periode, hvor vi havde minusvækst, altså færre offentligt ansatte – omkring små 14.000 færre i den offentlige sektor – og så til, at man nu ude i kommunerne kan opleve, at der er lidt plads til, at man kan ansætte lidt flere i ældreplejen, man kan gøre en lille smule mere for folkeskolen, man kan gøre lidt mere i daginstitutionerne. Vi er rigtig glad for, at vi har kunnet levere det nu for andet år i træk.

Jeg vil også benytte lejligheden til at sige tak til finansministeren. Det er desværre ikke den finansminister, der sidder der nu – men tillykke med posten – for det er til den nuværende finansministers forgænger. Jeg vil også gerne sige tak til De Konservative og til Liberal Alliance for et rigtig godt forløb, der har været i forbindelse med finansloven for 2017. Vi kunne høre på den tidligere ordfører, at sådan forløb det ikke altid under den tidligere regering. Man kunne læse i Euroman og andre steder om, hvordan det var gået med de forhandlinger. Jeg må sige, at vi haft et formidabelt forløb i forbindelse med finansloven for 2017.

Hvad er der så kommet ud af det forløb? Ja, på ældreområdet afsatte vi sidste år en værdighedsmilliard. Det var ikke sådan en pulje med 1 mia. kr., og så skal man søge om at få del i den, og så må man se, hvornår pengene er brugt op. Nej, det er 1 mia. kr., der kommer år efter år. Og i 2017 kommer der yderligere 1 mia. kr., der skal bruges til værdighed i ældreplejen. Det er også sådan, at vi har igangsat et arbejde for at se, hvordan man bruger de her penge ud i kommunerne. Det er ikke, fordi vi har mistillid til kommunerne, men alligevel.

Heldigvis viser det sig med de foreløbige tal, at over 80 pct. af kommunerne sådan set har brugt de her penge rigtigt. Det vil sige, at over 80 pct. af de ældre ude i kommunerne på den ene eller anden måde har oplevet, at de har fået et løft i ældreplejen. Vi er rigtig glade for, at vi sammen med vores samarbejdspartnere har kunnet fremskaffe de penge, altså 1 mia. kr. om året.

En anden ting, vi er rigtig glade for i finansloven for 2017, er, at vi har fået sat penge af, 450 mio. kr., til ældrepleje. Hvorfor er det så vigtigt? Vi tror sådan set, at rigtig mange kommuner derude laver god mad. Vi anklager ikke kommunerne for at lave dårlig mad. Men maden er ikke noget værd, før den er spist. Det er det, der skal ske

med maden, før den har værdi for den ældre og andre, som får mad fra de kommunale køkkener. Derfor har vi sat en stor pose penge af til, at man kan producere mere mad på stedet, altså på plejehjemmene.

Vi har også sat en pulje af til, at de steder, hvor man har fælleskøkkener og andet, kan folk søge ind på en pulje for at gøre det bedre. Jeg tror, vi alle sammen har set billedet af den der sorte plastikbakke med tre rum i med folie henover og noget hvid mad nede i. Det kunne vi rigtig godt tænke os blev langt bedre til den store gruppe, som jo faktisk får mad i eget hjem. Det er ca. 50 pct, der får på plejecentre, og 50 pct., der får i hjemmet. Vi håber virkelig, at kommunerne vil byde ind på de penge. Vi er også meget åbne for, at man byder ind på de penge, så man kan videndele med større projekter, så hele Danmark kan få glæde af de her penge, også på den lange bane.

Så ældreområdet har fyldt rigtig meget i 2016, og det har fyldt rigtig meget i 2017. Det vil selvfølgelig fortsætte fremadrettet. Vi glæder os over, at det går den helt rigtige vej, og det gør det nu for andet år i træk.

En anden ting, som har optaget os meget, er politiets arbejdsvilkår. Hvordan får vi løst de udfordringer, der er? Man må jo sige, at vi desværre næsten daglig bliver gjort opmærksom på, at vi har en udfordring. Derfor er vi rigtig glade for, at vi i forbindelse med finansloven har kunnet få igangsat et arbejde med yderligere 120 betjente ud over det, man tidligere har aftalt.

Kl. 10:01

Vi har også fået et nyt begreb ind, når vi taler politi, og det er politikadetter. Det er noget nyt, som kommer. Det har også været diskuteret meget. Det er ikke et B-hold. Det er nogle betjente, som får nogle opgaver, som de er fuldt kvalificeret til. Så er der selvfølgelig nogle opgaver, som de her betjente ikke får. Det er de heller ikke kvalificeret til. Men de opgaver arbejdsopgaver, de får, vil de selvfølgelig være fuldt kvalificeret til. En del af de opgaver kan bl.a. være at stå og bevogte den danske grænse. Det synes vi er rigtig positivt, og vi kan også se, at man i finansloven har afsat 220 mio. kr. netop til den opgave, altså at bevogte den danske grænse. Det er igen et positivt tiltag.

En anden ting, som har fyldt rigtig meget, er udlændingeområdet. Det gør det også i finansloven. Det, som vi har lagt særlig vægt på, er, hvad det er for et system, man har. Man må sige, at en af de ting, der er kommet med, er styrket udsendelse. Det er utrolig vigtigt, at de mennesker, som kommer hertil, som vi tager imod, giver ophold og beskyttelse, men af den ene eller anden grund ikke er berettiget til at være her, kan blive sendt hjem, når det nu er sådan, det er. Derfor er vi glade for, at vi har fået skrevet ind, at det arbejde med at få lavet aftaler med de modtagerlande bliver styrket.

En anden ting, som vi er rigtig glade for, er, at vi nu får en nødbremse. Hvad er nødbremsen? Nødbremsen er netop, at man kan sagsbehandle på grænsen, når der kommer flygtninge til Danmark i store mængder, som vi tidligere har set. Hvorfor kan man det? Bare for et år tilbage sagde alle til Dansk Folkeparti, at det ikke kunne lade sig gøre. Det var utopi, det kunne man jo ikke på grænsen, man kunne ikke tilbagevise flygtninge på grænsen. Men det er der altså nu et flertal, der er helt overbevist om at man kan. Og det kan man også.

For det er jo sådan, at hvis en flygtning kommer fra Tyskland, kommer man jo ikke fra et land i kaos og krig. Så kommer man fra et velfungerende land, Tyskland, og derfor bliver der så den her mulighed, hvis vi mod forventning kommer til at stå i en situation igen, hvor folk vandrer på motorveje og andet, at vi kan behandle sagen med det samme på grænsen. Det er meget positivt.

En anden ting er blevet skærpet. Hvis man som udlænding med ophold i Danmark får ubetinget fængsel, har det tidligere været sådan, at man skal have 12 måneders ubetinget fængsel for at miste

retten til permanent ophold. Det nedsætter vi nu til 6 måneder. Hvorfor er det nu særlig vigtigt?

Her skal man altså huske, at det er folk, der kommer til udefra, der kommer til Danmark, og som på et tidspunkt kan få permanent ophold. De får altså med kongekrone og det hele på et dokument på, at de ikke kan indordne sig under det regelsæt, der fungerer i Danmark. Jeg vil også gerne sige, at hvis man har fået 6 måneders ubetinget fængsel i Danmark, har man ikke bare stjålet en cykel. Så har man lavet noget, der er noget. Derfor er vi rigtig glade for, at det er blevet skærpet, så det ikke er 12 måneder, men 6 måneder, det nu kommer til at omhandle. Så mister man retten til permanent ophold.

Der er rigtig mange andre ting i finansloven, som jeg også gerne vil se om jeg kan nå ind på. Bl.a. har vi fået lavet en pulje. Det er sådan set ikke en ny pulje, men vi har fået omdefinert en pulje. Det er en pulje på 300 mio. kr., en særtilskudspulje til kommuner, som har vanskelige økonomiske udfordringer. Det er jo en pulje, der har været der før. Det er faktisk en pulje, som Enhedslisten i sin tid fik lavet, og den var meget asocial. Der gik 400 mio. kr. til de absolut største byer i Danmark.

Det var sådan, at Københavns Kommune fik 98 mio. kr., altså 25 pct. Men det var alle kommuner, der bidrog til det. Bl.a. sådan en kommune som Lolland Kommune bidrog til puljen, altså til at København skulle have flere penge. Det er den kommune, der har det højeste sociale indeks, altså den kommune, der har de mest udfordrede borgere. De skulle betale til det. Nu har vi heldigvis fået lavet den om. Puljen er der stadig væk, men nu er den selvfølgelig blevet meget mere lige, også socialt. Nu går den til de kommuner, som har de største udfordringer, og det er vi selvfølgelig rigtig glade for.

En anden ting, som har fyldt rigtig meget for os i forbindelse med finansloven, er social dumping. Det glæder os meget, at det er lykkedes for os nu at få ro på social dumping. Før har man haft bevillinger for 1 år ad gangen. Hvad sker der, når man har det? Så sker der det, at man faktisk kun har en halvårlig bevilling, for så ansætter man folk, men man skal jo opsig dem, for man ved ikke, om man får pengene igen. Så reelt har de folk kun kunnet være ansat ½ år. Nu har vi fået sat pengene af i overslagsårene også. Det vil sige, at man nu kan beholde medarbejderne. Det vil sige, at man ikke hvert halve år skal sige til de medarbejdere, at de skal fyres. Nu kan man holde på de gode medarbejdere, man kan fortsætte den gode indsats.

I DF må vi også sige, at med den situation, vi står i lige nu med de meget store byggerier, der skal sættes i gang, særlig statslige byggerier som Femernforbindelsen, supersygehuse, infrastrukturprojekter, togfond osv., er det ikke netop nu, vi skal til at spare på indsatsen mod social dumping. Det er netop nu, vi skal have et system, som er operativt, som er godt, har gode medarbejdere, har medarbejdere med erfaring, som kan gå ud og foretage de stikprøvekontroller, som skal foretages. Det har givet ro på, og det er vi rigtig glade for. Jeg vil også gerne sige tak til 3F, som har rost os for, at det er lykkedes at få det her med i finansloven for 2017.

En anden, mindre ting – på finansloven kan et beløb på 40 mio. kr. lyde af lidt – er vi meget glade for er lykkedes. Det tror jeg også andre partier, der ikke er med i finanslovsaftalen, er. Vi har sat 40 mio. kr. af til de små øfærger, så man kan komme tættere på landevejsprincippet, som er noget, som mange partier gerne har villet give øerne.

Kl. 10:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet, værsgo.

Kl. 10:08

Benny Engelbrecht (S):

Indledningsvis vil jeg godt på vegne af de øvrige partier bag Togfondens DK sige tak for samarbejdet om det, altså at fastholde regeringen på sporet – helt bogstaveligt talt.

Nu lige til et spørgsmål, som har fyldt meget undervejs i forløbet om finansloven, men som jo er endt med ikke at blive en del af den. Jeg tænker på et af de elementer, som blev forhandlet i 2025-planen, nemlig tilbagetrækningsalder.

I går kunne vi i Folketingets spørgetid høre, at statsministeren ikke ønskede at svare på spørgsmål om, hvorvidt det var regeringens hensigt, at folk skal trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet 6 måneder senere eller endnu senere. Og kigger vi på de vækstmål, som ligger i den nuværende regerings regeringsgrundlag, kan det jo blive ganske meget længere tid, man i givet fald skal vente, før man kan trække sig tilbage, altså hvis der skal kunnes opnå de effekter med 55.000 til 60.000 på arbejdsudbud, der lægges op til.

Så jeg skal sådan set bare høre Dansk Folkepartis synspunkt på tilbagetrækningsalder: Ønsker Dansk Folkeparti, at danskerne skal gå på pension senere end det, som allerede er aftalt?

Kl. 10:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:09

René Christensen (DF):

Vi står fuldstændig på mål for den tilbagetrækningsreform, der er, og den er vi en del af. Der øger man jo tiden, med hensyn til hvornår man kan gå på pension, og det står vi på mål for. Vi er meget kede af den udvikling, der er, i forhold til at man lige kan tage 6 måneder, for man kan godt tage en diskussion om, hvad 6 måneder er. Så er det jo ikke, fordi man siger, at folk skal være længere tid på arbejdsmarkedet, så er det, fordi man gerne vil bruge råderummet til noget andet. Der frygter vi lidt, at både denne regering og måske kommende regeringer kan se, at 1 måned faktisk også giver rigtig mange penge, når man kigger på det, og at det her bliver en måde, hvorpå man kan skaffe finansiering til den politik, man gerne vil føre, og det ønsker vi ikke at deltage i. Vi har haft en god diskussion om tilbagetrækningsalder i forbindelse med tilbagetrækningsreformen. Den skal implementeres, den står vi på mål for, og vi ønsker sådan set ikke at røre ved tilbagetrækning på nuværende tidspunkt.

Kl. 10:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:10

Benny Engelbrecht (S):

Det er også bare for, at der ikke skal herske nogen tvivl, for vi er på det område enige med Dansk Folkeparti. Vi mener heller ikke, at man skal gå ind og ændre på allerede aftalte rammer. Det er sådan, at folk har haft særdeles god tid til at indrette sig på, hvad der måtte ske i forhold til senere tilbagetrækning. Men hvis der opstår en situation, hvor man med kort varsel ændrer på tingene, vil det jo være som at komme som en tyv om natten og ændre på eksempelvis 57-åriges pensionsovervejelser på nuværende tidspunkt. Så herfra vil jeg tilkendegive, at vi deler Dansk Folkepartis synspunkter.

Kl. 10:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:11

René Christensen (DF):

Det er mere en kommentar, men jeg kan sige, at det synspunkt deler vi også, og vi glæder os egentlig over, at folk lever længere. Men det, man også bare skal huske, er, at en ting er regneark, men en anden ting er den virkelighed, man ser, når man kigger ud af vinduet. Det er rigtig, at folk lever længere, og derfor stiger gennemsnitsal-

deren, men man skal også bare huske, at folk lever længere med sygdom, så derfor er det her ikke ensbetydende med, at det alle sammen er arbejdsduelige folk, der lever længere.

Jeg synes, man skulle tage en anden diskussion, nemlig hvad det er for nogle ordninger, man kan lave, så folk kan blive længere tid på arbejdsmarkedet. Jeg taler faktisk med masser af folk, som er oppe i 70'erne, og som gerne vil arbejde mere. Det kan godt være, de ikke vil arbejde 37 timer, for de vil gerne have noget mere fri, så de også kan være sammen med børnebørn og lave andet, men mange, også i 70-årsalderen, vil gerne arbejde eksempelvis 20 timer om ugen på den arbejdsplads, de kender.

Kl. 10:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Jacob Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:11

Jacob Jensen (V):

Jeg vil gerne sige tak også til hr. René Christensen og Dansk Folkeparti for forløbet omkring finansloven. Jeg synes også som hr. René Christensen, at det var meget fint og konstruktivt.

Hr. René Christensen har jo også en kommunal baggrund, og nogle af de ting, som der har været diskuteret, og som også har været diskuteret her i dag, har været kontanthjælpsloftet, altså om det nu er retfærdigt, og om det nu virker og sådan nogle ting. Og jeg vil gerne spørge, hvilke erfaringer og hvilken fornemmelse hr. René Christensen som folketingsmedlem med den kommunale hat på har i forbindelse med, om kontanthjælpsloftet ser ud til at virke eller ikke virke. Så kan vi i hvert fald komme ud over den diskussion om det spørgsmål.

Kl. 10:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:12

René Christensen (DF):

Det er måske svært at sige, om det virker på nuværende tidspunkt, fordi det er meget nyt. Men det er da fuldstændig rigtigt, og det ved ordføreren også, for vi har talt om det, at vi har nogle erfaringer fra den kommune, som jeg kommer fra, og det er Guldborgsund Kommune.

Der var det sådan, at det var 25 pct. af kontanthjælpsmodtagerne, der blev berørt af kontanthjælpsloftet, og det er ca. 600 personer. Men det, der er det interessante i første omgang – og man må håbe, at det kan fortsætte – er, at de 318 af dem, faktisk over 50 pct. af dem, der blev berørt af kontanthjælpsloftet, har fået beskæftigelse på de 113 timer. Det er sådan set positivt.

Det, der så er vigtigt for kommunerne – ikke kun for den kommune, men for alle kommuner – er, at man får fat i de 318 og sørger for, at de kan blive i beskæftigelse og ser på, hvad det er, der har gjort, at de fik de 113 timer.

Så er det også vigtigt at tage fat i den sidste del og afklare, hvordan man sørger for, at den her familie eller andre får en mulighed for at øge deres indtægtsgrundlag. Det er jo ved at komme i hel eller delvis beskæftigelse, og det får de mulighed for nu.

Kl. 10:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til hr. Jacob Jensen.

Kl. 10:13

Jacob Jensen (V):

Tak for det. Jamen jeg synes, det er relevant, og jeg synes, det egentlig er rigtig godt. Nu er det jo Guldborgsund Kommune, men det er

formodentlig også andre kommuner – det kan vi jo givetvis finde ud af ved at spørge ind til det.

Men grunden til, at jeg spørger, er jo selvfølgelig, at når vi diskuterer de her ting, så må man forstå på dem, som er imod det her, at det både er, fordi det ikke virker, og fordi det er et asocialt og alt mulig andet.

Deler hr. René Christensen ikke den opfattelse, som jeg har, altså at det største sociale løft, man kan give et menneske, er at sikre, at de kommer i rigtig ordinær beskæftigelse? Og når man kan konstatere, at kontanthjælpsloftet er med til at virke i den retning, så må vi også, kan man sige, være med til via kontanthjælpsloftet at give netop det sociale løft, det rent faktisk er at få de mennesker, som René Christensen her nævner fra sin egen kommune, og som faktisk udgør en ret stor andel, i beskæftigelse. Er hr. René Christensen ikke enig med mig i den betragtning?

Kl. 10:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 10:14

René Christensen (DF):

Jeg er fuldstændig enig i, at de fleste mennesker ønsker at være selvforsørgende. Folk ønsker ikke at være på passiv forsørgelse. Man siger jo altid, at kontanthjælpsloftet rammer de svageste, men det er jo ikke rigtigt. Det er bl.a. derfor, at det i en kommune som den, jeg kommer fra, kun er 25 pct., der rammes af loftet; de 75 pct. er friholdt, fordi de netop har nogle særlige udfordringer med sygdom og andet og derfor jo ikke bliver berørt af kontanthjælpsloftet.

Dem, der bliver berørt, er jo dem, som har muligheden og evnerne for at kunne komme ud og blive selvforsørgende. Det kan man så også se i det her eksempel, nemlig at det er over 50 pct. af dem så blevet, og det er jo positivt. Det er en god historie, også for den enkelte.

Kl. 10:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:14

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg går ud fra, at hr. René Christensen har besøgt en produktionskole – og hvis han ikke har, er det på tide at gøre det.

Det skal kunne betale sig at arbejde, siger regeringen, og det siger Dansk Folkeparti også igen og igen, også i forhold til produktionskolerne. Dansk Folkeparti har lagt stemmer til den mest skandaløse nedskæring – i hvert fald i meget, meget lang tid – ved at skære på produktionskoleelevernes løn og dermed i hele livsgrundlaget for disse unge mennesker, som har svært ved at komme videre i livet. Unge mennesker mellem 15 og 25 år, som ikke helt ved, hvor de skal hen, bliver hjulpet på vej på værksteder, i restauranter, køkkener, tekstilafdelinger osv. De prøver at få en mening med livet.

Det er måske den vigtigste skole, vi har i hele samfundet, fordi den kan hjælpe de folk, som har meget, meget svært ved det – og deres løn skærer i på. Hvad er årsagen til det, hr. René Christensen?

Kl. 10:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 10:15

René Christensen (DF):

Jeg kan sige så meget, at jeg har siddet i bestyrelsen for en produktionskole; jeg har været efterskolelærer for mange af de elever, som

også har været på en produktionsskole, så jeg kender det udmærket godt.

Så vil jeg gerne benytte lejligheden til at sige: Lad nu være med at bruge den her anledning til at tale produktionsskolerne fuldstændig ned, og lad nu være med at tale ned til de her elever, der går på en produktionsskole. De er ikke alle sammen de allersvageste.

Det er nogle elever, der har nogle udfordringer i en periode af deres liv. De her elever går der ikke kun for at få en løn; de går der selvfølgelig også, fordi produktionsskolerne leverer et supergodt produkt, et produkt, der henvender sig til nogle af de her unge, som jo også har været skoletrætte. Det er nogle af dem, som godt kan bruge hænderne, men har lidt svært ved at se, hvad det er, de skal bruge matematikken til. Det lærer de så ude på værkstedet.

Jeg tror på, at selv om der sker en nedskæring i forhold til deres løn – det synes vi da ikke er fantastisk, det vil jeg da gerne sige, men nu sker det – så håber jeg så sandelig, at der stadig væk vil være rigtig mange unge, som vil vælge en produktionsskole, hvis det er det, de har behov for.

Men det er ikke en succes at have flest mulige på en produktionskole; det er en succes, når de fleste er i ordinær uddannelse, og det er en produktionskole ikke. Men nogle har behov for at være der, og det er jeg helt sikker på at de fortsat vil være.

Kl. 10:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Christian Juhl.

Kl. 10:17

Christian Juhl (EL):

Jeg taler ikke produktionsskolerne ned. Tværtimod så omtalte jeg dem som den vigtigste skoleform, vi overhovedet har i vores samfund. Jeg taler Dansk Folkeparti og regeringen ned, fordi man foretager det her uanstændige angreb på de her skoleformer.

I forstår slet ikke grundlaget for de her produktionsskoler, for det er netop, at man får udbetalt løn for det arbejde, man udfører, og lærer, at det kan betale sig at arbejde – som man snakker så meget om. Det er derfor, jeg taler DF ned i den her sag. Jeg synes, det er ganske, ganske uanstændigt.

Det er vores børn og dem af vores børn, som skal have en hjælpende hånd af den her supergode skoleform. Det er den, I begynder at angribe med jeres nedskæringer i den her omgang – og det er jeg hamrende ked af.

Kl. 10:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Man bruger ikke direkte tiltale folketingsmedlemmerne imellem her i salen. Værsgo.

Kl. 10:17

René Christensen (DF):

Så taler man jo også produktionsskolerne ned. For tror Enhedslisten virkelig, at eleverne kun er på produktionsskole for lønnens skyld? Jeg nægter at tro på det.

Det tilbud er jo et pædagogisk tilbud, hvor man bruger nogle andre redskaber. Man skal også huske, at produktionsskolerne ikke giver karakterer, så på den måde er det ikke en uddannelse som sådan. Men rigtig mange af eleverne lærer utrolig meget om det at være menneske og om at komme til fungere på en arbejdsplads, og det kan de stadig væk lære ude på produktionsskolerne.

Jeg er bare ked af den debat, der har været – og det er ikke den debat, der har været lige nu her i Folketinget – men at man altså har talt de her elever ned, og at man har talt det produkt ned, som produktionsskolerne leverer.

De leverer et højt kvalificeret pædagogisk produkt derude, og det er jeg sikker på at de bliver ved med. Jeg er sikker på, at de unge

mennesker, selv om de bliver skåret i deres ydelse, kan se værdien i at gå på en produktionsskole. Så jeg har ikke den samme frygt, som man har fra Enhedslisten side.

Kl. 10:21

Kl. 10:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Pernille Schnoor, Alternativet. Værsgo.

Kl. 10:18

Pernille Schnoor (ALT):

Tak. Ordføreren nævnte værdighedsmilliarden i sin tale. Jeg vil gerne høre, om ordføreren og Dansk Folkeparti synes, at det er blevet mere værdigt for de ældre.

Kl. 10:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:19

René Christensen (DF):

Det er jo det, vi skal se, men det kan vi ikke se allerede nu. Men det, vi kan se – vi har jo haft lejlighed til at skimme det igennem – er i hvert fald, at ca. 80 pct. af kommunerne har øget deres budgetter. Men det er ikke bare det at bruge penge, altså, det gør jo ikke sig selv. Det, der bliver interessant, og det skal vi jo i gang med nu her i 2017, er at se på, hvad det er for nogle værdighedspolitikker, man så har lavet i kommunen – hvad har man brugt pengene på? For det, der var det interessante ved værdighedsmilliarden, var jo, at det ikke bare var servicestandarder, i forhold til hvor længe man må gå med ble, og hvor længe man må noget andet. Nej, det her skulle handle om alt det andet.

Jeg håber, at rigtig mange kommuner har valgt at købe en bus, så man kan tage de ældre ud og se på landarealerne. En landmand kan komme ud og se sine tidligere marker osv. osv. Man kan få underholdning på plejecentret, man kan holde en fest, man kan gøre nogle ting, så det at være ældre er et liv med indhold og ikke kun et liv med nogle servicestandarder, hvor man bliver passet ordentligt. Det skal også være et liv med indhold. Og det tror jeg sådan set på, fordi det her skulle diskuteres i byrådsalene og ikke kun i udvalgene. Det her er byrådsbeslutninger, man skal træffe derude, og derfor håber og tror vi også på, at man har taget det her alvorligt ude i kommunerne.

Kl. 10:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Schnoor.

Kl. 10:20

Pernille Schnoor (ALT):

Jeg er helt enig med ordføreren i, at det ikke bare handler om penge, og om det er en milliard eller en halv eller to. Men før man køber den der bus – handler det så ikke om – for at det kan blive værdigt, at der er nogle grundlæggende ting, der skal på plads, f.eks. at der er medarbejdere nok på plejehjemmene? Ifølge kommunerne handler det jo også lidt om her, at man har taget 1 pct. fra det samlede budget i et omprioriteringsbidrag, og så har man givet 1. mia. kr. Der er jo ældre, der lægges i seng kl. 19 om aftenen, og så kommer de op kl. 10 næste morgen, fordi der ikke er bemanding nok. Så jeg vil høre ordføreren, om ordføreren er tilfreds, eller om ordføreren synes, at det godt kunne have været gjort anderledes, f.eks. ved at der var givet penge til, at der skulle komme flere medarbejdere i ældreplejen, som f.eks. Alzheimerforeningen har foreslået.

Kl. 10:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

René Christensen (DF):

Det er jo faktisk et af principperne i værdighedsmilliarden, nemlig at det skal give varme hænder, men det skal også give det andet. Så vidt jeg husker tallene, er det omkring 70 pct. af pengene, der faktisk er blevet brugt på at ansætte flere i ældreplejen, og det er selvfølgelig positivt. Vi har også hørt om plejecentre, hvor man ikke har nattevagt osv. osv. Det er også vigtigt. Men jeg vil bare sige, at vi skal lade være med at tale om ældre og ældres værdighed som noget, man kan sætte ind i sådan nogle rammer, og at det bare gælder om at opbevare dem, og at de ikke bliver syge, og at de får noget mad. Det er jo mennesker, vi taler om her. Det handler jo også om indhold og at få lov til at være menneske, og den ældre kvinde skal også have lov til at få læbestift og kindrødt osv. på, også selv om hun er kommet på plejecenter.

Kl. 10:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:21

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Jeg vil også gerne stille spørgsmål omkring besparelserne på specielt produktionsskolerne. For den fremstrakte hånd, som ordføreren siger han gerne vil give de unge, bliver jo til en lige højre med kombinationen af omprioriteringsbesparelser og fjernelse af skoleydelse. Den kombination er altså en farlig cocktail.

Samme dag som den nye regering blev præsenteret uden for Amalienborg, besøgte jeg Aalborg Produktionsskole. Vi har besøgt mange produktionsskoler i hele landet, og de smil, man kunne se på den nye regerings ansigter, kunne man altså ikke genfinde her. De sagde, at kombinationen af, at det er unge, som måske har oplevet nogle problemer i deres folkeskoletid og så får at vide, at den skoleydelse forsvinder, som de har brug for til det arbejde, de leverer – de leverer kostumer til TV 2's julekalender, de laver juledekorationer, de laver alle mulige ting, der har en reel værdi – samtidig med at kvaliteten daler og undervisere skal fyres, er en farlig cocktail. Den betyder, siger de i hvert fald derude, at de ikke kan overleve på sigt.

Kl. 10:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:23

René Christensen (DF):

Åh, det er altså her, man bliver helt træt. For det er ikke rigtigt. Det er jo ikke rigtigt, at der er skåret på produktionsskolerne. Der er skåret på skoleydelsen til eleven. Skolen kan stadig væk drive skole for nøjagtig de samme penge, som de havde i går. De kan gøre det samme i morgen. Kommunerne skal stadig væk betale det samme for et skoleophold. Det, de skulle betale i går, skal de betale i morgen. Der er ikke skåret på produktionsskolerne, der er skåret på ydelsen til eleverne. Det skal vi lige være enige om.

Så vil jeg også gerne lige sige, at man lidt underkender de unge, når man mener, at de ikke ser det her som en hjælp; at de kun gør det for at skabe sig et grundlag.

Jeg vil gerne sige, at det ikke er noget, der er vokset i vores have. Vi ville gerne have været det foruden. Men bortset fra det er jeg bare ikke enig i præmissen om, at eleverne kun er der, fordi de får penge for det. Det kan godt være, de her elever har nogle udfordringer, men intellektuelt er det ganske almindelige mennesker, der går der, som også kan tænke på: Hvad er godt for mig? Hvad er det, der hjælper mig i min hverdag? Hvad er det, der skal gøre mig bedre for

at komme ud at blive selvforsørgende på den lange bane? Der er produktionsskolen et godt ophold for mig.

Jeg tror altså stadig på, at de vil være der. Lad nu være med at tale de der unge mennesker ned. De kan også godt tænke selv.

Kl. 10:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 10:24

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Selvfølgelig kan de tænke selv. Derfor vil de jo også gerne have betaling for det reelle stykke arbejde, de leverer, som bliver solgt videre til virksomheder og solgt videre til alle mulige steder. Derfor vil de gerne have den løn. Nogle af dem er altså også på alderstrin, hvor de har nogle udgifter, som man ikke har, hvis man er 16 år og går i gymnasiet og bor derhjemme. Så det er det modsatte af at tale dem ned. Det er at tage dem alvorligt og sige, at de skal have en løn for et stykke arbejde, de leverer, som bliver solgt videre til virksomheder og til andre i det private erhvervsliv. Og det passer ikke, at der ikke bliver skåret, for Aalborg Produktionsskole står til at miste 5,6 mio. kr. de næste 4 år, og det holder budgettet bare ikke til.

Kl. 10:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:24

René Christensen (DF):

Men vi er enige om, at en produktionsskole vel har som udgangspunkt, at man skal forberede de unge mennesker til at tage en uddannelse. Det er ikke bare en arbejdsplads. Det er ikke et sted, hvor der er overenskomstmæssig løn og andet.

Vi havde gerne set, at man havde beholdt den ydelse. Det, vi gjorde, var, at vi fik kæmpet frem, at også dem under 18 år, som ikke kan få noget nogen andre steder, stadig væk har en ydelse, de kan få, når de er under 18. Den, som de får, er blevet halveret.

Men bare for at vende tilbage til, hvad udgangspunktet for en produktionsskole er: Det er rigtigt, at de bruger det at producere som et pædagogisk redskab. Men det er en pædagogisk indsats for at forberede de unge mennesker til at komme ind på en kompetencegivende ungdomsuddannelse. Det er det, der er formålet. Det er ikke jobbet i sig selv.

Kl. 10:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Morten Bødskov, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:25

Morten Bødskov (S):

Tak for det. Der er jo skabt temmelig stor usikkerhed om fremtidens pensionsalder. Hvis man lyttede til debatten i går, kunne man høre, at det eneste, statsministeren ville garantere, var, at den i hvert fald ikke skulle hæves med 4 år yderligere. Det var da trods alt et løfte.

Men nu har regeringen jo lavet et nyt regeringsgrundlag. Vi har fået en såkaldt trekløverregering, og der er jo ikke nogen tvivl om, hvad regeringen mener. Hvis man lytter til Liberal Alliance og De Konservative, kan man høre, at pensionsalderen skal øges. Venstre har som sagt med statsministeren i spidsen sagt, at man i hvert fald vil garantere, at den ikke skal hæves med 4 år mere. Men det efterlader jo noget af et spænd, og hvis man læser regeringsgrundlaget, kan man se, at arbejdsudbuddet skal øges ret kraftigt.

Så mit spørgsmål til Dansk Folkeparti og Dansk Folkepartis ordfører er: Når nu regeringen med finansministeren i spidsen fremlægger en ny 2025-plan og Dansk Folkeparti med finansordføreren i

spidsen bliver inviteret på kaffe i Finansministeriet, hvad vil man så sige, når regeringen siger: Ja, vi har jo et regeringsgrundlag, hvor vi vil øge arbejdsudbuddet. Vil Dansk Folkeparti være med til at øge pensionsalderen?

Kl. 10:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:26

René Christensen (DF):

Så tror jeg, vi vil sige: Nå, det var derfor, man kom op på 80 mia. kr. Nu er det ikke 6 måneder mere, nu er det 12 måneder. Jeg ved det ikke, men det kunne man forestille sig. For rådighedsbeløbet er jo også steget markant i det nye regeringsgrundlag, i forhold til hvad det var i det gamle regeringsgrundlag.

Og så må man sige, at det her også lidt er de nemme løsninger politik. For det er jo nemt at skrue på det her. Man kan sådan set bare lægge det ind i et regneark: Hvad får man ud af en måned? Hvis man hæver det 1 måned, giver det så mange penge, 6 måneder giver så mange, 12 måneder giver så mange osv. Det ønsker vi ikke at gøre på den måde. Vi har en aftale om tilbagetrækningsalderen. Den står vi på mål for. Den skal implementeres. Så vi ønsker ikke i den nærmeste fremtid overhovedet at kigge på at hæve pensionsalderen andet end det, der er aftalt.

Kl. 10:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Morten Bødskov.

Kl. 10:27

Morten Bødskov (S):

Så svaret er et nej – og ordføreren nikker – til at hæve pensionsalderen på den her måde. Hvad er så andre måder?

Kl. 10:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:27

René Christensen (DF):

Det er ikke for at sige, at der står en dør åben, og at man godt kunne gå ind og kigge på det. Altså, vi ønsker ikke at hæve pensionsalderen. Men det er bare for at sige, at vi frygter også lidt, at vi kommer til at se, at man gør det yderligere for at få et større råderum. Det er også interessant at vide, hvad pengene så skal bruges til. Det kan også være, at man heller ikke er enig i det. Det kunne jeg godt forestille mig at der kunne være nogen uenighed om. Men vi står der, hvor vi hele tiden har stået. Vi står på mål for tilbagetrækningsreformen, som vi synes er et stykke godt politisk arbejde, hvor man også håndterer, at vi lever længere.

Så vil jeg også sige om de her mange diskussioner, der har været, om at lave særlige ordninger for nedslidte og alt muligt andet, at det bare er et nyt bureaukrati. Der findes masser af ordninger, hvor man som nedslidt kan træde ud af arbejdsmarkedet. Nu skal vi så have en ny ordning, hvis man er pensionist og ikke skal indgå i det her. Så vi ønsker ikke at ændre de regler, som man kender i dag.

Kl. 10:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Finn Sørensen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:28

Finn Sørensen (EL):

Mange tak. Hørte jeg rigtigt, at i ordførerens kommune har man undertaget 75 pct. af kontanthjælpsmodtagerne fra kontanthjælpsloftet? Så

sagde ordføreren, at han var stolt af finansloven. Hvordan kan man være stolt af en finanslov, der klart forringer vilkårene for folk på sygedagpenge? For det er jo det, der sker. Regeringen og Dansk Folkeparti vil fratage ca. 15.000 a-kasseforsikrede sygedagpengemodtagere deres ret til at optjene feriedagpenge, og heraf er halvdelen forsørgere. Det koster hver enkelt små 4.000 kr. Under førstebehandlingen indrømmede ordføreren, at det er en forringelse for de pågældende. Alligevel støtter ordføreren forslaget. Kan vi nu få en saglig og forståelig forklaring på, hvorfor man gør det?

Kl. 10:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:29

René Christensen (DF):

Jeg vil gerne sige, at vi synes, at både finansloven for 2016 og for 2017 er rigtig gode finanslove, og den for 2017 er særlig god, fordi vi bygger oven på det gode fundament, der var fra 2016, altså det år, vi går ud af nu. Så vi er meget stolte af finansloven for 2017 – ingen tvivl om det. Det er vi. I forhold til undtagelsen vil jeg sige, at det ikke er 75 pct., som jeg husker det, ikke fordi vi skal diskutere kommunalpolitik. Det ligger på omkring 63 pct., og det er faktisk en lille smule under landsgennemsnittet i forhold til dem, der bliver fritaget for kontanthjælpsloftet.

Kl. 10:30

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:30

Finn Sørensen (EL):

Tak. Så 63 pct. af kontanthjælpsmodtagerne i ordførerens kommune er fritaget for kontanthjælpsloftet. Tak for den oplysning. Jeg fik jo ikke nogen forklaring. Altså, man forringer vilkårene for nogle sygemeldte a-kasseforsikrede sygedagpengemodtagere. Man indrømmede, at det var en forringelse. Hvorfor medvirker man til en sådan forringelse, der rammer nogle mennesker, der for manges vedkommende er i en svær situation? De er sygemeldt i lang tid, men nu mister de retten til feriedagpenge. Kan man ikke bare sige, at det er socialt, for i den samme finanslov er man jo med til at give nogle yderligere skattelettelser og give flere penge til en gruppe mennesker, der i forvejen har så rigeligt. Men det skal åbenbart bl.a. finansieres ved, at man skærer ned på langtidssyges vilkår. Det er socialt. Har ordføreren et bedre ord for det?

Kl. 10:31

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:31

René Christensen (DF):

Ja, det har jeg, og det mener vi heller ikke at det er. Det, der sådan set er det vigtigste at diskutere, er jo, at når man er syg, skal man blive rask. Det er det, der skal drive os alle sammen – nu bliver der grint dernedefra – men det er jo bare, fordi den diskussion, man har fra Enhedslistens side, altid er om, hvordan vi kan holde folk længe tid på passiv forsørgelse. Det er bare en totalt omvendt diskussion at have. Det handler om, at når man er på passiv forsørgelse, hvad er det så for nogle redskaber, vi skal bruge, så man kan komme ud og være selvforsørgende? Hvorfor er der ikke flere, der bruger delvis raskmelding? Hvorfor bruger man ikke flere af de redskaber, som der er, for at dem, der er på sygedagpenge i en periode, kommer ud og har tilknytning til arbejdsmarkedet?

Vi ved alle sammen, at efter 3 måneder på sygedagpenge bliver det rigtig svært at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Derfor er det nogle andre redskaber. Det er en anden diskussion, vi skal have, og DF ønsker ikke bare at kigge på de syge på dagpenge og så sige: I er en udgift. Men altså lige den her diskussion mener vi sådan set ikke er med til at forringe hele billedet ret meget.

Kl. 10:31

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Lotte Rod, Radikale Venstre.

Kl. 10:32

Lotte Rod (RV):

Dansk Folkeparti vil igen i år lægge stemmer til at spare på vores ungdomsuddannelser, altså alle vores erhvervsuddannelser og alle vores gymnasier, og det rammer jo allerhårdst de steder i landet, hvor vi har de mindste uddannelsesinstitutioner, f.eks. Ribe og i Tønder. Derfor vil jeg gerne spørge Dansk Folkeparti: Hvorfor er I med på at tage muligheder fra de unge?

Kl. 10:32

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:32

René Christensen (DF):

Jeg er rigtig glad for, at vi i år har kunnet finde 150 mio. kr., som faktisk er det, man skal finde på erhvervsskolerne. Vi går alle sammen og siger, at der er flere, der skal tage en erhvervsskoleuddannelse, og derfor har vi jo med finansloven for 2017 fundet 150 mio. kr., som bliver tilbageført til erhvervsskolerne, så det bliver et nulsumsspil i forhold til det beløb, de skal finde i år. Ja, det er 300 mio. kr., for der er også 150 mio. kr. fra sidste år, men det er i forhold til de nye penge, de skal finde.

Så må vi sådan set sige, at vi deler den indgangsvinkel, som regeringen også har, om, at man skal gøre tingene bedre i morgen, end man har gjort i går, og det skal man også gøre i forhold til uddannelserne. Hvis vi eksempelvis kigger på erhvervsskolerne, kan vi se, at man har haft en lang periode, hvor man har kigget rigtig meget på taxametertilskuddet, og hvis vi kigger på erhvervsskolernes egenkapital, kan vi se, at den er meget høj, men gennemførelsesprocenten har været meget lav. Derfor er jeg rigtig glad for, at vi i fællesskab har lavet en erhvervsskolereform, hvor vi nu siger: Hvem er det, der kommer på erhvervsskolerne? Man kan ikke bare blive ved med at køre rundt i et hamsterhjul, og der er også et loft over, hvor mange erhvervsskoleuddannelser, man kan tage, og det viser sig jo også allerede nu, at der er færre, der falder fra på erhvervsskolerne. Og det vil sige, at de penge, vi putter i erhvervsskolerne, faktisk også gør, at der er nogle unge mennesker, der får en uddannelse, i stedet for at vi putter nogle penge i et undervisningssystem for at have et undervisningssystem. Vi har det ikke for systemets skyld, vi har for det for de unges skyld.

Kl. 10:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:33

Lotte Rod (RV):

Men prøv nu at høre her: I Dansk Folkeparti snakker I så meget om vores landdistrikter, og når I så skal fordele pengene, hvad vælger I så at gøre? Så tager I pengene fra vores ungdomsuddannelser, som er det, der giver unge muligheden, og det rammer allerhårdst de steder i landet, hvor vores uddannelsesinstitutioner er små. Kan Dansk Fol-

keparti ikke se det underlige i det, og at det, I gør i jeres handlinger, er at tage muligheder fra de unge, der bor rundtomkring i landet?

Kl. 10:34

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:34

René Christensen (DF):

Hvis vi kan lave en aftale om, at ungdomsuddannelserne skal ligge i provinsen, vil jeg sige, at det er et interessant forslag, og at Dansk Folkeparti vil gå konstruktivt ind i det. For det er jo desværre ikke sådan, det er. Vi har jo desværre set en meget stor centralisering af uddannelserne til de større byer. Men bortset fra det er det altså også vigtigt, at vi har en uddannelsessektor, hvor man hele tiden får mest ud af det, altså en høj kvalitet til en konkurrencedygtig pris, og at man ikke får kigget for meget på – for det bliver hurtigt sådan lidt driftsorienteret – at det gælder om at have uddannelsen. Det, der er interessant, er, at man har en uddannelse, hvor kvaliteten er høj, og hvor så mange som muligt kommer ud og er klar til at komme videre ud på arbejdsmarkedet og blive selvforsørgende. Og der er vi sådan set enige i, at man på uddannelserne også skal bidrage til at se på: Hvordan gør vi det bedre i morgen i forhold til, hvordan vi gjorde det i går? Og det gør man bl.a. ved sådan en øvelse som den her.

Kl. 10:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Astrid Krag, Socialdemokratiet.

Kl. 10:35

Astrid Krag (S):

I Økonomisk Redegørelse er der sådan beregningsteknisk indlagt en offentlig forbrugsvækst på 0,8 pct., og det kunne man jo tænke ville gøre Dansk Folkeparti rigtig glade, da I netop gik til valg på en vækst på 0,8 pct. Men når man så kigger efter, kan man forstå, at regeringen kun ønsker, at 0,3 pct. af denne vækst faktisk skal gå til det offentlige forbrug, resten skal gå til bl.a. skattelettelser.

Jeg vil bare høre Dansk Folkepartis ordfører, om det var det, man mente fra Dansk Folkepartis side, da man gik til valg på en vækst på 0,8 pct.

Kl. 10:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:35

René Christensen (DF):

Det er rigtigt, at vi gerne vil have en lille, moderat vækst i det offentlige forbrug, og vi har også regnet os frem til, at det er omkring de 0,8 pct. Det, der bare er interessant, er, hvad man bruger pengene til. Det er jo ikke interessant bare at bruge 0,8 pct. Da vi havde de store flygtningestrømme, havde vi også en vækst på 0,8 pct. og endda en lille smule mere, og så skulle vi jo være glade, men det var vi sådan set ikke, for vi brugte ikke pengene på det rigtige.

Så der er ingen tvivl om, at det at have en vækst i det offentlige ikke er et mål i sig selv. Målet er at have en vækst i det offentlige de steder, hvor vi politisk synes det er interessant. Det er det bl.a. på ældreområdet, og hvorfor lige det? Det er jo, fordi vi bliver flere ældre, og derfor er der større plejebenhov. Og det er det på sundhedsområdet, fordi vi lever længere med vores sygdomme. Vi er også blevet dygtigere, og det koster nogle ekstra penge. Så det er på de områder, vi ser, at der behov for at have en øget vækst. Samtidig vil jeg sige, at vi gerne ser, at man, hvis man kan finde råderum til det, kan sænke skatten på de laveste indkomster, altså at man også får mere for at

være chauffør eller sidde i kassen eller andre steder. Det ville vi også være positive over for.

Kl. 10:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:36

Astrid Krag (S):

Når jeg spørger ind til det, er det jo, fordi vi har det her helt bizarre kryds fra den nye regering, altså at man vil hæve pensionsalderen, man vil føre en økonomisk politik, hvor pengene i kommunerne ikke kan følge med det, ordføreren jo selv lige beskriver, nemlig bl.a. det stigende antal ældre. Det vil man, fordi man pusler med drømme om at lette topskatten, lette aktiebeskatningen og arveafgiften. Det er alt sammen noget, man må sige kommer de rigeste danskere til gavn. Derfor vil jeg bare igen spørge Dansk Folkepartis ordfører, for jeg synes ikke, det var et super klart svar:

Kan Dansk Folkeparti leve med en vækst på 0,8 pct., hvor det kun er de 0,3 pct., der går til velfærd, og resten så skal gå til skattelettelser, hvis det ser ud, som det gør lige nu ud fra de konkrete udspil fra regeringen? Kan Dansk Folkeparti leve med, at broderparten af det her altså kommer til at ryge i lommerne på de mest velstillede danskere? Kan Dansk Folkeparti sætte sig ved et forhandlingsbord, hvor det er dagsordenen?

Kl. 10:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:37

René Christensen (DF):

Jeg ved ikke, om det er de mest velstillede, altså at en, der går på arbejde og har en månedsløn på 21.000 kr., får en skattelettelser. Er de mest velhavende og rige nærmest de onde; dem, der tjener mange penge? Sådan ser vi ikke på det, vil jeg gerne sige. Vi er ikke et parti, der som sådan er imod skattelettelser, men vi kan være imod finansieringskilden til dem. Og jeg tror, at rigtig mange af de penge, man lægger op til her, skal komme ved at hæve pensionsalderen. Og hvis man er imod finansieringen, kan man heller ikke være for at bruge pengene. Derfor ender det nok med, at langt hovedparten af de finansieringskilder, vi vil sige ja til, vil gå til noget andet end skattelettelser.

Men det er bare for at sige, at vi mener sådan set ikke, at folk, der går på arbejde hver dag, skal aflevere mest muligt. Vi mener sådan set, at de gerne må beholde mest muligt, samtidig med at vi kan opretholde det velfærdssamfund, som vi kender i dag, med lige adgang for alle.

Kl. 10:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Rasmus Prehn, Socialdemokratiet.

Kl. 10:38

Rasmus Prehn (S):

Jeg synes altså, at Dansk Folkepartis ordfører her bliver lidt uklar og lidt upræcis. Ordføreren taler om, at det jo kommer an på, hvad vi bruger pengene til osv. Men kan Dansk Folkepartis ordfører ikke bekræfte, at hvis vi nøjes med at have en vækst i det offentlige på 0,3 pct., vil det langsomt, men sikkert betyde færre varme hænder i ældreplejen, i hjemmehjælpen og på vores sygehuse? Altså, af de beregninger, vi har fået lavet, kan vi se, at det svarer til cirka 14.000 færre offentligt ansatte i 2025, hvis man fortsætter med det her. Er det Dansk Folkepartis politik, at man skal fortsætte med så lav en

vækst, så der bliver færre og færre varme hænder til de svageste stillede ude i det offentlige og i samfundet?

Kl. 10:41

Kl. 10:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Værsgo.

Kl. 10:39

René Christensen (DF):

Nej, det er det ikke, men det er jo Socialdemokratiets politik. Det var jo sådan set det, man gik til valg på. Med den plan, der lå dengang, gik man jo til valg på, at man skulle fortsætte den minusvækst, man havde under Helle Thorning-Schmidt og Bjarne Corydon. Det var det, man gik til valg på fra Socialdemokratiets side. Jeg vil bare sige fra Dansk Folkepartis side, at vi er glade og stolte over, at vi for andet år i træk har fået vendt den udvikling, der stod på, da det var Socialdemokratiet, der havde magten. Det er vi glade for.

Så er det rigtigt, at vi har et mål om, at vi vil have en vækst på 0,8 pct. Vi er også rigtig glade for, at vi har en regering, som består af tre partier – nogle gik til valg på nulvækst, andre gik til valg på minusvækst – som trods alt med gode møder og overtalelsesevner siger: Jamen det er rigtigt, at der er behov for en lille smule vækst i det offentlige. Der har man så sagt 0,3 pct.

Det synes vi er lidt lidt. Men vi synes, det er rigtig positivt. Og vi må bare sige, at fakta er, at der jo i 2016 har været en vækst i det offentlige forbrug, og der er blevet ansat flere. I 2017 bliver der en vækst i det offentlige forbrug, og der bliver ansat flere. Det er positivt.

Kl. 10:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:40

Rasmus Prehn (S):

Der blev Dansk Folkepartis ordfører lidt mere skarp og lidt mere præcis, det skal jeg takke for. Lad os så sige, at Dansk Folkepartis finansordfører, der er på talerstolen nu, sidder i forhandlinger og skal vælge imellem, om man skal give flere champagneskattelettelser til de allerrigeste på Rungsted Kyst, eller om man skal sikre en vækst i det offentlige, der betyder, at vi kan fortsætte med at have ordentlig omsorg for vores ældre på plejehjem og i hjemmehjælpen osv. Vil Dansk Folkepartis ordfører så prioritere velfærd frem for champagneskattelettelser?

Kl. 10:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:40

René Christensen (DF):

Jeg kan simpelt hen ikke tåle den der retorik, altså at skattelettelser simpelt hen er af det onde. Der findes så mange danskere, og jeg ved ikke, hvor ordføreren færdes henne. Jeg kender altså masser af mennesker, der tjener under 25.000 kr. om måneden. Det er altså ikke rige folk, der bor Nord for København og sejler i speedbåd og kører i åben sportsvogn. Det er folk, der står op kl. 5 om morgenen og har 1½ time til arbejde, og så passer de deres arbejde og kommer hjem kvart over 6 om aftenen og skal begynde at lave mad til deres børn. Jeg synes ikke, det er forfærdeligt, hvis de får lov til at beholde en lille smule mere af de penge, som de tjener. Det synes vi ikke er forfærdeligt. Det er ikke onde mennesker, der har de lønninger, og det er ikke champagnereform og alt mulig andet. Det er en forfejlet retorik. Vi er ikke imod skattelettelser. Vi kigger bare på, hvordan vi finansierer skattelettelser. Det er det, der er interessant.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 10:41

Pelle Dragsted (EL):

Tak for talen, som jo fremhævede nogle af de ting, som Dansk Folkeparti er glade for ved finansloven. Jeg synes bare også, at der var en række ting, som ordføreren ikke fik nævnt, og som jeg egentlig godt kunne tænke mig at høre lidt uddybet. Ud over nogle af de ting, som ordføreren nævnte, så sker der jo altså en række meget uheldige nedskæringer i forbindelse med den her finanslov.

Vi har allerede hørt om produktionsskoleeleverne, som får skåret ned i deres ydelser. Det er ikke godt. Vi kan se, at Arbejdstilsynet skæres ned, så vidt jeg kan set med omkring 40 mio. kr. i 2017. Vi kan se, at jobrotationsordningen – en rigtig god ordning for at få ledige ud i arbejde – beskæres. Vi kan se, at voksenlærlingeordningen, som altså er en mulighed for, at ældre kan uddanne sig eller omuddanne sig for at få et arbejde, beskæres. Vi kan se, at erhvervsskolerne skal aflevere penge, og så er der den her grønthøster på hele uddannelsessystemet.

Hvorfor har Dansk Folkeparti lagt stemmer til de her nedskæringer, som i meget høj grad rammer dem, man kunne kalde almindelige arbejdere i Danmark? Hvorfor har Dansk Folkeparti ganske enkelt ikke meddelt regeringen ved finanslovsforhandlingerne, at der var andre steder, man kunne finde de penge, f.eks. i de lag af befolkningen, som har mere, end de næsten kan bruge?

Kl. 10:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:43

René Christensen (DF):

Jeg vil gerne komme med en rettelse vedrørende lige nøjagtig erhvervsskolerne. Det, de skal finde i 2017, kompenserer vi for. Altså, de 150 mio. kr., de skal finde af nye penge i 2017, kompenserer vi for. Der sker ikke en nedskæring. Det er rigtigt, at de så løbende skal vi finde dem, som de skulle finde sidste år. Men der kommer altså 150 mio. kr. til erhvervsskolerne.

Med hensyn til de andre ting, som ordføreren nævner, vil jeg sige, at det jo er et samlet hele. Men igen vil jeg også gerne sige, at meningen med mange af de her ordninger har været, at man gerne ville styre, hvad det er, de skal bruge ude i kommunerne. Vis mig dine tilskud, og vis mig, hvad der virker – ikke? Det kender vi jo herindefra. Hvis man hæver tilskuddet til noget, er det det, kommunerne bruger.

I 2018 kommer den her nye refusionstrappe, som man går ned ad og får 20 pct. i refusion til sidst, men en høj refusion i starten. Det kører sådan set allerede nu. Kommunerne har mulighed for at bruge de her redskaber nu, og de har sådan set også pengene til det, fordi de får en refusion på 80 pct. til at starte med, og så går de ned ad trappen til 20 pct. Så med hensyn til mange af de ting, vi tidligere har givet tilskud til, har kommunerne nu de bedste muligheder for at se, hvad der virker i den enkelte kommune for den enkelte borger, og så tage fat i de værktøjer. Jeg håber virkelig, at de vågner en lille smule op derude og kigger på, hvad der er bedst for deres borgere, og hvad er bedst for deres kommune.

Kl. 10:44

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Pelle Dragsted (EL):

Men nu er det faktisk sådan, at nogle af de her ordninger, man skærer ned på, er nogle af dem, vi ved virker. Der er evidens for, at de virker rundtomkring. Så det synes jeg måske ikke var det bedste svar.

Egentlig er mit spørgsmål mere principielt, fordi da Enhedslisten gik til finanslovsforhandlinger, startede vi med at gå igennem finanslovsforslaget, og så prøvede vi at finde de forringelser, der ramte de jævne danskere, de almindelige, hårdtarbejdende danskere, inden for og uden for arbejdsmarkedet. Så gik vi op til regeringen til det første møde og sagde, at det skulle væk, og så begyndte vi derefter at forhandle. Kunne det ikke være en inspirationskilde for Dansk Folkeparti i kommende finanslovsforhandlinger?

Kl. 10:44

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:45

René Christensen (DF):

For det første var det en anden tid, hvor der var langt flere forringelser, fordi man kørte med minusvækst, og det har vi jo så ikke gjort i de her 2 år. Derfor var det nok en anden øvelse, som Enhedslisten stod over for, og som man heller ikke lykkedes med ret godt som støtteparti. Enhedslisten sagde jo under hele perioden som støtteparti ja til, at hver finanslov endte med, at der var minusvækst. Der kan jeg bare sige, at både 2016 og 2017 nu er mundet ud i, at der er en lille, moderat vækst i det offentlige forbrug, og det er vi sådan set rigtig glade for.

Kl. 10:45

Så er det sådan, at der skal ske tilpasninger derude. Men fordi noget mister en lille smule tilskud, hvorfor alverden skulle kommunerne ikke blive ved med at bruge det, hvis det virker? Det tror vi simpelt hen på de gør.

Kl. 10:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Kirsten Normann Andersen, SF.

Kl. 10:45

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Jeg vil egentlig gerne rose ordføreren for ærlighed i forhold til værdighedsmilliarden. Jeg noterede mig nemlig, at ordføreren sagde, at værdighedsmilliarden slet ikke er beregnet til at tage sig af ældre i dagligdagen, men til alt det andet, f.eks. at køre i bus eller holde fest eller et liv med indhold. Fra fremskrivningen af antallet af ældre sammenholdt med kommunernes økonomi – det, der er aftalt for kommunernes økonomi til næste år – ved vi, at der kommer til at mangle ½ mia. kr. i ældreplejen bare for at kunne bevare det niveau, som man har i dag, eller rettere 1 mia. kr., hvis man også kigger på befolkningsfremskrivningen.

Det er et paradoks, synes jeg, for jeg tænker, at faktorernes orden da ikke altid er ligegyldig. Jeg vil f.eks. gerne høre, om ordføreren foretrækker busture eller tørre bukser.

Kl. 10:47

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:47

René Christensen (DF):

Det er sådan en debat, der bliver lidt mærkelig. Først og fremmest skal man huske på, at der også skete gode ting under den tidligere regering. Der kom sådan set også 1 mia. kr. til ældreområdet. Det er så lagt over på bloktilskuddet nu. Så er der kommet en værdigheds-

milliard. Det er 2.000 mio. kr. om året, der er kommet ud til kommunerne. Så det er jo ikke, fordi der ikke er kommet penge. Altså, både den tidligere regering og den nuværende regering har massivt sendt penge ud til kommunerne, og derfor er det selvfølgelig vigtigt, at kommunerne også bruger dem på området. Der kan man jo frygte lidt, at når pengene ikke har været øremærket tilstrækkeligt fra starten, er de blevet brugt på alt muligt andet.

Men så vil jeg også gerne sige, at for os handler ældrepleje altså ikke bare om tørre bukser. Det er en fuldstændig forfejlet debat at tale om tørre bukser. Det er altså ikke et værdigt liv bare at ligge i sengen 24-7 med tørre bukser, fordi man så er på den sikre side, overhovedet ikke. Man skal da have et liv med indhold, selv om man er blevet plejekrævende. Man skal kunne kende sig selv, når man står op om morgenen og kigger sig i spejlet. Man skal have nogle oplevelser.

Man kalder det spisesituationen, og jeg er ved at kaste op – undskyld, jeg siger det. Det er jo ikke en spisesituation. Det er en situation, hvor man har et fællesskab, hvor man spiser noget mad, og hvor man hygger sig. Vi andre bruger flere timer på det, og fordi man er ældre, skal man pludselig sidde i en spisesituation. Det er ikke en spisesituation. Det er også en oplevelse at spise mad, og det håber jeg så sandelig at nogle af værdighedsmilliarderne også bliver brugt på, nemlig at man har indhold i livet.

Kl. 10:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:48

Kirsten Normann Andersen (SF):

Men netop værdighedsmilliarden forudsætter jo, at kommunerne søger om penge til forskellige aktiviteter. Det er for det første enormt bureaukratisk, det koster en masse ressourcer. Og for det andet betyder det altså også, at det ikke fører til penge i hverdagen. Så det billede, som ordføreren tegner af ældreplejen, og som jeg i øvrigt er enig i, er stadig væk et faktum. Jeg er enig i, at det er ekstremt uværdigt, og det løser vi kun, hvis vi tilfører flere midler til ældreplejen i størrelsesordenen 1 mia. kr. bare for at kunne vedligeholde det niveau, som vi har i dag. Hvordan vil ordføreren være med til at løse det?

Kl. 10:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:48

René Christensen (DF):

Nu er der jo kommet 2 mia. kr., og der kommer yderligere 460 mio. kr. i 2017, så det går nu ikke så ringe endda.

En ting, der også er vigtig at sige, er, at først og fremmest er værdighedsmilliarden ikke en ansøgningspulje. Det er penge, man får ud, i forhold til hvor mange ældre man har. Det kommer heller ikke over bloktilskuddet, det kommer efter en fordelingsnøgle: Hvor mange ældre er der i kommunen? Så mange penge får man.

Så er det rigtigt, at man skal skrive, hvad man har brugt pengene på, men man skal ikke ansøge om pengene. Det er faktisk lavet ret åbent. Der er ikke ret meget bureaukrati i forhold til værdighedsmilliarden, det er nærmest ikkeeksisterende. Vi har gjort det meget ubureaukratisk for kommunerne. Men selvfølgelig skal der komme en revisorpåtegning, der viser, hvad man har brugt pengene på, så man ikke bruger dem på alt muligt andet. Men det er ikke særlig bureaukratisk.

Det, der er vigtigt, er bare, at vi får en anden diskussion om ældrepleje. Ude i kommunerne har der jo været ungelpolitik og børne-

politik og alt muligt andet, men der har ikke været en ældrepolitik, og det er det, vi får nu: en værdighedspolitik.

Kl. 10:49

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. René Christensen. Der er ikke flere af hans kollegaer, der føler sig udfordret i denne omgang. Og vi går videre til næste ordfører, nemlig hr. Jacob Jensen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 10:50

(Ordfører)

Jacob Jensen (V):

Tak for det, formand. Jeg sætter pris på, at vi får det hele med.

Danmark er et godt land. Det er ikke et perfekt land, men det er faktisk et af de bedste, der findes. Så derfor skal vi også passe godt på Danmark. Vi skal fremtidssikre Danmark – ikke bare for næste år, hvilket finanslovsaftalen jo pr. definition gør, men også for næste generation. Vi skal handle med rettidig omhu, for verden forandrer sig hele tiden, og Danmark skal også hele tiden som samfund tilpasse sig de nye udfordringer, men også de nye muligheder, som det giver. Vi skal tænke i helheder, for tingene hænger sammen. Danmark skal være et land, der hænger sammen både socialt og geografisk.

Jeg vil godt takke Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og De Konservative for et rigtig fint og konstruktivt forløb i forbindelse med tilblivelsen af finanslovsaftalen for 2017, som trækker Danmark i en rigtig positiv retning. Igen i år har vi fire partier bevist, at skattelettelser og velfærdsydelse godt kan gå hånd i hånd, ja, faktisk er de hinandens forudsætninger, vil jeg påstå.

Finanslovsaftalen leverer jo som bekendt lavere afgifter på biler, ligesom grundskylden også bliver fastfrosset til glæde og gavn for boligejerne. Samtidig er der med finanslovsaftalen et betydeligt fokus på bl.a. ældreområdet, hvor der er fokus på ældre og en opfølgning på sidste års værdighedsmilliard. Der er et betydeligt fokus på sundhedsområdet, bl.a. med en kræftplan IV, som har vores store opmærksomhed. Også børneområdet vil med finanslovsaftalen blive prioriteret som en vigtig del af vores samlede velfærdssamfund.

Tryghed vedrører ikke kun en økonomisk tryghed, men også en tryghed, der handler om at kunne færdes frit og trygt på gader og stræder. Derfor er jeg rigtig glad for, at vi med finanslovsaftalen også har et stærkt fokus på politiområdet, bl.a. ved med et øget antal betjente og den nye ordning med politikadetter at give politiet nogle nye muligheder, ligesom vi også får skærpet straffen på forskellige områder, bl.a. i forhold til ulovlig våbenbesiddelse. Endelig har vi også som sidste år et stærkt fokus på fortsat at kunne kontrollere indvandringen til Danmark.

Kun hvis pengene bliver tjent først, kan vi investere i uddannelse, forskning, velfærd, nye jernbaner, nye veje, bedre erhvervsmuligheder via lavere skatter og afgifter, nye arbejdspladser, støtte til socialt udsatte grupper osv. – alt det, vi jo gerne vil, hver med vores udgangspunkt.

Mine børn får i øjeblikket – det er jo juletid – en pakke i en pakkekalender hver morgen, og nogle gange er der sådan en lille chokolademønt pakket ind i sådan noget fint guld-papir. Det ene barn skyn-der sig at spise chokolademønten om morgenen, for det er det, han har det bedst med, mens det andet barn gemmer den til om eftermiddagen. Sjovt nok bliver ham, som har spist chokolademønten om morgenen, af og til sur om eftermiddagen, når han så ikke har den chokolademønt at hygge sig med i forbindelse med at se »Nisseban- den i Grønland«. Jeg prøver så at lære dem, at chokolademønten jo altså kun kan spises en gang, og tilsvarende prøver jeg også at lære dem, at pengene – altså de rigtige penge – kun kan bruges en gang.

Det går faktisk meget godt for børnene med at forstå det, men no- get værre ser det ud herinde, hvor denne enkle børnelærdom ikke er helt så let at forstå, som man ellers skulle mene at den er. I hvert fald står der jo en række af gyldne løfter i kø: fjernelse af kontanthjælps-

loft, 225-timersregel, integrationsydelse, flere penge til kulturen, hø- jere udlandsbistand, mere til uddannelse, mere til ældre, mere til bør- nene, mere til det hele. Der er meget få grupper, tror jeg – om nogen – som ikke på en eller anden måde skal have del i den offentlige støtte, hvis det står til de gode kollegaer på den røde side af skellet. Det er sådan set fint nok, og vi kunne jo også dele mange af de am- bitioner, hvis man dog så bare samtidig kunne pege på, hvor penge- ne til disse udgifter skal komme fra.

Kl. 10:54

Landets største parti, Socialdemokratiet, har mest fokus på at for- tælle om alle de ting, man ikke vil være med til. Man har jo ikke en- gang ulejlighet sig med at lave sit eget udspil til en finanslov for 2017, så der er ikke nogen sammenhængende tanker om, hvilken po- litik man egentlig ønsker at føre. Det tør man ikke fælde ned på et stykke papir, og det er åbenlyst af frygt for, at det så kan blive udstil- let, at der ikke er en sammenhæng. Det er selvfølgelig trist. Det er selvfølgelig også lettere at kritisere andre, men det er jo også som bekendt sådan, at når man peger på andre, jamen så er der også tre fingre, der peger tilbage på en selv.

Jeg synes, det er sølle, at man ikke ønsker at lægge sin egen poli- tik frem. Man har ikke engang lavet noget særligt i forbindelse med de ændringsforslag, som vi allerede har været inde omkring, altså, man er ikke kommet med ændringsforslag i forhold til de mange ting, som man kritiserer aftalen for at indeholde. For jeg er ellers sik- ker på, at Arbejderbevægelsens Erhvervsråd eller andre gode kræfter let kunne tage at støve »Fair Løsning 2020 – sammen om Danmark« af og opdatere nogle af forslagene, f.eks. det om ekstra 12 minutter på arbejdspladsen – det svarer vel til omkring 1 år over et arbejdsliv – som man gik til valg på på et tidspunkt.

Eller man kunne finde nogle af de forslag, som Socialdemokratiet gennemførte, bl.a. støttet af SF, om besparelser på kontanthjælpen og lettelser i topskat og lettelser i selskabsskat. Man kunne måske også kigge på den politik, som Socialdemokratiet førte indtil for vel bare 18-19 måneder siden, hvor man førte en politik med minus- vækst i kommunerne, eller hvor man lavede reformer, som skar ned på SU-en.

Så der er masser af forslag – som jo ikke er specielt gamle, og som man vel ikke hen ad vejen har taget afstand fra – som man kun- ne bringe ind i debatten. Det har man så ikke ønsket at gøre. Man har ønsket at kritisere – det har jeg noteret mig. Men alt imens man for- søger at finde ud af, hvad man mener, så knokler vi andre videre med at skabe et samfund, hvor det skal kunne betale sig at arbejde; hvor det skal kunne betale sig at gøre en indsats for sig selv og for sin familie og dermed også for sit land. Det skal være et land, hvor der er tryghed på gader og stræder; hvor politiet kan være til stede, også ved de forbrydelser, som man kan sige måske ikke altid lige er hængt ud i medierne, som f.eks. indbrud i private hjem. Det skal væ- re et land, hvor vi har et robust SU-system, og hvor der er gratis ud- dannelser af høj kvalitet. Der skal være en infrastruktur, som gør, at arbejdsstyrken kan være mobil – ikke bare omkring de største stati- onsbyer, men i hele landet. Det skal være et land, hvor der skabes værdier, som gør, at vi vil have bedre råd til at tage os af de udsatte grupper, altså vel at mærke de grupper, som virkelig har brug for fællesskabets hjælp, og ikke alle os andre, som på en eller anden må- de mere eller mindre direkte får offentlig støtte.

Danmark er ikke et perfekt land, men det er et af de bedste, der findes. Og finanslovsaftalen for 2017 gør det endnu bedre. Tak.

Kl. 10:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak. Den første korte bemærkning er fra hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:57

Kl. 11:00

René Christensen (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne høre, om ordføreren kan bekræfte i forbindelse med de udfordringer, der har været med Togfonden DK, at der i finansloven for 2017 er skrevet ind, at regeringen sådan set er enig i, at der er et markant stort flertal – over 100 mandater – som står bag Togfonden DK, at Togfonden DK er sat i gang, og at man med finansloven for 2017 igangsætter de projekter, som hører under finansloven for 2017.

Kl. 10:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 10:58

Jacob Jensen (V):

Jeg kan i hvert fald bekræfte, at det fremgår, som hr. René Christensen også henviser til, af finanslovsaftalen, at man sætter det, der hedder fase 1 i gang, og det er så også det, der bliver finansieret på finansloven for 2017. Det er, sådan som jeg husker det, en strækning i det nordjyske og hen over Vestfyn. Og det fremgår også af aftalen, at den nye transportminister senere på foråret vil indkalde til drøftelser om, hvordan man så kommer videre derfra. Det er korrekt.

Kl. 10:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 10:58

René Christensen (DF):

[Lyddudfald] ... det er jo, fordi vores nye transportminister har været ude på et tidspunkt og sådan lidt underkende, kunne man få en fornemmelse af, Togfonden DK's etape 1. Jeg skal dog sige, at der har været et lukket samråd, men det var jo netop lukket, og derfor kom det her ikke ud over rampen. Men jeg er glad for, at ordføreren kan bekræfte, at etape 1, altså 13,5 mia. kr. i Togfonden DK, er under udrulning nu. Tak for det.

Kl. 10:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 10:59

Jacob Jensen (V):

Selv tak.

Kl. 10:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Den næste korte bemærkning er fra Nicolai Wammen fra Socialdemokratiet.

Kl. 10:59

Nicolai Wammen (S):

Tak for det. Også tak til ordføreren for talen. Et emne, som ordføreren ikke brugte meget tid på, er det, der handler om, hvornår vi skal gå på pension i Danmark. Men det skyldes nok, at det har været utrolig svært at få svar fra regeringen på, hvad tilbagetrækningsalderen egentlig skal være.

Da regeringen Lars Løkke Rasmussen II kom med sit udspil, skulle aldersgrænsen hæves med ½ år, og nu blafrer det fuldstændig i vinden, om man skal arbejde 1 år, 2 år eller 3 år længere. Og derfor vil jeg bare bede Venstres ordfører om i dag at svare på spørgsmålet: Hvad er regeringens plan for, hvor meget længere danskerne skal arbejde, for at man kan få råd til den plan, man selv har lagt frem her i forbindelse med regeringsgrundlaget?

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:00

Jacob Jensen (V):

Jeg ved ikke, om man kan sige, at det blafrer i vinden. Hr. Nicolai Wammen henviser jo til vores udspil, altså den daværende Venstre-regerings udspil, om, at man skulle kigge på at tilpasse, kan man sige, pensionstidspunktet med det, som også Socialdemokratiet er med til at vedtage herinde, nemlig at man skal kunne imødesæ i gennemsnit 14 ½ år på pension.

Det har hr. Nicolai Wammens parti lagt stemmer til. Og så er vi jo i den glædelige situation, at levealderen også er steget, og det er jo godt for alle dem, der lever længere. Den er også steget hurtigere, end man havde forventet. Og det er sådan set i respekt for den aftale, som hr. Nicolai Wammen har lagt stemmer til, at den daværende Venstre-regeringen spillede ud med, at det skulle være ½ år.

Som hr. Nicolai Wammen udmærket ved, fremgår det også af det nye regeringsgrundlag, at det er et emne, som vi vil vende tilbage til om ganske kort tid, inde i det nye år. Det sorterer langt over min lønramme at vurdere, hvornår det skal være, men jeg noterer mig selvfølgelig, at det også fremgår af det nye regeringsprogram. Så det ser jeg selvfølgelig frem til.

Kl. 11:01

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:01

Nicolai Wammen (S):

For bare et par måneder siden var budskabet fra statsministeren, at det var ½ år, man ønskede at lægge oven i den arbejdstid, der allerede var aftalt, og som danskerne i god tro har indrettet deres liv efter. Mennesker, som har slidt og slæbt, og som har været på arbejdsmarkedet i mange år, fik at vide, at de skulle være der ½ år længere. Nu hører jeg så ordføreren sige, at det kan være, at det bliver mere. Ordføreren kan ikke udelukke, at det ikke er ½ år længere, men 1 år eller for den sags skyld 2 år eller 3 år længere.

Venstres ordfører står her i dag for et parti, som i regeringssammenhæng står i siden for at have lavet et regeringsgrundlag på 86 sider, hvori man beskæftiger sig med ting som, hvilke campingpladser der skal sælges, men man fortæller ikke danskerne åbent og ærligt, hvor meget længere Venstre synes, at de skal arbejde.

Derfor er min opfordring: Læg skuffeplanen på bordet, så danskerne ved, hvad de kan regne med.

Kl. 11:02

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:02

Jacob Jensen (V):

Selv for hr. Nicolai Wammen er det jo ikke ukendt stof, at man kigger på pensions- og tilbagetrækningsstidspunktet. Jeg nævnte også i min tale, at man selv havde opereret med de berømte 12 minutter – det svarer til et ekstra år på arbejdsmarkedet. Det var vel også på et tidspunkt, hvor man kunne se, at levetiden var stigende. Under den daværende Venstre-regering spillede vi så ud med 6 måneder, fordi vi syntes, at det var lige dramatisk nok med 1 år, som på et tidspunkt var det, Socialdemokratiet opererede med. Så det er jo sådan set derfor, vi skal diskutere de her ting. Jeg hører meget gerne, om der er andre forslag end det om de 12 minutter, som man synes ville være en god idé at kigge på.

Men vi synes bare, det er vigtigt, at vi så også respekterer de aftaler, der er indgået, og der er indgået en aftale om, at man kan imøde-se en pensionsperiode på 14½ år. Vi kan jo se, at de grupper, som er på arbejdsmarkedet, ikke hører til dem, som lige står for at skulle gå på pension; der er jo et kæmpe langt tilløb, og vi taler måske om 8, 9, 10 år, før der sker en ændring. Vi kan også se, at de grupper netop ikke er af samme type som dem, diskussionen om de nedslidte grupper handler om. Det er en helt anden type grupper, vi taler om, og som kan og gerne vil bidrage en lille smule mere, sådan at vi netop får bedre råd til dem, som så vil være nedslidte, eller til andre udsatte grupper, som har brug for fællesskabets hjælpende hånd. Det er jo det, der er pointen med det forslag.

Kl. 11:03

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 11:03

Pelle Dragsted (EL):

Tak, formand. Og tak for ordførertalen. Særlig det sidste års tid har vi jo hørt meget om den store og alvorlige vækst- og produktivitetskrise, vi havde i Danmark. I sommers var jeg blandt mange andre også inviteret til et stort topmøde oppe på Marienborg, hvor statsministeren med dybe panderynker kunne fortælle, at Danmark ville sakke bagud i forhold til vores nabolande.

Nu er det jo så sådan, at der er kommet et nyt nationalregnskab, som viser, at sådan er virkeligheden slet ikke. Det er jo dejligt. Det er selvfølgelig også lidt irriterende, når man nu har skullet bruge den brændende platform fra regeringens side til at forsøge at gennemføre nye nedskæringer og nye skattegaver til dem, der har mest, og højere pensionsalder for danskerne.

Det har jo heller ikke været sådan, at regeringen har holdt et nyt topmøde på baggrund af de nye tal og fortalt, at nu afblæser man 2025-planen. Det kunne man måske have forventet. Men kan ordføreren ikke bare bekræfte, at når statsministeren på Marienborg-topmødet bl.a. sagde, at væksten i produktiviteten i Danmark er så dårlig, at det kun er Spanien og Italien, som ligger dårligere end Danmark, så var det lodret forkert?

Kl. 11:04

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:04

Jacob Jensen (V):

Nej, det kan jeg ikke bekræfte var lodret forkert, men jeg er sådan set enig i og deler hr. Pelle Dragsteds glæde over, at det går bedre i Danmark. Men det er jo det, der er hele pointen med det, nemlig at et spirende opsving – jeg må understrege: et spirende opsving – skal understøttes. Det er jo ikke noget, der kommer af sig selv. Selvfølgelig kommer mange af tingene fra udlandet. Vi er en lille og åben økonomi, og hvis det typisk går bedre i Sverige og Tyskland og USA, jamen så vil det også alt andet lige gå bedre i Danmark.

Men problemet er jo så bl.a., at de flaskehalse, som vi allerede nu kan se på arbejdsmarkedet, kun bliver forstærket. Dermed er vi jo sådan set tilbage til det spørgsmål, som hr. Nicolai Wammen stillede lige før, og som hr. Pelle Dragsted netop også kredsede om, nemlig tilbagetrækningspunktet, altså at få flere ledige hænder ud på arbejdsmarkedet, og at få dem, som er der, til at bidrage en smule mere for netop at få understøttet det opsving, så vi kan få indtægter til at tage os af dem, som virkelig har brug for fællesskabets hjælp.

Det er sådan set det, der er politikken. Det ændrer jo ikke ved, at produktiviteten i Danmark sagtens kan blive bedre. Der er steder i Danmark, hvor det går rigtig fint med produktiviteten – lad mig bare

nævne regionerne, for det går rigtig fint der. Men der er andre steder, hvor vi godt kan blive bedre.

Kl. 11:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:06

Pelle Dragsted (EL):

Men når man nu har brugt den her produktivitetskrise igen og igen som argumentet for, at der skulle skæres på vores velfærd, som argumentet for, at der skulle gives nye skattegaver til erhvervslivet, som argumentet for, at danskerne skulle tvinges til at arbejde længere, ville det så ikke være meget fair – når nu det viser sig, at det argument er faldet fuldstændig fra hinanden – at være ærlig og sige: Når vi ønsker at gøre det her, handler det ikke om produktivitetskrise eller noget som helst andet; det handler om at varetage nogle snævre interesser for dem, der har mest, i vores samfund? Ville det ikke klæde regeringen at sige det?

For det er jo ikke korrekt, hvad ordføreren siger. Danmark ligger ikke i bund, Danmark ligger i top. Vi nærmer os USA, når det drejer sig om produktivitet; et land, som blev fremhævet af Produktivitetskommissionen som et forbillede.

Kl. 11:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:07

Jacob Jensen (V):

Altså, jeg overtager ikke den præmis, at det skal handle om snævre interesser. Det her handler om Danmark; det handler om Danmark som et sammenhængende land; det handler om, at vi kan gøre nogle ting nu, nogle relativt beskedne tiltag i den store sammenhæng, som vil få en god og stor og stærk effekt set mod en større horisont. Det er det, det handler om.

Hvad vil det betyde? Ja, det vil betyde, at vi vil få et stærkere Danmark, vi vil få et rigere Danmark, og hvordan det skal omsættes kan vi selvfølgelig diskutere politisk, kan man sige. Men det, at vi får et rigere Danmark, er jo forudsætningen for, at vi i det hele taget har noget at diskutere og noget at kunne lave politik for, så vi kan understøtte de grupper, som vi gerne vil understøtte, og investere i de områder, som vi gerne vil investere i. For hvis vi har nul, har vi også nul at bruge af.

Kl. 11:07

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen, der skal finde hen til sin mikrofon, for det er hende, der har en kort bemærkning nu. Værsgo.

Kl. 11:07

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak, formand. Ordføreren sagde i sin tale, at Danmark skal være et land, der hænger sammen både socialt og geografisk. Men er ordføreren ikke bekendt med, at med nogle af de forslag – som både den tidligere Venstre-regering kom med, også i forbindelse med 2025-planen, men også helt konkret i den finanslov, som vi diskuterer i dag – er der en social skævhed og en geografisk skævhed, både når man ser på, hvem der får noget ud af en fastfrysning af grundskylden f.eks., og hvem der har råd til at købe de biler, hvor man vil få en økonomisk gevinst med registreringsafgiften osv.? Er ordføreren ikke med på, at der er en geografisk og en social skævhed indbygget i den finanslov, vi diskuterer i dag?

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:08

støtte, at der kommer et indtægtsgrundlag, som kan være med til at give det andet en hjælpende hånd.

Kl. 11:08

I forhold til den første del af spørgsmålet om geografien og den skævhed vil jeg sige, at det jo bl.a. er en af grundene til – jeg ved godt, at det er en mindre del, men jeg tror, at det for kommunerne er en væsentlig del – at vi med finanslovsaftalen, som også hr. René Christensen var inde på, lægger op til at sætte en ekstra pulje af på 300 mio. kr., tror jeg det er, til vanskeligt stillede kommuner. Vi kan også med den model for tilbagebetaling af den for meget betalte ejendomsskat se, hvor de forkerte vurderinger har været størst, altså de mest forkerte, kan man sige, og det er jo bl.a. i nogle af udkantsområderne, Odsherred, Lolland og andre steder, hvor man kan se at de har været størst, og derved vil fordelene også være størst for de mennesker dér, hvis den model kommer til at virke.

Kl. 11:12

Jacob Jensen (V):

Nej, det er jeg ikke med på – nu kan jeg ikke huske tallet helt i hovedet, men det er ude på tredje decimal, hvis ikke jeg tager meget fejl, eller også er det anden decimal. Altså, det er 0,04 at Ginikoefficienten bliver ændret med i forhold til den finanslovsaftale, der ligger. Altså, vi er ude i marginalerne, hvis man kigger på den del af det, og det er jo ligesom det, der normalt er målestokken, kan man sige, for lighedsdiskussionen i den her sammenhæng.

At det skulle have en geografisk skævhed skulle da være i forhold til det, at man så kan få en bedre mulighed for også i de tyndt-befolkede dele af landet at få arbejde. Og at der eksempelvis også laves infrastruktur andre steder end lige omkring de største stationsbyer, hvad jeg ved ligger SF meget på sinde i forhold til timemodellen. Og vi har også andre tiltag. Vi har tidligere udflyttet statslige arbejdspladser, understøttet fødevarerhvervet og andet, og dermed har vi jo netop været med til at understøtte en geografisk lighed i det her land i modsætning til andre, som primært har det fokus, at det er de store byer, som trækker. Det er det også, men vi synes bare, at Danmark skal hænge sammen, både socialt og geografisk, og det mener jeg i al beskedenhed også at finanslovsaftalen her er et udtryk for.

Kl. 11:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Et spørgsmål og et svar kan ikke være for grundige, men det kan tage for lang tid.

Det er fru Josephine Fock fra Alternativet, der har den næste korte bemærkning.

Kl. 11:12

Josephine Fock (ALT):

Tak. Så vil jeg prøve at holde mig inden for taletiden. Tak til ordføreren for talen. Jeg bemærkede, at ordføreren brugte udtrykket rettidig omhu, altså at der er lagt rettidig omhu ind i regeringens finanslovsforslag. Det er jeg nok ikke enig i, for det er klart, at Alternativet har det perspektiv, at hvis vi skal have rettidig omhu, skal vi begynde at handle i forhold til grønne investeringer – investeringer i grøn teknologi, investeringer i uddannelse.

Så hvordan kan hr. Jacob Jensen sige, at der er rettidig omhu, når vi ved, at vi med regeringens finanslovsforslag udleder mere CO₂ og ikke mindre? Hvordan hænger det sammen med vores Parisaftale?

Kl. 11:13

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:13

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Samtlige af de mange, mange samråd, vi har haft med forskellige ministre om effekten af de her forslag, har vist et klokkeklart billede, og det er jo meget naturligt, for hvor ligger de dyreste huse henne? Hvem kan købe de dyreste biler? Hvem får mest ud af, at arveafgiften bliver lettet, og de andre skattelettelser? Der er et klokkeklart billede af, at det er i Østdanmark og i den østlige del af Jylland, mens man kan se i forhold til de huspriser, der er i Nordjylland, i Vestjylland osv., at man ikke får noget ud af det her.

Nu er Ginikoefficienten jo begrænset i forhold til indkomst osv., men når vi kigger på det, også på, hvilke kommuner der f.eks. har mange folk på kontanthjælp, som også bliver ramt af det her, så er resultatet bare, at der er en indbygget massiv geografisk skævhed og også en social skævhed i det her.

Jeg vil stille et kort spørgsmål i forhold til et andet citat: Pengene kan kun bruges en gang. Ja, og derfor er det sådan, at når vi fra SF's side fremlægger et forslag, der er fuldt finansieret, så er det jo, fordi vi vil bruge de penge én gang på en anden måde, end regeringen vil bruge dem på én gang – og så er spørgsmålet, om man prioriterer dem til velfærd eller til skattelettelser. Er det ikke rigtigt?

Kl. 11:11

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:11

Jacob Jensen (V):

Nej, det sidste er ikke rigtigt, for det her med at prioritere og sætte den der modsætning op – det gjorde jeg også lidt ud af i min tale – mellem velfærdsydelser og skattelettelser synes jeg at vi med to finanslovsaftaler i træk nu har afmonteret. Det går netop hånd i hånd, det er hinandens forudsætninger, det ene kan være med til at under-

Jacob Jensen (V):

Man kan sige, at en sideløbende proces til finansloven har været hele PSO-diskussionen og afskaffelsen af PSO-afgiften, som vi også er med til, og som et bredt flertal i Folketinget er med til. Det er jeg rigtig glad for, for det er en del af det, at vi kan få omstillet vores produktion, også på en måde, så den produktion – det kan være fødevarerproduktion, det kan være anden produktion – finder sted i et land, hvor det foregår mest klimavenligt, og der kender CO₂-udledning som bekendt ikke landegrænser. Det vil sige, at skal man have en form for produktion, det kan være fødevarer, det kan være andet, er det da mest hensigtsmæssigt for klimaets skyld, at den produktion så bliver lagt i et land, hvor produktionen giver det mindste klimaaftryk, og hvor udviklingen af teknologi og andet, som vi i øvrigt lever godt og grundigt af og eksporterer efterfølgende til andre lande, som så kan blive næsten lige så dygtige som os, også kan finde sted i Danmark, ved at man netop kan afprøve nogle af de her ting i Danmark, i stedet for beskatningsmæssigt eller andet at lægge andre hindringer i vejen, så den produktion og dermed den forskning og den udvikling vil finde sted i Polen, Tyskland eller helt andre steder.

Kl. 11:14

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:14

tage de penge, man sparer på færre asylansøgere i Danmark, og sige, at dem sender vi til Aleppo lige nu.

Kl. 11:17

Josephine Fock (ALT):

Men det ændrer jo ikke ved, at vi har en forpligtelse i forhold til Parisaftalen, som vi ikke lever op til, og det samme gør sig gældende i forbindelse med FN's 17 bæredygtigheds mål. Hvordan kan finansordføreren så sige, at vi lever op til f.eks. punkt 10 i FN's 17 bæredygtigheds mål, som handler om, at vi skal øge ligheden, når vi skærer i kontanthjælpen, fjerner 225-timersreglen og laver en integrationsydelse, som er lavere?

Jeg har svært ved at se, hvordan de ting hænger sammen, og hvordan det så er, at rettidighed omhu får os til at leve op til vores internationale forpligtelser.

Kl. 11:15

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:15

Jacob Jensen (V):

Jeg nævnte det før over for fru Lisbeth Bech Poulsen. Man må undskylde, at jeg ikke kan huske den tredje decimal, men jeg mener, Ginikoefficienten ændrer sig noget med 0,04 pct. som påvirkning i forhold til – Finansudvalgets formand, hr. Joachim B. Olsen nikker, kan jeg se, så det må være rigtigt – hvordan finanslovsaftalen påvirker uligheden. Så det må vel være den diskussion.

Men tingene hænger også sammen, og det, at vi får skabt et bedre grundlag for at få løftet folk ind på arbejdsmarkedet, får åbnet op for nogle af de flaskehalse, som vi kan se nu, så flere kan komme med, herunder, som hr. René Christensen nævnte før, med et kontanthjælpsloft, som ser ud til at virke, så flere kommer med og får beskæftigelse, er da med til at sikre, at de mennesker, som ellers ville have været socialt udstødt, kommer med i fællesskabet, og det synes jeg da er et socialt løft, og det er dermed med til at skabe en bedre social sammenhæng i vores land.

Kl. 11:15

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre.

Kl. 11:16

Martin Lidegaard (RV):

Tak. Mens de her forhandlinger pågår, har vi jo en helt, helt forfærdelig situation i Aleppo i Syrien, som jeg tror berører alle medlemmer af Folketinget dybt, alle partier. Det er helvede på jord, og det har udviklet sig til en regulær dødsfælde.

I den situation tror jeg også at vi er enige om, at der er brug for så meget hjælp, så meget nødhjælp til de civile, som overhovedet muligt, og der er ingen tvivl om, at Danmark allerede bidrager meget, og det vil jeg gerne kvittere for, men der er heller ingen tvivl om, at behovet er meget stort. Derfor vil jeg gerne spørge Venstres ordfører om de der filflerier, som regeringen har lavet, og selv om vi får markant færre asylansøgere i Danmark, end den sidste fremskrivning viste, nemlig ca. 6.000 i stedet for 10.000, kommer der ikke til at tilgå flere penge til udviklingsbistanden, som ellers kunne bruges til netop at hjælpe ofrene i Syrien.

Var det ikke på tide, at man måske tog den generøse mine på og sagde, at de penge til de færre asylansøgere, der kommer til Danmark, skal komme de flygtninge, der lige nu befinder sig i helvede på jord, til gode, og så dropper man alle de forskellige finurlige beregningsmetoder, som man nu pludselig lægger på bordet. Vi har indkaldt finansministeren til samråd i morgen om spørgsmålet, men det kunne være, at Venstre i lyset af situationens udvikling allerede i dag vil lade den nye situation komme flygtningene til gode og vil

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:17

Jacob Jensen (V):

Jeg fuldstændig enig med hr. Martin Lidegaard i, at den situation er ganske forfærdelig. Det tror jeg ikke at der er én herinde der er uenig med os i. Men derfor er jeg sådan set også rigtig glad for, at vi med finanslovsaftalen faktisk får sendt og afsat historisk mange penge – aldrig nogen sinde så mange penge før som med den her finanslovs aftale – til netop en nærområdeindsats. Jeg tror, at det er i omegnen af 1 mia. kr. ekstra ud over det i forvejen historisk høje niveau, så vi er på et historisk højt niveau, hvor Danmark bidrager til nærområdeindsatsen, herunder til Syriens nærområder. Ud over at vi giver historisk mange penge, det er jo en ting, er der også de mennesker, som vi er med til at sende ud, og de er også knaldhamrende dygtige, og vi får rigtig meget ud af den indsats, som Danmark yder både økonomisk og menneskeligt.

Det synes jeg vi kan være stolte af, og i øvrigt samlet set ligger vi jo i top – nu skal man passe på med tal – men i hvert fald i toppen, lad mig sige det sådan, af samtlige verdens lande, et af de få lande i verden, der lever op til FN's målsætning, i forhold til hvor meget ulandsbistand man skal give i forhold til sin samlede økonomi. Så jeg synes faktisk godt, at vi kan være det bekendt. Men jeg er helt enig med hr. Martin Lidegaard, og det kan vi jo selvfølgelig diskutere med finansministeren, altså hvordan regeringen ser på den situation, men jeg forholder mig til den finanslovs aftale, der er her, og det er det, vi diskuterer i dag, og der er der altså et historisk højt niveau i forhold til nærområdeindsatsen, bl.a. til Syrien.

Kl. 11:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:19

Martin Lidegaard (RV):

Men kan hr. Jacob Jensen forklare både de folk, der flygter fra Aleppo lige nu – men sådan set også danskerne derude – hvordan det kan være, at selv om vi altså får 4.000 færre asylansøgere, end regeringen troede for et par måneder siden, så kommer der ikke en krone ekstra ned til flygtningene i Aleppo. De penge spiser staten åbenbart bare, eller Finansministeriet, til aftenmad. Det er da ikke rimeligt. Når vi spørger til, hvorfor der ikke er flere af de penge, der bliver sparet, der skal derved, får vi at vide, at det kan man først beregne i 2017, og så er det for sent at give pengene til nogen i 2016.

Kl. 11:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:19

Jacob Jensen (V):

Jeg tror, at det er en noget forsimplet fremstilling. For det er da klart, at selvfølgelig skal man have en opgørelse over det, før man kan begynde at regne efter, men det er jo den regnetekniske del, og jeg er enig med hr. Martin Lidegaard i, at det jo ikke er relevant i den her akutte situation, som der er i Aleppo og andre af verdens brændpunkter. Men netop derfor er det jo også så afgørende, at vi får en finanslovs aftale igennem her senere i dag eller i morgen – eller hvor når det er, vi stemmer om den – som gælder, og som leverer det højeste niveau kroner og øre-mæssigt, som noget dansk Folketing har

leveret til nærområdeindsats nogen sinde. Det synes jeg er værd at notere sig, bl.a. på grund af den situation, vi har i Aleppo og i Syrien i øvrigt.

Kl. 11:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Ane Halsboe-Jørgensen, Socialdemokratiet.

Kl. 11:20

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for det. Jeg har bare lige en kort bemærkning i forhold til den forrige spørger, nemlig at den der beregningstekniske del jo betyder noget i forhold til den akutte situation lige nu, hvor hver eneste krone vil kunne gøre en forskel. Så det er bare for lige at bakke op om den forrige spørger.

Så vil jeg springe til noget andet, som i det lys virker mindre vigtigt, men som trods alt påvirker rigtig mange af de mennesker, der bor i vores land. Der vil jeg gerne rose ordføreren og anerkende, at hr. Jacob Jensen siger, at man i Venstre har ment, at det var for drastisk at melde ud i forhold til pensionsalder, hvis den skulle hæves med 1 år. For det vidner i mine øjne om, at ordføreren trods alt ved, at det her er drastisk, og at det er af stor betydning for rigtig mange, og at det vil påvirke store grupper på vores arbejdsmarked, som allerede nu har en oplevelse af, at pensionsalder og levealder møder hinanden eller endda krydser.

Så kan ordføreren ikke bekræfte, at når vi snakker 14½ år i vores fælles kloge aftale tilbage fra 2006, så er det en gennemsnitsbetragtning, der i virkeligheden ser meget, meget anderledes ud, fordi uligheden er enormt stor?

Kl. 11:21

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:21

Jacob Jensen (V):

Jamen jeg er glad for, at ordføreren for Socialdemokratiet her bekræfter og stadig væk står på mål for, at det skal være 14½ år i gennemsnit. Det tog jeg i hvert fald spørgsmålet som et udtryk for. Og hvis det er rigtigt, må vi jo også fælles kunne lave en aftale om, at vi så netop lever op til den aftale, vi er enige om skal gælde, netop at man så kan se frem til 14½ år. Det synes jeg da er positivt.

Jeg har den tilgang til det, at tingene udvikler sig. Befolkningen udvikler sig. Vi lever længere. Vi er sundere. Vi er friskere. Der er mange, der godt kan bidrage en lille smule mere, mod til gengæld at vi sikrer betydelige midler til dem, som ikke kan, og dem, som har brug for fællesskabets hjælp. Det synes jeg da er enormt socialt afbalanceret. Det er da asocialt ikke at lade folk, som godt kan og vil bidrage en lille smule mere, få lov til det, og der så ikke er nok penge til at hjælpe dem, som virkelig har brug for det. Det synes jeg er socialt. Og jeg er glad for, at Socialdemokratiet her bekræfter, at man står bag den aftale, hvori det hedder 14½ år i gennemsnit på pension. Så må vi da tage det som udgangspunkt for de forhandlinger, vi forhåbentlig snart skal i gang med.

Kl. 11:22

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:22

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Nu blev den aftale jo indgået på baggrund af, at vi havde en efterløn. Det har man jo så siden hen pillet gevaldigt ved. Så har ordføreren jo fornøjelsen af, at hans parti nu er i en trekløverregering med bl.a. Liberal Alliance, og hr. Joachim B. Olsen gik så sent som i forgårs ud

og sagde, at man vil afskaffe efterlønnen fuldstændig. Kan ordføreren ikke sætte et par ord på, hvordan han ser den melding, og om det er noget, man også i Venstre bakker op om?

Kl. 11:23

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:23

Jacob Jensen (V):

Jeg glæder mig til at høre hr. Joachim B. Olsen senere, og så kan vi jo passende spørge ham, om han kan uddybe det. Altså, jeg står bare på mål for den aftale, som vi har indgået. Jeg står også på mål for regeringsgrundlaget, og ja, jeg har stor fornøjelse af at indgå i en trekløverregering. Jeg er så ikke en del af regeringen, men jeg er i hvert fald en del af det parlamentariske grundlag – kan man ikke sige det sådan? Og deraf fremgår det, at vi netop gerne vil øge arbejdsudbudet, herunder kigge på tilbagetrækningstidspunktet, for som jeg har nævnt et par gange, kan vi se, at alderen i vores befolkning bliver stadig højere. Det er godt. Folk bliver sundere og friskere, det er også godt. Der er flere, der kan og vil bidrage en lille smule mere – det er også godt – sådan at vi får bedre råd til dem, som faktisk har brug for fællesskabets hjælp. Det er også godt.

Så de ting synes jeg egentlig hænger rigtig fint sammen, og jeg glæder mig derfor også over den melding, som Socialdemokratiet her kommer med, nemlig at man gerne ser, at pensionstidspunktet skal flygte med den aftale, vi allerede har indgået, nemlig 14½ år. Tak for det.

Kl. 11:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil, Socialdemokratiet.

Kl. 11:24

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Det er jo alt sammen meget godt, men det er også lidt noget sniksnak, ikke? For vi indførte den aftale, fordi der på det tidspunkt var en efterløn, der samlede de grupper op, som blev allermest nedslidt. Så hr. Jacob Jensen ved godt, at det bliver til sniksnak, når han på den måde står og siger, at han er glad for, at man bekræfter alle mulige aftaler. Den aftale om efterlønnen blev ikke indgået med Socialdemokratiets stemmer, vel? Den aftale, der blev indgået mellem os, handlede om de store velfærdsforlig, og på det tidspunkt, hvor den blev indgået, var der en efterløn. Det er der som bekendt ikke mere, og derfor ophører enigheden også.

Det gør den så åbenbart også mellem ordføreren og statsministeren, og det er til gengæld noget mere overraskende. For i går i spørgetime ville statsministeren ikke afvise, at man kunne tale om 2 og 3 år. Han ville afvise, at man kunne tale om 4 år. Nu står ordføreren så og siger, at Venstre syntes, det var lige dramatisk nok med 1 år. Det er jo lidt interessant for befolkningen at vide, om det er statsministeren eller finansordføreren, der har ret i den sammenhæng.

Jeg har lidt en idé om, hvordan lønrammerne er i forhold til afgørelsen af det spørgsmål, så jeg vil gerne bede ordføreren bekræfte, at statsministeren i går ikke ville afvise, at det, man kommer med til foråret, kunne gå op til 2-3 år, men altså ikke 4 år.

Kl. 11:25

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:25

Jacob Jensen (V):

Nu er det jo ikke lønrammer, der afgør den slags ting, trods alt. Men spørg til side, for det er et vigtigt spørgsmål. Når jeg sagde 1 år, hen-

viste jeg blot til det, som Socialdemokratiet selv har spillet ud med for ikke længe siden. Det svarer til 1 år. Nu er man så på vej i en anden retning, og det er selvfølgelig lidt ærgerligt. Jeg synes blot, det er vigtigt at få diskuteret det her i forhold til den situation, vi nu har i dag, og jeg medgiver, at det er en anden situation, end der var i 2006.

Men jeg synes til gengæld, at hvis man kan holde fast i princippet om 14½ år fra tilbagetrækningstidspunktet, så er det da et udgangspunkt at tage. Og jeg hørte før fru Ane Halsboe-Jørgensen sige, at Socialdemokratiet også synes, det er en god idé at holde fast i det princip.

Så er det rigtigt, at der er efterlønnen, men den skal efter mine begreber ikke være med til at samle nedslidte op. Hvis man er nedslidt, er det jo en anden situation, og den skal vi helst undgå. Men det er folk, som, uanset om de er 45 eller 55 år, eller hvad de er, skal have en hjælpende hånd på forskellige andre ydelsesområder. Det har ikke noget med efterlønnen at gøre. Og derfor synes jeg, det er vigtigt, at vi netop kigger på at give mulighed for, at folk, som godt kan arbejde en lille smule mere, også får mulighed for det, for at vi til gengæld faktisk har en forbedret mulighed for at tage os af dem, som rent faktisk har brug for hjælp fra fællesskabets side.

Kl. 11:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:27

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Altså, bare for at gøre det helt klart: Vi har ikke noget ønske om at ændre på nogen som helst aftale. Vi havde ikke et ønske om, at man gik ind og lavede det fiksfakseri, man gjorde, med efterlønnen. Det betyder, at vi set med socialdemokratiske øjne er blevet sat tilbage i forhold til vores evne til at beskytte grupper på vores arbejdsmarked imod at have nogle alt, alt for hårde sidste år på arbejdsmarkedet, hvor de burde have mulighed for at gå fra. Den mulighed fjernede en række partier, som Socialdemokratiet ikke var iblandt.

Det, der er spørgsmålet, er jo, hvor meget regeringen nu ønsker at opsætte pensionsalderen. Statsministeren sagde: 1-2-3 år, men ikke 4 år. Kan ordføreren bekræfte det?

Kl. 11:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:27

Jacob Jensen (V):

Jeg synes, vi på en eller anden måde i en konstruktiv ånd skal diskutere, hvordan vi kan få tilrettelagt og tilpasset vores arbejdsmarked, og at vi skal lade være med at gøre det sort eller hvidt og sætte alle på arbejdsmarkedet i samme bås – det var heller ikke det, fru Pernille Rosenkrantz-Theil gjorde, men jeg siger bare, at jeg ser det sådan, at det skal vi ikke gøre – og sige, at uanset om man har et let kontorarbejde, eller man har et hårdt fysisk arbejde, så er det det samme.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi får lavet nogle ordninger, så dem, som kan og vil, får en mulighed for at kunne bidrage, for at vi til gengæld har nogle bedre økonomiske muligheder for at tage os af dem, som har brug for det – uanset om de i øvrigt står lige foran at skulle på pension, eller de er 45 år eller 35 år, eller hvad det er for en aldersgruppe. Det må være sådan, at vi tilrettelægger ydelser og støtte til dem, der har behov for det, mod at dem, som kan bidrage, til gengæld også gør det.

Kl. 11:28

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hmm, hmm – det er sådan set bare lige et lille signal om, at vi skal prøve at holde tiden. Vi har allerede ædt tiden op for en kollegas spørgsmål.

Den næste for en kort bemærkning er hr. Peder Hvelplund fra Enhedslisten.

Kl. 11:28

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det. »Det må undre enhver, at psykiatrien ikke for længst er kommet på finansloven«. Sådan skrev Venstres psykiatriordfører, fru Jane Heitmann, i 2014, da Venstre var i opposition.

Nu er Venstre jo en del af regeringen og har sundhedsministerposten. Alligevel står der ikke én linje i finanslovsforslaget om bevil-linger til at løfte psykiatrien, på trods af at mens antallet af patienter i psykiatrien er steget med 43 pct., er bevillingerne kun steget med 17 pct., og på trods af at antallet af genindlæggelser i psykiatrien aldrig har været så højt, som det var i 2015. Der var tale om 8.481 patienter, en tredjedel af patienterne, der oplevede genindlæggelser. Vi har i de seneste år oplevet flere drab på offentligt ansatte, betjen-te, pædagoger, SOSU'er, som er blevet dræbt, fordi patienter er ble- vet udskevet for tidligt, inden de er blevet færdigbehandlet.

Derfor undrer det mig meget, at Venstre ikke i finanslovsforsla- get har sikret et løft til psykiatrien gennem faste midler på finanslo- ven, og jeg vil derfor gerne spørge Venstres ordfører, hvorfor man ikke længere er af den opfattelse, at det må undre enhver, at psykia- trien ikke for længst er kommet på finansloven.

Kl. 11:30

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:30

Jacob Jensen (V):

Nu kan man sige, at psykiatri er en kompliceret størrelse på mange måder, og derfor har vi jo også forskellige institutioner, som tager sig af det. En del er under staten, noget ligger i regionerne, og derfor kan man sige, at i hvert fald for den regionale dels vedkommende er der sket et økonomisk løft i den ramme, der har lavet.

For statens vedkommende er der en del af de ting, som drejer sig om psykiatri, som handler om satspuljeforhandlinger og satspuljeaf- talen. Så det synes jeg sådan set er et niveau, som vi godt kan være bekendt, men som vi også sagtens, og det vil jeg da gerne kvittere for, fortsat kan diskutere. For jævnfør nogle af de diskussioner, vi li- ge har haft om arbejdsudbud, og hvem der skal bidrage noget mere, så er det nogle af de grupper, som det måske kan være allersværest at identificere, men som skal have den allerstørste hjælpende hånd. Og det har vi jo kun råd til, hvis der er penge til det og der bliver tjent penge til det, og hvis andre, der ikke har de lidelser, men som godt kan bidrage, også gør det.

Så på den måde synes jeg egentlig at det tidligere spørgsmål og det nuværende spørgsmål hænger fint sammen.

Kl. 11:31

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:31

Peder Hvelplund (EL):

Nu har ordføreren gjort opmærksom på, at chokoladeguldmønter kan man kun spise én gang, og det er også fuldstændig rigtigt. Når man vælger at bruge chokoladeguldmønterne på at give skattelettelser, kan man ikke bruge dem til at løfte psykiatrien. Jeg mener bare, at vi

står med et område her, som er så alvorligt, fordi vi har set adskillige drab på offentligt ansatte inden for de seneste år. Det er en tragedie hver eneste gang, ikke kun for dem, der bliver ofre, men også for dem, der bliver til gerningsmænd.

Det er en opgave, vi ved kan løses, ved at der bliver givet flere bevillinger. Vi taler om det igen og igen. Alle partier er enige om, at der skal ske et løft, men der er bare ikke nogen, der prioriterer det, og det er derfor, jeg bliver nødt til at spørge: Hvorfor prioriterer man ikke hos Venstre og i regeringens finanslovsforslag, at der bliver givet et varigt løft over finansloven, ikke over satspuljen?

Kl. 11:32

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:32

Jacob Jensen (V):

Jeg er fuldstændig enig i den analyse. Det er tragedier, og det synspunkt tror jeg vi alle sammen deler. Derfor synes jeg sådan set også, at vi har et stærkt fokus, også bredt funderet, i Folketinget på det her spørgsmål, bl.a. via satspuljen, bl.a. via de regionale tiltag, bl.a. også ved det niveau, vi trods alt allerede har på statens område.

Det betyder ikke, at man ikke kan gøre mere. Jeg står ikke her og siger, at nu er det slut, at kassen for altid er lukket, og at der aldrig nogen sinde sker mere inden for det her område, slet ikke. For jævnt før det, jeg har nævnt et par gange: Tingene hænger selvfølgelig sammen, og det er min opfattelse, at de grupper, herunder de psykiatriske patienter, som har brug for den støtte, som fællesskabet skal yde, også skal have det. Men det kan vi jo kun gøre, hvis vi har tjent pengene først.

Heldigvis har vi dog et land, hvor vi generelt set tager os af de her mennesker på en god og værdig måde. Jeg skal ikke kunne sige, at der ikke er eksempler på noget andet, selvfølgelig er der det. Det er kun mennesker, der arbejder med det, og som det drejer sig om. Generelt har vi en god og værdig omsorg, men vi kan gøre mere. Det kræver blot, at vi har tjent nogle flere penge, og at flere deltager i at bidrage til det. Og det er det, vi lægger op til i den sammenhæng, som jeg her har skitseret et par gange.

Kl. 11:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Orla Hav, Socialdemokratiet.

Kl. 11:33

Orla Hav (S):

Tak for det, og tak til Venstres ordfører for fremlæggelsen. Når man lytter til Venstres fremlæggelse, lyder det jo, som om Venstre alene er optaget af at gøre alt det gode for Danmark. Når jeg imidlertid ser på gerningerne, kan jeg jo se, at en stor del af befolkningen skal leve med kontanthjælpsloft, nogle skal leve med at blive rigtig meget længere på arbejdsmarkedet, mens andre skal stilles i udsigt, at de skal have skattelettelse. Hvad er det, der driver Venstre til sådan hele tiden at ville gøre større og større forskel på folk, når nu der trods alt er midler til at gøre det bedre for hele Danmark?

Kl. 11:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:34

Jacob Jensen (V):

Hvis hr. Orla Hav er så ked af kontanthjælpsloftet, hvorfor stiller man så ikke forslag om, at det skal fjernes? Hvis hr. Orla Hav synes, at vi arbejder for meget, hvorfor stiller hr. Orla Hav så ikke forslag om, at arbejdstiden skal afkortes, sådan som flere andre partier – i

hvert fald to, har jeg noteret mig – i den røde lejr har stillet forslag om? Så kan det jo være, at der kan findes et flertal på et tidspunkt. Det stiller hr. Orla Hav jo ikke forslag om. Så derfor er det – med al respekt i øvrigt – lidt svært at tage den kritik så seriøst, når man ikke selv kommer med nogen forslag, hverken som et samlet finanslovsudspil eller som ændringsforslag til den aftale, som ligger nu, hvor man så vil prøve at gøre noget ved de her ting.

Vi ser ikke det her som et opgør, hvor der nu bliver skabt større forskelle. Jeg har nævnt i et tidligere svar, at Ginikoefficienten nærmest er uændret, men Ginikoefficienten til trods synes vi, at det største sociale løft, man kan give noget menneske, som er uden for fællesskabet, er at få dem med i fællesskabet, med på arbejdsmarkedet og skabe bedre rammer for, at de kan komme med på arbejdsmarkedet. Det kræver mange ting, men det kræver bl.a. også, at der er jobs at få, og det er der, men der skal også gerne være nye jobs at få i fremtiden, og det er jo derfor, vi bl.a. sikrer, at der er nogle bedre vilkår at arbejde under for danske virksomheder i Danmark.

Kl. 11:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:35

Orla Hav (S):

Vi forstår jo bare ikke, at der skal være to så helt forskellige strategier i forhold til at få alle med. I den Økonomiske Redegørelse for 2018, der er fremlagt, er der indbygget en vækst på 0,8 pct., og regeringen agter at bruge 0,3 pct. Forskellen på 0,5 pct. udløser ca. 2,5 mia. kr., så hvad er det, Venstre ønsker at bruge de 2,5 mia. kr. til? Er det til at gavne dem, der skal have skattelettelse stillet i udsigt, yderligere? Eller er det til at hjælpe nogle af dem, som kommer i klemme på grund af den der forskelsbehandling, som Venstre lægger meget op til?

Kl. 11:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:35

Jacob Jensen (V):

Altså, jeg stiller gerne i udsigt, at hårdtarbejdende lønmodtagere i lavtløngruppen får en skattelettelse. Det er faktisk vores politik, fordi det bedre skal kunne betale sig at gøre en indsats. Det er så i modsætning til hr. Orla Hav, der mener, at det ikke blandt lavtlønssarbejdere her i landet bedre skal kunne betale sig at gøre en indsats. Der er vi så uenige. Men jeg synes blot, at det er et fundament for vores samfund, at dem, som gør en indsats, også får en belønning for det, sådan at vi faktisk har mulighed for at kunne hjælpe dem, som virkelig har brug for fællesskabets hjælp. Og det er ikke et spørgsmål om at gøre forskel på folk – det er et spørgsmål om at få tingene til at hænge sammen og få flere med, så vi får bedre råd til at hjælpe dem, som har brug for fællesskabets hjælp. Det er sådan set helt tilfældigt det, vores politik går ud på.

Kl. 11:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet.

Kl. 11:36

Benny Engelbrecht (S):

Hr. Jacob Jensen er jo ikke meget for at forholde sig til konkrete spørgsmål, men jeg skal alligevel prøve at stille et, for fru Ane Halsboe-Jørgensen stillede nemlig tidligere et spørgsmål, som var meget konkret. Spørgsmålet blev stillet på baggrund af et citat fra hr. Joachim B. Olsen i radioprogrammet Orientering på P1 i mandags, den

12. december, og hr. Jacob Jensen efterlyste en uddybning af det spørgsmål for at kunne svare på det. Det er så heldigt, at hr. Joachim B. Olsen i udsendelsen uddybede det. Derfor citerer jeg først det citat, som fru Ane Halsboe-Jørgensen bad om svar på:

Man skal afskaffe efterlønnen, for det vil øge beskæftigelsen med 40.000.

Senere i den samme udsendelse sagde hr. Joachim B. Olsen:

Det er Liberal Alliances politik. Det synes vi at man skal gøre. De tre partier i regeringen skal lægge en politik frem sammen, og her er vi et af partierne.

Derfor er spørgsmålet til hr. Jacob Jensen, Venstres ordfører: Er Venstre enig med Liberal Alliance?

Kl. 11:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:37

Jacob Jensen (V):

Altså, vi er i regering med Liberal Alliance, og derfor vil den politik, der bliver lagt frem, pr. definition være identisk. Vi er enige med Liberal Alliance i, at vi skal øge arbejdsudbuddet, fordi vi kan se, at et af de problemer – Nationalbanken nævnte det forleden i deres rapport – der er, hvis vi skal understøtte det spirende opsving, som vi kan se, er, at der er flaskehalse på arbejdsmarkedet. Der kan man så tage forskellige greb i anvendelse. Vi har været inde på nogle af dem, f.eks. tilbagetrækningstidspunktet, og der kan sikkert være andre greb, der kan tages i anvendelse. Derfor har vi også i vores regeringsgrundlag netop en ambition om, at arbejdsudbuddet skal øges. Det vender vi jo så også tilbage til med et udspil om, hvordan vi samlet ser det i regeringen. Så jeg er fuldstændig enig med Liberal Alliance i, at det skal vi gøre.

Kl. 11:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:38

Benny Engelbrecht (S):

Da det jo er sådan, at hr. Jacob Jensen selv har sagt, at det at bede folk om at blive 1 år længere på arbejdsmarkedet måske er lidt for voldsomt, er det jo netop nærliggende at få den mistanke, at det så handler om, at man sammen med Liberal Alliance vil afskaffe den sidste del af efterlønnen. Derfor er spørgsmålet endnu en gang: Er Venstre enig på det her punkt? Ønsker man at afskaffe den sidste del af efterlønnen – ja eller nej?

Kl. 11:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:38

Jacob Jensen (V):

Vi ønsker, at arbejdsudbuddet skal øges. Det kan man gøre på forskellige måder. Derfor har vi også lagt op til i vores regeringsprogram, som Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Venstre står sammen om, at det skal ske, altså at vi skal øge arbejdsudbuddet. Det kan man gøre på mange måder. Jeg har nævnt et par af måderne. Det vil vi vende tilbage med et konkret udspil om. Men det ændrer ikke ved, at vi, hvis vi skal have folk i gang på arbejdsmarkedet, også skal skabe muligheden for det, både ved at der er jobs til stede, og ved at der er velkvalificerede ledige hænder. De ting hænger også sammen. Derfor vil vi selvfølgelig have fokus på, hvordan vi får flest mulige hænder, som kan og vil, på arbejdsmarkedet.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Lotte Rod, Radikale Venstre.

Kl. 11:39

Kl. 11:39

Lotte Rod (RV):

Venstre vil som en del af finansloven lægge stemmer til at harmonisere produktionsskoleydelsen med SU'en. Vil Venstres ordfører ikke forklare mig hvorfor?

Kl. 11:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:39

Jacob Jensen (V):

Fordi man – som jeg også tror hr. René Christensen var inde på i sit indlæg, og det var man også i nogle af de spørgsmål, der blev stillet, og svar, der blev givet – når man er på en produktionsskole, jo ikke er der for at få en løn, men for at få en kompetence til at komme videre på en ungdomsuddannelse. Derfor synes vi sådan set også, det er rimeligt, at man ligestiller den ydelse, de får på en produktionsskole, med et SU-niveau, og det er det, der er argumentet for det. Så man kommer – kan vi sige – ikke på produktionsskolen for at få en løn, men man får en SU, som i øvrigt er en af verdens højeste, og så får man de kompetencer, der skal til, for at man kan komme videre med sit liv og få en ungdomsuddannelse og dermed også komme videre i det videre uddannelsesforløb.

Kl. 11:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:40

Lotte Rod (RV):

Okay, tak for det svar. Jeg skal så bare forstå Venstre helt rigtigt: Det, der er vigtigt for Venstre, er altså, at det præcis er ligestillet med SU'en, sådan at elever, der går på en produktionsskole, hverken får mere eller mindre i ydelse, end det, man får på SU? Er det rigtigt forstået?

Kl. 11:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:40

Jacob Jensen (V):

Det, der bliver lagt op til med finanslovsaftalen, er jo, at det bliver harmoniseret, så det kommer på et SU-niveau, men at man i øvrigt også får det pædagogiske redskab over for eleverne, at man kan trække i det niveau, hvis det eksempelvis er, at de ikke møder op til undervisningen. Det er jo så de elementer, der ligger, og det synes vi sådan set er fair at man siger. Hele ideen med at være på en produktionsskole er jo ikke at skulle optjene en løn, men det er at skulle optjene nogle kompetencer for at kunne komme videre med et uddannelsesforløb efterfølgende.

Kl. 11:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Jesper Petersen, Socialdemokratiet.

Kl. 11:41

Jesper Petersen (S):

Den her diskussion om, hvad regeringen skriver i regeringsgrundlaget om arbejdsudbuddet, har jo altså en ret stor betydning for folk,

og derfor må hr. Jacob Jensen også finde sig i, at vi bliver ved med at spørge ind til det. For det, man foreslog tidligere, var jo, at pensionsalderen skulle forhøjes mere end det, vi allerede har aftalt. Men selv om man gjorde det, som Venstre havde tænkt sig tidligere, kommer man jo ikke i nærheden af de tal for øget arbejdsudbud, som man skriver i regeringsgrundlaget. Man kan skrive så meget, men det er vel, fordi man har en eller anden idé om, hvordan man vil opnå det, at man skriver lige præcis de tal. Nu kommer det så frem, at det kunne være simpelt hen helt at fjerne efterlønnen, udfase den fuldstændig med den effekt, det ville have, og den påvirkning, det ville have for de mennesker, der har brug for at gå fra efter et hårdt arbejdsliv. Det har ordføreren faktisk ikke afvist endnu. Nu vil han få den tredje chance. Jeg synes, man skal sige det klart. Går Venstre ind for det, eller går Venstre ikke ind for det?

Kl. 11:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:42

Jacob Jensen (V):

Vi går ind for at øge arbejdsudbuddet. Det fremgår klart og tydeligt af regeringsgrundlaget. Det er jo ikke bare noget, man skriver, fordi man lige synes, at det er sjovt. Det er, fordi det er nødvendigt at øge arbejdsudbuddet, sådan at vi får løst op for de flaskehalse, vi allerede kan se er på arbejdsmarkedet. Det kan være med til at sikre, at det opsving, vi alle sammen håber kommer, også kan bide sig fast, og vi kan tjene penge, sådan at vi har noget at gøre godt med til dem, som rent faktisk er nedslidte og har brug for en hjælpende hånd. Der er det her med ligesom at stille noget i udsigt og sige, at hvis man har været lang tid på et arbejdsmarked, skal man have en eller anden ydelse, for nu har man været der længe nok. Men vi synes, det er vigtigt, at uanset hvornår man har brug for hjælpen – om det er, lige før man går på pension, eller om det er tidligere i ens liv af forskellige grunde – skal man også have mulighed for at få den. Og der kan det her samfund stille sig til rådighed, hvis vi vel at mærke gør noget for at gøre samfundet rigere. Det er det, vi lægger op til, bl.a. ved at sikre, at opsvinget kommer godt i gang, og at der er ledige hænder at få til de jobs, der også er.

Kl. 11:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:43

Jesper Petersen (S):

Altså, faktisk vil arbejdsstyrken jo vokse i de kommende år. Det, der er problemet lige nu og her og kan blive det i flere sektorer, er jo, at man ikke kan få folk med de rigtige kvalifikationer. Derfor kunne det jo gå hen og blive et problem, altså det, hr. Orla Hav spurgte til tidligere, nemlig at hvis man drastisk vil skære i de offentlige udgifter næste år, skære 2,5 mia. kr., kunne det jo f.eks. være uddannelse, det gik ud over – igen. Det kunne være, at det igen gik ud over opkvalificering, og så har man ikke løst problemet. Men jeg vil give ordføreren endnu en chance for at svare. Jeg må forstå efter det her, at overskriften ligesom er: Venstre åbner for at fjerne efterlønnen helt. Det er det, man må forstå på ordførers svar.

Kl. 11:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Jacob Jensen (V):

Man kan forstå præcis det, jeg siger, nemlig at vi står fuldstændig bag det regeringsgrundlag – det ville da også være mærkeligt andet – hvoraf det fremgår, at vi har en ambition om at øge arbejdsudbuddet. Og hvorfor har vi det? Det har vi da selvfølgelig, og det har jeg prøvet at sige et par gange, fordi det er hele fundamentet for, at der er hænder at få. Og der er jeg enig med hr. Jesper Petersen i, at opkvalificering skal vi også i fællesskab have kigget på. Jeg vil gerne kvittere for – ret skal være ret – at Socialdemokratiet har et konkret forslag. Det er så et ud af seks i alt, tror jeg det er, omkring hele finansloven, og det drejer sig om lige præcis det spørgsmål. Det synes jeg er fint. Det kan vi godt snakke videre om, altså opkvalificering af arbejdsstyrken. Men det er forudsætningen for, at vi har et velfærdssamfund i de kommende år, som kan tage sig af de svage og dem, der har brug for hjælp, at der er nogle, der bidrager på arbejdsmarkedet, også flere end i dag.

Kl. 11:43

Kl. 11:44

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 11:44

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak til ordføreren. Muligvis hørte jeg forkert, men så hjælper ordføreren mig. Jeg hørte det, som om ordføreren mente, at det var fint, hvis der var nogle muligheder for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, inden man nåede en stadig højere pensionsalder. Så spørger jeg bare: Hvad er det for nogle muligheder? Hvis vi kigger på virkelighedens verden, er alle de døre, som folk, der kom på arbejdsmarkedet i en tidlig alder, kunne benytte sig af og gå ind igennem, blevet lukket. Efterlønsordningen er i praksis afskaffet for folk, som kom på arbejdsmarkedet, da de var 18-20 år. Førtidspension er stort set umuligt at få. Det er ikke nok, at du ikke kan forsørge dig selv, og sygdom og handicap er ikke nok til at få en førtidspension. Fleksjobordningen er blevet alvorlig forringet lønmæssigt og ansættelsesmæssigt. Sygedagpengene er blevet skåret ned i perioden. Så de mennesker, som ikke kan arbejde, til de skal gå på folkepension, når de er 72 eller 77, hvad det nu ender med, er henvist til kontanthjælp med loft og ægtefællefængsel og det hele. Hvad er det for nogle muligheder, sådan nogle mennesker har?

Kl. 11:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:45

Jacob Jensen (V):

Jeg deler simpelt hen ikke hr. Finn Sørensens udlægning af vores velfærdssamfund og de muligheder, der er. Jeg ser det på en anden måde. Vi kan jo så udbygge det, og det synes jeg netop er den vej, vi skal. Det kan være, at hr. Finn Sørensen har nogle gode ideer til det og også nogle penge til det i øvrigt. Så vil jeg da være åben over for at diskutere, hvordan vi kan udbygge mulighederne for dem, der har brug for det på arbejdsmarkedet. Til gengæld vil jeg gerne være med til at sikre, at dem, som så kan bidrage noget mere – 6 måneder i det her tilfælde, som vi har spillet ud med tidligere – også kan få lov til det, og dermed sikre de midler, sådan at man, uanset om man er 25, 35, 45, eller hvad man er, har mulighed for at få den hjælp, der er brug for.

Derfor vil jeg også sige, at hvis vi lægger op til at lave de her ændringer, skal det være med et tilløb, sådan at det ikke bare er i morgen eller i overmorgen, at man ændrer det, men at det måske er med et 8-10 års sigt, sådan at man får tid til at indrette sig efter det i sit

arbejdsforløb. Selvfølgelig skal det være det; det skal ikke komme som en tyv om natten, sådan som den tidligere regering støttet af SF og Enhedslisten gjorde det, da de lavede arbejdsmarkedsreformer.

Kl. 11:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:46

Finn Sørensen (EL):

Så jeg skal forstå det på den måde, at næste gang, man forringer nogle af de muligheder, som lige nøjagtig har kunnet benyttes af folk, der kom på arbejdsmarkedet i en tidlig alder, og som har et hårdt arbejdsliv fysisk og psykisk, gør man det ikke som en tyv om natten, så gør man det ved højlys dag? Det er selvfølgelig altid et fremskridt, for så har folk jo en mulighed for at kæmpe imod det.

Men svaret var jo, at ordføreren ikke har noget svar, for ordføreren mener ikke, at der skal være nogen muligheder for tidlig tilbagetrækning. Men bare for at give ordføreren en chance for at svare:

Hvad er det, der i den gældende lovgivning – vi kan gå mange år tilbage – har forhindret folk i at arbejde længere, altså til en højere alder? Hvad er det i lovgivningen, der forhindrer det?

Kl. 11:47

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:47

Jacob Jensen (V):

Jeg har godt hørt, at Enhedslisten nu opererer som Alternativet – altså Enhedslistens forslag om at arbejde 30 timer om ugen – og respekt for, at man trods alt kommer med nogle forslag; dem kan man så være enig eller uenig i. Det er da i modsætning til det store oppositionsparti, der ikke kommer med nogen forslag. Jeg må bare sige i forhold til Enhedslistens forslag, at der vil vi jo have en udfordring med at skaffe midler – vi talte tidligere om psykiatrien, vi har talt om mange andre ting, som kræver midler, og som vi er enige om der skal investeres i i vores velfærdssamfund. Det kræver, at der er nogle, der arbejder, vel at mærke dem, som kan arbejde og vil arbejde. Og det er det, vi lægger op til ved at lave en model, sådan at det bliver mere fleksibelt, sådan at man kan understøtte dem, der rent faktisk har brug for fællesskabets hjælp.

Kl. 11:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Trine Torp, SF.

Kl. 11:48

Trine Torp (SF):

Det vil jeg gerne lige følge lidt op på, for jeg synes egentlig ikke rigtig, ordføreren fik svaret hr. Peder Hvelplund på hans spørgsmål om psykiatrien. I Sundhedsstyrelsens rapport fra 2015, som hedder »Sundhedsbyrden i Danmark«, ligger angst, depression og skizofreni på topfemlisten over lidelser hos danskerne, og der er rigtig mange på førtidspension, der netop har psykiske lidelser – altså nogle af dem, der står uden for arbejdsmarkedet, som ordføreren lige nævnte før.

I SF vil vi gerne frigive en kvart milliard til et løft af psykiatrien over finansloven, og vi vil også gerne indføre gratis psykologhjælp til unge under 25.

Jeg vil gerne høre ordføreren: Hvad er Venstres bud på både at forebygge de her alvorlige psykiske lidelser, men også at give en ordentlig behandling til dem, der er ramt?

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:49

Kl. 11:49

Jacob Jensen (V):

Nu kender vi jo måske ikke ned i detaljen budgettet for psykiatrien, men det er i hvert fald stort. Om det skal være større, skal jeg ikke kunne sige, men om det lige præcis er 250 mio. kr. ekstra, der vil gøre den markant afgørende forskel, vil jeg måske sætte spørgsmålstegn ved. Men jeg vil meget gerne, også med SF, være med til at diskutere, hvordan vi kan skabe bedre rammer for den psykiatriske behandling, meget gerne, for det er et vigtigt spørgsmål.

Men jeg bilder mig ikke ind, at det kun er et ressourcemæssigt spørgsmål, for vi har gjort forskellige tiltag. Der er, som jeg nævnte tidligere, noget regionalt, der er noget statsligt, der er andet, som måske også kan spille bedre sammen. Der kan ske koordinering, der kan ske mange ting, men at det lige præcis skulle være 250 mio. kr., der skulle kunne gøre en markant, afgørende forskel, er jeg ikke sikker på, men hvis SF har andre udmærkede, konstruktive forslag til, hvordan vi kan få mere ud af de midler, der så er, herunder den faglighed, der ligger blandt medarbejderne, diskuterer jeg det meget gerne med SF.

Kl. 11:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:50

Trine Torp (SF):

Det har vi da helt sikkert, men det er ikke ret lang tid siden, at man i børne- og ungdomspsykiatrien råbte vagt i gevær, for presset på psykiatrien er nu så stort, at man ikke kan udrede børn og unge ordentligt, og man kan ikke tilbyde dem den rette behandling. Som hr. Peder Hvelplund også rigtigt sagde, er der en kraftig stigning, hvor udgifterne til psykiatrien ikke er fulgt med, så jeg vil gerne bede ordføreren svare på, hvordan Venstre vil håndtere det pres, der er på psykiatrien.

Kl. 11:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:50

Jacob Jensen (V):

Det må vi jo også håndtere undervejs, kan man sige, for det er også en løbende udvikling, hvordan det pres udvikler sig. Jeg er enig i, at der er et stigende pres i øjeblikket, men jeg vil bare vende tilbage til det, jeg har sagt tidligere. Med respekt for SF's forslag og fokus på det her område, bestemt, kræver det også, hvis der skal flere midler til, at vi har de midler. Det kan man selvfølgelig prioritere andetstedsfra, bestemt kan man det, men man kan i hvert fald også sikre, at der er bedre muligheder for, at vi kan tjene de penge, der skal til, så vi også kan prioritere nogle af de her udsatte grupper, bl.a. de psykiatriske patienter.

Men jeg synes faktisk, at der med det niveau, der allerede ligger, plus de satspuljeaftaler, vi også i fællesskab har indgået, plus de regionale tiltag med øgede økonomiske rammer, er nogle fornuftige muligheder, også i dag. Men det kan også blive bedre – bestemt kan det det.

Kl. 11:51

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Jacob Jensen for dagens indsats. Den næste ordfører kan nå at skærpe appetitten her før middagspausen ved at holde sin ordførertale. Det er hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:51

(Ordfører)

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Forleden blev den nye danmarkskanon offentliggjort. Der var mange danskere, der havde deltaget og stemt om, hvilke værdier de særlig sætter pris på og forbinder med det danske samfund. Man kan jo mene, hvad man vil, om, hvad alle de her kanoner, der efterhånden er blevet til en del, skal bruges til, men én ting er i hvert fald sikker, og det er, at den nye danmarkskanon ikke har været inspirationskilde for de partier, der står bag den finanslov, som et flertal desværre vil vedtage i morgen.

Topscoren blandt de værdier, som danskerne stemte om, var nemlig velfærdssamfundet. I kanonen er det beskrevet med følgende ord: I det danske velfærdssamfund nyder borgerne en høj grad af beskyttelse mod sociale og fysiske risici. Velfærdsgoderne i Danmark er f.eks. økonomisk støtte i tilfælde af arbejdsløshed, til sygdom, til alderdom, til børnepasning, til ældreomsorg samt ikke mindst til offentligt støttet skolegang og uddannelse. Man kan desværre ikke ligefrem sige, at det er en værdi, der har været rettesnor for den her finanslov eller i det hele taget for regeringens politik – tværtimod.

Beskyttelsen mod sociale risici og den økonomiske støtte ved arbejdsløshed og sygdom er desværre ikke noget, vi længere kan tage for givet og regne med trygt her i vores samfund.

Kontanthjælpsloftet, som har sat ind de seneste måneder, vil fordoble antallet af fattige børn. 15.000 børn skal holde jul i fattigdom. Det bringer Danmark tilbage til en kedelig førsteplads i fattigdom i Norden. Tillykke med det, hr. finansminister.

I går skrev en af de her reformramte danskere til mig. Det er en alvorligt syg kvinde, som også er enlig mor. Hun er ramt af loftet, og det, hun skrev og fortalte i går, var, at nu var hendes søn på 16 år blevet nødt til at opgive sin uddannelse og tage arbejde i det lokale supermarked for at hjælpe med at betale deres husleje og hendes medicin, for ellers kunne det ikke løbe rundt. Det er Danmark i slutningen af 2016 – et af verdens rigeste lande.

Vi hører om uacceptable forhold for vores ældre, tunge bleer, mangel på hjælp og pleje. Det er det, vi byder mennesker, der har knoklet hele livet. Og med årets finanslov vil regeringen fortsætte med de voldsomme nedskæringer på vores uddannelser, inden de i foråret kommer med nye forslag til at skære i SU'en.

Hvorfor alle de her nedskæringer? Jo, for regeringen vil hellere bruge penge på at sætte registreringsafgiften ned, på at sænke aktieskatten eller på at lade de rigeste familier slippe for at betale arveafgift. Så meget for det velfærdssamfund, som danskerne har valgt som den vigtigste værdi.

Regeringspartierne siger selv, at de går ind for et stærkt velfærdssamfund, og ofte undskylder man faktisk – det har vi også hørt her fra talerstolen i dag – de såkaldte reformer, reformer er jo blevet et andet ord for nedskæringer, med, at de er nødvendige for at bevare velfærden.

I sommer deltog jeg i statsministerens såkaldte væksttopmøde oppe på Marienborg, som skulle varme op til 2025-planen, og panden var lagt i dybe folder hos statsministeren. Han fortalte om, hvordan Danmarks vækst og produktivitet var lav, og hvordan vi over en årrække ville sakke bagud i forhold til vores nabolande, og at vi lå i bunden sammen med Spanien og Italien, som det hed, og derfor blev vi nødt til at gennemføre reformer, sænke skatten for de rigeste, øge pensionsalderen, skære i understøttelsen. I kender programmet. Men så skete der noget for nogle uger siden. Nationalregnskabet blev op-

dateret, og tænk engang, så viste det sig, at Danmarks vækst og produktivitet i det seneste år har været langt højere, end vi troede. Faktisk er produktiviteten vokset mere i Danmark end i vores nabolande, og Danmark er nu i den absolutte superliga. I stedet for at rutsje ned ad velstandsstigen, som statsministeren advarede om, er vi hoppet op.

Men hvis man havde forventet, at statsministeren havde indkaldt et nyt stort anlagt pressemøde, hvor han havde meddelt, at samtlige planlagte nedskæringsreformer nu selvfølgelig var taget af bordet, blev man slemt skuffet, for selv om de nye tal fuldstændig klædte statsministerens krisefortælling af, fortsætter regeringen ud ad præcis det samme spor, som om intet var sket. Og netop det – netop det – gør det så klart, at regeringens påtagede bekymring for fremtidens velfærd, deres snak om nødvendige reformer ikke er andet end dårlige undskyldninger – dårlige undskyldninger, der dækker over det, som regeringens politik egentlig har til formål, nemlig at tjene nogle snævre økonomiske interesser, uanset omkostningerne for vores velfærdssamfund.

At sænke arveafgiften for de allerrigeste, mens man skærer i produktionsskoleelevernes løn, at gøre de dyreste biler billigere, mens ældre mennesker svigtes, at sænke boligsigten for de rigeste boligejere, mens sygehuse tvinges til at skære 2 pct. år efter år, mens man skærer i Arbejdstilsynet, i uddannelserne, i SU'en – alt det her har intet at gøre med at forsvare velfærden, intet at gøre med at tjene den jævne danskers ve og vel. Det er ganske enkelt interessevaretagelse for en lille, snæver samfundsgruppe oppe i toppen af samfundet. Det er i øvrigt ofte de samme personer og virksomheder, som sponsorerer regeringspartierne valgkampe.

Kl. 11:57

En af de andre værdier, som blev stemt ind i den nye kanon, var lighed for loven. Det kan heller ikke siges at være en klar ledetråd for den nye finanslovsaftale, for med de nye, benhårde regler for at få permanent ophold i Danmark vil mange tusinde mennesker stå i en situation, hvor det at blive ramt af sygdom, af handicap eller bare det at få en fyreseddel vil gøre det umuligt for dem at blive ligeværdige borgere i det danske samfund. Vi vil få en voksende gruppe af medborgere, vores naboer, vores kolleger, vores venner, som ikke har de samme rettigheder og muligheder som os andre – et udenfor-skab. I stedet for at bekæmpe parallelsamfund, som man siger man vil, skaber partierne bag finansloven netop parallelsamfund på denne måde, og der bliver et større skel mellem os, der bor i Danmark – A- og B-borgere.

Hvad med den kristne kulturarv, en af de andre værdier i kanonen? Ja, man kan i hvert fald spørge sig selv: Hvor er næstekærligheden, når tusinder af børn skal holde jul i fattigdom? Hvor er næstekærligheden hos finanslovspartierne, når de sænker vores ulandsbistand til de fattigste lande? Hvor er næstekærligheden, når man vil stoppe med at tage imod kvoteflygtninge, mens Aleppo brænder og lider?

Man kan godt nogle gange føle sig lidt modløs, når man tænker på konsekvenserne af regeringens politik, og når vi nu risikerer at se frem til flere år og flere finanslove med den her regering – den har jo sat sig mageligt i ministerstolene og lagt de konflikter, der var mellem partierne, på hylden – men heldigvis er der også meget, der giver håb. Det er jo ikke for ingenting, at værdier som velfærd, tillid, frihed, frisind, frivillighed og foreningsliv blev valgt af danskerne som centrale værdier i kanonen.

Det giver håb at se studerende, der på kort tid kan samle 76.000 underskrifter mod regeringens uddannelsesnedskæringer; det giver håb at se, at tusinder af danskere har tilmeldt sig demonstrationen i støtte for Aleppo senere i dag nede på Slotspladsen; det giver håb at opleve tusinder af danskere, der hver dag deltager i frivilligt arbejde i idrætsklubber, i lektiecafeer, i foreninger og i organisationer; det giver håb at se en gruppe som Næstehjælperne vokse sig større og

større, mennesker, der er ramt af arbejdsløshed og sygdom, der hjælper hinanden, deles om tingene og støtter hinanden i protesterne mod kontanthjælpsloftet; det giver sådan set også håb at se ansvarlige virksomheder, der siger nej til at annoncesponsorer hadprædikanterne på Den Korte Avis; og det giver håb at se, hvordan tusinder af mennesker forleden mødte op i solidaritet med den betjent, som for få dage siden blev meningsløs dræbt, og at lokalsamfundet samlede ind til de efterladte.

Det er det Danmark, det er de værdier, som vi skal bygge videre på. Vi kan nemlig så meget, hvis vi vil, hvis vi tror på de værdier, som har skabt vores samfund, hvis vi er der for hinanden, hvis vi vælger fællesskabet, når vi ved, at vi alle sammen bliver stærkere og friere, når vi har hinandens ryg, og ikke når vi konkurrerer hinanden nedad. Hvis ikke regeringen vil videreudvikle det synspunkt og det samfund, må vi andre jo gøre det.

Kl. 12:01

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Pelle Dragsted.

Så er tiden inde til at holde en frokostpause, hvor man kan tænke lidt over de mange indtryk, man har fået i løbet af formiddagen.

Vi genoptager mødet kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 12:01).

Kl. 13:00

Forhandling

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er genoptaget.

Vi starter med korte bemærkninger til ordføreren. Den første korte bemærkning er fra hr. Joachim B. Olsen. Værsgo.

Kl. 13:00

Joachim B. Olsen (LA):

Tusind tak for det. Enhedslisten er jo hoppet med på den her galej om, at det ville være fantastisk for det danske samfund, hvis arbejdsugen blev nedsat til 30 timer. Jeg vil gerne rose Enhedslisten for faktisk at have fremlagt et sådan gennemregnet forslag. Der er nogle antagelser, der ikke holder, i det oplæg, som Enhedslisten er kommet med, men trods alt har man gjort et forsøg.

Men det, som Enhedslistens eget forslag jo viser, er, at al den velstand, der måtte komme i fremtiden, vil Enhedslisten bruge på, at vi skal arbejde mindre. Der vil altså ikke være råd til øget offentligt forbrug. Der vil ikke være råd til, at man kan få bedre behandling på sygehusene osv. osv.

Enhedslisten er altså et parti, der både vil have øget offentligt forbrug, men også at vi arbejder mindre. Begge ting kan ikke lade sig gøre på samme tid, så hvad er det egentlig, Enhedslisten prioriterer højest?

Kl. 13:01

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:01

Pelle Dragsted (EL):

Først må jeg lige komme med en rettelse, for vi er ikke hoppet med på nogen galej. Spørgsmålet om kortere arbejdstid har stået centralt for Enhedslisten, siden partiet blev dannet, og i øvrigt også længe før. Det er en kamp, som rækker helt tilbage til arbejderbevægelsens spæde start, og som jo også har resulteret i, at vi faktisk har fået ned-

bragt den ugentlige arbejdstid fra omkring 60 timer om ugen for 80-100 år siden til 37 timer i dag.

Tak for rosen for rapporten, men jeg må alligevel bemærke, at hr. Joachim B. Olsen næppe har læst den, for hr. Joachim B. Olsen får sagt, at vi vil bruge *hele* velstanden på at sænke arbejdstiden. Det er jo faktisk ikke det, vi fremlægger i forslaget. Ifølge vores forslag, hvor vi altså tager udgangspunkt i baseline fra Finansministeriet og bruger den samme model, så vil der stadig væk være en velstandsstigning på 272 mia. kr. frem mod 2027. Men det er jo rigtigt, at velstanden vil vokse *mindre*, end hvis vi blev ved med at arbejde 37 timer om ugen. På præcis samme måde, som hvis vi stadig arbejdede 60 timer om ugen i dag, ville velstanden i vores samfund nok også være højere.

Så det er jo et valg, vi står med. Ønsker vi, at vi skal have fordoblet vores forbrugsmuligheder i 2050, eller kunne vi godt tænke os at veksle lidt af den fremgang i forbrugsmuligheder til lidt mere tid sammen med ungerne?

Kl. 13:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Joachim B. Olsen.

Kl. 13:02

Joachim B. Olsen (LA):

Det er helt reelt, det anerkender jeg fuldstændig. Jeg vil igen også gerne rose Enhedslisten for at sige, at det er et spørgsmål om prioritering – det er rigtigt. Men det er så også rigtigt, at når vi i forvejen har en meget lav effektiv arbejdstid i Danmark og så skal sænke den yderligere, så er konsekvensen af det, som Enhedslisten foreslår, at der vil være færre ressourcer til hospitaler, til daginstitutioner, til alt det, som Enhedslisten ellers siger vi skal bruge hele råderummet i vores økonomi på.

Kl. 13:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:03

Pelle Dragsted (EL):

I forhold til det her med meget lav arbejdstid er det rigtigt, hvis man ser på den enkelte lønmodtager, men man skal jo huske, at fordi vi har så høj en beskæftigelsesfrekvens, ligger vi faktisk, hvis du ser på familierne, meget, meget pænt i international sammenligning i forhold til den samlede indsats pr. time, der lægges. Det er jo det, der er det afgørende for, hvordan familieliv hænger sammen, og i øvrigt også for, hvor meget vi producerer i et samfund. Samtidig er vi jo blandt verdens mest produktive i de timer, vi så er på arbejde.

Med hensyn til hvad der er råd til i det offentlige, kan jeg love, at selv med Enhedslistens forslag ligger den forbrugsvækst, vi kan have i det offentlige, markant over, hvad Liberal Alliance nogen sinde kunne drømme om at gå ind for.

Kl. 13:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. René Christensen.

Kl. 13:04

René Christensen (DF):

Tak for det. Selv om vi har holdt pause, vil jeg gerne kommentere ordførerens indlæg, som vi havde før pausen. For det blev jo sådan et indlæg om, at nu falder himlen ned, og at det er en rigtig forfærdelig finanslov, også i forhold til det velfærdssamfund, som vi kender osv. osv. Det synes jeg faktisk er lidt ærgerligt, for kan ordføreren ikke bekræfte i forhold til den her finanslov og faktisk også, når vi kigger på den fra 2016, at vi er kommet fra en periode, hvor der fak-

tisk var minusvækst i kommunerne, hvor det offentlige var under pres, og at vi i 2016 – også når vi skal måle det i forhold til 2017, for der forventer vi det også – har set, at der har været en moderat vækst i det offentlige forbrug? Kan ordføreren ikke glæde sig over, at der kommer 580 mio. kr. til dagtilbuddene? Kan ordføreren ikke glæde sig over, at der kommer 1 mia. kr. mere til ældreplejen? Kan ordføreren ikke glæde sig over de ting, der reelt kommer med den her finanslov?

Så kan jeg godt forstå, at man er uenig i nogle af de her stramninger, der sker på udlændingeområdet og sådan noget – det er jo almindeligt kendt, at man er uenig i det – men altså, solen skinner, og det går jo egentlig meget godt, og det går vel egentlig også bedre, end da Enhedslisten var støtteparti. Kan man ikke anerkende det?

Kl. 13:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:05

Pelle Dragsted (EL):

Det går jo meget godt for nogle i vores samfund, men der er også rigtig mange, som det ikke går så godt for, bl.a. de mennesker, som bliver ramt af kontanthjælpsreformen og de andre fattigdomsydelser.

Med hensyn til udviklingen i kommunernes forbrug er det rigtigt nok, at der var nogle år, hvor det var meget lavt eller i minus, når vi ser bagud. Det var ikke det, man planlagde efter, og derfor vil jeg også gerne lige vente, til vi har regnskaberne fra 2016 og efterfølgende fra 2017, og se, om vi reelt får den vækst, som er aftalt. For problemet er, at det sanktionsregime, man har lagt ned over kommunerne, jo reelt betyder, at de ofte bruger mindre, fordi de er bange for at få med finansministerens hammer, hvis de kommer til at bruge for meget. Og derfor viser det sig ofte, at den reelle vækst i kommunernes forbrug har været lavere end det, man antog. Men lad os se på det.

Jeg synes selvfølgelig, det er positivt, hver gang det lykkes at få sikret flere penge til bedre service for vores ældre og ordentlige forhold ude på daginstitutionerne. Men man må også bare sige, at med de meget hårde nedskæringer, der har været siden krisen, både under den foregående regering og under den seneste regering, er der virkelig brug for en genopretning derude, for der er blevet skåret omkring 30.000 varme hænder væk i den offentlige velfærd.

Kl. 13:06

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 13:06

René Christensen (DF):

Tak for det. Jamen det glæder mig også, at det er sådan i politik, at selv om vi kan være uenige om meget, er der trods alt også noget, vi kan blive enige om – selvfølgelig er der det, og det afspejler sig også i de afstemninger, vi heldigvis også har hernede i Folketingssalen.

En anden ting, jeg gerne vil spørge ordføreren om, er i forhold til skattelettelser, for det har jo fyldt rigtig meget i debatten op til den her finanslov. Hvor står Enhedslisten egentlig i forhold til det? For nogle af Enhedslistens ordførere lægger meget vægt på, at skattelettelser er af det onde, og nu vil jeg gerne spørge den finanspolitiske ordfører: Mener Enhedslisten, at det er bedst, at dem, der går på arbejde, har mindst ud af det, altså betaler en så høj skat som muligt? Eller har Enhedslisten det syn, at dem, som går på arbejde og hver morgen møder op, også skal have så meget tilbage som muligt til sig selv, også dem med de små indkomster? Og selvfølgelig skal der også være plads til, at vi har det velfærdssamfund, som vi kender i dag.

Kl. 13:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:07

Pelle Dragsted (EL):

Ja, altså, der er jo ikke nogen selvstændig pointe i at indkræve skatter. Det er jo ikke, fordi man synes, at det er skønt. Det er jo, fordi skatterne finansierer et af verdens mest vellykkede samfund med høj social tryghed, hvor vi har hinandens ryg. Og det kræver nogle skatteindtægter. Jeg ser det ikke som en byrde, som mange gør, jeg ser det som en investering. Almindelige, jævne danskere investerer i deres egen frihed, for uden det skattefinansierede velfærdssamfund stod vi alene over for arbejdsgiverne, sådan som vores land så ud, før vi havde et velfærdssamfund, og det er ikke noget, der øger friheden for almindelige mennesker.

Men vi ser det gerne, hvis man kan lette skatten. Vi bryder os ikke om det her med, at det kun er mennesker i arbejde, der skal have lettet skatten, og at dem, der er ramt af sygdom eller handicap, eller folkepensionisterne hver gang skal snydes, sådan som det har været tilfældet med de seneste skattereformer.

Kl. 13:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 13:08

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg hæftede mig ved, at hr. Pelle Dragsted kritiserede, at der ikke længere var lighed for loven, fordi vi gør det vanskeligere at få permanent opholdstilladelse i Danmark – hvis man eksempelvis har været i karambolage med loven. Jeg synes jo personligt, det er fantastisk, at man ikke får lov til at få permanent ophold i Danmark, hvis man er kriminel, men jeg må jo give hr. Pelle Dragsted ret i, at så er der ikke lighed mellem de kriminelle udlændinge og danskerne. Men mener hr. Pelle Dragsted ikke også, at det er i orden, at man som udlænding ikke har de samme rettigheder med hensyn til at bo i Danmark som en dansker?

Kl. 13:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:08

Pelle Dragsted (EL):

Hvis vi snakker om mennesker, som kommer hertil for at lave kriminalitet, synes jeg sådan set bare, at man skal have sin dom og så sendes hjem igen. Der, hvor jeg er bekymret, er der, hvor vi snakker om mennesker, der er født i Danmark eller er kommet hertil som børn. De begår f.eks. en lovovertrædelse, der giver 6 måneders frihedsstraf – det kunne være som følge af et ordinært værtshusslagsmål, da de var 18 eller 19 år – og sådan som jeg forstår aftalen om finansloven, vil de aldrig kunne få permanent opholdstilladelse, heller ikke når de er 50 år. Se, det synes jeg er en meget hård ekstra straf.

Det er jo ikke i orden at være i værtshusslagsmål, hverken for mig, hr. Rasmus Jarlov eller en, der er født her i Danmark af udenlandske forældre. Men jeg synes, at det er en meget voldsom ekstra straf, som ikke er proportional. Og det, jeg også talte om, var jo altså, at det også, hvis man f.eks. bliver ramt af en fyreseddel, hvilket jo er uforskyldt, eller bliver ramt af sygdom, hvilket også er uforskyldt, bliver meget, meget svært at få permanent opholdstilladelse.

Det, jeg er bekymret for, er altså, at vi får et meget stort B-hold i Danmark, som bor her, som er vores naboer, som er vores kollegaer,

men som på en eller anden måde ikke har de samme rettigheder. Det er sådan noget, jeg tror skaber parallelsamfund.

Kl. 13:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 13:09

Rasmus Jarlov (KF):

Altså, det, der skaber parallelsamfund i Danmark, er jo, at vi har haft en alt for stor indvandring af ukvalificeret arbejdskraft, som ender på bunden af samfundet. Når vi skal vælge mellem de mange, mange millioner af mennesker, som kunne have glæde af at få ophold i Danmark, og når vi anerkender, at der er nødt til at være en grænse for, hvor mange vi kan tage imod, så har jeg det sådan, at jeg synes, at de kriminelle må stå bagest i køen, altså når vi skal vælge, hvem af de udlændinge der skal have lov til at være i Danmark. Og derfor synes jeg, det er rigtig, rigtig fornuftigt, at kriminelle udlændinge ikke får permanent ophold. Er hr. Pelle Dragsted uenig i den betragtning?

Kl. 13:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:10

Pelle Dragsted (EL):

Jeg synes faktisk, at jeg svarede på spørgsmålet. Altså, snakker vi om bander, som kommer hertil for at begå kriminalitet, så har jeg sådan set intet problem med, at de får en hård straf og ryger ud så hurtigt som muligt, men det, jeg er bekymret for, er altså, at mennesker, som har boet her hele livet, og som på en eller anden måde kommer i konflikt med loven tidligt i deres liv, så resten af livet skal være afskåret fra at få permanent ophold.

Så vil jeg bare lige anføre i forhold til det her med at vælge mellem folk, at hvis det stod til mig, var der slet ikke nogen, der skulle flygte til Danmark. Vi har jo ikke decideret indvandring i Danmark. Vi har flygtninge, der kommer hertil, og så har vi en masse udenlandsk arbejdskraft, men det er en anden diskussion. Der er jo ikke tale om et valg – der er jo tale om mennesker, som er på flugt, og som vi tager imod, for at de finder beskyttelse, indtil de kan komme tilbage til deres eget land.

Kl. 13:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det fru Louise Schack Elholm.

Kl. 13:11

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Enhedslisten har lavet sådan et fint oplæg om en 30-timersarbejdsuge, og jeg vil gerne rose Enhedslisten for, at man rent faktisk har lavet et konkret udspil, hvor der også er en finansiering. En del af finansieringen er en reform af unødigt bureaukrati med 15 minutter om dagen for de offentligt ansatte, og det synes vi jo lyder interessant, for vi har altid et ønske om at mindske unødigt bureaukrati. Så jeg vil gerne prøve at høre, hvordan man konkret vil gøre det her.

Kl. 13:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:11

Pelle Dragsted (EL):

Det er jo en masse af de kontrolkrav, der findes. Vi har jo f.eks. tidligere foreslået, at man kiggede på nogle af de obligatoriske elevplaner og en række af de her dokumentationskrav, der er blevet hældt

ned over de offentligt ansatte på alle niveauer, fra daginstitutionerne, skolerne og til sygehussektoren. Og der er blevet lavet en undersøgelse, der viser, at der bliver brugt rigtig meget tid på unødigt bureaukrati, som er pålagt herindefra, og det vil vi meget gerne være med til at skære ned på. Vi har så den holdning i modsætning til Venstre, at de penge, der frigives ved sådan en øvelse, skal blive, og at de – hvis vi ønsker det, og hvis lønmodtagerne ønsker det – kan bruges til at kompensere for den kortere arbejdstid. Det vil altså sige, at man frigiver nogle arbejdstimer, som kan betyde, at kollegaerne kan arbejde lidt mindre.

Kl. 13:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren.

Kl. 13:12

Louise Schack Elholm (V):

Det lyder jo interessant. Vi er jo som sagt også interesserede i at komme bureaukratiet lidt mere til livs, men hvad er det ud over de elevplaner så ellers for nogle ting, man tænker sig? Hvordan vil man konkret gribe det an? Vi arbejder jo nu rent faktisk på i samarbejde med KL at kigge på, hvordan man kan komme bureaukratiet til livs. Men hvad vil Enhedslisten konkret gøre for det?

Kl. 13:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:13

Pelle Dragsted (EL):

Der er jo mange områder, men ét område er f.eks. mange af de dokumentationskrav, som vi hører der er derude, altså det, man har kaldt minuttarynniet ude i ældreplejen. Meget af det skyldes bl.a. de ønsker om konkurrenceudsættelse og udlicitering, der har været, som jo kræver, at man minut for minut dokumenterer, hvad det er for nogle services, man tilbyder, sådan at private kan komme ind og byde på dem og tjene penge på det, og det har været med til at øge bureaukratiet. Der er også en række andre områder, hvor man vil kunne tage fat. Lige nu er der f.eks. en øvelse i gang i forhold til erhvervsfremmeindsatsen, som man også mener bliver brugt ret ineffektivt. Så der er en masse områder, hvor vi kan kigge på at gøre tingene mere effektivt.

Kl. 13:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Danny K. Malkowski.

Kl. 13:13

Danny K. Malkowski (LA):

Tak for det. Det er sådan set en opfølgning på min kollega hr. Joachim B. Olsens spørgsmål, for der er altså nogle ting, der mangler, for at få det her regnestykke til at gå op.

Ordføreren var i sin tale inde på, at Danmarks økonomi nu endelig viste en nogenlunde stabil vækst igen, og at det derfor er en fejlprioritering, at vi ikke nu og her investerer mere, end vi gør, i bl.a. velfærd og arbejdsløse. Men formålet med finansloven og regeringsgrundlaget er jo netop at sikre, at vi får en varig velfærd, altså også frem i tiden.

Så hvordan forholder Enhedslisten sig til at sikre den vækst, der er nødvendig, for at vi også kan have et fungerende velfærdssamfund i fremtiden, når man samtidig laver et udspil med en 30-timers arbejdsuge, hvor man i øvrigt indregner en skattestigning på 50 mia. kr. og en forringelse af beskæftigelsen?

Kl. 13:14

Kl. 13:17

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:14

Pelle Dragsted (EL):

Jamen altså, med det her forslag vil statens indtægter stadig vokse i forhold til i dag. Med det her forslag vil velstanden stadig vokse i forhold til i dag. Det er så i øvrigt en diskussion i forhold til klima og miljø, om vi overhovedet ønsker selv den vækst i velstanden, som vi lægger op til, for det vil jo alt andet lige hæve vores forbrug og vores CO₂-udledning. Der ligger jo en utrolig vigtig generationsopgave foran os med at diskutere, om det her overhovedet skal udvikle sig på den måde.

Men det er rigtigt og klart, at når velstanden vokser mindre, vokser indkomsterne også mindre. De vokser stadig, men i en lavere takt, fordi man bytter noget af det til fritid. Det betyder selvfølgelig også, at skatteindtægterne vokser mindre. Og der er det, vi peger på, at der er nogle modgående effekter: Hvis vi f.eks. bringer ledigheden ned, trækker vi flere ind på arbejdsmarkedet. Det kunne vi se, da der var de rigtig gode år i 2007 og 2008, nemlig at nogle af dem, der var langt fra arbejdsmarkedet, kom ind, og så sparer vi dagpenge, kontanthjælp, aktivering.

Hvis der er en manko tilbage, er vi helt åbne over for, at der så er nogle skatteindtægter, der skal øges, og der peger vi på sådan noget som f.eks. kapitalbeskatning, beskatning af finansielle transaktioner, beskatning af store formuer og stor arv osv.

Kl. 13:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 13:15

Danny K. Malkowski (LA):

Jeg ved ikke, om ordføreren har læst den seneste Økonomiske Redegørelse. Den udkom i sidste uge, men deri står faktisk, at ledigheden er historisk lav – den har ikke været så lav i 40 år, undtagen i 2007 og 2008. Samtidig efterlyser virksomhederne, at man rent faktisk laver nye reformer, så vi får øget arbejdsudbuddet, og det kan man jo ikke gøre ved samtidig at sige, at vi skal have færre mennesker i beskæftigelse. Så hvordan forholder ordføreren sig til det?

Kl. 13:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:16

Pelle Dragsted (EL):

Det er jo stadig væk sådan, at der er syv ledige pr. opslået ledig arbejdsplads, så vi er jo langt fra i mål endnu. Ud over de mennesker, der kan træde direkte ind på arbejdsmarkedet, er der et stort mørketal derude, dvs. mennesker, der er røget helt ud af systemet på grund af de seneste reformer. Og vi ved også, at man kan trække nogle af dem ind, som i dag er uden for, hvis efterspørgslen kommer. Og endelig kan en del af udfordringen også løses, ved at nogle af dem, der i dag er på deltid, men ønsker at gå op i tid, kan øge deres arbejdstid.

I den udstrækning, der kommer flaskehalsproblemer, er der jo også en mulighed for at trække på arbejdskraft fra vores nabolande.

Kl. 13:17

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det hr. Jan E. Jørgensen. Værsgo.

Jan E. Jørgensen (V):

Tak. Jeg vil også gerne melde mig i koret af dem, der roser Enhedslistens planer for, hvordan man kunne finansiere en 30-timersarbejdsuge. Men jeg hørte det lidt sådan, at finansieringstiltag såsom eksempelvis at nedbringe sygefraværet, hvilket jo er en entydigt god ting – det er bedre at være rask end syg, ikke sandt? – er noget, som Enhedslisten kun synes er en god idé, hvis pengene kan bruges til at sænke arbejdstiden. Er det korrekt?

Kl. 13:17

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:17

Pelle Dragsted (EL):

Nej, bestemt ikke. Det ville da under alle omstændigheder være godt at nedbringe sygefraværet, ikke mindst det stressrelaterede sygefravær. Men vores holdning og vores vurderinger ud fra de erfaringer, der er gjort rundtomkring, er, at det netop er det at nedsætte arbejdstiden, særlig i det offentlige, med fuld personalekompensation, som vil kunne nedbringe sygefraværet. Det er, fordi man de steder, f.eks. i Sverige, hvor man har haft erfaringer med at nedsætte arbejdstiden i bestemte virksomheder, både offentlige og private, har kunnet se, at sygefraværet var faldende. Vi har i vores model anslået, at man kan få sygefraværet ned på det halve. Er det muligt? Det har det været nogle steder. Hvis ikke det er muligt, er det klart, at så skal vi finde nogle andre indtægter et andet sted.

Kl. 13:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 13:18

Jan E. Jørgensen (V):

Jo, jo, men Enhedslisten har også andre forslag, eksempelvis afbureaukratisering. Kunne vi mødes, sådan at vi gennemførte nogle af de initiativer, som Enhedslisten peger på, altså afbureaukratisering og nedbringelse af sygefraværet, så langt vi nu kunne komme, og så måske mødes på midten eller et eller andet med hensyn til finansieringen?

Kl. 13:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:18

Pelle Dragsted (EL):

Vi er altid villige til at sætte os ned og snakke med fornuftige mennesker på Christiansborg og finde gode løsninger på de udfordringer, danskerne står over for. Men problemet er ofte, når Venstre snakker om effektivisering af den offentlige sektor, at det sjældent handler om afbureaukratisering, men ofte om, at de ansatte skal løbe hurtigere, end de gør i dag, og det vil i hvert fald ikke nedbringe sygefraværet.

Kl. 13:19

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jacob Jensen.

Kl. 13:19

Jacob Jensen (V):

Nu synes jeg, vi er inde i en rigtig god og konstruktiv tone, og det er ikke ondt ment. Sådan er jeg sikker på at hr. Jan E. Jørgensen heller ikke mener det. Derfor vil jeg bare spørge lidt mere konkret, og det

er virkelig oprigtigt ment: Når Enhedslisten foreslår en 30-timersarbejdsuge, hvilket skulle være med til at nedbringe stressfaktoren for mange af de offentligt ansatte, hvordan forestiller man sig så det i forhold til de mange offentligt ansatte, der i forvejen er på deltid? Der er mange sygeplejersker, mange SOSU-assistenten, mange, som måske arbejder 32 timer eller 24 timer eller noget andet. Skal de så tilsvarende gå ned i tid – forholdsmæssigt, i samme forhold som fra 37 til 30 timer – eller hvordan forestiller man sig det? For det må vel være med i overvejelserne om, at en nedsættelse af arbejdstiden til 30 timer skulle kunne nedbringe en stressfaktor. For hvis man i forvejen arbejder 30 timer eller lidt mindre, får man jo ikke rigtig noget ud af det forslag, kan man sige.

Kl. 13:20

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:20

Pelle Dragsted (EL):

Jo, det gør man nu. For det betyder jo altså, at timelønnen stiger. For hvis vi skal sænke lønnen fra 37 til 30 timer og samtidig sikre, at folks realløn – den årlige realløn – bevares, betyder det selvfølgelig, at den effektive timeløn hæves. Og det vil selvfølgelig også få gennemslag for dem, der arbejder 30 timer.

Vi ved fra bl.a. FOA og 3F's undersøgelser, at der er rigtig mange deltidsansatte, særlig i den offentlige sektor, som ønsker at komme op på fuld tid. Det er klart, at når vi foreslår at sænke arbejdstiden, men med fuld personalekompensation, i det offentlige, så vil det øge efterspørgslen efter arbejdskraft i det offentlige. Det vil der nok være nogle der vil blive bekymrede over hernede. Men det vil altså give mulighed for, at nogle af de mennesker, der allerede er der og ønsker at gå op i tid, får mulighed for det. Jeg kan ikke huske det, men jeg tror, det nærmest er tre fjerdedele eller sådan noget af FOA's ansatte i det offentlige, der er på deltid. Jeg kan ikke huske det præcist, men det er et meget, meget højt antal, og mange af dem ønsker faktisk at gå op på fuld tid.

Kl. 13:21

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 13:21

Jacob Jensen (V):

Så kunne jeg godt tænke mig at høre lidt konkret, hvordan man forestiller sig det sådan rent praktisk skulle ske. For der er jo nogle opgaver. Man har en uddannelse – man kan være sygeplejerske, man kan være læge, man kan være politimand, man kan være mange ting. Hvis de pludselig skal gå ned med x antal timer i arbejdstid, kan man jo ikke bare lige sådan fra gaden tage den første den bedste – med al respekt – og sætte dem ind i de tilsvarende funktioner. Der er jo mangel på læger, der er mangel på sygeplejersker flere steder, der er mangel på politifolk. Vi forsøger nu med finanslovsaftalen i øvrigt at uddanne nogle flere politibetjente. Så hvordan forestiller Enhedslisten sig at de her mange, mange manglende timers arbejdskraft, som der kommer til at være, fordi man går ned i tid, skal leveres ind fra folk, som umiddelbart ikke har de kompetencer?

Kl. 13:21

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:21

Pelle Dragsted (EL):

Det er klart, at det er en udfordring ved at sænke arbejdstiden. Det er jo lykkedes de andre gange, vi har sænket arbejdstiden, at finde de

mennesker, der kunne erstatte den her arbejdskraft. Men derfor kan det jo heller ikke ske fra den ene dag til den anden. Der vil være en indfasningsperiode, og inden for nogle sektorer er den indfasningsperiode måske endda nødt til at være længere end andre steder.

Det, som jeg synes er vigtigt at understrege, er, at vi jo også kigger ind i en fremtid – siger de kloge – hvor vi får en ny teknologisk revolution, altså automatisering, kunstig intelligens, robotisering, som vil overflødiggøre tusinder og tusinder af menneskers jobs i dag. Derfor kan vi faktisk risikere at stå i den modsatte situation – ikke at vi kommer til at mangle arbejdskraft, men at vi kommer til at mangle arbejdspladser til alle.

Men må jeg ikke foreslå med den store interesse, der er for det her, at vi måske tog initiativ til en høring her på Christiansborg om spørgsmålet om kortere arbejdstid. Det synes jeg kunne være rigtig interessant.

Kl. 13:22

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Med den opfordring siger vi tak til hr. Pelle Dragsted. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så vi går videre i ordførerrækken til hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance.

Kl. 13:23

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

I gamle dage, dengang Liberal Alliance var et støtteparti, indgik vi en aftale om finansloven for 2017 med Lars Løkke Rasmussen II-regeringen, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti, og det er den aftale, vi tredjebehandler i dag. Vi gik til finanslovsforhandlingerne med en klar prioritet: at øge borgernes frihed. Midlet til at opnå dette mål er lavere skatter og afgifter samt mere valgfrihed for borgerne.

I Liberal Alliance har vi med andre ord fokus på den borgernære velfærd – den velfærd, som betyder meget i helt almindelige hårdtarbejdende danskeres hverdag; den velfærd, som kommer af, at politikerne letter byrden for borgerne, at politikerne konfiskerer lidt mindre, blander sig lidt mindre og bruger lidt færre af skatteborgernes penge, så pengene i stedet kan bruges af skatteborgernes selv. I landet med verdens højeste skattetryk er det den bedste måde at øge borgernes frihed og velfærd på. Derfor er vi villige til at lette skatter når som helst, hvor som helst, under alle påskud og under alle forhold.

Før forhandlingerne meldte vi ud, at registreringsafgiften, koblingsprocenten og grundskylden igen i år var øverst på vores ønskeseddel. Derfor er jeg rigtig glad for at kunne konstatere, at vi er blevet imødekommet på alle tre ønsker.

En af Liberal Alliances mærkesager er at få afskaffet registreringsafgiften. På sidste års finanslov fik vi sænket registreringsafgiften fra 180 pct. til 150 pct. I dette års finanslov fik vi som sagt igen sænket registreringsafgiften – denne gang ved at grænsen for, hvornår der betales fuld registreringsafgift, blev forhøjet. Det at have en bil er en nødvendighed for mange danskere. Bor man uden for de store byer, kan man ikke klare sig uden – det ved jeg, idet jeg selv er vokset op i Halvrimmen, en lille by øst for storbyen Brovst.

I disse år tales der meget om, at vi skal gøre det mere attraktivt at bo uden for de store byer. En afskaffelse af registreringsafgiften ville gøre mere for at fremme dette end noget andet enkeltstående politisk initiativ. Mange borgere i byerne kan heller ikke klare sig uden en bil. For de fleste børnefamilier kan hverdagen ikke hænge sammen uden en bil. Alle, som ejer en bil, ved, at den øger ens frihed gennem større mobilitet og dermed flere muligheder for oplevelser og arbejde. En bil gør simpelt hen verden mindre. Det at have en bil hører ganske enkelt almindelige danskeres velfærd. Det er for os i Liberal Alliance ubegribeligt, at nogen kan gå ind for, at vi i Danmark overhovedet har en registreringsafgift. I Sverige, Tyskland og England er

der slet ikke nogen registreringsafgift. I de øvrige nordeuropæiske lande er registreringsafgiften lav.

Når en sænkelse af registreringsafgiften har meget høj prioritet for os, beror det på to grundlæggende principper. Det første princip er, at staten ikke skal være smagsdommer. Det er ikke staten, der skal fortælle os, om det er godt eller dårligt at køre bil – ud over hvad angår den påvirkning, biler har på andre mennesker. Og som bl.a. vismændene har vist, kan den høje beskatning af biler hverken begrundes med miljø- eller klimahensyn eller med omkostningerne til vedligeholdelse af vejene. Baggrunden for, at man før sidste finanslov havde en marginalbeskatning på biler på 250 pct., var alene et statsligt ønske om, at hvis man absolut skulle eje en bil, måtte den hverken være for stor eller for lækker. Af samme grund havde den samlede danske venstrefløj travlt med at døbe en moderat sænkelse af en grotesk overbeskatning af biler til en Ferrarireform – som om det mest frygtelige i verden er, at folk, der har succes og bidrager til samfundet i stor stil, også tillader sig at købe en lækker bil. Intet udstiller den danske venstrefløjs smålighed bedre.

Det andet princip er, at staten skal opkræve skatter på en hensigtsmæssig måde. Det umiddelbare provenutab for statskassen ved at sænke registreringsafgiften på dette års finanslov er 725 mio. kr. Efter adfærd og tilbageløb reduceres provenutabet til 225 mio. kr. Det skyldes, at en lavere registreringsafgift gør det mere attraktivt at arbejde, hvorfor beskæftigelsen øges og der kommer flere skattekroner i statskassen. Borgerne skal altså fremover betale 725 mio. kr. mindre i registreringsafgift, men statskassen går kun glip af 225 mio. kr. Velfærdsforbedringen for borgerne er altså til at føle på.

Kl. 13:28

Selvfinansieringsgraden ved en nedsættelse af registreringsafgiften er i øvrigt ekstremt høj – ifølge Finansministeriet på hele 71 pct. En selvfinansieringsgrad på 71 pct. svarer til, at for at staten kan bruge 1 kr. fra registreringsafgiften, er omkostningen for borgerne 3,5 kr. Hvordan kan nogen politiker – uanset politisk ståsted – mene, at det er fornuftigt at have en afgift, hvor hele 71 pct. af provenutabet ved en nedsættelse af afgiften kommer tilbage i statskassen igen? En så høj selvfinansieringsgrad betyder altså, at registreringsafgiften ikke i væsentligt omfang bidrager til statens finansiering, men udelukkende koster velstand og velfærd. Alle partier burde derfor kunne blive enige om at afskaffe den. Det er ikke et spørgsmål om ideologi, men almindelig sund fornuft.

En anden mærkesag, vi fik indrømmelser på i finanslovsaftalen, var en forhøjelse af koblingsprocenten. Koblingsprocenten sikrer som bekendt, at de frie grundskolers tilskud fastsættes som en fast procent af folkeskolens udgifter. I forbindelse med genopretningspakken i 2010 blev koblingsprocenten sænket fra 75 til 71 pct. På sidste års finanslov blev den så igen hævet til 73 pct., og nu er den igen tilbage på 75 pct. Det, at pengene følger borgeren, er et sundt princip, som burde udbredes til flere områder. Det giver jo konkurrence, og det gavner alle, også folkeskolen. Det skaber større mangfoldighed i tilbuddene. Det giver jo mulighed for, at forældre kan stemme med fødderne, når Christiansborg eksempelvis ødelægger folkeskolen med alt for lange skoledage og alt for meget gøgl.

Den tredje mærkesag, vi fik indrømmelser på, var grundskylden. Den voldsomt stigende grundskyld skabte stor usikkerhed for rigtig mange husejere. Og når Rigsrevisionen har underkendt det nuværende ejendomsvurderingssystem så utvetydigt, som tilfældet er, er det fornuftigt at friholde borgeren, indtil man finder en mere langtidsholdbar løsning. Vi synes, det er fornuftigt, at det allerede aftalte vurderingssystem kommer til at sikre mere pålidelige vurderinger, som også kommer til at gøre op med den indirekte diskrimination af husejere. Liberal Alliance har tre prioriteter i forhold til de kommende forhandlinger om ejendomsbeskatning. Vi ønsker, at ejendomsbeskatningen skal være så lav som muligt, så rimeligt fordelt som muligt og med så trykke og langsigtede rammer som muligt.

Ingen af de indrømmelser, vi fik på finansloven, er udtryk for, at vi er i mål. Vi ønsker som sagt registreringsafgiften helt væk. Vi ønsker koblingsprocenten op på 80 pct. Vi ønsker, at boligbeskatningen bliver så lav som muligt. Men denne finanslov trækker i den helt rigtige retning. Tak.

Kl. 13:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger. Hvis taletiden bliver overholdt, tror jeg godt, vi kan nå dem alle sammen. Vi starter med fru Christine Antorini.

Kl. 13:31

Christine Antorini (S):

Tak for ordet. Altså, det var jo helt utroligt at høre, hvordan ordføreren for Liberal Alliance med stor begejstring kunne bruge nærmest hele sin taletid til at tale om biler og lavere registreringsafgifter. Man må sige, at det i hvert fald er klar kommunikation til nogle, der har dyre biler, om, at de har fået lidt på kontoen fra Liberal Alliance. Men fred med det – det er faktisk ikke det, jeg vil diskutere. Jeg vil diskutere alt det andet, som Liberal Alliance jo har stået for, og som vi er lidt nysgerrige efter at høre hvad Liberal Alliance vil gøre ved i forhold til regeringen.

Noget, der betyder meget mere for rigtig mange helt almindelige mennesker – mennesker, der har haft et langt og hårdt arbejdsliv – er, at regeringen med Liberal Alliance ønsker at hæve pensionsalderen yderligere. Vi kan forstå, at det er det, der skal hente alt det ind, som skal bruges til lempelsen af registreringsafgiften og alle de der gaver, som Liberal Alliance gerne vil give, men det her rammer jo altså nogle folk, som har haft et langt, hårdt og fysisk nedslidende arbejde. Vi kunne forstå på statsministeren, at Venstre ikke var helt sikker på, om man ville hæve pensionsalderen med op til 4 år. Vi er nysgerrige efter at høre, hvad Liberal Alliance arbejder for i regeringen.

Kl. 13:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:32

Joachim B. Olsen (LA):

Tak for spørgsmålet. Det her handler jo ikke om dyre biler, det må jeg lige slå fast. Jeg har ikke noget imod, at dyre biler bliver billige, men det handler først og fremmest om, at det, der er dyre biler i Danmark, er billige biler i andre lande, på grund af at vi har verdens højeste registreringsafgift. Det rammer først og fremmest folk med lave indkomster og almindelige indkomster.

Med hensyn til pensionsalderen vil jeg sige, at vi synes, at pensionsalderen skal sættes op, og vi har foreslået, at den skal sættes op til 68 år, og vi synes også, at efterlønnen skal afskaffes helt. Det er jo en ordning, man ikke har i andre lande. De to initiativer alene vil gøre, at den målsætning, som regeringen har sat, om at øge beskæftigelsen med mellem 55.000 og 60.000 personer, vil blive nået.

Man kan også sige det sådan: Hvad sker der for førtidspensionisterne, når man hæver pensionsalderen? Ja, så er de på førtidspension i længere tid, hvor de har en højere indkomst. Det vil sige, at dem, som ikke kan arbejde, vil få gavn af det, men dem, som godt kan arbejde, vil blive på arbejdsmarkedet. Det vil skabe vækst og velstand, der er fundamentet for, at vi kan tage os af dem, der ikke kan selv.

Kl. 13:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren.

Kl. 13:33

Kl. 13:36

Christine Antorini (S):

Altså, man må i hvert fald sige, at ordføreren for Liberal Alliance er klar i målet: Man ønsker at afskaffe efterlønnen og hæve pensionsalderen yderligere. Man må jo sige, at der i hvert fald er blevet skabt maksimal usikkerhed for de mange mennesker, som ikke aner, hvordan det kommer til at se ud med pensionsalderen. Først var det statsministeren, som ikke rigtig ville sige noget om, hvor meget den skulle hæves ekstra – og vi har i forvejen en af de højeste pensionsaldrer i sammenligning med andre lande i Europa – og nu er det Liberal Alliance, der vil arbejde for afskaffelse af efterlønnen plus en yderligere hævelse af pensionsalderen. Jeg vil bare gerne have bekræftet, at det simpelt hen er den indsats, Liberal Alliance, der nu er kommet i regering, vil gøre, nemlig at hæve pensionsalderen endnu mere end det, som regeringen tidligere lagde op til.

Kl. 13:34

Kl. 13:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:34

Kl. 13:37

Joachim B. Olsen (LA):

Liberal Alliances politik har ikke ændret sig. Vi har den samme politik i dag, som vi havde for 3 uger siden. Nu er vi trådt ind i en regering, og ministrene i regeringen har lavet et regeringsgrundlag. Det er et kompromis mellem de tre partiers politik, og der er enighed om at trække i den samme retning. Regeringen vil så på et tidspunkt komme med et udspil – et udspil, som man må formode vil gøre, at man kan nå de målsætninger, man har sat sig. Men nogle af de her udspil, f.eks. højere pensionsalder, vil gøre, at man kan nå den målsætning, man har sat sig, og det synes vi i Liberal Alliance er rigtig fornuftigt, for der er behov for at øge beskæftigelsen.

Kl. 13:35

Kl. 13:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det hr. René Christensen.

Kl. 13:35

Kl. 13:37

René Christensen (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne spørge lidt ind til bilafgifterne, for det fyldte jo også meget i ordførerens tale, og jeg vil med det samme sige, at vi fra Dansk Folkepartis side synes, det er rigtig fint, at den almindelige dansker nu kan gå ud og købe sig en familiebil, en mere sikker bil, en mere miljørigtig bil, så man kan fragte sig til og fra arbejde, jo også fordi arbejdspladserne har flyttet sig og pendlingsmønstret er blevet ændret.

Men jeg vil gerne stille ordføreren et spørgsmål. Liberal Alliance ønsker at fjerne registreringsafgiften helt – og det er jo sådan set et ædelt formål at have – men er ordføreren så ikke enig i, at metoden med sådan at tage det i bidder år efter år kan man ikke blive ved med? For på et tidspunkt smadrer man jo markedet. Folk begynder jo at tro på, at det kommer år efter år, og så kan vi risikere, at der kommer en tendens til at tænke, at man ikke skal købe bil i den sidste halvdel af året, fordi der nok kommer en reduktion i forhold til registreringsafgiften i finansloven til næste år. Så er ordføreren ikke enig i, at man bliver nødt til at kigge på en anden model, hvis man skal arbejde videre med, at det skal være billigere at købe bil i Danmark, eksempelvis den her model, hvor man kigger på sikkerhedsudstyr og miljøbelastning osv.?

Kl. 13:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Joachim B. Olsen (LA):

Faktisk vil jeg gerne sige tak til hr. René Christensen for den sådan positive indstilling i forhold til at få sænket verdens højeste registreringsafgift. Der er klart nogle dilemmaer, i forhold til hvordan man gør det her. Hvis man gjorde det på én gang, ville det smadre markedet, især brugtognsmarkedet, og der ville være et kæmpestort kapitaltab. Så når jeg hører, hvad bilbranchen siger, så siger de, at den fornuftige måde at gøre det på er at gøre det lidt ad gangen. Men vores holdning er, at den skal væk, og hvis vi kan blive enige om det, kan vi også snakke om, hvordan vi gør det. For jeg må formode, at man også i Dansk Folkeparti mener, det er vanvittigt at have en registreringsafgift med en selvfinansieringsgrad på 71 pct. Altså, når man sænker den med 100 kr., så kommer de 71 kr. tilbage i statskassen igen. De er altså spildt for borgerne.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

René Christensen (DF):

Tak for svaret. Det var jo ikke sådan helt entydigt, om man ville fortsætte ad den vej, men det fornemmer jeg måske lidt at man gerne vil, og det er jo også fair nok at have det ønske som parti. Men jeg vil gerne spørge om noget helt andet, og det er i forhold til pensionsalderen, og det fylder jo meget i det nye regeringsgrundlag. Hvordan ser Liberal Alliance på det? Der var jo et oplæg i den tidligere 2025-plan om, at det var ½ år, og nu kan man måske forvente, at det bliver mere end ½ år, måske 1 år, også i forhold til øgningen i økonomien. Hvor stiller Liberal Alliance sig dér? Er der sådan et loft for, hvor meget man kan hæve pensionsalderen?

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Joachim B. Olsen (LA):

Vi foreslog i den 2025-plan, vi lagde frem før sidste valg, at det var 68 år. Det ville hæve beskæftigelsen i Danmark med godt 20.000. Men det skal jo også ses i lyset af, at der faktisk var et bredt udsnit af partier, som i 2006 var enige om, at pensionsalderen skulle følge levealderen. Nu har vi så været igennem den meget positive udvikling, at levealderen stiger meget hurtigere. Således skulle pensionsalderen, hvis den skulle have fulgt levealderen, i dag allerede være 69 år.

Kl. 13:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Eva Flyvholm.

Kl. 13:38

Eva Flyvholm (EL):

Mange tak. Det er mit indtryk, at Liberal Alliance indtil for ret kort tid siden har ment, at det her forslag om at indføre et loft over dobbeltuddannelser var en rigtig dårlig idé, fordi man sådan set gerne ville have den frie mulighed for at vælge uddannelse, og nu er Liberal Alliance så kommet i regering og har ændret holdning. Men jeg vil alligevel gerne høre ordføreren, om ikke det i virkeligheden er godt og fornuftigt, at folk har en mulighed for at gøre sig nogle erfaringer og så skifte uddannelse eller erhverv, hvis de finder ud af, at de faktisk er bedre til noget andet. Hvorfor vil Liberal Alliance nu være med til at forhindre mennesker i at tage flere forskellige uddannelser?

Kl. 13:39

Kl. 13:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:39

Kl. 13:41

Joachim B. Olsen (LA):

Det er korrekt, at vi aldrig har været specielt glade for det forslag, og sådan er det jo. Jeg ved ikke, om Enhedslisten nogen sinde kommer til at prøve at træde ind i en regering, for det kræver jo kompromiser, og det er man ikke så glade for i Enhedslisten, og derfor får Enhedslisten generelt også meget, meget lille indflydelse i forhold til de mandater, de har i Folketinget. Vi har valgt at træde ind, og det betyder, at vi laver kompromiser. Jeg er ikke uddannelsesordfører, men jeg kan så konstatere i dag, at der er bevægelse, også i det her spørgsmål. Det tror jeg skyldes, at vi er trådt ind i regeringen.

Kl. 13:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 13:39

Eva Flyvholm (EL):

Altså, det, som ordføreren henviser til her, er jo, at man åbner op for mere brugerbetaling, og det kan jeg sådan set godt forestille mig at Liberal Alliance synes er en god idé. Det mener jeg nu ikke det er. Men det vil jo overhovedet ikke give folk den samme frihed, som de har i dag. Så virkeligheden er, at Liberal Alliance er med til at begrænse studerendes muligheder for at få en fleksibel og god uddannelse, der passer til dem og det, de kan, og det synes jeg da er en meget høj pris at betale bare for at få lov til at være med i regeringen. Jeg synes også, det er en tendens, man kan se på en række andre områder. Så er ordføreren ikke lidt bekymret for, at det her kommer til at skride for meget?

Kl. 13:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:40

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg synes ikke, det er en høj pris at betale, og så synes jeg også, at Enhedslisten som sædvanlig ikke kigger på det samlede billede. For det er vel også sådan, at man, hvis man tager flere uddannelser, så begrænser det i forhold til nogle andre – sådan hænger det jo altså også sammen. Men jeg synes, at de signaler, der er blevet sendt her i dag, om, at der er noget bevægelse på det her område, og at det måske bliver ændret en lille smule, er positive signaler. Men jeg synes på ingen måde, det er en høj pris for at gå i regering.

Kl. 13:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Josephine Fock.

Kl. 13:41

Josephine Fock (ALT):

Tak til Liberal Alliances ordfører, og tillykke med at være kommet i regering. Nu kan jeg næsten regne ud, at ordføreren ønsker at bruge rigtig meget tid på registreringsafgiften, men jeg vil prøve at starte et lidt større sted. Jeg vil nemlig spørge om, hvorfor Liberal Alliance ikke presser på for at få prioriteret den grønne teknologi, når vi ved, at der er rigtig mange arbejdspladser dér, som kunne komme Danmark til gavn, og om, hvorfor Liberal Alliance ikke har lagt større pres på i forhold til iværksætterområdet, så iværksætterområdet blev tvunget længere frem i regeringens finanslovsforslag.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Joachim B. Olsen (LA):

Vi presser bestemt på i forhold til iværksætteriet. Det fylder også en hel del i regeringsgrundlaget. I modsætning til Alternativet har vi ikke sådan en pick the winner-strategi, hvor det kun er nogle former for iværksætteri, man vil fremme med offentlige midler, hvilket jo koster beskæftigelse andre steder i økonomien. Vores tilgang til iværksætteri er, at det kræver nogle ordentlige rammevilkår. Det kræver, at der er nogle, der er villige til at investere, som vil løbe en risiko, fordi de kan se, at afkastet, hvis de lykkedes, bliver større, end tilfældet er i dag.

Kl. 13:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Josephine Fock.

Kl. 13:42

Josephine Fock (ALT):

Så tror jeg ikke, at finansordføreren har læst vores iværksætterprogram rigtig grundigt, men jeg skal gerne fremsende det til ham. Men min første del af spørgsmålet gik sådan set på den grønne omstilling og investering i grøn teknologi, som vi de facto ved at der er gode jobs i, og at det kan være med til at skabe indtægter til Danmark. Hvordan kan det være, at Liberal Alliance slet ikke er optaget af den grønne dagsorden, som vi jo altså også har tilsluttet os i Parisaftalen, og som vi også har tilsluttet os via FN's 17 bæredygtigheds mål?

Kl. 13:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:43

Joachim B. Olsen (LA):

For det første er der den her antagelse om, at der er masser af beskæftigelse i den grønne dagsorden. Det er jeg ikke helt sikker på er tilfældet. Det er i hvert fald en industri, som har været meget afhængig af store subsidier fra staten – og subsidier koster beskæftigelse andre steder i økonomien. Når du skal bruge skatte kroner på at støtte én form for industri, skal de skatte kroner gå fra et andet sted i økonomien, og det koster beskæftigelse.

Kl. 13:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 13:43

Benny Engelbrecht (S):

Ligesom min ærede kollega fru Josephine Fock har jeg også noteret mig, at ordføreren meget gerne vil tale om biler. Det er der også brugt meget taletid på. Der er dog et enkelt aspekt, som ordføreren ikke har brugt så meget tid på, som også handler om biler – ikke om registreringsafgift – og som er blevet aktualiseret af, at regeringen jo kom med et udspil i går om Uber. I den forbindelse var der kommentarer fra bl.a. transportministeren, ordførerens partifælle, med en klar forventning om, at Uber ville blive kendt ulovlig. Jeg skal sådan set bare høre, om ordføreren ikke lige kan forklare, hvorfor ordføreren mener det fortsat er nødvendigt at støtte en tjeneste, som tydeligvis er på vej til at blive kendt ulovlig i Danmark.

Kl. 13:44

Kl. 13:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:44

Kl. 13:47

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg synes, at nye teknologier, nye måder, nye forretningsmodeller er ret fantastisk. Jeg konstaterer, at 300.000 danskere, københavnere, har taget Uber til sig – mange unge mennesker. Danmark er blevet et rigt land, fordi vi har haft en åben økonomi, hvor vi netop har været rigtig gode til at tage nye måder at gøre tingene på til os. Det synes jeg vi skal fortsætte med, og jeg er meget glad for det udspil, som regeringen kom med i går. Det er et godt udspil, som vil give mere konkurrence, lavere priser til forbrugerne og større tilgængelighed til transport. Det håber jeg at Socialdemokratiet vil være med til. Jeg håber ikke, Socialdemokratiet vil stå i en situation, hvor de skal ud at forklare 300.000 københavnere, heraf mange unge mennesker, at de er et reaktionært parti, der ikke vil være med til at byde nye teknologier velkommen. Det håber jeg virkelig ikke.

Kl. 13:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Benny Engelbrecht.

Kl. 13:45

Benny Engelbrecht (S):

Men mener hr. Joachim B. Olsen, at man også i en situation, hvor en tjeneste måtte være kendt ulovlig af landets domstole hele vejen igennem, som medlem af Folketinget bør benytte sig af denne tjeneste – en tjeneste, som ikke er lovlig? Det virker på mig en kende underligt.

Kl. 13:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:46

Joachim B. Olsen (LA):

Det er ikke ulovligt at være passager i en Uberbil. Er ordføreren helt sikker på, at ingen medlemmer af Socialdemokratiets folketingsgruppe har prøvet at køre i en Uberbil i Danmark? For jeg er ikke.

Kl. 13:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jacob Mark.

Kl. 13:46

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Der bliver givet flere penge til privatskolerne i finansloven. Det forestiller jeg mig at finansordføreren for Liberal Alliance er glad for. Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre lidt om fremtiden for Danmarks skolevæsen.

Nu sidder Liberal Alliance også på undervisningsministerposten. Det synes jeg jo er vældig interessant. Økonomi- og indenrigsministeren var ude at sige – jeg tror, det var i Politiken – at man kunne forestille sig i fremtiden at åbne op for helt nye organisationsformer, f.eks. åbne op for, at private virksomheder kunne tjene penge på at drive en børnehave eller måske drive en skole, f.eks. ved at udlicite-re. Det er jo noget, man har arbejdet med før, f.eks. i Sverige. Jeg vil bare høre, om jeg forstod økonomi- og indenrigsministeren rigtigt – om det er noget, finansordføreren for Liberal Alliance mener man skal gøre i fremtiden og i kommende finanslove, altså ligesom indregne et provenu for at udlicitere og lade private virksomheder tjene penge på at passe børn i Danmark.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Joachim B. Olsen (LA):

Spørgsmålet skal vel rettelig rettes til økonomi- og indenrigsministeren. Men jeg synes, at det, vi skal have fokus på i fremtiden – og det er det, vi synes i Liberal Alliance – er at sikre, at der er adgang til uddannelse og til sundhed for alle borgere. Det er et politisk mål, vi har. Men hvem der leverer den service, er vi ikke dogmatiske omkring. Vi synes sådan set, det er bedre, at man sætter borgeren i centrum, giver borgeren valgmuligheder, i stedet for at vi holder fast i en tanke om, at det partout skal være offentlige monopoler, der skal levere servicen til borgeren. Det er ikke et mål for os.

Målet for os er, at alle har adgang til sundhed og uddannelse. Men der skulle gerne være konkurrence, så blodet sprøjter, i forhold til at levere den absolut bedste service til borgerne. Det er jeg ikke helt sikker på er tilfældet alle steder i den offentlige sektor. Mange steder er det rigtig godt, men nogle steder ville lidt konkurrence være sundt.

Kl. 13:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Jacob Mark.

Kl. 13:48

Jacob Mark (SF):

Tak for et meget billedligt svar. Det, man jo har kunnet se på nogle plejehjem, hvor der er blevet udliciteret til private virksomheder, som har tjent penge på det, er, at plejehjemmene så er gået konkurs, eller at plejen i det hele taget er gået konkurs, og så har de ældre stået uden en hjælp. Det, man har kunnet se på daginstitutionsområdet, er, at nogle af de virksomheder, som har tjent penge på børnene, har sendt deres penge i skattely. Så det, der egentlig bare var mit spørgsmål, var, om Liberal Alliances finansordfører mener, at vi i fremtiden skal udlicitere daginstitutioner og skoler og lade private virksomheder tjene penge på at passe vores børn.

Kl. 13:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:49

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen det er vi da bestemt åbne for at se på. Det handler om den regulering, man laver omkring det, hvilke krav man stiller til det. Men jeg kan ikke forstå, at det er et mål i sig selv, at der skal være et offentligt monopol, der skal levere de her ydelser. Det forstår jeg simpelt hen ikke. Målet må være, at folk har adgang til service.

Når der er et marked, medfører det mangfoldighed. Det har man f.eks. i Tyskland. Der er der plejehjem for folk, der er fodboldinteresserede; der er plejehjem for homoseksuelle. Det giver mangfoldighed, at der er konkurrence, og at borgerne kan vælge selv. Og offentlige plejehjem er der vel også problemer på indimellem.

Kl. 13:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Finn Sørensen.

Kl. 13:50

Finn Sørensen (EL):

Tak. Det var jo en varm hilsen til de offentligt ansatte, at de skal konkurrere, så blodet sprøjter.

Men nu skal vi jo tale om, om det kan betale sig at arbejde. Det skal vi heller ikke undgå i dag. Jeg vil starte i den ende, at jeg oplyser ordføreren om, at industriens mindsteløn er 113 kr. og 65 øre i timen. Det giver en månedsløn – og alle tal er før skat – på 18.221 kr. Til sammenligning er dagpengesatsen 18.113 kr. Til den her mindsteløn skal jo lægges en række faste tillæg, som kan gøres op i kroner og øre, pension, fritvalgskonto, feriefridage og feriepenge, til sammen et plus på 25 pct. eller 4.555 kr., således at den samlede økonomiske gevinst ved at få et arbejde til industriens mindsteløn er 22.776 kr. og 25 øre pr. måned før skat.

Til sammenligning er kontanthjælpssatsen for en enlig 10.968 kr. – en forskel på 11.808 kr.. Og for en forsørger er satsen 14.575 kr. – en forskel på 8.201 kr. og 25 øre. Er ordføreren enig i, at det altid har kunnet betale sig at tage et arbejde for en kontanthjælpsmodtager til industriens mindsteløn?

Kl. 13:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:51

Joachim B. Olsen (LA):

Nej, jeg er bestemt ikke enig i, at det altid kan betale sig for kontanthjælpsmodtagere at arbejde. Er du enlig kontanthjælpsmodtager uden børn – ingen problemer. Det kan betale sig at arbejde. Er du forsørger på kontanthjælp, er det, du får ud af at arbejde, meget, meget lidt. Og man kan selvfølgelig godt medregne pension, men hvis den logik holder, kunne vi jo også indføre tvungen pensionsindbetaling af kontanthjælpen. Så ville værdien af kontanthjælpen være den samme. Man ville godt nok få reduceret sit rådighedsbeløb, men værdien af kontanthjælpen ville være den samme. Og det skulle så ifølge Enhedslisten overhovedet ikke være problematisk, for det er jo den samlede værdi, man kigger på, og ikke hvad man får ud af det fra måned til måned. Det tror jeg ikke at Enhedslisten mener.

Kl. 13:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 13:52

Finn Sørensen (EL):

Vil ordføreren ikke gerne forholde sig til den forskel? Og lad os bare diskutere den enlige forsørger over 30 år. Her er der en gevinst på 8.201 kr. og 25 øre ved at få et job til industriens mindsteløn, hvis vi medregner de tillæg. Og selv om vi så fraregner dem, vil der stadig væk være en stor forskel. Det er den reelle økonomiske gevinst.

Når ordføreren taler om, at det ikke kan betale sig for den enlige forsørger, er det, fordi ordføreren medregner alle mulige tilskud, som man kan få fra det offentlige, boligsikring, børnetilskud osv., som den lavtlønnede på industriens overenskomst også har ret til.

Kl. 13:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:53

Joachim B. Olsen (LA):

Det er ganske enkelt ukorrekt. De er også medregnet – selvfølgelig skal de medregnes, det er klart. Men når man havde en situation før kontanthjælpsloftet, hvor man aftalte en mindsteløn på arbejdsmarkedet, og man fik 1.000 kr. ud af det – 1.000 kr. om måneden – så er det sådan, at det ikke kan betale sig at arbejde. Det var jo ikke alle grupper, der kun fik 1.000 kr. ud af det, men det var forsørgere, der fik meget, meget lidt ud af det. Vi kunne konstatere ved at kigge ud i virkeligheden, at for de grupper med en meget høj kompensations-

grad, op mod 90 pct. og højere, så var beskæftigelsen betragtelig lavere end for de grupper med en lavere kompensationsgrad.

Kl. 13:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 13:54

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Jeg hører noget om borgernær velfærd, jeg hører noget om, at man ikke skal lave ekstra byrder for borgerne, borgerne skal have valgmuligheder, og derfor foreslår man så at afskaffe efterlønnen og hæve pensionsalderen. Der, hvor jeg selv kommer fra, kender jeg en del havnearbejdere, en del ufaglærte mennesker, som arbejder, fra de er 17 år, mennesker, som ikke, som en del herinde, uddanner sig, til de er tæt på 30 – de har faktisk arbejdet, siden de var 17 år. Jeg er nødt til at spørge ordføreren: Hvor er deres frie valg – de her mennesker, som har knoklet, siden de var 17 år? Hvor er deres frie valg? Og hvorfor er det dem, der skal have den her ekstra byrde, for at nogle fra Liberal Alliance og andre skal køre i dyre biler? Jeg kan ikke forklare dem det, men hvis hr. Joachim B. Olsen kan, vil jeg meget gerne høre det.

Kl. 13:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:54

Joachim B. Olsen (LA):

Det er jo fantastisk at høre Socialdemokratiet problematisere, at der bliver lagt op til reformer af f.eks. tilbagetrækning. Socialdemokratiet var imod de reformer, men de brugte gladelig af det råderum, som de reformer skabte. De reformer, som Socialdemokratiet var imod, har nu gjort, at der er styr på dansk økonomi, og at det går godt i dansk økonomi. Vi er så ved at ende i en situation, hvor beskæftigelsen, den strukturelle beskæftigelse, igen er så lav, at der opstår flaskehalse på arbejdsmarkedet, ligesom der gjorde i 00'erne. Og vi ved, hvad der skete, da man ikke handlede i tide, ikke lavede reformer i tide, dengang. Det gik ud over præcis de mennesker, hr. Leif Lahn Jensen taler om. Så det er udtryk for uansvarlighed, når Socialdemokratiet lægger op til, at der ikke skal laves reformer. Det er uansvarlighed.

Kl. 13:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Leif Lahn Jensen.

Kl. 13:55

Leif Lahn Jensen (S):

Omvendt synes jeg, det er fuldstændig uansvarligt, at ordføreren og Liberal Alliance stort set ikke kender til de her mennesker og ikke kan se, hvor svært det er for dem at vide, at de skal arbejde x antal år længere fremover, når de har arbejdet i så mange år, fra de var 17 år. Hvad søren skal de her mennesker gøre? Jeg har ikke hørt et eneste bud fra Liberal Alliance. Man siger bare: De skal arbejde længere, og så gør man det for deres skyld. Det er altså ikke det, de her mennesker føler, for de kan simpelt hen ikke se sig selv arbejde i så mange år, for det kan ikke lade sig gøre. Og jeg er simpelt hen nødt til at have et bud fra Liberal Alliance på det, og det tror jeg også gerne de her mennesker vil.

Kl. 13:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:56

Joachim B. Olsen (LA):

Kan man ikke arbejde, er man syg og nedslidt, skal man ikke arbejde. Ingen har foreslået, at man skal arbejde, hvis man ikke kan arbejde. Men virkeligheden er jo den, at man ser, at de grupper, som ikke går på efterløn, og at de grupper, der går på efterløn, har samme helbredstilstand. Vi ser i de her år, at den gruppe, for hvem beskæftigelsen stiger allerlæst, er præcis de 60 plus-årige, der forbliver i beskæftigelse. Så det, hr. Leif Lahn Jensen siger, er simpelt hen ikke rigtigt. Det er ikke det, der sker ude i den virkelige verden. Der ser vi, at de her mennesker forbliver i beskæftigelse.

Kl. 13:57

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 13:57

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Vi havde her for et par dage siden en præsentation af Økonomisk Redegørelse. Vi kiggede på den, og en af de ting, der blev lagt vægt på fra den nye ministers side, var det her med den høje beskæftigelse og lave ledighed, som vi ser lige nu, og som ordføreren også er inde på. Og i Finansudvalget spurgte vi ind til, hvad der ville ske – jeg kommer tilbage til, hvorfor det er relevant her i salen – hvis væksten i det offentlige forbrug går ned fra 0,8 pct. til 0,3 pct., med alle de offentligt ansatte, eller i hvert fald en stor del af dem, der nødvendigvis måtte blive fyret, når man går så drastisk til værks.

Jeg forstår udmærket, at det er Liberal Alliances politik, så det er som sådan ikke det, men vil ordføreren ikke anerkende, at det beskæftigelsesbillede, vi ser lige nu, vil se markant anderledes ud med 0,3 pct.?

Kl. 13:58

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:58

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg kunne omvendt spørge: Hvad sker der med beskæftigelsen ude på virksomhederne, ude i det private erhvervsliv, hvis det offentlige forbrug er højt? Altså, de mennesker, som skal arbejde i den offentlige sektor, kan ikke på samme tid arbejde i den private sektor. Det er jo det hensyn, man er nødt til at tage. Øger man beskæftigelsen markant i den offentlige sektor, kommer der til at mangle arbejdskraft i den private sektor, men i SF bekymrer man sig måske ikke om den private sektor og dens mangel på arbejdskraft? Det synes jeg er underligt, for det var præcis det, man ikke gjorde op gennem 00'erne. Det førte til ødelagt konkurrenceevne. Det førte til, at vi blev markant fattigere, da krisen ramte os.

Nu lægger man i SF op til den samme form for uansvarlighed, selv om vi igen kan se af tallene, at der er pres på arbejdsmarkedet. Det synes jeg er ærgerligt.

Kl. 13:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 13:59

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nej, altså, det, der gjorde os markant fattigere, da krisen eksploderede, var, at der var en fuldstændig ureguleret finanssektor og der var et overophedet boligmarked, så da Rangvidudvalget skulle lave sin rapport, var hovedkonklusionen, at den daværende VK-regering havde fejlet fuldstændig med den økonomiske politik. Det var hovedårsagen.

Men her spørger jeg om de økonomiske fremskrivninger, der vil blive lavet, som følge af forskellen på en vækst på 0,3 pct. og en vækst på 0,8 pct., altså om ordføreren virkelig mener, at pædagoger, SOSU'er og sygeplejersker vil hoppe direkte ind i finanssektoren eller advokatbranchen eller i en tømrervirksomhed, eller hvad det er. Vil det være direkte 1:1 i ordføreren optik?

Kl. 14:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:00

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg synes, at ordføreren skulle genlæse Rangvidrapporten, for deri står meget klart, at den finanspolitik, der blev ført – for højt offentligt forbrug osv. – var medvirkende til, at krisen ramte os så hårdt, som den gjorde.

Til det andet spørgsmål: Det er jo ikke sådan, at der kun arbejder sygeplejersker og pædagoger i den offentlige sektor. Vi har igennem de sidste årtier set en meget, meget stor stigning i omfanget af administrativt personale i den offentlige sektor. De mennesker kan altså godt arbejde i den private sektor, og jeg tror måske også, at de vil gøre mere gavn og skabe mere vækst der.

Kl. 14:01

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Rasmus Nordqvist.

Kl. 14:01

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Det er lige en opfølgning på de spørgsmål, som fru Josephine Fock stillede til ordføreren om netop det her med den vedvarende energi, den grønne teknologi. Anerkender ordføreren ikke, at Europa-Kommissionen sådan set regner med 20 millioner jobs inden for det her område? Anerkender ordføreren ikke, at vi i Danmark i 2015 faktisk støttede den fossile industri med 7.662 kr. pr. dansker? Er det noget, som Liberal Alliance eventuelt så også vil udfase fuldstændigt i det nye energiforlig, eller hvordan skal det forstås?

Kl. 14:01

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:01

Joachim B. Olsen (LA):

Man er nødt til at se på den anden side af mønten. Hvis Alternativet fik 10 mia. kr., 10 milliarder skattekrone, så kunne Alternativet skabe en masse beskæftigelse, men det ville ikke øge beskæftigelsen, for det ville koste beskæftigelse andre steder i økonomien. Sådan hænger det sammen. Det har vismændene også klart anskueliggjort tidligere. Det, vi så siger om grøn energi og grøn teknologi, er, at vi i højere grad skal satse på teknologineutralitet. I stedet for at det er os herinde, der sidder og udpeger, hvilke teknologier der skal støttes, så skal vi over til at sige, at vi vil købe en vis mængde grøn energi, men hvilke teknologier der leverer den, må da være mindre vigtigt.

Kl. 14:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 14:02

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen når vi nu allerede kommer med subsidier fra staten, altså støtter den fossile industri med 7.662 kr. pr. dansker – det er mere end Norge, det er mere end Finland, det er mere end Holland, det er mere end Sverige – er Liberal Alliance så villig til at sige, at den skal vi

ikke støtte, fordi vi faktisk kan skabe nogle andre jobs inden for den grønne teknologi i stedet for at køre videre med en industri, som jo ikke er fremtidssikret? Altså, er vi villige til at satse på fremtiden og sige, at vi ikke skal bruge midler på at subsidiere en fossil industri, men derimod netop satse på det, der er fremtiden for både vores plan og for mennesker?

Kl. 14:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:03

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg håber, ordføreren selv kan høre, hvad det er, han står og siger. Når man siger, at hver dansker støtter med 7.000 kr., er det jo så 7.000 kr., den dansker ikke kan bruge andre steder i økonomien, hvor de også ville have skabt arbejdspladser. Så samlet set fører det ikke til højere beskæftigelse. Altså, sådan hænger en økonomi sammen.

Kl. 14:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jens Joel.

Kl. 14:03

Jens Joel (S):

Tak for det. Jeg må lige vende tilbage til et spørgsmål, der blev rejst lidt tidligere, om Uber og det, at regeringen nu har spillet ud med et nyt forslag til taxalovgivningen. I den forbindelse sagde ordførerens partikollega transportministeren, at han vurderede, at Uber i den nuværende form er ulovlig. Så er jeg lidt usikker på, hvordan det skal forstås, og hvordan ordføreren vil forklare, at man stadig væk som folketingsmedlem skal kunne benytte sig af Uber. Det kunne jeg egentlig godt tænke mig at få forklaret hvordan hænger sammen, altså at vi herinde i den lovgivende forsamling støtter op om et projekt, som transportministeren, altså ordførerens egen partikollega, mener er ulovligt.

Kl. 14:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:04

Joachim B. Olsen (LA):

Men som jeg husker det, sagde transportministeren i går, at det ikke er ulovligt at være passager i en Uberbil. Det har jeg i øvrigt også den tidligere justitsministers ord for at det ikke er. Så man kan da godt problematisere det, men det er moraliserende, for der er ikke nogen blandt de 300.000 københavnere, som benytter sig af Uber, som gør noget som helst ulovligt, overhovedet.

Kl. 14:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jens Joel.

Kl. 14:04

Jens Joel (S):

Det kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre noget mere om. Selv hvis vi er enige om, at det ikke er ulovligt at være passager, er vi enige om, at man støtter op om en tjeneste, som vi herindefra som lovgivere har lavet nogle regler om, som betyder, at det er ulovligt. Så vil jeg bare gerne høre, hvad det er for et lys, det sætter det i. Hvad er det, man understøtter? Og gælder det i øvrigt andre områder i samfundet, hvor det ikke er personligt ulovligt, men hvor man understøtter en ulovlig industri? Er det udtryk for, hvordan ordføreren mener at vi skal drive det?

Kl. 14:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:05

Joachim B. Olsen (LA):

Vi lever jo i en retsstat. Der har været nogle sager mod nogle chauffører. Dommen over de chauffører er blevet anket. Så der har jo kørt en proces, som der gør i en velfungerende retsstat. Nu ligger der så et konkret udspil på bordet, som jeg personligt synes er et rigtig, rigtig godt udspil. Jeg er lidt i tvivl om, hvad S mener, men jeg håber, at S tager rigtig godt imod det, for hvis jeg skal sige noget positivt, er det min opfattelse, at S historisk set har været et parti, som har været villig til at tage nye teknologier til sig i anerkendelse af, at det har været med til gøre Danmark til et rigt land.

Kl. 14:06

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det hr. Martin Lidegaard.

Kl. 14:06

Martin Lidegaard (RV):

Tak. Mens vi står her og diskuterer finansloven for 2017, udspiller der sig jo en sand tragedie i Aleppo. Liberal Alliance har jo nu udenrigsministerposten, og derfor tillader jeg mig at spørge ordføreren, om ikke regeringen i lyset af den nye situation i Aleppo har overvejet, om Folketinget skulle overveje, regeringen skulle overveje at sende et ekstraordinært, nyt humanitært bidrag til at hjælpe de civile ofre i Aleppo. Det spørger jeg selvfølgelig om, fordi vi i morgen har finansministeren i samråd, fordi regeringen tilsyneladende har tænkt sig ikke at anvende de sparede penge på færre asylansøgere til Danmark i år til netop nødhjælp, men åbenbart har tænkt sig bare at sende dem videre til 2017. Så der er faktisk nogle penge at gøre godt med, fordi vi har fået færre asylansøgere, end vi havde regnet med, i år. Og vi tænker, at med den situation, der er i Aleppo lige nu, kunne det være, at regeringen ville overveje en ekstra gang, om man i stedet for bare at putte pengene i lommen måske skulle anvende dem dér, hvor der er allerallermest brug for dem lige nu.

Kl. 14:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:07

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen det er en tragedie og en humanitær katastrofe, hvad der foregår i Aleppo lige nu. Men jeg repræsenterer ikke regeringen, jeg repræsenterer Liberal Alliance, og jeg er sikker på, at hr. Martin Lidegaard får masser af muligheder for at spørge til regeringens holdning til det her spørgsmål. Men Liberal Alliances politik er, at vi meget gerne vil hjælpe i nærområderne, og det har vi i vores 2025-plan afsat mange midler til. Så jeg kunne forestille mig – men det er bare, hvad jeg forestiller mig – at det måske var noget, som udenrigsministeren også lagde vægt på. Men det er retteligt et spørgsmål, der skal stilles til udenrigsministeren.

Kl. 14:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Martin Lidegaard.

Kl. 14:08

Martin Lidegaard (RV):

Det er fair nok. Lad mig så spørge Liberal Alliance, om de mener, det er rimeligt, når antallet af asylansøgere i Danmark falder fra estimeret 10.000 til det, regeringen nu mener er ca. 6.000, altså et fald

på 4.000 asylansøgere, og når den tidligere udenrigsminister har garanteret, at hver eneste krone, der bliver sparet på færre asylansøgere i Danmark, i stedet for skal anvendes til nødhjælp og udviklingsbistand, at man alligevel ikke vil afsætte én krone ekstra til udviklingsbistand og nødhjælp – altså selv om antallet af asylansøgere er faldet med 4.000. Det hænger altså ikke sammen for mig, men jeg kan forstå, at det faktisk heller ikke hænger sammen for Liberal Alliance. Selvfølgelig skal de penge, vi ikke bruger på asylansøgere i Danmark, anvendes til hjælp i nabolandene. Det er vi åbenbart enige om.

Kl. 14:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:09

Joachim B. Olsen (LA):

Hr. Martin Lidegaard ved måske bedre end nogen anden, at udenrigspolitik er noget, der ændrer sig meget, meget hurtigt – at man tager bestik af de situationer og desværre en gang imellem katastrofer, som opstår, og så retter man sin indsats til. Det gjorde den tidligere regering. Jeg vil tro, at det gør den her regering også, men jeg kan jo ikke på regeringens vegne stå og sige, hvad det er for nogle initiativer, som de vil sætte i søen. Men udenrigspolitik er jo i sigens natur, og især i sådan nogle konflikter her, noget, hvor tingene ændrer sig meget, meget hurtigt, og så plejer regeringen at tage bestik af det.

Kl. 14:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 14:09

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Liberal Alliances ordfører er meget optaget af at begrænse stigningen i de offentlige udgifter, så pengene kan blive ude hos erhvervslivet eller i borgernes lommer, og hvad vi ellers hører. Men jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad man mener i forhold til forsvarsudgifter – for Liberal Alliance er jo trådt ind i en regering, hvor der er store ambitioner om at øge de offentlige udgifter på forsvarsområdet. Altinget har så lige lavet en undersøgelse, der viser, at det er under hver tredje dansker, der synes, at det er en god idé – det svarer selvfølgelig i antal nogenlunde til den del af befolkningen, der støtter de nuværende regeringspartier.

Men jeg vil bare høre, om den her modvilje mod at lade de offentlige udgifter stige også gælder forsvaret. For set med Liberal Alliances briller er 1 kr. mere til forsvaret jo 1 kr. mere til offentligt forbrug og dermed 1 kr. mindre til erhvervslivet og Liberal Alliances andre venner. Så hvor mange milliarder mere skal der bruges på offentligt forbrug, på forsvaret?

Kl. 14:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:11

Joachim B. Olsen (LA):

Det er altså ikke sådan, at vi i Liberal Alliance synes, at alt offentligt forbrug bare er dårligt; det gør vi ikke. For selv om vi lægger en 2025-plan frem, hvor vi vil reducere det offentlige forbrug med 1 pct. i 7 år, så vil vi stadig væk have et enormt højt offentligt forbrug, det femte højeste i verden, så vidt jeg husker.

Forsvarsudgifter – apropos det forrige spørgsmål – er jo også noget, der hænger sammen med, hvordan verden udvikler sig. Og der kan vi da i hvert fald i Liberal Alliance konstatere, at det umiddel-

bart virker ret fornuftigt, at vi i disse år opruster vores forsvar. Verden er på nogle punkter blevet mere usikker, også nabolandene, så også efter vores vurdering vil det være fornuftigt at sikre, at vi har et stærkt forsvar. Og det kan også godt betyde, at det er fornuftigt at tilføre flere ressourcer til forsvaret.

Kl. 14:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 14:12

Pelle Dragsted (EL):

Nu kan man jo spørge sig selv, om de seneste årtiers erfaringer har vist, at en øget militær indsats har gjort verden til et mere fredeligt sted, et mere sikkert sted eller måske nærmere det modsatte. Det er jo heller ikke sådan, at verdens største forsvarsmagt har kunnet gøre særlig meget ved den katastrofe, der er sket i Aleppo.

Men jeg synes, at det her er interessant, for jeg ved godt, at Liberal Alliance ikke er imod alle offentlige udgifter, men man er som regel imod stigende offentlige udgifter. Altså, hvis der kom nogen og foreslog at bruge 4 mia. kr. til en bedre ældresektor eller 4 mia. kr. til at skabe ordentlige vilkår for de arbejdsløse, tror jeg da, at Liberal Alliance ville være helt oppe i det røde felt, men åbenbart ikke, når det gælder forsvaret.

Kl. 14:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo.

Kl. 14:12

Joachim B. Olsen (LA):

Men Enhedslisten er jo heller ikke for alt offentligt forbrug. Jeg må jo forstå på hr. Pelle Dragsted, at man i hvert fald ikke er for offentligt forbrug, når det handler om forsvaret; der vil man gerne have mindre offentligt forbrug. Sådan har vi jo vores prioriteringer. Det er en kerneopgave for en stat at beskytte borgerne, at beskytte borgernes frihed og landets selvstændighed. Derfor har man et forsvar, og er der behov for at tilføre flere ressourcer – og det kan der jo være – er vi bestemt åbne over for det.

Kl. 14:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hvis det er sådan, at taletiden bliver overholdt, så når vi de sidste to korte bemærkninger. Hvis ikke, når vi kun fru Lea Wermelin. Værsgo.

Kl. 14:13

Lea Wermelin (S):

Så skal jeg skynde mig. Jeg vil sådan set gerne tilbage til, at vi har en transportminister, som har været ude at sige, at man forventer, at Uber vil få en dom for at køre ulovligt. Så har vi en ordfører fra samme parti som ministeren, som nu siger, at han sådan set har tænkt sig at fortsætte med at køre med Uber. Men det er jo sådan, at vi har nogle regler på det danske arbejdsmarked, og at vi har en taxalovgivning. Den kan vi selvfølgelig godt diskutere, og jeg har forstået, at man i Liberal Alliance gerne vil have ændret reglerne, men indtil de er lavet om, må det vel være sådan, at man skal følge de regler, som et flertal er blevet enige om her i Folketinget. Men når ordføreren så støtter dem, der ikke lever op til reglerne, understøtter ordføreren så ikke også, at eksempelvis taxachauffører skal bryde taxaloven? Er det så ikke også det, der ligger i det? Hvis ordføreren sætter sig ind i en Uber, er det så ikke det samme som at sige, at så skal taxachaufføren også bryde lovgivningen?

	Kl. 14:14		Kl. 14:17
Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren.		Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren.	
	Kl. 14:14		Kl. 14:17
Joachim B. Olsen (LA): Kan spørgeren nævne, hvilken lov jeg bryder, når jeg sætter mig ind i en Uber, eller hvilken lov 300.000 andre danskere bryder, når de sætter sig ind i en Uber?		Joachim B. Olsen (LA): Jeg sagde ikke, at offentligt ansatte skulle konkurrere, så blodet sprøjter. Jeg spurgte, hvorfor det er sådan, at når der ude på markedet er konkurrence om at vinde forbrugernes gunst, levere den bedste service, de bedste produkter, så skal nogle af de vigtigste services som uddannelse og sundhed friholdes fra konkurrence, når vi ved, at konkurrence giver bedre service, lavere priser, højere produktivitet, hvilket i øvrigt fører til højere lønninger for dem, der arbejder i de brancher.	
	Kl. 14:14		
Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Spørgeren.		Det er rigtigt, at den offentlige sundhedssektor har haft store produktivitetstigninger, men det skal nok også ses i lyset af, at udgangspunktet var et andet. Der var rum for produktivitetstigninger i den offentlige sektor, idet den ikke havde været under noget effektiviseringspres, før man lagde det her 2-procentskrav ned over den.	
	Kl. 14:14		Kl. 14:18
Lea Wermelin (S): Ordføreren svarer jo bevidst ikke på det, jeg spørger om. For jeg siger jo netop, at transportministeren siger, at Uber vil blive erklæret ulovligt. Når ordføreren så understøtter at køre med noget, som vi ved er ulovligt, så kan det godt være, at ordføreren ikke gør noget ulovligt, men ordføreren opfordrer jo til, at man skal bryde loven – altså at dem, der kører med Uber, skal følge det eksempel, og at taxachauffører også skal bryde loven. Er ordføreren ikke enig i det? Og gælder det så også på alle andre områder, at det står en helt frit at sige, at hvis man ikke lige er enig i lovgivningen, så er det helt i orden at bryde den?		Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Hr. Peder Hvelplund.	
	Kl. 14:15		Kl. 14:18
Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren.		Peder Hvelplund (EL): Vi taler jo om produktivitetstigninger på 2,4 pct. om året, der har fundet sted over de seneste 12 år, hvor tallet samtidig i det private erhvervsliv har været på 0,6 pct. Det betyder, at sygehusvæsenet i dag leverer 30 pct. flere ydelser, end man gjorde for 12 år siden. Så kan ordføreren godt mene, at det bare er noget, man helt naturligt skal gøre, men vi ser jo konsekvenserne i dag. Ordføreren kunne gå ind og læse de rapporter, der ligger fra Arbejdstilsynet, om de vilkår, der er på sygehusafdelingerne. Det taler jo sit klare og tydelige sprog. Og så siger ordføreren, at der skal konkurreres mere, og at der skal leveres mere – det hænger bare ikke sammen.	
	Kl. 14:15		Kl. 14:18
Joachim B. Olsen (LA): Jeg synes, man skal overholde loven, og jeg overholder loven. Så er alt andet moraliseren. Og så er jeg rigtig glad for, at der nu er kommet et udspil til en ny taxalovgivning. Det håber jeg at Socialdemokratiet vil bakke op om, og det er jo i virkeligheden det, der er det interessante her.		Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren.	
	Kl. 14:15		Kl. 14:18
Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Den sidste korte bemærkning er til Peder Hvelplund.		Joachim B. Olsen (LA): Det offentlige havde et andet udgangspunkt for at levere produktivitetstigninger, end det private erhvervsliv havde, fordi der var der i forvejen meget, meget stor konkurrence og havde været det igennem lang tid. Der er også produktivetsproblemer i den private sektor. Man er nødt til at se på udgangspunktet. Et fattigt land har også nemmere ved at opnå store produktivitetstigninger end et meget velstående og højtudviklet land – sådan hænger det sammen.	
	Kl. 14:15		Kl. 14:19
Peder Hvelplund (EL): Tak. Det var mest, fordi ordføreren tidligere sagde, at man i den offentlige sektor skal konkurrere, så blodet sprøjter. Det er jo et male-risk, men måske også ret præcist udtryk. Inden for det offentlige sundhedsvæsen er det jo sådan, at man har det her produktivetskrav, der har været gældende siden 2003. Der har været en produktivitetstigning i det offentlige sundhedsvæsen på 2,4 pct., hvorimod der i det private erhvervsliv i samme periode har været en produktivitetstigning på 0,6 pct., altså ikke bare over 2 eller 3 år, men generelt målt over de seneste 12 år. Det betyder, at det offentlige sundhedsvæsen har leveret en produktivitetstigning, der er væsentlig højere, end hvad man har gjort i det private erhvervsliv. Det har så også haft de konsekvenser, at f.eks. mere end hver anden sygeplejerske ikke mener, man kan levere en god faglig kvalitet i det arbejde, man laver, og hver tredje føler, man er stresset, når man er på arbejde. Vi oplever det lige for tiden inden for psykiatrien, hvor der er ansatte, der er blevet dræbt i forbindelse med deres arbejde, fordi psykisk syge ikke har kunnet få den hjælp, de har behov for, og vi har set det på fødegangene. Så er det bare, jeg skal spørge: Hvor er det, der skal hentes produktivitet, ved at der skal konkurreres, så blodet sprøjter?		Det er ikke rigtigt, at der er sammenhæng mellem højere produktivitet og dårligere arbejdsmiljø. Ser man på det private erhvervsliv, kan man se, at der er lavere sygefravær, der er større tilfredshed, og der er høj produktivitet.	
			Kl. 14:19
		Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Vi siger tak til hr. Joachim B. Olsen. Tiden er gået, og vi går videre i ordførerrækken til fru Josephine Fock, Alternativet.	
			Kl. 14:19
		(Ordfører) Josephine Fock (ALT): Tak for det. I sidste uge, da vi debatterede det nye regeringsgrundlag her i salen, var der flere kollegaer, som efterspurgte, at partierne i	

oppositionen præsenterede en plan for fremtidens samfund. Men i Alternativet har vi jo faktisk fremlagt en plan. Vi har for en måneds tid siden præsenteret et ambitiøst og gennearbejdet finanslovsforslag, hvor vi flytter rundt på 120 mia. kr. fra, som vi siger, sort til grøn, fra rig til fattig og fra individ til fællesskab. For det er sådan, vi gerne vil skabe en seriøs, bæredygtig omstilling af hele det danske samfund.

Men når nu flere af mine kollegaer faktisk efterspørger det, vil jeg jo gerne benytte lejligheden her til at sige lidt om, hvad Alternativets finanslovsforslag så rent faktisk går ud på. Jeg skal også sige, at det jo er tilladt at lade sig inspirere af vores forslag.

Overordnet set skal der ikke herske nogen tvivl om, at Alternativets plan handler om at skabe et grønnere, mere entreprenant og mindre ulige samfund – et samfund, hvor der står positive tal på den økonomiske, den sociale og den grønne bundlinje.

For at sikre positive tal på den økonomiske bundlinje foreslår vi bl.a. at udfase boligskattestoppet, at indføre en skat på finansielle transaktioner og at sænke skatten på arbejde for de lavestlønnede. Det gør vi, fordi vi ønsker at sikre og styrke og stabilisere den økonomiske og sociale bæredygtighed i samfundet, og fordi det vil reducere uligheden, hvis vi gør det. Det har regeringen jo også selv forpligtet sig til ved at sige ja til at arbejde for FN's 17 bæredygtigheds-mål.

Det er også vigtigt for Alternativet, at vi får et langt mere entreprenant og innovativt samfund. Derfor er vi klar til at øge investeringerne i uddannelse, forskning og iværksætteri. Helt konkret vil vi f.eks. afskaffe fremdriftsreformen. Vi vil øge forskningsreserven, og vi vil gøre det mere attraktivt at investere i og starte en iværksættervirksomhed. Bl.a. foreslår vi at indføre et højere fradrag for iværksætterinvesteringer, hvilket vi ser frem til at diskutere i det nye år, hvor vi fremsætter det som beslutningsforslag.

I forhold til den sociale bundlinje vil vi afskaffe kontanthjælpsloftet, 225-timersreglen og integrationsydelsen, fordi disse tiltag skaber mere fattigdom, end de skaber jobs. Indsatsen for at styrke den sociale bæredygtighed handler dog om meget mere end økonomi. Det handler nemlig også om trivsel, livskvalitet og folkesundhed. Her er Danmark desværre gået tilbage på flere områder de senere år, men det kan man heldigvis gøre noget ved, hvis man vil, og det vil vi gerne i Alternativet. Vi vil arbejde for, at mere af det, der er sundt, bliver billigere, mens mere af det, der er usundt, gerne må koste mere. Det gælder f.eks. afgifterne på sodavand og cigaretter, som vi gerne vil hæve for i stedet at bruge pengene på at sænke priserne på frugt og grønt. Det sidste er i øvrigt noget, jeg ved at konservative politikere tidligere har talt om.

I forhold til den grønne bundlinje er det selvfølgelig her, Alternativet har størst fokus. Både i et økonomisk og et klimamæssigt perspektiv giver det god mening, at vi øger investeringerne i det grønne, fordi vi skal tage klimakrisen alvorligt, men også fordi det bliver her, fremtidens bæredygtige arbejdspladser skal skabes. I vores finanslovsforslag har vi afsat 10 mia. kr. til klimabistand, ligesom vi foreslår at øge investeringerne i solceller, grøn energiteknologi, varmepumper, geotermi og økologi samt en masse andre ting, som vil styrke den grønne omstilling. Derudover ønsker vi at skabe et mere intelligent afgiftssystem, hvor vi hæver afgifterne på det, der forurener mest, f.eks. benzin og flyrejser, og sænker dem på det, vi gerne vil have mere af, f.eks. elbiler.

Alternativets finanslovsforslag viser, at man sagtens kan styrke den sociale og grønne bundlinje, uden at det skader den økonomiske. Vores forslag er både realistisk og visionært, og det er fuldt finansieret. Det siger i virkeligheden en hel del om, at vi i Danmark selvfølgelig har råd til at tage os ordentligt af hinanden. Vi har råd til den grønne omstilling, og vi har råd til uddannelse og råd til kultur. Ja, det viser vel egentlig bare, at vi som et af verdens rigeste lande selvfølgelig har råd, hvis bare vi vil.

KI. 14:24

Det er ellers ikke normalt den fortælling, vi hører fra regeringen fra denne talerstol. Her taler man om nødvendighedens politik, om, at der mangler penge i kassen, og at man må skære for at få råd. Af finanslovsforslaget fremgår det da også, at man vil skære på kultur og på uddannelsesområdet. Især bliver eleverne på landets produktionskoler ramt ekstra hårdt. Det synes vi er en skam, for det betyder, at nogle af de her unge måske aldrig nogen sinde får en uddannelse.

Når vi så ser på, hvad det er, man vil bruge pengene på, ja, så må vi jo sige, at Alternativet er uenige i rigtig mange af de prioriteringer, som fremgår af regeringens finanslovsforslag, bl.a. altså at man skærer på uddannelse og kultur for at bruge pengene på at sænke registreringsafgiften og fastfryse grundskylden.

Ikke desto mindre er det jo den form for prioritering, vi har set før, ligesom vi før har set en dansk regering gennemføre hårde udlændingestramninger, der ikke bare er på kant med Danmarks internationale forpligtelser, men som også skader Danmarks internationale renommé. Og nu ser vi det så igen. Her er jeg så bare nødt til at sige det, som det er: Hvis Danmark som et af verdens rigeste og mest velstående lande ikke kan tage mere end ni kvoteflygtninge i år i en situation, hvor asylantallet ikke har været lavere i 5 år, og hvis vi samtidig fortsætter med at skære i udviklingsbistanden, når den aldrig har været vigtigere ude i verdens mange brændpunkter, så er vi stadig væk et rigt land økonomisk, men vi er meget fattige på empati og mening. At man samtidig lægger op til at bruge en endnu større del af udviklingsmidlerne på at håndtere flygtninge i Danmark, gør ikke situationen bedre. Ærligt talt har vi svært ved at forstå tendensen. For man må jo spørge regeringen, om den form for prioritering skyldes, at den mener, at behovet for udviklingshjælp ude i verden er blevet mindre, eller den mener, at udviklingsbistanden skaber større værdi, når vi bruger den herhjemme, end hvis vi bruger den ude i verden.

Generelt vil jeg sige om regeringens finanslovsforslag, at vi havde håbet på nogle større visioner for den sociale og den miljømæssige bundlinje. Vi savner en større lyst og et større mod til at tage de store udfordringer alvorligt. Vi savner et større mod til at tænke nyt, vildt og visionært, i forhold til hvordan vi sammen skaber mere meningsfulde liv, et bedre samfund og en sundere planet. Sidste gang, for et år siden, da jeg stod på talerstolen ved samme lejlighed, spurgte jeg den daværende finansminister, hvad det var for et samfund, han drømte om i fremtiden. Det samme spørgsmål vil jeg egentlig gerne stille til vores nye finansminister – og tillykke med jobbet i øvrigt.

Desværre ser vi ikke det mod og de visioner i det nuværende finanslovsforslag, og derfor må Alternativet vende tommelen ned til det her forslag.

KI. 14:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Foreløbig tak. Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Danny K. Malkowski.

KI. 14:27

Danny K. Malkowski (LA):

Tak for det. Vi hører jo rigtig ofte Alternativet tale om, at man gerne vil have en ny politisk kultur uden spin og udenomssnak. Så derfor vil jeg gerne nu give ordføreren chancen for at bevise, at man også gør det, når man er blevet valgt ind, nemlig baseret på den grønne politik. De økonomiske vismænd har jo for et par år siden bl.a. udtalt, at man ved at afskaffe al fremtidig støtte til vedvarende energi vil kunne øge beskæftigelsen i Danmark med 5.000 personer. Samtidig er der også flere europæiske undersøgelser, som peger på, at investeringer i én grøn arbejdsplads koster mellem 2,3 og 7 arbejdspladser uden for den grønne sektor. Så vil Alternativet ikke godt be-

kræfte og anerkende, at det rent faktisk mindsker beskæftigelsen at bruge statsstøtte på grøn vedvarende energi?

Kl. 14:31

Dernæst vil jeg også gerne spørge – hvis jeg må – om noget vedrørende iværksætterudspillet, som ordføreren tidligere også var inde på, da hun spurgte vores finansordfører. Man taler både om iværksætterydelse og om statsfinansierede inkubatorer, og man taler også om at investere særligt i grønne iværksættere. Er det Alternativets opfattelse, at man vil få bedre iværksætteri ved udelukkende at øge antallet af iværksættere?

Kl. 14:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:29

Josephine Fock (ALT):

Jeg er faktisk ikke helt sikker på, at jeg forstod den sidste del af spørgsmålet. Så jeg ville gerne svare på det, men jeg er usikker på, hvad det gik på.

Men hvad angår den første del om jobs, synes jeg jo, det interessante er det spørgsmål, min kollegaordfører fulgte op med i forhold til den investering, der er i dag, hvor vi understøtter den fossile industri med 7.600 kr., tror jeg, pr. dansk indbygger. Så vi kan i hvert fald starte med at afskaffe det. Men derudover kan vi jo se, når vi investerer og også laver offentlige investeringer i arbejdspladser helt generelt – det være sig grøn teknologi eller ikke grøn teknologi – at det også er noget af det, der får beskæftigelsen til at stige.

Kl. 14:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 14:29

Danny K. Malkowski (LA):

Tak. Lad mig uddybe det sidste spørgsmål. Det drejer sig om, at man bruger statsstøtte til at investere massivt i iværksætteri, og det øger muligvis antallet af iværksættere, bl.a. ved at man sætter iværksætterydelse på dagsordenen, bl.a. ved at give statsstøtte til en masse virksomheder. Men jeg sidder selv som iværksætter med fire virksomheder, hvor det ene bl.a. har investeret i bølgeenergi, to inden for software. Vil Alternativet vove at påstå, at man ved at investere med statsstøtte opnår flere iværksættere og også opnår bedre iværksættere, altså flere iværksættersucceser? Hvordan vil man bevise det? Er det ved at sige pick the winner i forhold til f.eks. at sige, at man investerer i et projekt, som er grøn teknologi? Men hvad nu, hvis en af de softwarevirksomheder, som jeg arbejder med, f.eks. laver en ny algoritme, som ender med at forbedre klimaet?

Kl. 14:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:30

Josephine Fock (ALT):

Så tror jeg, jeg forstår spørgsmålet. Altså, det, vi jo gerne vil med vores iværksætterforslag, er at få flere iværksættere; det er at øge incitamentet til at få flere iværksættere. Vi tror på, at iværksættere er nogle af dem, der kan være med til at lave den bæredygtige omstilling af Danmark. Det er iværksættere, der har de gode ideer – det der med at være kreativ osv. kender spørgeren fra sig selv. Og der er det, vi siger, at vi gerne vil bruge offentlige investeringer på at booste det, at vi i det hele taget inde i vores hoveder tænker mere iværksætterkultur. Det er jo noget af det, vi også gerne vil opfordre til at vi i vores uddannelsessystem osv. får meget mere og større fokus på, altså på iværksætteri i Danmark.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Pelle Dragsted.

Kl. 14:31

Pelle Dragsted (EL):

Tak, og tak for en rigtig god ordførertale, og jeg vil i øvrigt også sige tak for, at man faktisk har leveret et finanslovsudspil, som virkelig var visionært og tankevækkende. Det synes jeg jo er en af de ting, som har været en stor fornøjelse ved at få Alternativet herind. For diskussionen om, om den offentlige vækst skal være 0,5 eller 0,6 pct. om året, kan måske blive lidt kedelig, som årene går, og det her giver også en mulighed for at debattere indholdet af det. Der har jeg bare en indvending i forhold til det her med, at man vil flytte beskattningen fra arbejdsindkomster og over på negativt forbrug, kan vi sige, altså forurening og andre ting. Der er jo, hvis vi beskatter ting, vi gerne vil have til at forsvinde, for det første den udfordring ved det, at finansieringen vil løbe ud, efterhånden som vi fjerner den adfærd, og man vil for det andet skabe nogle negative incitamenter til at fjerne den adfærd. Vi har set det med Trængselskommissionen for nogle år siden, der sagde, at det slet ikke kan betale sig at investere i kollektiv trafik, fordi vi jo så mister indtægter fra registreringsafgifter, kørselsafgifter, benzinafgifter osv. Så hvordan ser Alternativet løsningen på det problem?

Kl. 14:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:32

Josephine Fock (ALT):

Det er fuldstændig rigtigt. Det, vi gør, er, kan man sige, at vi påbegynder beskattningen af ressourcer, og at vi til gengæld nedsætter beskattningen af lave indkomster, og de regnestykker, vi har brugt – og det har vi jo gjort med velberåd hu – har været Finansministeriets og Skatteministeriets egne beregninger og deres forudsigelser. Altså, hvis du f.eks. øger afgiften på oksekød med så og så meget – der har vi lagt en afgift ind – hvor meget nedsætter det så indkøbet og forbruget af det? Det er jo fuldstændig rigtigt, at jo mere du hæver afgiften, jo mindre køber folk, og derfor er der jo en balance, og det er så den balance, vi har lagt ind her i forhold til udgiften og den indtægt, vi får ind. Men det her er jo et finanslovsforslag, som løber i 4 år, og det vil sige, at vi vil genvurdere situationen om 4 år og så se på, hvordan status ser ud. Har vi f.eks. rykket nok i forhold til at mindske forbruget af oksekød? Skal vi øge afgiften på det, så vi sænker forbruget af det endnu mere? Og hvordan skal vi i givet fald hive pengene ind et andet sted? Det vil vi så have lov til at tage stilling til om 4 år, når vi ser på, hvordan det er gået.

Kl. 14:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Jeg skal lige finde ud af, hvordan tingene fungerer her efter skiftet i formandsstolen. Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:34

Pelle Dragsted (EL):

Mange tak, og selvfølgelig skal man lige lande i stolen.

Det synes jeg er rigtigt, nemlig at man selvfølgelig ikke kan planlægge så langt frem, men alligevel. Man vil lave nogle meget store omlægninger af skattesystemet, og som jeg forstår Alternativet også fra nogle andre interviews, så er det ligesom visionen, at man fremadrettet gerne vil nedbringe en del af skatteindtægterne ved indkomstskatten og så øge den på det her med ressourcer. Men når man så f.eks. øger benzinafgiften og samtidig har en vision om en hurtig

udfasning af fossile brændsler, så kommer man vel alt andet lige inden for en relativt kort årrække til at mangle en stor indtægtskilde til at finansiere vores velfærdssamfund. Skal man så ud og, om jeg så må sige beskatte indkomster igen, og bliver det ikke sådan lidt op og ned med indkomstskatten?

Kl. 14:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:35

Josephine Fock (ALT):

Nej, det gør det ikke. Altså, det, der har været vigtigt for os i forhold til det her finanslovsforslag, vi har lavet, har jo været, at det er i balance, og at det også er i balance på den måde, at folk med lavere indkomster ikke kommer til at betale for det hele, om man så må sige. For det er jo klart, at folk med lave indkomster også kører i bil, de køber også cigaretter, de køber også spiritus osv. Derfor har vi jo regnet det ud i forhold til også Skatteministeriets fem familietyper, og dermed har vi sænket skatten på arbejde i bunden, så de her mennesker faktisk ender i et plus. Og vi har ikke tænkt os at jonglere, i forhold til at tingene ikke hænger sammen. Som sagt er det her et fireårigt udspil, og så vil vi følge, hvordan det går.

Kl. 14:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Martin Lidegaard, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 14:36

(Ordfører)

Martin Lidegaard (RV):

Lad mig starte min ordførelse positivt. Da statsministeren præsenterede sin nye trekløverregering, skete det med en svada om, at det var en ny regering, der vil arbejde for den næste generation, der vil tilgodese unge, børn og deres uddannelse, og som i det hele taget vil arbejde for Danmarks fremtid. Det kunne være De Radikales ord. Det er De Radikales ord. Det er også det, der ligger os på sinde – og det er vi glade for også ligger statsministeren på sinde. Men så stopper den positive tone desværre også, for når vi kigger på, hvad det så er for en finanslov, som statsministeren og hans finansminister nu har tænkt sig at gennemføre for Danmark, så må man bare sige, at på alle tænkelige niveauer arbejder den her finanslov i den stik modsatte retning af det, der er i den næste generations interesse.

Lad mig starte ude i den store verden, da jeg synes, det er umuligt at stå her i dag uden at adressere den tragiske situation i Aleppo, hvor hundredtusindvis af civile drives på flugt. Det er en by, der har udviklet sig til en regulær dødsfælde. Vi kan ikke gøre meget ved den situation her og nu, men det, vi kan gøre umiddelbart, er selvfølgelig at sende mere hjælp til de civile ofre i Aleppo. Og vi fra radikal side vil forsøge også at skaffe opbakning i Folketinget til, at der bliver sendt flere penge akut til humanitær hjælp til Aleppo. For de penge har vi. En ting er, at regeringen har skåret markant i den danske udviklingsbistand, men den bistand, der er tilbage, anvender man i stigende omfang til at give bistand, til hvem? Til Danmark selv. For en stadig større del af bistanden anvendes til at dække udgifter til flygtninge i Danmark.

I de seneste måneder er tallet for estimerede asylansøgere i Danmark gået fra 10.000 til 6.000, og alligevel har regeringen ikke afsat én krone mere til dansk udviklingsbistand og nødhjælp til nærområderne, end de gjorde for 2 måneder siden. De penge skylder vi de civile ofre i Aleppo, og havde regeringen anstændighed, sørgede den for at få sendt de penge ned nu. Det er ikke bare i vores interesse, i Aleppos børns interesse, det er også i vores egne børns interesse,

fordi vi bliver nødt til at bruge vores bistand til at skabe større stabilitet og fred i verden.

Når det handler om miljø og klima, har den her regering jo, må man sige, nærmest stoppet reguleringen af vores landbrug. Man har droslet markant ned på naturmål, og man havde et ønske om fuldstændig at smadre den energiaftale, som har gjort Danmark berømt i hele verden og givet de danske forbrugere billigere og grønnere energi og el i stikkontakterne. Vi er glade for, at det lykkedes at lave en aftale om PSO, som reddede energiforliget, og nu kan vi glæde os over, at selv Liberal Alliance støtter energiforliget og den grønne omstilling i Danmark. Det er jo herligt, men det var ikke med regeringens gode vilje, og man kan rolig sige, at det ikke er noget, regeringens har prioriteret.

Men af alle besparelser, som rammer den næste generation i Danmark, er de hovedløse besparelser på uddannelse dog de værste. Hvordan kan en liberal regering dog finde på at skære 2 pct. om året i al evighed på landets ungdomsuddannelser? Det er besparelser, der rammer med kirurgisk præcision i Danmarks yderdistrikter, dér, hvor der i forvejen er vigende elevtal, dér, hvor de her besparelser risikerer at føre til deciderede lukninger af både gymnasier og erhvervsskoler. Og hvordan kan man tro, at man sikrer Danmarks fremtid ved at gennemføre de mest massive besparelser på uddannelsesområdet i nyere tid? Det er os en gåde i Radikale Venstre. Læg dertil uddannelsesloftet, som altså gør det umuligt for vokse mennesker i Danmark at kvalificere sig, hvis de har én uddannelse i forvejen, til at, kan man sige, udvikle sig selv og frigøre deres fulde potentiale, men jo også samfundets fulde potentiale – frigøre egne ressourcer, men også Danmarks ressourcer. At en liberal regering sætter en stopklods ned for det for sølle 300 mio. kr.s skyld, er ufatteligt for et socialliberalt parti som Radikale Venstre, og vi kommer til at modarbejde det forslag med næb og kløer, også selv om vores venner fra Socialdemokratiet af for os uransagelige årsager også støtter dette forslag.

Kl. 14:40

Læg dertil de 7.000 børn, der bliver ramt af loftet over kontanthjælp, og den integrationsydelse, som regeringen har gennemført. Det er heller ikke just noget, som gavner børn og unge i Danmark. Læg dertil, at man lægger op til en fremtidig offentlig vækst på kun 0,3 pct., selv om alene den demografiske udvikling, altså det, at vi bliver flere ældre, det, at vi får øget behov for hjælp i forhold til sundhed, alene vil tilsige, at vi skulle have en offentlig vækst på 0,6 pct. Og så har vi ikke engang fået en kvalitativ vækst oveni.

Det er svært at se, at det her er en regering, der forsøger at gøre noget godt for den næste generation. Det er faktisk med kirurgisk præcision alle de områder, der peger ind i fremtiden, alle de områder, der virkelig betyder noget for vores børn, som denne regering skærer ned på. Og det, den bruger penge på, det, den vil bruge penge på er forsvar og ældre, ikke bare de svageste ældre, men helt generelt ældre, og det er ikke just noget, som kommer den næste generation til gavn. Jeg spørger mig selv, når jeg taler med de ældre i min familie, hvad det egentlig er, der betyder noget for den ældre generation her i Danmark. Jeg tror, det betyder noget for dem, hvad det er for en fremtid, deres børn og børnebørn kigger ind i. Det betyder stadig mere, jo ældre man bliver. Og mon ikke også de ældre i vores befolkning kigger på med bekymring, efterhånden som der skæres på daginstitutioner, folkeskoler, gymnasier, universiteter, videregående uddannelser og professionsuddannelser – hele vejen rundt skærer man løs.

Derfor har Radikale Venstre stillet ét stort ændringsforslag til denne finanslov, men der kommer måske et mere. Men det, vi har stillet, er at give 1 mia. kr. ekstra, det, vi kalder en fremtidsmilliard, til at støtte alle de steder, hvor børn og unge får undervisning fra ABC til ph.d., fra daginstitutioner over ungdomsuddannelser til universiteter. Det finansierer vi krone til krone, sådan at de ændrings-

forslag, vi stiller, går i nul. Så har vi også lavet en 2025-plan, der gør, at vi også kan tillade os at støtte en række andre forslag, som andre partier har stillet. Det går ikke i nul, men mangler man finansiering, så kig på vores 2025-plan, for der er finansieringen krone til krone.

Det kan faktisk lade sig gøre, selv hvis man gerne vil føre en ansvarlig politik af hensyn til vores børn og børnebørn, også at prioritere, hvad det er, man investerer i, og hvad det er, man bruger penge på. Og den her regering bruger ikke pengene fornuftigt. Denne regering peger ikke ind i fremtiden, den peger tilbage.

Kl. 14:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er nogle bemærkninger. Først er det hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:43

Pelle Dragsted (EL):

Tak, og tak for en fin ordførertale. Jeg vil spørge lidt til det her med pensionsalderen, som er en af de ting, der jo deler Enhedslisten og De Radikale. Jeg forstår godt hensigten med at ville øge arbejdstiden. Det kan – det tror man i hvert fald – få nogle flere hænder på arbejdsmarkedet, og der er noget med nogle generationer, som kan gå hurtigere end andre. Men problemet med det pensionssystem, vi har, er jo, at det har en indbygget markant ulighed. Hvis vi kigger på ufaglærte, ser vi, at de vil have langt kortere tid på pension, når vi hæver pensionsalderen, end mennesker med en længere videregående uddannelse. Det er klart, at den ulighed så også vil omfatte de her nye grupper, som Radikale vil lade omfatte af den nye højere pensionsalder. Så mit spørgsmål er egentlig ganske enkelt: Er det et rimeligt pensionssystem, vi har indrettet, hvor den akademiker, der starter med at arbejde som 32-årig, kan gå på pension lige så hurtigt eller lige så sent som den ufaglærte eller faglærte, som har startet sin læretid som 17-årig eller 18-årig?

Kl. 14:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:44

Martin Lidegaard (RV):

Et bredt flertal i Folketinget har jo besluttet, at man i 2030 hæver pensionsalderen til 68 år. Det, som De Radikales forslag går ud på, er jo, at i stedet for at gøre det i 2030, gør man det i 2025. Hvorfor vil vi gerne det? Det vil vi, fordi vi har to andre områder, som vi rigtig gerne vil prioritere, og som vi synes pengene er bedre brugt på. Det ene er, at hvis ældre når en alder på f.eks. 63 år og pensionsalderen er på 68 år, altså 5 år før de skal på pension, og hvis de er nedslidte og har problemer, så synes vi, det skal være lettere at gå på seniorførtidspension, end det er i dag. Vi synes, det skal være nok at gå ned og få en lægeattest i stedet for at skulle igennem en lang række prøvelser og visitering osv., som tilfældet er i dag. Det koster noget at give det til de ufaglærte, som hr. Pelle Dragsted taler om, og det er en af grundene til, at vi gerne vil finde de penge.

Noget af det andet, vi gerne vil bruge penge til, er uddannelse. Det er ikke bare uddannelse til de unge, så vi får færre ufaglærte i fremtiden og dermed også færre, som bliver nedslidte, det er faktisk også til videreuddannelse af de mennesker, der i dag har en ufaglært job, men som vi måske kunne give en anden chance i arbejdslivet, så de ikke blev nedslidte og ikke fik så kort et liv, som de ganske rigtig får i dag, hvilket jeg er helt enig i er et problem.

Kl. 14:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Pelle Dragsted.

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Jamen jeg forstår som sagt sagtens overvejelserne bag det, og jeg ved også godt, at der er et flertal, der har vedtaget det. Det var som bekendt ikke et flertal, Enhedslisten var en del af. Men mit principielle spørgsmål er: Er det rimeligt, at en med en kort eller ingen uddannelse har 9 års levetid på pension, mens en person med en længere videregående uddannelse kan have f.eks. 15 år, alene fordi det er folk, der har en forskellig uddannelsesbaggrund? For det er jo konsekvensen af det pensionssystem, vi har i dag. Og en senere førtidspension vil jo hjælpe folk, der er blevet syge. Men lad os nu snakke om mennesker, der ikke er syge, men som bare har en kortere levetid. De er raske, og de vil sådan set gerne have et otium som rask, ligesom akademikere har. Er det et rimeligt pensionssystem, vi har indrettet? Det er mit spørgsmål til hr. Martin Lidegaard.

Kl. 14:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:47

Martin Lidegaard (RV):

Jamen det er da udtryk for, at vi stadig væk i Danmark, selv om vi er et af de mest lige samfund i verden, har ulighed, og selvfølgelig bør vi prøve at dæmme op for det på alle tænkelige måder. Det er jo derfor, vi foreslår, at man, hvis man er rask og rørig, kan levere en ekstra ydelse, og så lad os da bede folk om at gøre det. For alle grupper, også dem, som hr. Pelle Dragsted taler om nu, lever jo heldigvis længere. Så har vi penge til at prøve at mindske antallet af folk, der dør for tidligt, og folk, der bliver nedslidte. Men hvis man skal lave den indsats, og hvis man skal forsøge at lukke for den ulighed, skal man jo investere i det, man skal investere i noget uddannelse og give mulighed for, at folk kan skifte karriere undervejs. Det kræver nogle penge. Det er derfor, vi siger: Vi, der kan, hvorfor skulle vi ikke kunne tage 6 måneder mere?

Kl. 14:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Jacob Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 14:48

Jacob Jensen (V):

Hr. Martin Lidegaard var i sin tale inde på den forfærdelige situation i Aleppo, og det er jo en opfattelse, som vi deler, men så håber jeg også, at hr. Martin Lidegaard vil rose regeringen og den finanslovs-aftale, der ligger, ud fra den betragtning, at den vil medføre en historisk høj nærområdeindsats. Der har aldrig før været givet så mange penge til nærområdeindsatsen som med det finanslovsforslag, der nu forhåbentlig snart bliver vedtaget.

Hr. Martin Lidegaard siger så i sin tale, at vi har råd til at gøre noget mere, fordi asylantallet til Danmark er faldet. Men lad mig spørge: Er det med De Radikales indsats, at asylantallet er faldet? Eller skyldes det måske, at der er nogle andre partier her i Folketinget, som har været med til at stramme op på udlændingeområdet, og som den vej rundt har været med til at sikre, at asylantallet er kommet ned, og at vi derved netop har sparet nogle penge på den konto?

Det er måske lige flot nok, at hr. Martin Lidegaard ikke vil være med til at stramme op på udlændingeområdet og dermed sikre et lavere asylantal, men han vil gerne være med til at bruge pengene ude omkring i verden, når pengene er fundet.

Kl. 14:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:49

Martin Lidegaard (RV):

Jeg anerkender, at der gives en pæn humanitær bistand til Syrien og nærområderne i dag. Det er også den værste krise, vi har haft siden anden verdenskrig, så det er der ikke noget mærkeligt i. Jeg tror godt, at jeg tør love, at hvis det havde været under min tid som udenrigsminister, ville der være blevet givet en endnu højere bistand af den enkle årsag, at bistanden generelt ville have været højere. Derfor synes jeg heller ikke, at det er nogen undskyldning i den situation, hvor der så kommer færre asylansøgere – at man ikke bruger de penge til at hjælpe flere flygtninge i nærområderne, også selv om man indtil nu har givet et flot beløb. For det, der jo har været hele regeringens begrundelse for at forsøge at få færre asylansøgere, har været, at så kunne man bruge penge i nærområderne. Når vi så får 6.000 asylansøgere i stedet for 10.000, kommer der ikke én krone ekstra til nærområderne! Det forstår vi simpelt hen ikke logikken i.

Så vil jeg bare sige: Vi kan få en lang diskussion om, hvad det lavere asyltal skyldes, men det lavere asyltal er noget, der gælder i hele Europa, og det skyldes jo nok først og fremmest den aftale, som EU har lavet med Tyrkiet, uanset hvad man så i øvrigt måtte mene om den aftale. Jeg kan jo ikke afvise, at de stramninger, regeringen har lavet, har en effekt, men jeg tror nok, at jeg kan afvise, at det er den primære årsag til det faldende asyltal i Danmark.

Kl. 14:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 14:50

Jacob Jensen (V):

Jeg takker så for den anerkendelse. Men man kan sige, at nærområdeindsatsen med det her finanslovforslag uanfægtelig vil være historisk høj. Vi har aldrig fra dansk side givet så mange penge til nærområdeindsatsen, som vi gør nu. Det er også med god grund, for der er brug for den nærområdeindsats. Men hørte jeg hr. Martin Lidegaard sige, at det er fuldstændig ligegyldigt, hvilken form for asylpolitik, udlændingepolitik, vi fører i Danmark, for det er alligevel alle mulige andre omstændigheder, der bestemmer, om der kommer mange eller få asylansøgere til Danmark? Eller anerkender hr. Martin Lidegaard, at den politik, der bliver ført i Danmark, trods alt har en betydning for antallet af asylansøgere og dermed for, hvor mange udgifter vi vil have i Danmark til de områder? Derfor synes jeg trods alt, at det er lige flot nok, at hr. Martin Lidegaard siger: Vi vil ikke være med til at lave stramninger og dermed sikre de lavere asyltal og de lavere udgifter, men når det så sker, vil vi i øvrigt gerne være med til at bruge pengene udeomkring i verden. Det er lige flot nok.

Kl. 14:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Det var godt nok en lang taletid, hr. Jacob Jensen fik denne gang. Det går ikke en anden gang.

Værsgo til hr. Martin Lidegaard.

Kl. 14:51

Martin Lidegaard (RV):

Hr. Jacob Jensen kan jo ikke bevise, at det er regeringens udlændingepolitik, der har givet færre asylansøgere, og derfor kan jeg heller ikke afvise det. Den kan have haft en vis betydning. Men mon ikke hr. Jacob Jensen vil give mig ret i, at det, der har haft den største betydning, har været de aftaler, som EU har indgået. Hvorfor siger jeg det? Det siger jeg jo, fordi vi ser præcis det samme fald i antallet af asylansøgere i alle de andre europæiske lande, som vi ser i Danmark. Det tyder jo på, at det er et europæisk fænomen. Men det kan da godt være, at de danske stramninger også har haft en eller anden

form for betydning. Det er bare ikke den væsentligste grund til, at antallet af asylansøgere er faldet.

Kl. 14:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Josephine Fock, Alternativet. Værsgo.

Kl. 14:52

Josephine Fock (ALT):

Tak for det, og tak til ordføreren for en rigtig fin tale. Først vil jeg lige sige tak for den melding – sådan som jeg forstod det – i forhold til at afskaffe kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen, det synes jeg er rigtig positivt.

Mit spørgsmål går på afgifterne på elbiler. Jeg kan forstå, at der lige nu er påbegyndt forhandlinger i forhold til at se på afgifterne på elbiler. Alternativet var jo med i hele forhandlingsforløbet, om man så må sige, men var så ikke enige i den model, man valgte til sidst. Vi synes simpelt hen ikke, det var godt nok, vi var bekymrede for, at det ville påvirke elbilsalget i kraftig nedadgående retning, og det har det jo så desværre også gjort. Kan ordføreren løfte sløret for, hvad ordførerens tilgang til de nuværende forhandlinger vedrørende det her er?

Kl. 14:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Vi har en smule forstyrrelse oppe i presselogen. Jeg skal bede om, at der ikke er det. Jeg kan godt lide hunde, men ikke i presselogen.

Værsgo, hr. Martin Lidegaard.

Kl. 14:53

Martin Lidegaard (RV):

Jeg tror, at Alternativet og Radikale Venstre, hvad angår elbiler, fuldstændig deler holdning. Vi havde gerne set, at man havde fortsat afgiftsfritagelsen for alle elbiler, indtil man havde nået en kritisk masse, inden man begyndte at indfase afgifter. Sagen var jo den, at hvis ikke vi var gået ind i den her aftale, havde man fået 100 pct.s afgifter på elbiler pr. 1. januar 2016. Det ønskede vi ikke, og derfor indgik vi den aftale, sådan at man kun fik 20 pct. ekstra. Så fik vi nogle måltal for, hvor mange elbiler man forventede solgt med den model, der så blev lagt til grund, og vi fik en lovning på, at hvis ikke vi når de måltal, reviderer vi elbilafbalen, sådan at vi kan nå de forventede måltal. Vi er ikke i nærheden af at nå de måltal, og derfor er det Radikale Venstres klare indstilling, at regeringen kommer til at levere en klar lempelse, sådan at vi kan få solgt nogle flere elbiler i Danmark.

Vi så gerne, at man stoppede indfasningen af flere afgifter nu, altså frøs det på det nuværende niveau, indtil man når de måltal, som vi har været fælles om; vi så gerne, at man lavede mere favorable vilkår for firmabiler; vi så gerne, at man lavede en afgiftsfritagelse for el til transport, der skulle gå 5, 6, 7, 8 år frem osv. osv. Det har vi lagt på bordet over for regeringen i dag. Til min overraskelse havde regeringen ikke indhentet mandat hos sig selv, og derfor kunne vi ikke afslutte forhandlingerne. Men det har jeg en klar forventning om vil ske i januar måned, og så må vi se, om det bliver godt nok til, at Radikale Venstre kan se sig selv i aftalen.

Kl. 14:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Josephine Fock, værsgo.

Kl. 14:54

Josephine Fock (ALT):

Tak for det. Det vil sige, at vi kører hen over årsskiftet nu i forhold til usikkerheden om, hvad der så sker på området. Det er sådan jeg

forstår ordføreren, altså at det er først i januar, at det vil falde på plads.

Kl. 14:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:55

Martin Lidegaard (RV):

Det kommer vi til, eftersom regeringen ikke har indhentet noget mandat. Jeg skal ikke lægge skjul på, at man nogle gange godt kan føle sig lidt ensom i de forhandlinger. Jeg havde gerne set, at Alternativet og SF og Enhedslisten havde siddet med ved det bord også, så vi havde været flere grønne kræfter, der kunne kæmpe elbilernes sag. Men vi gør, hvad vi kan, og vi har bidt os fast i bordkanten, og jeg kan love, at vi vil gøre alt, hvad der står i vores magt, for at vi får et godt elbilmarked i Danmark. Og hvis ikke vi kan få det, vil vi heller ikke lægge stemmer til det.

Kl. 14:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. René Gade, Alternativet. Værsgo.

Kl. 14:55

René Gade (ALT):

Det var egentlig bare et kort opfølgende spørgsmål i forbindelse med dialogen med Venstres ordfører, for der blev der spurgt ind til, om Radikale Venstre også ville tage ansvar for stramningerne og for det lavere antal asylansøgere, der var kommet hertil. Det hørte jeg ikke ordføreren sige partout var Radikale Venstres fortjeneste. Men jeg kunne godt tænke mig at høre mere om, hvordan man fra Danmarks side kunne investere for måske i fremtiden at undgå, at de her strømme kommer hertil. Jeg ved, at ordføreren er godt inde i sagerne på området, og jeg synes i høj grad, vi mangler en anden og mere langsigtet udenrigspolitisk tilgang, for de stramninger, vi ser lige nu, er jo i hvert fald nogle, der kommer på bagkanten. Det er ikke det hele, vi har kunnet forudse eller gøre noget ved, men kan vi få et par ord om, hvordan Radikale Venstre godt kunne tænke sig at se på det sikkerhedspolitiske fremadrettet, også hvad angår finansieringen?

Kl. 14:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:56

Martin Lidegaard (RV):

Det er et stort spørgsmål at tage op inden for 3 minutter, men der er i hvert fald to spor, som er helt oplagte at forfølge lige nu. Det ene er det spor, man kunne kalde uddannelsessporet i nærområderne. Vi hører fra mange af flygtningeorganisationerne, at det, der er den væsentligste årsag til, at mange familier vælger at begive sig ud på den meget farefulde færd til Europa, er, at deres børn ikke kan få den mest basale uddannelse. Ca. 50 pct. af børnene i nærområderne modtager ikke basal undervisning i dag, og det er den største såkaldte pullfaktor overhovedet, der er i nærområderne. Det koster 1,5 milliarder dollars at give alle børn i nærområderne en basal uddannelse. Det er helt utroligt, at verdenssamfundet ikke er i stand til at levere det. Hvis man vil gøre noget for at begrænse asylansøgningen til Europa, vil det være et ret oplagt sted at sætte ind, samtidig med at man gjorde noget godt for de flygtninge, der lever under forfærdelige vilkår.

Det andet, man må gøre, er jo så at forsøge at få skabt stabilitet og varig fred i området. Det kræver forebyggende indsatser, det kræver stabiliserende indsatser af en helt anden kaliber, og der bør Danmark nok overveje sammen med resten af NATO og koalitionen

mod ISIL, om nogle af de penge, vi i dag bruger på at sende F-16-fly ned, var bedre brugt i stabiliserende og forebyggende indsatser.

Kl. 14:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og tak til hr. Martin Lidegaard. Den næste ordfører er fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:58

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Meget er sket, siden regeringen præsenterede sit finanslovsforslag. Det var en anden regering. Der har været afholdt et lynvalg, ifølge Anders Samuelsen, og Liberal Alliance og Konservative er kommet i regering. Tillykke med det.

I dag skal vi så diskutere finansloven og de ændringsforslag, som partierne stiller. I SF har vi et katalog af behageligheder, et katalog af solidariske, kloge og grønne ændringsforslag, og dem skal vi stemme om senere i dag. Med de her forslag viser SF, at det inden for de givne økonomiske rammer, vi har, kan lade sig gøre at gøre Danmark grønnere, mere trygt, mere lige og mere rigt: grønnere gennem en forstærket indsats på klima- og miljøområdet, hvor begrænsede midler kan gøre en stor forskel; mere trygt igennem en prioritering af vores velfærdsområder, ikke mindst hvad angår vores børn og unge i vores daginstitutioner, folkeskoler og det øvrige uddannelsessystem, men også igennem at fjerne de fattigdomsydelser, som mere end noget andet øger utrygheden, også for dem, der risikerer at ende på kontanthjælp.

Men vi kan også blive rigere ved at skabe flere produktionsarbejdspladser gennem erhvervspolitikken og gennem at uddanne flere bedre og gennem en ambitiøs grøn omstilling, der jo netop har vist sig at skabe titusindvis af job i hele landet. Vi kan forblive rige uden grådighed. Der er ingen grund til at give de bedst stillede endnu flere penge igennem topskattelettelser, lavere priser på de dyreste biler og en fastfrysning af grundskylden for de rigeste boligejere. Til gengæld er der al mulig grund til at begrænse social dumping, hvor tvivlsomme firmaer tjener godt på underbetaling af arbejdskraften, og at begrænse skattesnyd og skatteunddragelse, hvor især de rigeste rager til sig på andres bekostning.

Når vi kritiserer regeringens asociale finanslov, skal vi naturligvis også selv komme med ændringsforslag. Vi har fremlagt et samlet katalog, og jeg vil her kort komme ind på nogle af forslagene. Først ønsker vi både som finansiering og som en omfordeling en annullering af skatte- og afgiftslempelserne. Det borgerlige flertal har siden valget uddelt store skattelettelser, som der ikke er råd til. SF foreslår, at vi annullerer nogle af skattegaverne til dem, der har mest, nemlig annullerer fastfrysningen af grundskylden i 2017, lempelsen af registreringsafgiften i 2017 og rabatten på boafgiften, altså arveafgiften, for de rigeste virksomhedsarvinger.

Nu til, hvad vi så i stedet for ønsker at prioritere. Vi ønsker en ordentlig velfærd ude i kommunerne. Den daværende Venstre-regerings aftale om den kommunale økonomi for 2017 betyder nedskæringer på 0,5 mia. kr., samtidig med at det stigende antal ældre øger det kommunale udgiftsbehov med over 1 mia. kr. Det hænger jo selvfølgelig ikke sammen. I SF foreslår vi en supplerende aftale med kommunerne om at øge bloktilskuddet med 1,5 mia. kr. Det betyder, at vi kan få flere pædagoger i vuggestuer og børnehaver. Det betyder også, at vi kan løfte folkeskolen med flere timer med to voksne, og at vi kan forbedre standarden på ældreområdet. Og så er der stadig væk penge tilbage til at indføre gratis psykologhjælp til alle unge.

Vi ønsker også gode uddannelser. Regeringen påstår, at den vil fremtidssikre Danmark, men den gør det modsatte gennem store omprioriteringsbidrag. Folkeskolen rammes via det kommunale omprioriteringsbidrag, og de øvrige uddannelser gennem kravet om en årlig besparelse på 2 pct. Regeringens forbud mod at uddanne sig be-

tyder endnu et gok i nødden på dem, der ønsker at sigte mod fremtiden og uddanne sig bedre.

Der er også, som vi har været inde på tidligere i dag, store besparelser på produktionsskolerne. Den dag, regeringen blev præsenteret foran Amalienborg, besøgte jeg Aalborg Produktionsskole, som står over for millionbesparelser, og de siger, at det her ikke kan blive ved med at hænge sammen, og at de om få år måske bliver nødt til at lukke og slukke. Så store konsekvenser har det, når man strammer vilkårene for produktionsskolerne, der i forvejen har en ret stram økonomi, og også fjerner indtægtsgrundlaget for eleverne. Derfor foreslår vi, at man fjerner omprioriteringsbidraget på uddannelserne, sådan som det var, før Venstre-regeringen og den nuværende regering kom til; at man dropper begrænsningerne på, hvornår folk kan tage to uddannelser; at man afsætter 100 mio. kr. til erhvervsuddannelserne for at få flere unge og voksne, herunder arbejdsløse, til at uddanne sig og efteruddanne sig for at begrænse den mangel på faglærte, som vi ved kommer, og som i stigende grad vil skade industrien, byggeriet m.m. og dansk økonomi, hvis vi ikke får uddannet nok.

Kl. 15:03

Så skal besparelserne på skoleydelsen for produktionsskoleeleverne selvfølgelig fjernes, og der har været stillet spørgsmål til DF om det her i salen i dag. Og jeg kan ikke forstå, at man, når jeg endda personligt kender DF'ere, der har produktionsskolerne tæt på sig, og som selv har familiemedlemmer, der har gået der, på den måde – som jeg tror der var en fra Enhedslisten der sagde det – når det drejer sig om nogle af de vigtigste uddannelsesinstitutioner, vi har, som kan hjælpe de unge ind i det ordinære uddannelsessystem, vil risikere, at de må lukke og slukke.

Så ønsker vi at afskaffe fattigdomsydelserne. Mens det lykkedes S-R-SF-regeringen at reducere antallet af fattige, har Venstre-regeringen og nu den nye regering i rekordtempo øget antallet af fattige ved at indføre et kontanthjælpsloft, en 225-timersregel og en integrationsydelse. Bl.a. er der udsigt til tusindvis af flere fattige børn, og regeringen anerkender jo selv, at beskæftigelseseffekten af kontanthjælpsloftet er meget begrænset, under 700 mennesker i job, og det er endda en skrivebordsøvelse. For på sigt er den jo faktisk negativ. For børnefattigdom betyder, at færre får en god uddannelse og et godt job, og at flere ender på f.eks. førtidspension. Det har vi ikke råd til, specielt ikke menneskeligt, men heller ikke økonomisk, hvis det er det, man går op i, og derfor har SF lavet et forslag om at fjerne fattigdomsydelserne, som vi skal stemme om senere.

Vi ønsker også et grønnere Danmark. Den nye regering vil gerne fremstå grønnere end Venstre-regeringen, men det afspejler sig desværre ikke i de ændringsforslag til finanslovsforlaget, som har stillet. Så for at hjælpe den på vej og af hensyn til miljøet, klimaet, naturen og sundheden har SF en række forslag til at gøre Danmark grønnere inden for en ramme på næsten 0,5 mia. kr. Dertil ønsker vi selvfølgelig et opgør med den tossede fossilpolitik på transportområdet, der gør benzinbiler billigere og elbiler dyrere. Om et par uger, når årsskiftet kommer og det bliver den 1. januar, bliver en benzinbil 10.000 kr. billigere og en elbil i samme mellemklasse bliver 20.000 kr. dyrere. Det er jo tudeosset, når vi udmærket ved, hvad der skal til, for at sikre en grøn omstilling også inden for transportområdet.

Endelig ønsker vi en øget klima- og udviklingsbistand, og som led i genopretningen af ulands- og klimabistanden afsætter vi 500 mio. kr. Statsministeren har tidligere lovet, at klimabistanden skal ligge ud over FN's ønske om, at landene yder mindst 0,7 pct. i ulandsbistand. Det løfte lægger hans regeringer, som nu er i flertal, ikke op til. Det vil være muligt med 500 mio. kr. ekstra.

I SF ønsker vi, at Danmark som et af de rigeste og mest fredelige lande i verden påtager sig sit ansvar, når verden brænder. Det betyder konkret i vores forslag 1.000 kvoteflygtninge og flere penge til hjælp i nabolandene. Aleppo brandbombes, og børn myrdes i disse timer, og hermed en opfordring til regeringen: Send akut de penge,

som på grund af beregningsteknik lige nu ligger skjult, de penge, som udviklingsbistanden skylder, bl.a. fordi der er så langt færre asylansøgere i Danmark. De penge kan vi sende af sted til Aleppo med det samme, hvis vi er enige om det. Det er det allermindste, vi kan gøre lige nu.

Kl. 15:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er en bemærkning fra hr. Jesper Petersen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:07

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Jeg deler fru Lisbeth Bech Poulsens ønske om at få udbredt elbilerne i Danmark, og jeg konstaterer jo også – og det er derfor, jeg tager ordet – at fru Lisbeth Bech Poulsen tidligere i debatten stillede nogle spørgsmål om det til hr. Benny Engelbrecht, da det var Socialdemokratiets tur til at være på talerstolen som de første. Og jeg har jo set, at SF stiller et ændringsforslag om at udskyde de næste trin i indfasningen af den registreringsafgift, der er aftalt om elbiler. Der skal jeg så bare have bekræftet, at det altså er et andet forslag end det, man tidligere har haft, om at skulle forlænge en fuld afgiftsfritagelse. Det ville nemlig koste et noget andet beløb end det, SF foreslår. Nu er man på den bane, at der dog skal indføres med de betydelige fradrag, der er for elbilerne, men dog alligevel inden for den ramme, der er. Men der skal så simpelt hen bare gå nogle flere år, inden man tager de næste trin på afgiftsstigen. Er det korrekt forstået?

Kl. 15:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:08

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Ja, det er korrekt. Det er det konkrete forslag, og det er ud fra en erkendelse af, at der ikke er et folketingsflertal for at gøre noget ambitiøst ved elbilsalget lige nu. Både Socialdemokratiet og Radikale sidder jo i kredsen, og det forlyder, at I lige nu diskuterer de her ting, men jeg fik jo også et svar fra hr. Benny Engelbrecht om, at det er inden for den eksisterende ramme, og det er klart, at det koster penge.

Jeg vil så gerne minde Socialdemokratiet om nogle af de gode forslag, der har været, og som både Socialdemokratiet, men også SF og andre partier, lagde på bordet, dengang vi skulle finde en finansiering. Der var rigtig mange forslag, og det var faktisk fuldt finansieret, hvis man havde taget det hele, og det var der forskellige politiske begrundelser for at man ikke ville fra regeringens side på det tidspunkt.

Vi ønsker stadig væk, at man fjerner afgifterne på elbilerne, men når der ikke er et folketingsflertal for det, siger vi: Hvad kan være det andetbedste? Det andetbedste kan være, at det bliver udskudt i 2 år. Så kan det være, at vi i princippet – vi har fået en ny en regering – har fundet en finansiering; det kan være, at man kan se af udviklingen i salget af elbiler, at det stiger rigtig meget, så man kan se, at det også er en god økonomisk forretning; det kan være, at der på de 2 år er kommet nogle nye teknologier, der også gør det billigere at indkøbe elbilerne. Så det drejer sig egentlig om, at det er en situation, som vi synes er absurd. Vi er alle sammen enige om, at den grønne omstilling simpelt hen ikke er en luksus, og at det er noget, vi bliver nødt til at gøre, og for at kunne nå vores egne klimamål bliver vi også nødt til at gøre det på persontransportområdet. Så det er, hvad skal man sige, det næstbedste. Vi vil blive ved med at prøve at komme med forslag til, hvordan det kan blive skruet lidt bedre sammen, og vi har selvfølgelig også stor tillid til, at Socialdemokratiet gør, hvad

de kan, i de forhandlinger. For jeg tror ikke, at nogen kan være be-
gejstret for ...

Kl. 15:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ja tak! Værsgo, hr. Jesper Petersen.

Kl. 15:10

Jesper Petersen (S):

Jeg tror, formanden glemte at holde øje med taletiden. Jeg skal prøve at overholde min taletid her og bare sige, at lige præcis de ting, fru Lisbeth Bech Poulsen siger om at få udbredt elbilerne inden for en ansvarlig økonomisk ramme, jo også ligger os på sinde, og det er nøjagtig det, vi lige nu forsøger, og det kan man jo så, når man er med i sådan en aftale. Altså, det drejer sig om at påvirke regeringen og at få taget nogle nye initiativer og gjort nogle nye tiltag for både at få flere elbiler og også gerne elbusser ud at køre på de danske veje.

Så vil jeg sige tak for bekræftelsen af, at det her altså holder sig inden for det, der jo ikke er en fuld afgiftsfritagelse. For så var det 650 mio. kr. næste år og ikke 50 mio. kr., og det er flere milliarder kroner over de kommende år, som SF jo så ikke har vist hvordan man finder, men som altså ligesom spiller med på den samme bane nu.

Kl. 15:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ja tak! Nu er jeg opmærksom, og man skal ikke udnytte min uopmærksomhed.

Værsgo.

Kl. 15:11

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nej, formand.

De penge, det kostede, da vi forhandlede sidste år, fandt vi i SF, og Socialdemokratiet havde også nogle forslag. Vi havde fuld finansiering, men der var så en politisk uenighed om, hvorvidt den finansiering skulle ligge til grund. Men vi sagde: Vi ønsker simpelt hen, at man f.eks. siger, ligesom de har gjort i Norge, at der skal være en kritisk masse, f.eks. 50.000 biler, eller hvad det er, på vejene først, og at man skal give noget fødselshjælp for at få det her i gang. Det var dengang, og nu prøvede jeg også at være lidt venlig over for ordføreren før, for jeg synes heller ikke, jeg har lyst til at stå og småskændes herovre, men når vi ikke var med i aftalen, var det, fordi vi syntes, at den var så absurd og ekstremt ringe, og vi havde vores bange, bange anelser om, at elbilsalget ville gå i stå, og det synes vi også vi har set at det har gjort. Men vi har stadig væk tillid til, at det kan rettes op.

Kl. 15:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:12

Pelle Dragsted (EL):

Tak, og tak for en rigtig fin ordførelse. SF er selvfølgelig ikke med i finanslovsaftalen, men de er jo med i PSO-aftalen, som ligger ved siden af. Og der har jo været et forløb, som vi alle sammen kender: Regeringen gik ud og sagde, at PSO-aftalen var ulovlig, og det har nu vist sig, at det ikke passede, og det lykkedes altså at komme igen med en aftale. SF valgte at tilslutte sig den, og det er egentlig ikke det, jeg vil diskutere her. Men vi valgte ikke at tilslutte os den, for vi synes ikke, det er nogen god aftale.

Men det, som jeg synes var lidt problematisk, var, at man jo i forbindelse med aftalen gik ud og gennem familietypeberegningerne

gav et indtryk af, at en LO-familie og et pensionistægtepar faktisk ville få en forbedring af deres økonomi. Men når man renser tallene fra forskellige, hvad vi plejer at kalde hokuspokuseffekter, så er det altså en belastning af de her gruppers økonomi. Jeg ved jo godt, at det ikke er noget, SF har bestemt – at det skulle fremlægges på den måde – men vil SF være med til, at vi arbejder for, at når man fremlægger de her familietypeberegninger, skiller man tallene ad, sådan at danskerne kan se, hvad den direkte virkning af sådan en ændring er?

Kl. 15:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:13

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Først til det sidste: Netop når vi diskuterer, hvordan ting bliver beregnet, hvad der er af dynamiske effekter, vil jeg sige, at jeg tror, hr. Pelle Dragsted og jeg er rørende enige om, at det har stor betydning for politik, for de politiske valg, vi tager, og det er også derfor, at både SF og Enhedslisten og også Alternativet, tror jeg, er så optaget af, at vi får kigget på de beregningsmodeller, der ligger til grund – fordi det kan være ekstremt forvirrende, om man tager det ene eller det andet med. Så ja til det.

Så er jeg også glad for at få spørgsmålet om PSO, for vi sagde jo i SF igen og igen: Lad os nu tage den diskussion med Kommissionen; det er ikke erklæret ulovligt; de har rettet henvendelse; de har haft fingeren i vejret; de vil gerne have en diskussion om det her lidt ligesom i Tyskland. I Tyskland var det nok, hvis man åbnede op for 5 pct. i forhold til udenlandske virksomheder. Den diskussion skulle man have taget, men regeringen blev ved med at sige: Nej, vi vil ikke hælde danske penge ud til udenlandske selskaber. Hvis man havde gjort det, hvis vi havde valgt den model, så havde vi været med med det samme.

Kl. 15:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:14

Pelle Dragsted (EL):

Det, der gør situationen desto mere absurd, er jo, at vi så kan læse nu, at EU alligevel har tænkt sig at omlægge alle reglerne om støtte til vedvarende energi, sådan at også den finanslovsindkrævede, altså skatteindkrævede, støtte nu skal omfattes af en åbningsordning, dvs. også skal gives til andre. Så hele regeringens grundlag, hele deres argumentation for, hvorfor man skulle flytte det her fra en solidarisk ordning, hvor også erhvervslivet skulle betale, til, at det var LO-familien og pensionistægteparret, der betalte, er jo faldet bort.

Kl. 15:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:15

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg vil faktisk gå så langt som til på talerstolen at sige, at jeg synes, den fremstilling, der har været af hele PSO-sagen, har været dybt manipulerende fra regeringens side – dybt manipulerende.

Vi gik ikke med i aftalen, fordi vi troede, det var ulovligt; vi gik med i sidste øjeblik, fordi vi håbede på at kunne gøre den lidt grønere og lidt mere solidarisk og i det mindste prøve også at få virksomhederne til at bidrage bare en lillebitte smule. Det var derfor, vi gik med, altså for at se, om vi kunne gøre den her aftale en lille smule bedre. Det synes vi at vi var med til at bidrage til, men jeg håber

også, jeg har gjort det klart, at det andet havde været langt at foretrække.

Kl. 15:18

Kl. 15:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. René Christensen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:15

René Christensen (DF):

Tak for det. Sådan lige i forlængelse af de spørgsmål, der er kommet, kan ordføreren så ikke bekræfte, at med den PSO, vi havde, så havde danskerne en dyr elregning? Hvis man gerne vil omstille – og vi vil jo gerne have et mere elektrificeret samfund – så er det, man faktisk også gør ved at fjerne PSO'en, at man gør det nemmere for dem, der ikke har adgang til fjernvarme og andet, f.eks. at sætte en varmepumpe op. Det bliver nu mere attraktivt at vælge en anden varmekilde, eksempelvis en varmepumpe, fordi selve elregningen bliver mindre. Og derved vil der også være nogle, der, selvfølgelig hvis man foretager en investering, vil få et givtigt afkast af, at en energikilde som el nu sådan set er blevet billigere, fordi man ikke har den her PSO på elregningen.

Så er ordføreren ikke enig i, at den faktisk er grøn, hvis forbrugene eksempelvis vælger at indsatte en varmepumpe?

Kl. 15:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:16

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg synes ikke, man kan sige det så enkelt. Jeg vil gerne komme Dansk Folkepartis ordfører lidt i møde, men jeg vil så også sige, at det, at vi har en bunden opgave med en grøn omstilling – som nogenlunde alle Folketingets partier er enige om at vi skal have – kræver noget finansiering. Så kan man sige, at nu ligger byrden, altså hvem der skal betale for det, jo næsten udelukkende på skatteyderne, altså på enkeltpersoner. Og det, mit svar til hr. Pelle Dragsted gik på, var egentlig, at i forhold til danske virksomheder, som også får noget ud af den grønne omstilling og også på sigt får billigere og renere grøn energi, synes vi simpelt hen ikke, det er en fair model. Så det var indvendingen på den måde.

Så kan man sige, at det jo også er en lidt mere usikker model, vi har, end hvis den lå fast som en afgift.

Kl. 15:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 15:17

René Christensen (DF):

Tak. Det er ikke, fordi det skal være sådan en PSO-debat, men jeg vil alligevel sige – for det er jo ret interessant, også fordi vi begge er med i aftalen – at det ikke kun er en grøn omstilling. Altså, PSO er også for at have forsyningssikkerhed. Der er også PSO til kraft-varme-værker og anden form for energi og ikke kun til vindmøller. Det er, for at vi i et moderne samfund, når vi trykker på knappen, og når vi skruer op for radiatoren, kan have sådan en forventning om, at det virker. Og der har PSO'en jo også været med til, at der er en forsyningssikkerhed der.

Derfor er det vigtigt, at man også kan finansiere, at vi har et moderne samfund, og derfor må jeg da fra Dansk Folkepartis side sige, at vi er rigtig glade for den ordning, vi har fået lavet, hvor man både har plads til den grønne omstilling, men så sandelig også stadig væk kan finansiere den forsyningssikkerhed, som vi skal have. Er ordføreren ikke enig i det?

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg synes med al respekt, at ordføreren flytter fokus væk fra det, vi diskuterede, nemlig: Vi havde en PSO, og hvis man ikke var vild med den model, skulle man sige det. Så skulle man ikke sige: Vi er tvunget af EU til at afskaffe den. Det var det første.

Når man så vælger at afskaffe den, må man prøve at finde den bedst mulige model, og der synes vi fra SF's side bare, at erhvervslivet skulle have bidraget noget mere. Men i fællesskab må vi jo så prøve på at få det bedste ud af, at situationen er, som den er, og holde hinanden op på, hvad pengene skal bruges til.

Kl. 15:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Tak til fru Lisbeth Bech Poulsen, og den næste ordfører er hr. Rasmus Jarlov, Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:19

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg vil starte med at sige, at det kan være svært at koncentrere sig om en finanslovsdebat, når der sker noget så frygteligt, som der sker i Aleppo lige i øjeblikket. Det er meget forfærdeligt og gruopvækkende og selvfølgelig vigtigere end en finanslovsdebat. Men ikke desto mindre er det selvfølgelig min opgave som ny konservativ finansordfører at redegøre for, hvorfor vi støtter finansloven for 2017. Og det gør vi ganske simpelt og logisk, fordi den finanslov fordeler de offentlige udgifter lidt bedre, end de er fordelt i dag.

Det er ikke nogen hemmelighed, at vi i Det Konservative Folkeparti er meget stolte af, at det igen lykkedes os at få fastfrosset grundskylden. Vi gjorde det i 2016, og vi gør det igen med denne aftale for 2017. Det sparer boligejerne for en stigning i grundskylden på ca. 620 mio. kr. pr. år, og det betyder altså, at boligejerne kommer til at betale ca. 1,2-1,3 mia. kr. mindre i grundskyld i 2017, end hvis vi ikke havde fået fastfrosset grundskylden. Og da vi indtrådte i regeringen som parti, sikrede vi, at grundskylden også bliver fastfrosset de næste 4 år, frem til 2021. Det sparer boligejerne for store milliardbeløb; det giver dem tryghed; det betyder, at folk kan blive boende i deres hjem. Det er ganske væsentligt, i hvert fald for os.

Derudover vil jeg gerne fremhæve, at vi er meget tilfredse med, at der i finansloven bliver afsat penge til vores psykisk skadede krigsveteraner. Veteranerne er generelt stærke unge mænd med masser af overskud, men nogle få af dem har taget skade af at have været vidne til voldsomme krigsforbrydelser eller af selv at have været i ekstremt farlige situationer som udsendte. Dem skylder vi at tage os bedre af.

Konservative er også yderst tilfredse med, at der i finansloven bliver afsat flere penge til kulturarven med tilskud til en lang række museer, bl.a. Mindelunden, hvor vi mindes vores modstandsfolk. Som barnebarn af to modstandsfolk er jeg personligt meget glad for lige præcis det punkt i finansloven.

Vi er også glade for, at registreringsafgiften på biler bliver sænket, og ikke mindst at der kommer flere penge til vores hårdt pressede politi, som i disse år har exceptionelt mange opgaver med håndtering af flygtninge og med terrorberedskabet. Både når det handler om forsvaret, politiet og beredskabet, handler det om sikkerhed. Det er kerneopgave nr. 1 at sikre danskernes sikkerhed og tryghed. Det kommer før alle andre opgaver i en stat. Derfor har vi nu også fået en ny konservativ justitsminister, som bl.a. straks har sat sig i spidsen for at gøre livet surt for rocker- og bandemiljøerne i Danmark.

Retspolitikken er med til at definere, hvilken kultur vi har i Danmark, og hos Konservative arbejder vi for et Danmark, hvor god opførsel belønnes og kriminalitet straffes. Med finansloven afsættes der penge til en ny gruppe i politiet, som vi kalder for politikadetterne. Det er folk, som får en kortere uddannelse og kan varetage bl.a. transport- og bevogtningsopgaver for at lette presset på politiet. Det synes vi er en god idé. Vi skærper straffen for ulovlig våbenbesiddelse, og optaget på politiskolen bliver øget med 600 elever i det kommende år, hvilket er 120 mere, end der var planlagt før finansloven.

Så vil jeg også nævne, at vi er lykkelige for, at vi med finansloven indfører strammere regler for ophold i Danmark. Tidligere i debatten sagde Enhedslistens ordfører, at der ikke er lighed for loven, når det bliver sværere at få permanent opholdstilladelse i Danmark. Og det har Enhedslisten ret i. Folk fra andre lande har ikke de samme rettigheder til at bo i Danmark, som danskere har, og det skal de heller ikke have. For ophold i Danmark er ikke noget, som udlændinge har krav på. Det er noget, vi kan beslutte at give dem, hvis vi ønsker det, og hvis de opfører sig ordentligt.

Den nye regering vil hæve forsvarsbudgettet og styrke Danmarks miljø- og klimainsats. Det er en væsentlig del af grunden til, at den konservative folketingsgruppe giver regeringen mandat til at være regering. Og særlig hvad angår klimainsatsen, er vi glade for målet om, at halvdelen af Danmarks energi i fremtiden skal være vedvarende. Vi ser også frem til en ny energiaftale med mere vindenergi og til mere forskning i brug af thorium som en meget ren energikilde.

Kl. 15:24

Økonomisk er det målet for regeringen, at de offentlige udgifter skal være en mindre del af samfundsøkonomien. I et land med verdens højeste skattetryk er det nødvendigt. Der er jo altid brok, når vi trimmer udgifterne. Der er mange, der bliver vrede på politikere, der skærer ned på offentlige udgifter. Det skal man ikke blive, det skal man være glad for. Man skal være glad for, at der er politikere, som holder igen med pengene.

Når vi sparer penge på et område, er det ikke for vores egen skyld. Det er, fordi vi anerkender, at hver gang staten bruger penge, beder vi politikere danskerne om at arbejde hårdt for at betale de penge i skat. Man skal som politiker være ydmyg over for at bruge borgernes penge. Hver gang vi bruger 1 mia. kr., og det sker jo rigtig mange gange i løbet af et år, så svarer det til 4.000 års arbejde for borgerne, og man bør altså ikke udskrive borgere til 4.000 års arbejde, uden at det er strengt nødvendigt. Og derfor bør mange politikere genoverveje deres krav om meget store offentlige udgifter.

I de kommende år vil der fortsat være behov for reformer, som er et andet ord for at gøre Danmark rigere. Vi må ikke narre os selv. Danmark er verdens bedste land, fordi det er vores land. Det er også et rigt land, men vi sakker bagud i forhold til mange af vores nabolande. I de kommende år ser det ud til at den helt store udfordring bliver mangel på arbejdskraft, og derfor ønsker vi at fortsætte de reformer, som venstrefløjen hader, hvor vi får flere danskere væk fra offentlig forsørgelse og ud på arbejdsmarkedet.

Vi er stolte af efterlønsreformen, dagpengereformen, kontanthjælpsloftet, og vi vil fortsætte i samme retning. Vi håber, at arbejderspartierne i Folketinget vil tage det alvorligt med at kæmpe netop for det arbejdende folk i stedet for at kæmpe for så høje overførselsindkomster som muligt og dermed for et system, som fastholder folk derhjemme i stedet for at få dem ud på arbejdsmarkedet.

Jeg er klar over, at nogle steder er det på mode at sige, at vækst ikke er nødvendigt, måske endda at betragte vækst som et onde, og det er forkert. Vækst er i det store hele positivt. Vækst betyder fremgang. Det er kun vækst, der kan sikre, at Danmark fortsat kan være blandt verdens rigeste lande. Vi havde ikke det sygehusvæsen, vi har

i dag, hvis ikke vi havde haft vækst. Vi havde ikke råd til den ældrepleje, som vi er glade for, hvis ikke vi havde haft vækst.

Vi vil gerne takke alle Folketingets partier for deres utrættelige arbejde for et bedre Danmark. Vi er ikke altid enige, men det er min oplevelse, at alle vil danskerne det bedste. Derfor tak for samarbejdet.

Men endnu vigtigere er det at sige tak til danskerne, som i 2017 kommer til at arbejde milliarder af timer, for at vi politikere kan bruge 1.100 milliarder skattekrone af deres penge. Det er alt, alt for meget. Så meget ønsker vi Konservative slet ikke at bruge, men vi vil selvfølgelig alligevel gerne sige tak til danskerne for deres enorme indsats for fællesskabet. Tak for ordet.

Kl. 15:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er nogle korte bemærkninger. Først er det hr. Erik Christensen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:27

Erik Christensen (S):

Tak for det, og tak til ordføreren. Den tidligere Venstre-regering fremlagde jo i deres 2025-plan et forslag om at hæve pensionsalderen med ½ år, således at den i 2025 ville være 67½ år, og i den forbindelse udtalte den konservative Brian Mikkelsen til Ritzau, at De Konservative synes, at det er rigtigt, at man hæver pensionsalderen en lillebitte smule. Det begreb en lillebitte smule kommer jo lidt an på, hvem man er, og ellers er det jo sådan lidt elastisk i metermål, så jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren i dag: Hvad lægger Konservative i begrebet en lillebitte smule, når vi snakker om pensionsalder?

Kl. 15:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:28

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg kan kun svare på det ved at sige, at det princip, som vi går ind for, er det her princip om, at vi sigter efter ca. 14 års tilbagetrækning, og det betyder så, at når levealderen stiger, stiger pensionsalderen også. Det synes vi er meget rimeligt, fordi levealderen jo er steget rigtig meget i de seneste årtier. I løbet af vores levetid her er der sket nogle store forbedringer af sundhedstilstanden og levealderen, og så er det jo rimeligt nok, at pensionsalderen så også går op.

Jeg synes ikke, at man skal se det som et mål at komme så tidligt som muligt på pension. Jeg synes, at vi skal sigte efter at lægge pensionsalderen på et niveau, hvor det hænger sammen med folks arbejdsevne og sundhedstilstand, og den må jo følges med levealderen. Så er det klart, at for nogle borgere falder pensionsalderen måske for sent, i forhold til hvad de er i stand til, men så skal vi til at have differentieret pensionsalder, og det kan man selvfølgelig overveje, men generelt vil jeg sige, at så længe vi har en pensionsalder, som er ens for alle, er den jo nødt til at følge levealderen.

Kl. 15:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:29

Erik Christensen (S):

Tak for det. Nu er det jo blevet meget moderne i hvert fald for et enkelt parti at tale om, at partiet mener et, og at regeringen mener noget andet, men Liberal Alliances ordfører sagde jo i dag, at Liberal Alliance ønsker, at pensionsalderen skal hæves med mere end ½ år, så derfor kunne jeg godt tænke mig at høre De Konservatives ordfø-

rer: Er det også De Konservatives ønske, at pensionsalderen skal hæves med mere end ½ år? Og i så fald, hvad er det maksimale? Hvor langt skal man op, før man kan gå på pension? Jeg hørte godt det, der blev sagt med hensyn til levealderen, men har De Konservative sådan en maksimal grænse for, hvor længe vi skal blive ved med at arbejde?

Kl. 15:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:30

Rasmus Jarlov (KF):

Det har vi jo så ikke, fordi vi ikke kan forudse, hvor meget levealderen kommer til at stige. Altså rent teoretisk, hvis den kommer op på 100 år i gennemsnit, vil man også have en meget høj pensionsalder. Så derfor nej, det har vi ikke noget maksimum for, og vi kommer nok også til at støtte, at pensionsalderen kommer til at stige mere i fremtiden.

Men som sagt synes jeg, at det er rimeligt og fornuftigt, at vi kobler det sammen med stigninger i levealderen, og selvfølgelig også, at der kommer et langt varsel, så det er ikke noget, vi ændrer fra den ene dag til den anden, men så folk ligesom ved, hvad de har at planlægge efter. Vi synes også, at princippet om at følge levealderen giver en meget fornuftig udvikling, fordi levealderen jo ikke springer sådan dramatisk fra det ene år til det andet, men er udtryk for en løbende stigning.

Kl. 15:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:30

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Og tak for ordførertalen. Ordføreren taler meget om det her med, at de penge, vi hiver op af borgernes lommer, skal være helt nødvendige at hive op, og det er jo et afgørende synspunkt, som jeg sådan set tror vi alle sammen deler. Men hvordan hænger det egentlig sammen med, at De Konservative lige har deltaget i en aftale, hvor man i hvert fald hiver 52 mio. kr. plus det løse op af borgernes lommer for at øge støtten til partierne herinde? Ligger det i tråd med Det Konservative Folkepartis bekymring, som der bliver givet så kraftigt udtryk for her, oven i købet mens man skyder efter kollegaerne, eller skal man lige passe på, når man selv bor i et glashus?

Kl. 15:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:31

Rasmus Jarlov (KF):

Altså, så vidt jeg er og orienteret – nu har jeg ikke lige været involveret i detaljerne i den forhandling – er partistøtten ikke steget i en årrække, og det har jeg forstået er baggrunden for, at man har valgt at hæve den. Jeg synes selvfølgelig, man skal være tilbageholdende med at give alt for meget i partistøtte, men jeg synes også, at en vis form for partistøtte er nødvendig.

Jeg må sige, at jeg som folketingsmedlem har oplevet at være ganske overmatchet, når jeg har siddet over for ministerier, embedsmænd og andre, der har et kæmpe apparat i ryggen, og hvis jeg skulle klare mig selv uden assistance, tror jeg ikke, det ville være godt for demokratiet; så ville jeg simpelt hen ikke være i stand til at kunne gennemskue den enorme mængde af lovforslag og regler, som vi bliver bedt om at tage stilling til. Derfor synes jeg faktisk, at der er en vis logik i, at partierne har noget styrke til også at kunne have

nogle ansatte, som kan hjælpe os med deres slags ting. Derfor er jeg tilhænger af en vis partistøtte, men jeg er da enig med hr. Pelle Dragsted i, at også på det punkt skal man være ydmyg, når det handler om borgernes penge.

Kl. 15:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:32

Pelle Dragsted (EL):

Jeg synes, det er udmærket at diskutere den slags ting, og jeg tror også, der er rigtig mange ude på plejehjemmene og i børnehaverne, der godt kunne bruge nogle ekstra hænder, men det er så ikke noget, som den konservative ordfører mener at der skal en større normering til.

På samme måde kan vi jo se, at De Konservative vil bruge mange flere penge – ikke bare lidt flere penge, men mange flere penge – på forsvaret. Det var slet ikke nok med de 40 mia. kr., der blev brugt på jagerfly; der skal bruges mange flere penge. Vi er vel enige om, at det også er penge, som skal op af borgernes lommer, og viser det her egentlig ikke bare, at det ikke er et spørgsmål om, hvorvidt vi synes, at der skal bruges penge, men hvad vi synes pengene skal bruges på?

Kl. 15:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 15:33

Rasmus Jarlov (KF):

Nej, det er det overhovedet ikke et udtryk for. Forskellen på Det Konservative Folkeparti og Enhedslisten er jo, at vi samlet set går ind for at bruge langt færre penge, end Enhedslisten gør. Det er jo det, der er forskellen, og det er også derfor, jeg synes, jeg har lov til at sige til hr. Pelle Dragsted, at han burde være mere ydmyg, når han ønsker at hæve skatterne og øge det offentlige forbrug, for det er ikke sine egne penge, han sidder og forærer væk – det er hårdtarbejdende danskernes penge, som man bruger, og der bør man have et ønske om at holde de samlede udgifter nede.

Så er det jo klart, at der i et statsbudget på 1.100 mia. kr. er nogle småting, som Det Konservative Folkeparti prioriterer højere end Enhedslisten. Bl.a. kunne vi godt tænke os nogle milliarder til forsvaret, men det er, fordi det er kerneopgave nr. 1 for en stat.

Kl. 15:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 15:34

Martin Lidegaard (RV):

Tak, og tak for hr. Rasmus Jarlovs tale, som jo startede, synes jeg, helt rigtigt og helt relevant og empatisk med Aleppo, som jeg tror at vores – alle, der sidder herinde i dag – tanker går til. Derfor vil jeg også gerne stille det samme spørgsmål til hr. Rasmus Jarlov, som jeg har stillet til de andre regeringspartier, nemlig om man fra regeringens side i lyset af den nye forfærdelige situation, vi har fået, vil genoverveje beslutningen om, at man ikke vil bruge de penge, man har fået tilovers, fordi vi har fået færre asylansøgere til Danmark. Vil man anvende de penge til at hjælpe de civile ofre i Aleppo i stedet for at sende dem videre til 2017? Det vil vi i hvert fald stille forslag om at man gør. Det tror vi måske også at De Konservative med deres generelle opbakning til dansk udviklingsbistand og på grund af situationen i Aleppo kunne være med på. Jeg vil bare høre, om man kunne forestille sig det.

	Kl. 15:35	nedskrive i forhold til vedvarende energi inden. Så det vil jeg gerne høre om.	Kl. 15:38	
Formanden (Pia Kjærsgaard): Ordføreren.				
	Kl. 15:35	Formanden (Pia Kjærsgaard): Værsgo.	Kl. 15:38	
Rasmus Jarlov (KF): Jeg har meget stor sympati for ønsket om at yde en større indsats i nærområderne. Som man også ved, har Det Konservative Folkeparti et ønske om at bevare en ret betydelig udviklingsbistand, som vi også ønsker at målrette bl.a. humanitære katastrofer af den slags, der i øjeblikket sker i Syrien. Det Konservative Folkeparti har jo ikke mulighed for at stemme imod elementer i finansloven, når vi har lavet en aftale med tre andre partier om finansloven. Derfor siger det sig selv, at vi ikke kan stemme for ændringsforslag til finansloven. Men ud over finansloven vil vi gerne konstruktivt tage imod ethvert forslag fra Det Radikale Venstre om den slags indsatser.				
	Kl. 15:36			
Formanden (Pia Kjærsgaard): Værsgo til hr. Martin Lidegaard.				
	Kl. 15:36			
Martin Lidegaard (RV): Det svar er jeg sådan set glad for, for det, der er sagen, er, at vi i øjeblikket behandler et aktstykke i Finansudvalget, og der undrer vi os lidt over, at selv om antallet af asylansøgere bliver i størrelsesordenen 4.000 lavere i år, end man estimerede for bare få måneder siden, er der ikke afsat én krone mere til udviklingsbistand. Det er det, vi undrer os over. Det behøver sådan set ikke at koste ekstra penge, om jeg så må sige; det er kun et spørgsmål om at gøre det, som regeringen tidligere har garanteret, nemlig at man, når man sparer penge, ved at der kommer færre asylansøgere til landet, bruger de penge på at hjælpe i nærområderne – og jo helt oplagt netop nu de civile i Aleppo.				
	Kl. 15:36			
Formanden (Pia Kjærsgaard): Ordføreren.				
	Kl. 15:36			
Rasmus Jarlov (KF): Vi vil som sagt tage positivt og konstruktivt imod forslag om en større indsats i nærområderne. Jeg vil lige påpege, at der måske er et dilemma. Jeg ved ikke, om det retteligt kan rettes mod hr. Martin Lidegaard, men det er nogle gange sådan, at vi meget hører fra venstre side af Folketingssalen, at det er forkert, at vi har koblet udviklingsbistanden og udgifter til asylansøgere sammen. Men så må det også gælde begge veje, kan man sige: Hvis vi ikke skal gøre det den ene vej, må det også gælde den anden vej.				
	Kl. 15:37			
Formanden (Pia Kjærsgaard): Tak for det. Så er det fru Josephine Fock, Alternativet. Værsgo.				
	Kl. 15:37			
Josephine Fock (ALT): Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Ordføreren nævnte i sin tale, at ordføreren er rigtig tilfreds med de 50 pct. i forhold til at nå vedvarende grøn energi-målet, som er lagt ind i finansloven som 2030-målet. Men hvis man fremskriver det energiforbrug, vi har i dag, så når vi 42 pct. i 2020, og hvis man så forlænger denne fremskrivning til 2030, vil man med samme stigningstakt, som er lagt ind nu, faktisk nå 60-65 pct. Så spørgsmålet er jo, om målet på 50 pct. er ambitiøst nok i 2030, eller om det i virkeligheden betyder, at man vil				
		Rasmus Jarlov (KF): Jeg må jo nok erkende, at så meget ekspert er jeg ikke i de fremskrivninger, som fru Josephine Fock nævner her, at jeg kan gå ind i en detaljeret diskussion om det. Men jeg kan i hvert fald bare sige, at det jo er mere ambitiøst end nogle målsætninger, vi har haft før. Og man kan vel også sige, at det i hvert fald forhindrer, at der er nogle, der stopper udviklingen. Så på den måde må det da betragtes som noget positivt for klimaindsatsen, at det er blevet skrevet ind i regeringsgrundlaget. Det holder os på sporet. I forhold til om det kunne være endnu mere ambitiøst, vil jeg sige, at det så vi da også gerne at det kunne være. I forhold til hvor svært eller hvor dyrt det ville være, er jeg ikke ekspert nok til, at jeg synes, jeg kan tage den debat på et ordentligt grundlag.		
		Formanden (Pia Kjærsgaard): Tak. Fru Josephine Fock.	Kl. 15:38	
		Josephine Fock (ALT): Jamen det er taget ad notam. Det arbejder vi videre med så. Og vi er jo rigtig glade for, at De Konservative har været med til at få den her ambition ind i det. Vi er bare bekymrede for, at det i virkeligheden gør, at man sænker niveauet. Noget andet, jeg gerne vil spørge ind til – og det tror jeg også er takket være De Konservative, så det er vi glade for – er, at det er blevet skrevet ind, at man vil arbejde med nationale naturmål, målrettede indsatser. Kan ordføreren uddybe det, i forhold til hvordan vi netop stopper med det tab af biodiversitet, som vi ser i dag i Danmark?	Kl. 15:39	
		Formanden (Pia Kjærsgaard): Værsgo.	Kl. 15:39	
		Rasmus Jarlov (KF): Det handler jo om at få nogle flere arealer med urørt natur, hvor der er en større diversitet af planter og dermed også af dyreliv. Og der er vi jo kommet et stykke, men det er selvfølgelig vigtigt, at vi fortsætter i det spor, og vi vil også som konservative støtte, at vi får flere urørte naturområder.	Kl. 15:39	
		Formanden (Pia Kjærsgaard): Tak for det. Så er det fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.	Kl. 15:40	
		Kirsten Normann Andersen (SF): Tak for det. Saxo Banks cheføkonom bliver i dag i Politiken citeret for at sige, at Karl Marx havde ret. Den havde i hvert fald jeg ikke lige set komme. Jeg læste selvfølgelig interesseret videre for at finde ud af, hvad pointen kunne være. Hans pointe er, at det kun er de færreste, der bliver rige, når vi ikke får vækst. Han siger, at for lave lønninger betyder en fattig middelklasse, som ikke har råd til at købe de ting, som de selv producerer. Jeg tænker, at en velfungerende offentlig sektor er en forudsætning for vækst. Det skaber større lighed, når vi trods alt alle sammen har ret til velfærdsydelser. Derfor kan det		

også godt bekymre, når ordføreren siger, at vi skal have en lavere vækst i den offentlige sektor.

Hvem er det, der med ordførerens ønske om en lavere vækst skal ophøre med at gøre brug af velfærdsområderne?

Kl. 15:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 15:41

Rasmus Jarlov (KF):

Der, hvor der er størst besparelsesmuligheder, er på overførselsindkomsterne. Det er ikke mit partis opfattelse, at der skal spares på den offentlige service, altså vores politi og forsvar, som jeg også allerede har været inde på, vores veje, vores sundhedsvæsen, vores uddannelser. Dem ser vi ikke som områder, hvor der er et meget stort besparelsespotentiale. Men vi ser rigtig gerne, at der er færre danskere på overførselsindkomst og dermed får tilsendt en check hver måned for ikke at arbejde. Der er altså mange milliarder at hente. Der mener vi at pengene kan findes.

Kl. 15:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 15:42

Kirsten Normann Andersen (SF):

Det deler jeg faktisk, og det tror jeg også at den arbejdsløse gør. Med en tendens til, at flere og flere må gå fra hus og hjem, og flere og flere bliver hjemløse, er det så realistisk at tro, at det er den rigtige måde at hjælpe folk i arbejde på, eller kan man forestille sig, at det i virkeligheden bare øger omkostningerne til den offentlige sektor på den lange bane?

Kl. 15:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:42

Rasmus Jarlov (KF):

Det er ikke min opfattelse, at folk ender som hjemløse af rent økonomiske årsager på grund af ydelsesniveauerne i Danmark. Vi har haft en stor debat om kontanthjælpsloftet, og jeg synes, der er kommet nogle påstande, som ikke rigtig hænger sammen, om, at man eksempelvis sender folk på gaden med det nye kontanthjælpsloft, hvor eksempelvis en enlig forsørger med to børn, får 17.600 kr. udbetalt efter skat i samlede ydelser. Det er tilstrækkeligt til, at man kan finde en bolig et sted. Det er klart, at der er nogle, der skal flytte, fordi de har boet i nogle boliger, som har været dyrere, end kontanthjælpsniveauet passer til.

Kl. 15:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Magnus Heunicke, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:43

Magnus Heunicke (S):

Tak for det. Med den konservative ordfører har vi talt lidt om tilbagetrækning, og hvornår man må gå på pension, og der har tidligere i dag været debat med andre partier fra regeringen, Liberal Alliance og Venstre, om spørgsmålet om efterløn. Så hvad er egentlig Det Konservative Folkepartis holdning til efterlønnen efter den tilbagetrækningsreform, der blev lavet, sidst man havde ansvaret? Jeg kan sige, at hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance siger:

Det er Liberal Alliances politik at afskaffe efterlønnen, det vil øge beskæftigelsen, og det synes vi man skal gøre – de tre partier regeringen skal lægge en politik frem, og her er vi et af partierne. Citat slut.

Det er fra hr. Joachim B. Olsen til en debat i Orientering, som han altså har gentaget i dag. Men hvad mener Det Konservative Folkeparti egentlig som nyt regeringsparti om spørgsmålet om efterlønnen? Jeg tror, at der er rigtig mange, som er på efterløn, og som går og planlægger efter det, som har trang til at få det at vide.

Kl. 15:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:44

Rasmus Jarlov (KF):

Vi har samme holdning som Liberal Alliance. Vi ser gerne, at efterlønnen bliver afskaffet.

Kl. 15:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Magnus Heunicke.

Kl. 15:44

Magnus Heunicke (S):

På hr. Brian Mikkelsen Facebook-side fra den dag, hvor man lavede tilbagetrækningsreformaftalen, som jo indskrænkede efterlønnen, siger hr. Brian Mikkelsen om den aftale, at »for mig er det uden tvivl en af de vigtigste og bedste politiske aftaler, som jeg nogen sinde har medvirket til«. Det var, da man indskrænkede efterlønnen. Altså, skal jeg forstå det sådan her, at en person, der planlægger at gå på efterløn, faktisk pr. i dag ikke kan regne med, at den aftale, som man selv sagde var en af de bedste nogen sinde, står ved magt?

Kl. 15:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:44

Rasmus Jarlov (KF):

Nej, jeg tror godt, at hr. Magnus Heunicke ved, hvordan tingene fungerer. Det fungerer selvfølgelig på den måde, at Det Konservative Folkeparti står ved sine politiske aftaler, men det betyder jo trods alt ikke – vi har stor magt, og vi er dygtige forhandlere – at vi får alt igennem, når vi laver aftaler, heller ikke selv om vi siger, at det er den bedste aftale nogen sinde. Der ville nok have været nogle ting, som, hvis vi havde haft 90 mandater, havde været anderledes. Der vil en fuldstændig afskaffelse af efterlønnen nok være en af dem. Så det er vores politik, at den skal væk, men selvfølgelig står vi ved aftalerne, og vi kunne heller ikke drømme om at afskaffe en efterløn uden et meget langt varsel, så folk ved, hvad de har at planlægge efter.

Kl. 15:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Peter Hummelgaard Thomsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:45

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Tak for det. Det er lige en opfølgning, både på det sidste svar til hr. Magnus Heunicke, men også til det svar, ordføreren tidligere gav hr. Erik Christensen. Det er bare for helt at forstå, hvad det egentlig er, det ene af de tre regeringspartier mener om tilbagetrækningsalderen. For ordføreren sagde tidligere, at man sådan set har som målsætning, at pensionsalderen skal følge levealderen. Fred være med det, men vi

ved jo også udmærket, at vi har et samfund, hvor middellevetiden ikke er ens for de forskellige grupper på arbejdsmarkedet.

Ordføreren har lige bekræftet, at Konservative har som mål, at man på sigt også afskaffer efterlønnen. Det vil sige, at de mennesker, der er startet tidligst på arbejdsmarkedet og har de korteste uddannelser og de laveste lønninger, jo kan se frem til at skulle gå meget, meget sent på pension og have en relativt kort pensionisttilværelse. Derfor kunne det være relevant at vide, hvad det egentlig er, regeringen og De Konservative lægger op til. Er det, at pensionsalderen skal stige med ½ år som forudsat i helhedsplanen, eller er det, som man kan læse ud af regeringsgrundlaget, at den skal stige med op til 1½ år eller måske mere?

Kl. 15:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:46

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg taler ikke på regeringens vegne. Jeg taler på den konservative folketingsgruppes vegne, og der er faktisk ikke nogen af medlemmerne af den konservative folketingsgruppe, der sidder i regeringen. Derfor skal man kunne skelne mellem de to sæt af holdninger, nemlig hvilke holdninger regeringen har, som afspejler et kompromis, og hvad Det Konservative Folkeparti mener.

Vi er ikke tilhængere af efterlønnen, fordi den reelt er en sænkelse af pensionsalderen i en tid, hvor vi har brug for flere mennesker på arbejdsmarkedet. Vi synes ikke, at folk i starten af 60'erne nødvendigvis skal trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Vi ser gerne, at så mange som muligt fortsætter. Jeg er helt med på, at der er nogle mennesker, som har fortjent en tidlig tilbagetrækning, og hvis de er nedslidte, er det jo førtidspension, de skal på.

Kl. 15:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til hr. Peter Hummelgaard Thomsen.

Kl. 15:47

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Tak. Vi er vel enige om, at Det Konservative Folkeparti er en del af den her trekløverregering og derfor også må stå på mål for den politik, regeringen agter at føre, og også gerne må uddybe, hvad det er for en politik, regeringen agter at føre, al den stund man er en del af regeringen. Men jeg fik ikke rigtig svar på mit spørgsmål. Vi har nu stillet en masse mennesker en masse spørgsmål, og vi kan ikke rigtig blive kloge på, om regeringen agter at hæve pensionsalderen med ½ år, eller om det, som vi kan regne os frem til, er 1½ år.

Kl. 15:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:48

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen jeg tror, at vi skal have genopfrisket det her generelt i Folketinget. Jeg kan høre, at der er mange, der har svært ved det her med magtens fordeling. Jeg sidder ikke i regering. Altså, regeringen består af ministre, og de sidder hernede i den her boks. Lige om et kort øjeblik får man finansministeren på talerstolen, og han kan redegøre for regeringens politik. Det er jeg ikke i stand til. Jeg kan godt gætte på, hvad der er regeringens politik, men jeg taler ikke på regeringens vegne. Og det tror jeg generelt at folk skal lære.

Kl. 15:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Fru Ane Halsboe-Jørgensen, Socialdemokratiet, værsgo.

Kl. 15:48

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Det er lidt interessant. Jeg er med på, at hr. Rasmus Jarlov er folketingsmedlem og ikke regeringsmedlem. Men han er trods alt medlem for et regeringsbærende parti, så det ikke at kunne redegøre for regeringens politik er dog lidt specielt. Jeg vil så nøjes med at spørge ind til den konservative position – så ved vi da, at vi måske kan få svar – men trods alt med udgangspunkt i regeringsgrundlaget og i nogle af regeringskollegernes udtalelser.

Det handler om balancen mellem det offentlige og det private, og jeg kunne rigtig godt tænke mig at høre De Konservatives visioner og drømme udi, hvad der skal konkurrenceudsættes. Jeg er meget optaget af det gode børneliv og af, at vores børn har en tryk hverdag, hvor de udfordres pædagogisk, når vi andre tager på arbejde – jeg tror, det er rigtig godt for rigtig mange dele af vores samfund – og så kan jeg forstå, at regeringskollegerne og ordførerkollegaen i Liberal Alliance synes, vi skal konkurrenceudsætte, til blodet sprøjter.

Deler ordføreren den ambition, og i så fald i hvilken retning, også for vores børn?

Kl. 15:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 15:49

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg synes ikke, at der er noget blod, der skal sprøjte nogen steder, medmindre det foregår under kontrollerede forhold på en operationsstue på et hospital. Og jeg tror heller ikke, det er Liberal Alliances holdning, at der skal det. Men vi er tilhængere af, at ting bliver konkurrenceudsat, og det betyder ikke nødvendigvis, at det skal gå på private hænder, men det kan betyde, at man undersøger, om der er nogle private, der kan gøre tingene bedre. Der er mest oplagt et stort potentiale i ting som vagtvirksomhed og rengøring og den slags services, som er ret nemme at definere, og det så vi gerne man kom videre med. Jeg kan ikke nøjagtigt afgrænse, hvor mange ting der kan konkurrenceudsættes.

Jeg vil så bare lige sige, at man må skelne mellem det at være regeringsmedlem og det at være folketingsmedlem. Jeg har bemærket, at når Socialdemokratiet har siddet i regering, var der mange socialdemokratiske folketingsmedlemmer, der brugte vendingen vi i regeringen, og det er man nødt til at forklare, at folk, der sidder i Folketinget, sidder ikke i regeringen, medmindre de også er ministre. Jeg synes faktisk, det er vigtigt, at man forstår, at der er forskel på parlamentets opgave og regeringens opgave, og at man også forstår, at folketingsmedlemmer, som ikke er ministre, ikke udtaler sig på regeringens vegne. Det kan jeg jo ikke gøre, for jeg er ikke blevet udpeget af de andre partier, som indgår i regeringssamarbejdet, til at have den rolle.

Kl. 15:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Ane Halsboe-Jørgensen, værsgo.

Kl. 15:51

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for lektionen. Og så har jeg i øvrigt blot en kommentar til det om vores børn. Jeg tror, at der skal være tryk omkring den slags tilbud, og derudover synes jeg ikke, at det skal være en forretning. Men jeg kunne godt tænke mig at høre ordførerens holdning til det. Skal man som en forretning kunne tjene penge på at have vores børn i pleje og yde pædagogiske tilbud i Danmark?

Kl. 15:51

Kl. 15:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 15:51

Rasmus Jarlov (KF):

Det synes jeg ikke der er noget i vejen med. Så længe resultatet bliver, at børnene får bedre børnehaver, er der ikke noget problem med, at der er nogle private, der også gør det til en levevej. Altså, der er også ansatte i dag, som lever af at passe børn, og det betyder jo ikke, at de gør det dårligt, og det mener jeg heller ville være tilfældet, hvis det var private, der stod for det.

Kl. 15:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:52

Peter Skaarup (DF):

Det lykkedes jo i finansloven her for 2017 at komme igennem med bedre omsorg og pleje og mad til de ældre, og det var godt. Det er jo så også en af grundene til, at væksten bliver 0,7 pct. i det offentlige i 2017.

Det, som jeg vil spørge om, er det, som hr. Rasmus Jarlov svarede Enhedslisten, der spurgte til de 52 mio. kr., som man så vil give til de politiske partier. Det er jo ikke en del af det, som Dansk Folkeparti har tilsluttet sig. Vi synes, det er penge, som bestemt kan bruges bedre på f.eks. de ældre. Kan den konservative ordfører ikke forklare, hvordan det kan være, at De Konservative, efter at finansloven er lavet, så pludselig laver sådan en aftale om, at de politiske partier skal forgyldes med yderligere 52 mio. kr. – oven i det, som jeg i øvrigt synes vi i forvejen har af forholdsvis gode vilkår til de politiske partier? Jeg savner simpelt hen en saglig forklaring på det, og jeg tror, der er mange ude i fædrelandet, der undrer sig over, hvordan det kan være, at de politiske partier bevilger sig selv så mange flere penge.

Kl. 15:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:53

Rasmus Jarlov (KF):

Den saglige begrundelse er, som jeg har forstået det, at partistøtten ikke har været reguleret i en lang årrække, og derfor er man simpelt hen kommet bagud i forhold til inflationen.

At der overhovedet er en partistøtte af en vis størrelse, hænger sammen med, som jeg også sagde før, at det er vigtigt, at partierne kan matche de ministerier, organisationer og andre, som forsøger at overdynde os med lovforslag og andre forslag til ting, vi skal vedtage. Det, at demokratiet er velfungerende, er jo altså utrolig vigtigt. Det er utrolig vigtigt, at vi kan træffe de rigtige beslutninger. Jeg tror på, at vi træffer lidt bedre beslutninger, hvis vi også har nogle folk til at hjælpe os med at kunne analysere de mange lovforslag, som bliver lagt på vores bord, for det kan være en ganske stor opgave. Jeg kan fortælle, at jeg lige i øjeblikket har 15 ordførerskaber, og der kan det godt være svært at komme ned i detaljerne selv. Derfor er jeg rigtig glad for, at vi har råd til at ansætte nogle folk, der kan hjælpe med den opgave.

Kl. 15:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg skal ikke udelukke, at der i nogle partier kan være problemer med at nå det hele, men jeg må på den anden side sige, at det er folketingsmedlemmerne, der skal stå for det politiske arbejde. Det er jo ikke ansatte, vi skal have til at lave politik. Det er jo i virkeligheden det, man risikerer kommer til at ske, hvis man styrker de politiske partier på den her måde, som det er tilfældet. Jeg kunne jo bedre tænke mig, at man arbejdede med at sige til ministerierne, at noget af den tid, de i dag bruger på tingene, skal vi have i Folketinget, altså have noget bedre tid til at få kigget på tingene.

Men derudover må jeg også sige, at jeg tror, at de ældre og også andre trængte grupper i vores samfund sider med en dårlig smag i munden, når partierne har råd til at give så mange penge til sig selv, samtidig med at vi altså ser ældre, der har svært ved at få den pleje og omsorg, som de har krav på efter et langt liv i samfundets tjeneste.

Kl. 15:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:55

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen altså, hvorvidt man afsatte ressourcer til, at ministeriernes embedsmænd skulle hjælpe os direkte, eller om vi får det som partistøtte, så vi kan ansætte nogle til at hjælpe os, vil i det samlede ressourcetræk på de offentlige udgifter udgøre det samme. Så det kan jeg måske ikke se den helt store forskel på. Jeg synes, det er helt fair, at man er kritisk over for partistøtten.

Kl. 15:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:55

Søren Egge Rasmussen (EL):

Som en del af finansloven bliver PSO'en nu flyttet over på finansloven. Jeg synes, det er dybt beklageligt, at et system, som krævede en mindre justering, nu står over for at blive nedlagt på en sådan måde, at almindelige lønmodtagere kommer til at betale 3 mia. kr. ekstra, og vi ender i, at vi har måske Danmarks største erhvervsskatteletelse, som De Konservative sikkert glæder sig over. De Konservative har også været med til at sikre, at den grønne check bliver afskaffet for de grupper, der har allermindst. SU-modtagere, folk på kontanthjælp får sådan set lov at betale for den bæredygtige omstilling. Jeg synes, det er dybt beklageligt, at det er kommet dertil, især når nu PSO-systemet kun skulle have været justeret.

I PSO-aftalen er der lagt op til, at der kunne blive en afgift på biomasse. Det er sådan set noget, man skal forholde sig aktivt til. Man kan samtidig se, at det er mindre beløb, vi har til omstilling. Jeg vil godt høre ordføreren, om den afgift på biomasse kan gå til at øge ambitionerne med hensyn til den grønne omstilling.

Kl. 15:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Rasmus Jarlov. Værsgo.

Kl. 15:56

Rasmus Jarlov (KF):

Vi ser det på den måde, at vi synes, afskaffelsen af PSO-afgiften er til gavn for forbrugerne og danskerne, fordi det giver lidt lavere energipriser. Derfor synes jeg ikke, vi har gjort noget slemt ved at afskaffe den afgift.

Jeg tror simpelt hen, jeg skal have den sidste del af spørgsmålet igen. Jeg ved ikke, om spørgeren kan få en ekstrarunde. Jeg forstod ikke den sidste del. Kan ordføreren gentage den del?

Kl. 15:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 15:57

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg fik en ekstrarunde. Det var fantastisk. I PSO-aftalen står der sådan set, at aftalepartierne er enige om, at man skal kigge på støtte- og afgiftsstrukturen angående biomasse. Jeg vil godt høre, om det medfører, at ordføreren ser nogle muligheder for, at vi kan øge den grønne omstilling, når der kommer en afgift på biomasse, som giver råd til noget andet.

Kl. 15:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:57

Rasmus Jarlov (KF):

Det er sådan, jeg har opfattet det. Det er der så nogle midler til. Det må jo vi så snakke om.

Kl. 15:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Vi har lige siddet og prøvet at finde ud af, om vi skal have en spise-pause. Det er lidt for tidligt at tage stilling til det, vi vender tilbage. Vi håber, vi kan køre igennem, men det afhænger jo helt af, om der er stor spørgelyst, og er der det, skal Tingets medlemmer bestemt være meget velkomne til at endevende debatten. Men vi vender lige tilbage til det.

Så er det hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 15:58

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Jeg skal fatte mig i korthed. Tak for talen, hvori ordføreren ligefrem var stolt af de her fattigdomsreformer, som er blevet gennemført, bl.a. kontanthjælpsloftet. Det sagde ordføreren direkte at vedkommende var stolt af at have været med til at gennemføre.

Så vil jeg gerne høre: Hvad er ordførerens forklaring til de syge, udsatte, ledige danskere, der følger med her, på, at man tager penge fra dem og gør deres muligheder dårligere – lige præcis i en tid, hvor det går godt i Danmark, hvor vi har en god velfærd, hvor der er faldende ledighed, hvor der er lav ledighed?

Kl. 15:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:59

Rasmus Jarlov (KF):

Altså, kontanthjælpsloftet rammer jo ikke syge. Så det er en ret væsentlig del af forklaringen. Det rammer folk, som er arbejdsduelige. Og vi synes, at selv efter at vi har indført et kontanthjælpsloft, giver vi folk nogle ydelser, som er tilstrækkelige til, at man kan leve et fornuftigt liv. Det er ikke et liv i luksus, og det er klart, at man kommer til at bo i en relativt lille bolig. Man kommer måske også til at flytte, hvis man har været vant til at bo i en større bolig på et tidspunkt, hvor man har været i beskæftigelse og haft en større indkomst. Men eksempelvis 17.600 kr. til en enlig forsørger med to børn i samlede ydelser efter skat hver måned synes vi er nok til, at man kan klare sig.

Derfor synes vi, det er en god reform, for reformens sigte er jo, at der skal være en gevinst ved at tage et arbejde. Og der har vi altså haft et problem med, at forskellen mellem kontanthjælp og lavtlønnede jobs har været for lille. Det er urimeligt over for de mennesker, som arbejder hårdt i et lavtlønnet job, at de ikke får en gevinst ud af det i forhold til at være på kontanthjælp.

Kl. 16:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Hr. Torsten Gejl.

Kl. 16:00

Torsten Gejl (ALT):

Jamen nu siger ordføreren, at kontanthjælpsmodtagere ikke er syge. Altså, det viser sig, at tre fjerdedele af kontanthjælpsmodtagerne er det, der hedder aktivitetsparate. Og det er jo lige præcis, fordi de ikke er i stand til at tage et arbejde. Det er, fordi de har sociale udfordringer eller fysiske eller mentale sygdomme. Så jeg forstår ikke på nogen måde, hvordan ordføreren kan stå og sige, at de mennesker ikke er syge.

For det første vil jeg gerne høre ordføreren gentage, at de mennesker ikke er syge. Og for det andet vil jeg gerne høre: Hvordan regner ordføreren med at man får syge mennesker i arbejde – når der knap nok findes arbejde – ved at sætte dem ned i hjælp, når de ikke engang kan tage et job?

Kl. 16:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 16:01

Rasmus Jarlov (KF):

Altså, hvis man mener, at der er en masse syge mennesker, som er på kontanthjælp, så skal man jo tage fat i kommunerne, for det er ikke meningen. Jeg ved godt, at der selvfølgelig kan være nogle, der er fejlklassificerede, men så må man rette kritikken mod kommunerne. Jeg synes ikke, vi kan indrette et kontanthjælpsystem ud fra en antagelse om, at der er en hel masse mennesker, som er placeret der forkert. Så er man nødt til at rette op på den måde, de bliver placeret på.

Så er jeg ikke altid sikker på, at man kan stole på de tal, der kommer frem, om, hvor stor en andel af kontanthjælpsmodtagerne der er syge. For der sidder i hvert fald nogle sagsbehandlere ude i kommunerne og tager stilling til sagerne, som er uenige i den vurdering.

Kl. 16:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Lea Wermelin, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:02

Lea Wermelin (S):

Tak for det. Af regeringsgrundlaget fremgår det:

»Staten skal ikke eje selskaber, som er i direkte konkurrence med privatejede virksomheder. Derfor er det regeringens mål, at staten som udgangspunkt skal afhænde sådanne selskaber.«

Nu gætter jeg på, at Konservative bakker op om det, til trods for at ordføreren ikke er medlem af regeringen. Men i Socialdemokratiet synes vi, at det faktisk er ret vidtgående, og derfor vil jeg gerne spørge ordføreren, hvilke statslige selskaber det er, som Konservative ønsker at sælge.

Kl. 16:02

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen det kunne f.eks. være TV 2, som vi har snakket om i mange år. Hvad der ellers findes af statslige selskaber, har jeg ikke et fuldt overblik over. Vi har en masse aktier i sådan noget som Københavns Lufthavn, ved jeg, og der er sikkert også andre statslige selskaber, som jeg ikke lige umiddelbart kan komme på. Men vi synes jo generelt, at staten skal holde sig til det, som den er god til, og det er ikke at drive virksomhed. Det er private bedre til. Og derfor er vi modstandere af, at staten sidder på nogle meget store selskaber, som lige så godt kunne drives af private.

Kl. 16:02

sket dramatiske ændringer i De Konservatives holdning til ulandsbi-standen. Vi har jo mange ting, vi kæmper for, og vi kan ikke få alt igennem, men jeg vil sige, at det, der er i regeringsgrundlaget i forhold til udviklingsbistand, trods alt er meget, meget små justeringer, og derfor lever vi med det.

Kl. 16:05

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 16:05

Lea Wermelin (S):

Okay, men det synes jeg er lidt interessant. TV 2 vil man gerne sælge, og det står også i regeringsgrundlaget. Men her åbner ordføreren jo sådan set op for, at det er alle statslige selskaber, som vi kunne afhænde. Ordføreren nævner selv Københavns Lufthavn. Det kunne også være SAS eller DSB. Mener ordføreren, at vi skal sælge Københavns Lufthavn? Det vil vi da gerne lige have et svar på – ja eller nej.

Kl. 16:03

Christian Juhl (EL):

Jeg tror da i hvert fald, der er snittet mindst 2,5 mia. kr. af, siden vi har haft valg. Jeg så det først i finansloven, da jeg kiggede der, og jeg var trist over at se det resultat, som Konservative var nået frem til der. Jeg har desværre ikke selv været inviteret til forhandlinger.

Så så jeg her den 1. december, at man nu oven i vil stryge 95 mio. kr. i bidrag til Niger og Mali, fordi man havde fundet ud af, at 95 mio. kr. af de flygtningeudgifter, vi har, kunne man alligevel få DAC'et, og det vil sige, at det går ud over den tredje verden, at de formelt skal flyttes – ikke flyttes på den måde, for det er den samme udgift, men det her er bare en udgift, der kan regnes med som udviklingsbistand, og det svier altså til Niger og Mali med 95 mio. kr. Det var jeg noget chokeret over. Jeg troede, finansloven var noget, man kunne regne med, men det vil sige, at helt indtil det sidste skal der smøres alt muligt ind under ulandsbistanden. Hvad mener ordføreren om den slags politik?

Kl. 16:06

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:06

Rasmus Jarlov (KF):

Det vil jeg ikke tage stilling til, før der er lavet en nærmere analyse af fordele og ulemper ved sådant et salg. Men nu spurgte fru Lea Wermelin, hvilke statslige selskaber der kunne komme i spil, og jeg synes da, det i hvert fald er en overvejelse værd. Men det skal selvfølgelig analyseres meget grundigt, før man træffer en endelig beslutning.

Kl. 16:04

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Tak. Næste spørger er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 16:04

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Det handler om udviklingsbistand, og jeg kan forstå, at der er forskel på, om man er konservativ i Folketinget i regering, eller om man bare er støtteparti. Så jeg må jo prøve mig frem.

Nu havde vi jo et udmærket samarbejde om at redde lidt af udviklingsbistanden sidste år, da de meget grådige Venstrefolk kom i regering. Det er dæmpet lidt i det her regeringsgrundlag, synes jeg nok. Hvad er årsagen til det? Hvorfor er det ikke vigtigt stadig væk at have et højere tal end 0,7 pct. i udviklingsbistand? Problemerne er jo ikke blevet mindre siden sidste år.

Kl. 16:04

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg synes, at det generelt er meget rimeligt, at man indregner udgifter til flygtninge i udviklingsbistanden, for tingene hænger sammen. Det er et spørgsmål om, hvor mange af midlerne til vores velstand i Danmark vi kan afsætte til at hjælpe ulandene. Og hvis man så her fra Folketingets side vælger at bruge en stor andel på flygtninge, er der jo alt andet lige mindre tilbage til at kunne hjælpe direkte i nærområderne. Jeg ved godt, at man hos Enhedslisten har uendeligt med penge, så man både kan bruge en masse penge på flygtninge og have en endnu højere ulandsbistand og give penge til alt muligt andet, men sådan er det ikke hos os – der er vi nødt til at prioritere.

Jeg synes faktisk, det er meget sundt for Folketinget at have den erkendelse, at hvis vi bruger en masse penge på flygtninge i Danmark, er der mindre til, at vi kan hjælpe i nærområderne, og derved forstå, at vi måske burde prioritere hjælpen til nærområderne højere end at forsøge at afhjælpe alverdens elendighed ved at flytte folk til Danmark og sætte dem på kontanthjælp.

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Næste spørger er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:04

Finn Sørensen (EL):

Mange tak. Jeg synes, det er helt utroligt at høre ordføreren stå og sige fra talerstolen, at der ikke er nogen syge, der bliver ramt af kontanthjælpsloftet. Nu trak ordføreren jo lidt i land i sit svar, for hvis der nu var nogen syge, var det kommunernes skyld. Men det er ikke noget med »hvis«, for vi har jo kommunernes ord, vi har beskæftigelsesministerens ord for, at 32.000 bliver ramt af kontanthjælpsloftet, og 69 pct., siger ministeren, er aktivitetsparate, og en af definitionerne på at være aktivitetsparat er, at man er så syg, at man ikke

Rasmus Jarlov (KF):

Altså, jeg er tilhænger af at være ærlig, og jeg kunne godt stå og stikke en eller anden plade og hele tiden være ham, der forsvarer alle detaljer af regeringens politik, men vi ved alle sammen godt, at regeringens politik består af nogle kompromiser, og der er ikke på 3 uger

er i stand til at tage et ordinært arbejde. Så enkelt er det. Der er masser af syge mennesker på kontanthjælp.

Så vil ordføreren give kommunerne skylden. Nej, skylden og ansvaret må da placeres på de lovgivere, der helt bevidst og med åbne øjne laver en lovgivning, der rammer syge mennesker, som ikke er i stand til arbejde, under påskud af, at det skal kunne betale sig at arbejde. Vil ordføreren ikke give mig ret i, at det rent logisk simpelt hen ikke hænger sammen? Jo, hvis man kun har én dagsorden, og det er at spare penge, så de rige i det her land kan få nogle flere penge, og at skræmme livet af lønmodtagerne, så de bliver angst for at blive arbejdsløse og havne på kontanthjælp, så giver det mening.

Kl. 16:08

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:08

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg er enig så langt, at jeg tror, det er ganske givet, at der er nogle folk, der er fejlklassificeret rundtomkring i kommunerne. Man kan sige, at alene antallet af kontanthjælpsmodtagere, som jo, så vidt jeg husker, er 150.000, gør jo, at der vil være nogle af dem, som nok sidder på den forkerte hylde. Men jeg vil stadig væk holde fast i, at når det er kommunernes opgave at visitere folk og sætte dem på de rigtige ydelser, så er det også der, ansvaret ligger.

Jeg er med på, at det er en svær opgave, og jeg er med på, at der kan ske fejl, men jeg har heller ikke hørt hr. Finn Sørensen komme med en gylden løsning på, hvordan man gør det bedre, men hvis hr. Finn Sørensen har det, må han da gerne komme med den. Men det skal ikke bare være, at vi sætter ydelserne op for alle, både raske og syge, for den løsning køber vi ikke.

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 16:09

Finn Sørensen (EL):

Nu taler vi ikke i den her sammenhæng om at sætte ydelser op. Enhedslisten har masser af gode forslag til, hvordan man kan gøre det bedre i forhold til førtidspension og alt muligt andet, men i forhold til den her konkrete sag stillede Enhedslisten ændringsforslag om, at alle, der var aktivitetsparate, skulle undtages fra kontanthjælpsloftet. Det var begrundet i, at disse mennesker ikke har en kinamands chance for at forsvare sig på den måde, som ordføreren siger de skal forsvare sig på, altså ved at gå ud at tage et arbejde. Det stemte ordføreren parti og de andre borgerlige partier imod, og derfor har man med åbne øjne lavet en lovgivning, som rammer alvorligt og langvarigt syge mennesker i det her land.

Kan vi ikke bare få en bekræftelse på, at det ved man godt man har gjort, og at det er prisen for at komme igennem med det, man kalder nødvendighedens politik?

Kl. 16:10

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:10

Rasmus Jarlov (KF):

Det er forkert, for der er jo grader af, hvor arbejdsduelig man er, og det bliver man så visiteret efter ude i kommunerne og bliver sat i forskellige kategorier. Så kan man selvfølgelig diskutere, om det kun skal være dem, som formentlig kan få et job i morgen, som skal være ramt af kontanthjælpsloftet, eller om det også er folk, som er lidt længere væk fra arbejdsmarkedet. Men det er jo ikke korrekt, at de

mennesker, som er langtidssyge, skal være på kontanthjælp. Det ved hr. Finn Sørensen også udmærket godt.

Kl. 16:11

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak, og den sidste spørger til Det Konservative Folkeparti bliver hr. René Christensen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:11

René Christensen (DF):

Tak for det. Jeg kunne forstå på ordføreren i forhold til et svar, der var før, om hjælpen i nærområderne, at der så man gerne, at man havde gjort lidt mere ud af det. Kan ordføreren ikke bekræfte, at med den her finanslov har vi skruet markant op for hjælpen i nærområderne? Vi har strammet udlændingepolitikken, og samtidig har vi også sagt, at når vi gør det, skal vi også øge bistanden i nærområderne. Jeg læser bare lige op fra den aftale, som De Konservative også er en del af: Aftaleparterne er enige om, at styrkelsen på 1 mia. kr. årligt går ubeskåret til nærområdeindsatsen, herunder især i Syrien og omkringliggende lande. Så det omkring nærområdeindsatsen har vi været særlig opmærksom på i forbindelse med finansloven for 2017.

Kl. 16:11

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:11

Rasmus Jarlov (KF):

Det er fuldstændig korrekt, og man kan sige, at dér, hvor der så er skåret ned, er på, jeg ved ikke, om vi skal kalde det fjernområderne med den ulandsbistand, som ikke går direkte til krigshærgede nærområder. Så det er en fuldstændig korrekt udlægning, og det synes vi også er den rigtige prioritering. Vi har måske et ønske om en lidt højere ulandsbistand, end Dansk Folkeparti har, men prioriteringen er vi enige om, og selvfølgelig står vi ved vores aftaler.

Kl. 16:12

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 16:12

René Christensen (DF):

Det er rigtigt. Jeg vil gerne sige, at Dansk Folkeparti er meget, meget glad for, at vi har skruet op for nærområdebistanden, for det gør jo netop også, at folk, selv om de er på flugt til et naboland, kan få ophold og beskyttelse tættere på det område, som man flygter fra, under ordnede forhold, og det er jo det, som vi håber at de her penge kan hjælpe til, således at den befolkningsgruppe ikke skal udnyttede af menneskesmuglere og andre ude på denne færd, som de er ude på.

Men kan ordføreren ikke også bekræfte – og det er sådan set ikke, fordi vi synes, det er helt fantastisk – at der faktisk også er flere penge til rådighed. Der er faktisk 475 mio. kr. mere til rådighed, når vi taler om arbejdet med humanitær bistand, også i finansloven for 2017.

Kl. 16:12

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:12

Rasmus Jarlov (KF):

Det tal kan jeg så ikke lige i hovedet. Jeg får tit det der spørgsmål, om man kan bekræfte et bestemt tal, og der vil jeg nok lige have behov for at skulle slå det op, men jeg antager, at det selvfølgelig er rigtigt, hvis hr. René Christensen har det tal foran sig. Der er jo for-

skellige kategorier af ulandsbistand, og vi havde gerne set, at den samlet set var en lille smule højere, end den er, men jeg tror, vi er enige med Dansk Folkeparti om den måde, der bliver prioriteret på, og især at de såkaldte nærområder, krigszonerne, bliver prioriteret meget højt.

Kl. 16:13

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Kl. 16:13

Velkomstord

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Folketinget har i dag besøg af en delegation af medlemmer fra Grønland fra Inatsisartut. Jeg vil gerne byde jer velkommen og håber, at I får et udbytterigt møde i Folketinget. Velkommen.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling, 1. del, af lovforslag nr. L 1: Forslag til finanslov for finansåret 2017.

Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsættelse 04.10.2016. 1. behandling 06.10.2016. Betænkning 10.11.2016. 2. behandling 17.11.2016. Tillægsbetænkning 08.12.2016).

Kl. 16:13

Forhandling

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så går vi videre i ordførerrækken. Det er nu præcis Aaja Chemnitz Larsen fra IA. Værsgo.

Kl. 16:13

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Finanslovsforhandlingerne i år har for de grønlandske folketingsmedlemmer været historiske, og vi har glædet os over at være inddraget fra starten med en invitation til regeringens sættemøder. På den måde har vi også været med til at kunne sikre Grønland en række konkrete resultater heraf. Inuit Ataqatigiit gik sidste år til valg på at være Grønlands frie stemme og først og fremmest varetage vores vælgeres og Grønlands interesser, for grønlandsk og dansk politik kan ikke sammenlignes. Det er de to lande for forskellige til. De primære interesser, som vi varetager som grønlandske folketingsmedlemmer, er at sikre de 32 områder, som Danmark fortsat varetager på vegne af Grønland, og sikre, at de varetages forsvarligt, og sikre en værdig standard. Da vi repræsenterer det grønlandske folk her i Tinget, sidder vi også med en rigtig stor viden, og vi ved, hvad der rører sig i det grønlandske samfund, og derfor bør vi også være med til at påvirke de endelige beslutninger, der handler om Grønland. Det bør være i alles interesse.

Undervejs i finanslovsforhandlingerne fik Danmark en ny og uvidet regering og dermed en række nye ministre. Inuit Ataqatigiit ønsker et fortsat godt samarbejde med den nye regering til gavn for både Grønland og Danmark – en konstruktiv og frugtbar dialog og en ordentlig tone mellem vores to lande er udgangspunktet for Inuit

Ataqatigiit. Det er vigtigt for mig at understrege her i dag, for jeg tror, at Grønland kommer længst og opnår mest, ved at vi bygger broer med vores samarbejdspartnere, herunder Danmark, frem for at vi brænder broer.

I det gældende regeringsgrundlag er der tilføjet en række nye grønlandske områder, som regeringen vil arbejde for. Således er der fortsat et princip om, at regeringen vil sikre en standard på de 32 danske sagsområder i Grønland, som svarer til dansk standard. Det er et rigtig godt udgangspunkt, som Inuit Ataqatigiit vil holde regeringen op på i de kommende år frem til valget i 2019. Særlig et løft af justitsområdet i Grønland er påkrævet, ligesom arbejdet med at styrke forsvars opgaver i Grønland og Arktis først lige er begyndt. Her ønsker vi at bidrage aktivt og sidde med ved de kommende forligsforhandlinger.

Et af de områder, som regeringen forpligter sig til at få afklaret i regeringsgrundlaget, er ansvarsfordelingen for miljøoprydningen ved tidligere militære anlæg rundtomkring i Grønland. Et af dem er Camp Century, hvor store mængder kemisk og giftigt affald har hobet sig op under flere års arbejde i en by under indlandsisen, herunder anslået 200.000 l spildolie, som aldrig er blevet fjernet. Et andet område er Grønnedal i Sydgrønland, hvor forsvaret nu igen planlægger sin tilstedeværelse. Her er det vigtigt, at der sikres en tættere dialog med de grønlandske myndigheder omkring genetablering af Grønnedal. I alt er der over 200 steder i Grønland, hvor der er registreret mulige områder med militær forurening.

I det endelige finanslovsforslag har Inuit Ataqatigiit sikret sig følgende konkrete resultater: midler til ICC's arbejde for det grønlandske folk og for oprindelige folk internationalt og i FN og Arktisk Råd; et styrket samarbejde mellem Grønland og Danmark om arktisk forskning. Vi har gjort regeringen opmærksom på, at det er altafgørende, at politiet i Grønland får opdateret deres radiokommunikationsudstyr, så politibetjente ikke er nødsaget til at bruge egne telefoner til at kontakte kollegaer. Det er nødvendigt, at vi sikrer de folk, som passer på os, så de har tidssvarende og behørigt udstyr til at kunne udføre deres arbejde tilfredsstillende for resten af samfundet. På baggrund af de positive udmeldinger, der er kommet fra regeringen om radioudstyr til politiet i Grønland, har vi en forventning om, at midlerne hertil findes i en udmøntning af det nuværende politiforlig, og det vil vi holde regeringen op på i den kommende tid.

Inuit Ataqatigiit sad ikke med ved forhandlingsbordet, da der var satspuljeforhandlinger, men vi vil gerne takke de forskellige partier, som lyttede til os, og deres socialordførere, som vi havde forberedende møder med, som vi indkaldte til. Et tæt samarbejde med socialministeren og de forskellige socialordførere i Folketinget var med til at sikre, at indsatsen over for en særlig gruppe af de mest udsatte i det danske samfund, herunder et mindretal af grønlandere, der er bosat i Danmark, også var en del af den pulje. 36,4 mio. kr. blev afsat til en fælles indsats for socialt udsatte grønlandere i Danmark, ligesom der også blev afsat 10 mio. kr. til at styrke udvekslingen af viden internt i kongeriget. Det er ærgerligt, at satspuljeforhandlingerne og satspuljemidlerne først udmøntes et godt stykke ind i det nye år og ikke som vanligt her i januar. For visse grupper af udsatte grønlandere vil det at udsætte brugen af midlerne også være med til at udsætte iværksættelse af hjælpeforanstaltninger.

Kl. 16:19

Jeg var for ikke så lang tid siden i Grønland for at diskutere et af de punkter, Inuit Ataqatigiit har været mest bekymret for i efteråret. Jeg mødtes med vores uddannelsesminister, Doris Jakobsen, for at drøfte de kommende SU-forringelser, der er lagt op til i regeringens 2025-plan. Regeringen har, som vi alle sammen ved, udskudt diskussionen om 2025-planen og hermed også drøftelserne om SU-forringelserne, hvilket skal tages op igen i foråret 2017. Inuit Ataqatigiits holdning er meget klar. Vi skal ikke spare ved at tage penge fra de studerende, og SU-forringelser vil have enorme konsekvenser for

frafald og fastholdelse af studerende i uddannelse. Tidligere på året havde jeg en rundborssnak med repræsentanter for de grønlandske studerendes forening, AVALAK, og uddannelsesvejlederne i de grønlandske huse her i Danmark. Alle beretter om, at fremdriftsreformen har presset de studerende, herunder også de grønlandske studerende, ligesom SU-forringelserne naturligvis vil have negative konsekvenser for antallet af grønlandske studerende i Danmark. Alle tiltag, som kan være med til, at flere, også grønlandske studerende, gennemfører en uddannelse, hilses velkommen, og jeg synes, det er vigtigt at understrege, at Grønland og Danmark bør samarbejde om at sikre nogle studieforbereende tiltag og sikre, at SU-forringelserne og fremdriftsreformen ikke påvirker, hvor mange der gennemfører deres uddannelse.

Afslutningsvis vil jeg understrege behovet for et frugtbart dansk-grønlandsk og ikke mindst internationalt samarbejde, når det handler om investeringer og en bedre erhvervsudvikling i Grønland og Arktis. Skal vi have råd til at opretholde et stærkt velfærdssamfund med gode skoler og en sundhedssektor, som er helt i top, er der behov for flere penge i Grønlands landskasse. Realiteten er i dag, at Grønland står med en lang række økonomisk udfordringer, og samlet set skal vi have forbedret de offentlige finanser med op til 900 mio. kr. årligt hvert år frem til 2040 for at sikre, at der er balance mellem udgifter og indtægter. Vi har selvfølgelig et ansvar i Grønland. Men jeg synes også, det er vigtigt at understrege, at vi gerne ser, at man er med til at finde nogle løsninger til at sikre øget fokus på erhvervsudvikling og en kobling mellem det udenrigspolitiske og det handelspolitiske arbejde.

Den grønlandsk-danske rapport fra 2015, som handler om at fremme et kommercielt erhvervssamarbejde mellem Grønland og Danmark var et skridt i den rigtige retning, og rapporten opsummerede en række anbefalinger til en styrket erhvervsindsats og et styrket samarbejde mellem Grønland og Danmark for at øge de kommercielle investeringer i Grønland. Begge initiativer var i tråd med naalakkersuisuts egne initiativer og strategier, og i forlængelse af samarbejdet på erhvervsområdet glæder det mig, at både pensionskasser og regeringen tidligere har udtrykt sig positivt over for etablering af en mulig investeringsfond.

Det er en fond, som allerede var til debat i 2015, da jeg selv sad i Inatsisartut, og som nu også står indskrevet i naalakkersuisuts nye koalitionsaftale. Jeg ser frem til det videre arbejde for at sikre investeringer til Grønland og drøfte den her sag med regeringens nye finansminister og erhvervsminister. Mange tak – qujanaq.

Kl. 16:23

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Vi siger tak til ordføreren. Den første spørger er hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:23

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for en god tale. Jeg kunne godt tænke mig at spørge om det, som har været den store debat i Grønland i de sidste dage, nemlig udenrigstalsmandens udtalelser om Danmark. Jeg vil ikke dvæle så meget ved den del af det, hvor han kaldte Danmark for arrogant, men jeg kunne godt tænke mig at dvæle lidt ved noget, som også flere andre grønlandske politikere har taget op, nemlig forholdet til USA og benyttelsen af militærbaserne i Grønland.

Jeg har den holdning, at amerikanerne har sikret Grønland og resten af rigsfællesskabet siden anden verdenskrig, hvilket har gjort, at man har kunnet leve godt, sikkert og trygt i Grønland, og jeg synes derfor, det virker underligt, at der kommer et krav om, at de så ud over at have haft en masse udgifter ved det skal betale for deres brug af baserne. Hvordan ser IA på det?

Kl. 16:24

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen): Ordføreren.

Kl. 16:24

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg vil starte et helt andet sted, for jeg vil egentlig gerne kommentere på de her udtalelser fra vores udenrigsminister, for de har skabt rigtig, rigtig meget røre i Grønland og til dels også i Danmark. Fra IA's side er det vigtigt for os at understrege, at vi ønsker en konstruktiv dialog, og det håber jeg også ordføreren og de andre ordførere er opmærksomme på. Vi ser jo også, at vores landsstyreformand i Grønland har taget afstand til nogle af de udtalelser.

Når man snakker om Camp Century, som er noget, som udenrigsministeren forholder sig til fra Grønlands side, vil jeg sige, at der jo er behov for, at man finder en løsning, og det gælder også, når vi snakker om Pituffik. Man har jo gået i rigtig lang tid og ventet på, at der bliver fundet nogle løsninger på de her to forskellige områder.

Jeg tror, det er vigtigt, at man fra dansk side ikke fralægger sig et ansvar, når vi snakker om f.eks. Camp Century, men at man kigger på de muligheder, som der er i forsvarsaftalen, og er der tvivls- spørgsmål, har Grønland, Danmark og USA mulighed for at sætte sig ned og finde en løsning på det og finde ud af, hvem der har ansvaret, så der findes en løsning.

Kl. 16:25

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 16:25

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg er rigtig glad for ordene her, og jeg vil også gerne sige tak for et generelt rigtig godt samarbejde med fru Aaja Chemnitz Larsen. Jeg tager heller ikke den her udtalelse fra ministeren fra Grønland som udtryk for en generel dårlig stemning mellem Danmark og Grønland, for det mener jeg ikke der overhovedet er.

Jeg vil bare lige sige noget i forhold til miljøoprydning på militærbaserne. Jeg er helt enig i, at der selvfølgelig skal ske en miljøoprydning, for vi kan ikke efterlade områder, der er svinet til, så selvfølgelig skal der ryddes op, hvis der har været nogen udslip eller noget andet. Men det er mere det her med direkte at opkræve kontingent af amerikanerne. De har altså store udgifter, og det virker altså ret urimeligt, når de i så lang tid har garanteret både Danmarks og Grønlands sikkerhed og har haft langt større militærundergifter, end vi har. Grønland har 0 kr. i militærundergifter selv og bidrager slet ikke til sit eget forsvar, og oven i det kommer man så og beder amerikanerne om ligefrem at betale leje for at være der for at garantere sikkerheden.

Kl. 16:26

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 16:26

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg er rigtig glad for, at ordføreren bakker op om, at der selvfølgelig skal ske en fuld miljøoprydning. Det er både tidligere amerikanske militæraktiviteter i Grønland, men det drejer sig også om tidligere danske militæraktiviteter, hvor der stadig væk er et udestående, som vi skal arbejde for at finde en løsning på.

I forhold til Pituffik og betaling af husleje, baseleje, eller hvad man nu vil kalde det, synes jeg, det er vigtigt at understrege, at aftalen om servicekontrakten med Pituffik svarer til 10 pct. af Grønlands skatteindtægter, så selvfølgelig er det noget, som den grønlandske

befolkning er optaget af, og det er noget, som vi som grønlandske politikere er rigtig meget optaget af. Jeg tror, det er rigtig vigtigt, at man presser på for at finde en hurtig løsning. Nu kan man sige, at finansordføreren var daværende udenrigsminister, og jeg ved, det er et område, som man har været optaget af at finde en løsning på.

Usikkerheden i forhold til Trumpadministrationen, som jo starter her i det nye år, skaber også en usikkerhed om, hvad det vil betyde for Grønland i forhold til at få en aftale vedrørende Pituffik.

Kl. 16:27

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Den næste spørger er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 16:27

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg synes jo, det er vigtigt at koncentrere sig om indholdet af, hvad personer siger, frem for den form, de bruger til det, og jeg synes, at det var meget letforståeligt, hvad udenrigstalsmanden for Grønland mente. Det blev i hvert fald sagt på en måde, så det blev hørt af rigtig mange danskere, og man kan da kun mene, at det er en fordel, at han også bryder igennem i pressen, så flere danskere interesserer sig for Grønland. Men ellers vil jeg da gerne sige tak for et godt og diplomatisk samarbejde med fru Aaja Chemnitz Larsen. Det er en fornøjelse at arbejde sammen med IA's repræsentant i Folketinget.

Jeg vil gerne stille et spørgsmål om de grønlandske unge på produktionsskolerne i Danmark. Vi har jo et problem. Fru Aaja Chemnitz Larsen nævnte selv det med SU, og nu hugger regeringen jo til på det område, der handler om løn til produktionsskoleelever. Det betyder, at nogle af dem, som ikke lige har fundet vej ind i det konventionelle uddannelsessystem, bliver ramt hårdt, og sandsynligvis er der også grønlandske unge, der bliver ramt af det. Hvad mener fru Aaja Chemnitz Larsen om det?

Kl. 16:29

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 16:29

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for spørgsmålet. Allerførst vil jeg understrege, at det er vigtigt, at vi selvfølgelig lever op til selvstyreloven, som Folketinget jo har vedtaget. Jeg synes, det er vigtigt, at selvstyreloven ligger på bordet til daglig, kan man sige, når man arbejder med Grønland, og ikke er gemt væk i en skuffe. Noget af det, der står dér, er jo, at Grønland har ret til en udenrigspolitisk kompetence, når det drejer sig om områder, som Grønland har hjemtaget. Jeg tror nogle gange, at man glemmer, at det jo i virkeligheden er en proces, som skal udvikles over tid, kan man sige, hvor Grønland også spiller en større og større udenrigspolitisk rolle på de områder, som vedrører Grønland, også når det kun handler om Grønland.

I forhold til en inddragelse generelt af grønlandske politikere er det jo relevant i forhold til forsvarsforliget, hvor den nuværende forligskreds her for nogle få dage siden har haft drøftelser om Arktis, og der synes jeg jo at det giver rigtig, rigtig god mening at vi kan deltage fremadrettet. Og ja, i forhold til produktionsskolerne og det, at man skærer i den ydelse, der er til de unge, som går på produktionskolerne, så følger vi bestemt sagen, for indirekte påvirker det jo selvfølgelig også nogle af de grønlandske unge, som går på produktionsskole.

Kl. 16:30

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Spørgeren.

Christian Juhl (EL):

Nu ved jeg godt, at møderne sandsynligvis er lukkede, når IA's repræsentant forhandler med den danske regering, men har det været diskuteret, at det kan komme til at koste penge at rydde op i Camp Century og i andre af amerikanernes efterladenskaber i Grønland, og at det kan ende med, at en finanslov i Danmark faktisk skal levere den økonomi, der skal til for at rydde op?

Kl. 16:30

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 16:30

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Hvilke drøftelser der har været mellem naalakkersuisut og regeringen, kan jeg desværre ikke fortælle så meget om, men ser man på miljøoprydningen i Grønnedal, kan man jo se, at der er afsat et sted mellem 125-250 mio. kr. for at sikre en miljøoprydning. Så det har jo helt klart nogle store økonomiske konsekvenser, kan man sige. Samtidig er det jo vigtigt at sikre den her fulde miljøoprydning, og jo længere tid der går, jo større betydning for naturen kan miljøforureningen få.

Kl. 16:31

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Og den næste i rækken er fru Aleqa Hammond, UFG.

Kl. 16:31

(Ordfører)

Aleqa Hammond (UFG):

Under finanslovsforhandlingerne blev vi, de grønlandske medlemmer, inviteret til sættemøder – to gange – og det er noget af en forbedring, som vi begge to er rigtig, rigtig glade for. Jeg synes også, at den måde, som arbejdet foregår på, giver en indsigt i, hvad regeringens prioriteringer er på de områder, som har med Grønland og grønlandere i Danmark at gøre, hvilket gør, at vi alle sammen, hver især, har en mulighed for at bidrage med det kendskab, vi har, til de områder, der skal bestemmes noget om.

Jeg synes, at den arbejdsangang har været rigtig, rigtig god. Dialogen har været fin, og vi har haft mulighed for at gå i dybden med vores prioriteringer på områderne; dem blev der lyttet rigtig meget til. Og det kan vi også se på de konkrete resultater, der kommer ud af det her. Så jeg håber, at den nye finansminister vil fortsætte den linje, som den tidligere finansminister igangsatte.

I forbindelse med fremdriftsreformen og SU-forringelserne har vi, som det tidligere er blevet sagt, haft vores bekymringer for vores studerende, som har valgt at studere i Danmark. Mange af dem har ikke dansk som hovedsprog, mange af dem har aldrig boet i Danmark før, og mange af dem har ikke været en del af et dansk studiemiljø, og det gør altså også, at det vil være meget krævende for vores studerende at tilpasse sig den reform, altså at nå at blive færdig inden for den normerede tid, som fremdriftsreformen lægger op til.

Den bekymring har vi taget op i forbindelse med sættemøderne hos finansministeren, og jeg kan forstå, at den bekymring vil man tage alvorligt, og at man vil arbejde videre med det i forbindelse med de næste forhandlinger om 2025-planen nu til foråret. Så jeg har store forventninger til, at man vil se på den grønlandske studerendes vilkår, således at man sikrer, at der ikke sker forringelser i forbindelsen med SU-regelændringer fremover.

Jeg er også rigtig glad for, at man ser på Arktis som et vigtigt indsatsområde fra regeringens side, hvilket også underbygges af den rapport, som forsvaret har lagt frem, men helt bestemt også Taksør-

apporten, som peger på en større prioritering af de arktiske områder fra den danske regerings side. Det betyder så også, at det danske kongeriges krav på kontinentalsoklen vil kræve et større arbejde af regeringen fremover – der skal sikre, at de danske, grønlandske og færøske krav til enhver tid vil leve op til kravene i dataindsamlingen. Og jeg er også rigtig glad for, at man har afsat ekstra midler til at understøtte den her dataindsamling og behandling af kontinentalsokkelarbejdet.

Jeg er rigtig glad for, at et flertal af partierne i Folketinget støtter op om en fortsættelse af satspuljemidlerne, således at man til enhver tid vil tilgodese den sociale indsats for de grønlændere, som er bosat i Danmark og har behov for en social indsats. Jeg er rigtig glad for, at den fortsat er med, og at der er en bred forståelse for det – selv om jeg personligt gerne havde set, at man inddrog de grønlandske medlemmer i forhandlingerne om satspuljemidlerne. Men lad det være sagt: Der er helt sikkert en stor tak til partierne, som har støttet op om det.

Jeg tror også, at der er blevet lyttet til regeringens egne anbefalinger på indsatsområder. Jeg tror også, at der er blevet lyttet til Det Nationale Forskningscenter for Velfærds anbefalinger, men der er helt bestemt også blevet lyttet til de udmeldinger, som de grønlandske huse er kommet med; det er vi rigtig glade for.

Kl. 16:36

Den danske opmåling af det grønlandske hav er bagud, og man vil prøve at finde en særlig løsning på det for at sikre, at søsikkerheden højnes i Grønland og i de grønlandske farvande, således at det danske kongerige også fremover er rustet til at kunne levere søkort, som er opdaterede, og som er mere sikre end dem, der er i dag. Og i den sammenhæng håber jeg, at den danske regering sammen med den grønlandske regering vil arbejde tæt sammen for at få en fælles forståelse for, hvornår disse vil være færdigproduceret og leveret til det grønlandske samfund.

Frivilligt beredskab inden for forsvarsarbejdet i Grønland er et rigtig godt initiativ, som vi helt sikkert støtter op om, og jeg håber helt bestemt også i forbindelse med prioriteringen af midlerne, at man støtter godt op om opstarten på et større, organiseret og velanalyseret frivilligt beredskabsarbejde i Grønland, således at det får en solid start med stærk grobund i det grønlandske samfund, uanset hvor folk nu måtte bo.

Den grønlandske menighed i Danmark, som svarer til omkring 18.000 mennesker, betjenes af én grønlandssproget præst, til trods for at de betaler kirkeskat som alle andre i Danmark. Den bekymring er blevet taget op med os i Folketinget indtil flere gange af den grønlandske menighed, og under sættemøderne er vi blevet gjort opmærksom på, at problemstillingen ikke ligger i manglende midler, men i den politiske vilje fra Kirkeministeriets side til at afsætte en ekstra præst til servicering af den grønlandske menighed. Så jeg håber, den nye kirkeminister lytter godt til det og sikrer, at grønlændere også får en fair behandling i folkekirken.

På justitsområdet er vi rigtig glade for at der bliver taget hånd om forbedringer på politiområdet, således at vi får markante forbedringer, men helt bestemt også bedre rammebetingelser, bl.a. på it-området. Det bliver en forbedring, som kommer til at kunne mærkes rigtig, rigtig meget i politiets daglige arbejde med det voksende antal opgaver overalt i Grønland.

Under sættemøderne lagde vi også særlig vægt på den manglende politibetjening af byggerne i form af kommunefogeder. 14 bygger ud af 60 bygger er uden kommunefoged, og det er ikke godt for den grønlandske retssikkerhed. Og i den sammenhæng har vi taget det op igen og igen for at sikre, at denne problemstilling tages alvorligt af justitsministeren, og at det til enhver tid sikres, at rammebetingelserne er så gode, at det vil være attraktivt for folk at få et job i byggerne som kommunefoged, således at det ikke skal være de manglende

rammebetingelser, der gør, at man ikke får sig et job som kommunefoged.

Jeg er rigtig glad for, at man vil bemyndige den grønlandske politimester til at igangsætte forhandlinger med de grønlandske myndigheder om bedre rammebetingelser i form af huse eller lokaler, som kommunefogederne fremover kan bruge, i stedet for at de, som de har gjort indtil nu, bruger deres eget hjem og deres egen stue for at opfylde deres hverv som kommunefoged. Jeg synes, det bevæger sig i den rigtige retning, og jeg håber, at politimesteren i Grønland vil få en rigtig god dialog om det her med de grønlandske myndigheder.

Vi har et ønske om at øge de kommercielle investeringer i Grønland for at få også den danske investeringsverden til at udvise interesse for at få del i det Grønland, som udformes i dag – og de muligheder, som findes i Grønland – i form af investeringer inden for det infrastrukturelle investeringsområde, men helt bestemt også i mine-sektoren i Grønland. Jeg ser gerne danske investeringer, for vi kender til danske standarder; vi kender til dansk kultur; vi kender til, hvad Danmark står for. Og på den måde håber jeg sandelig også at Danmark og Grønland kan få mere gavn af hinandens muligheder, end man har fået indtil nu.

Som det er sagt tidligere, tror jeg også, det er vigtigt for finansministeren at have en tæt dialog og kontakt med udenrigsministeren, for hvis man følger dialogen og diskussionen i dag i Grønland, ved man, at diskussionen meget går på, hvad amerikanerne gør og ikke gør i Grønland i øjeblikket. Og hvis man skal se på selve problemstillingen omkring Camp Century og fremtidig oprydning, er det vigtigt, at man holder sig for øje, at der muligvis kommer investeringer og udgifter, der vil resultere i miljøoprydning og kortlægning og deslige. Så jeg glæder mig til at se det videre forløb med regeringen nu, hvor vi kan se, at Camp Century er nævnt i regeringsgrundlaget. Jeg håber, at dialogen mellem den danske regering og Grønland vil resultere i konstruktive og konkrete løsninger for at få den her sag bragt videre til gavn for både Danmark og Grønland.

Jeg vil gerne endnu en gang sige tak til Finansministeriet for at have inviteret os til sættemøder. Og fremover ser jeg også gerne, at man til enhver tid også inviterer os grønlandske medlemmer til forligskredsene, som har med Grønland at gøre. Mange tak.

Kl. 16:42

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Tórbjörn Jacobsen. Værsgo.

Kl. 16:42

(Ordfører)

Tórbjörn Jacobsen (T):

Den afdøde tyske forfatter og nobelprisvinder i 1999 Günter Grass, der havde en tvivlsom politisk ungdom at se tilbage på, skriver i bogen »I krebsgang« således: »Historien, eller rettere den historie, vi har rørt op, er et forstoppet lokum. Vi skyller og skyller, men lortet kommer alligevel op.«

En finanslov har af gode grunde et forstoppet historisk væsen. Der ligger århundreders politisk og samfundsmæssig proces i dens dna, men først og fremmest repræsenterer den en nødvendig politisk plan og en vilje til at styre et samfund et år ind i fremtiden. Der skal en rimelig portion snusfornuft og machiavellisk snuheid til for at samle et stort flertal bag en finanslov i et så komplekst og særdeles veludviklet velfærdssamfund som Danmark. Derfor de bedste lykønskninger herfra til det danske demokrati ud i al fremtid.

Som repræsentant for et færøsk parti i et fremmed parlament hundreder af sømil fra egen hjemstavn er man på mange måder i en særstilling – i en parallelstrategi, der er historisk og politisk betinget. Vi har en lang fælles skæbne med Danmark, hvor kampen har flyttet landet fra at være et dansk amt med kongelig monopolhandel til at være et moderne velfærdssamfund med en værdiskabelse på højde

med Danmarks, hvor friheden i handel og vandel er intakt, og hvor den politiske proces har flyttet os frem til en situation, hvor en stor del af den politiske kompetence ligger i færøsk regi – hos Lagting og landsstyre – imedens andre ressourcer endnu styres fra København.

For Færøernes vedkommende drøftede Tinget i går tilskudsordningen – i daglig tale den danske blokstøtte – frem til 2020. Det er et årligt beløb på 641,8 mio. kr. Da blokstøtten blev reduceret med 366,4 mio. kr. først i 00'erne, samtidig med at pristalsreguleringen blev suspenderet – fra 981,9 til 615,5 mio. kr. – skete det samtidig med en overtagelse af flere områder, bl.a. skoleområdet. Det resterende beløb repræsenterede derefter særforsoget med 117 mio. kr., folkeforsikringen med 213 mio. kr., sundhedsvæsenet med 283,6 mio. kr., og 1,6 mio. kr. blev tilført Færøernes Fiskerilaboratorium. Siden er der sket små ændringer, og det kan være årsagen til, at man i dag taler om de bloktilskudsfinansierede områder.

Ifølge den i øjeblikket og endnu gældende lov om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder ligger statsforfatningen, statsborgerskab, højesteret, udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik og valuta- og pengepolitik suverænt i dansk regi. Hvilken udgiftsværdi der ligger bag ved den færøske del af den samlede politik på disse områder, er svært at vurdere. Men ifølge samme lov stadfæstes det, at der herudover findes 15 sagsområder, større og mindre, der venter på en færøsk overtagelse. P.t. ved vi, at Færøernes Landsstyre arbejder med at overtage luftfartsområdet, kort- og landmålevirksomheden, person-, familie- og arveretten og udlændingeområdet og grænsekontrollen.

Lagtinget har i dag anden behandling af det færøske finanslovsforslag for 2017. Det balancerer omkring 6 mia. kr. – inklusive 641,8 mio. kr. i blokstøtte – hvilket i sagens natur har gjort den færøske del af den danske finanslov mere perifer, da udgifter og overtagelser af sagsområder igennem tiderne har fulgt ad.

Ud over pensioner til danske tjenestemænd, krigspensioner og andre pensioner, der ligger i den danske stats ansvarsregi, taler man om drift af statslige institutioner. De to store poster er forsvaret af den danske overhøjhedsret over Færøerne og politi- og arrestvæsen. I den mindre skala ligger rigsombuddet, landslægen, dommerembedet etc.

Vedrørende forsvaret har vi vores egen vagt- og redningstjeneste med isenkram til søs og i luften. Siden denne blev etableret i 1970'erne, har man haft et glimrende samarbejde med den danske marine, da denne har været stationeret i færøsk område med skib og helikopter. Derudover er der etableret et vestnordisk samarbejde i dette regi, der inkluderer Norge, Island og Grønland. Hvordan og hvorledes man takserer forsvaret af den danske overhøjhedsret som en statslig driftsudgift i Færøerne, ved jeg af gode grunde ikke, men dommerembedet og politi- og arrestvæsen er en anden sag. Her er vi inde på en anden bane, der er en del af eksistensgrundlaget for et hvert samfund.

Kl. 16:47

Udgifterne til dommerembedet ligger på omkring 15 mio. kr. om året, imens politi- og arrestvæsen koster den danske stat omkring 100 mio. kr. ifølge Rigsombudsmandens årsberetning. Dette er et sagsområde, som man agtede at overtage eller at etablere i færøsk regi, da selvstyrelandsstyret regerede Færøerne på begge sider af millenniumskiftet. Da omtalte landsstyre kuldsejlede, blev politi- og arrestvæsen hængende i dansk regi, og dets overvejende arv til fremtiden blev den kraftige reduktion i den danske tilskudsordning til Færøerne.

I de senere år har man i Færøerne registreret en koncentrationsmanøvre inden for politiet. Dette har medført, at der er tyndet ud i regionerne – i udkantsområderne – imens de stationerede politifolk i Tórshavn i højere grad har fået hele landet som arbejdsområde. Der har også i 2016 vist sig nogle koncentrationssymptomer, hvor man har haft planer om at reducere beredskabet i Vágum, hvor landets

eneste lufthavn er placeret, og i Færøernes næststørste by, Klaksvík. Efter at medierne havde serveret planen, har kommunale politikere i ovennævnte områder været inde i sagen, og derudover har ham, der nu taler, spurgt justitsministeren om sagen. I går aftes svarede justitsministeren, Søren Pape Poulsen, på min forespørgsel, og jeg tvivler ikke på, at hans svar vil have en beroligende effekt i Færøerne, da man nu bevarer den værende stab i Vágum. Det er et signal om, at der i et demokratisk samfund fremdeles bliver lyttet, også oppe i de ministerielle højdedrag. Vi sætter pris på, at man har været lydhør i denne sag, der vedrører tryghedsfølelsen hos vore borgere.

Et andet, mindre område – men ikke desto mindre betydningsfuldt – er det, der foregår i universitetsverdenen, hvad færøske forhold angår. Tidligere i år var der røster fremme om, at man havde planer om besparelser, f.eks. på Det Humanistiske Fakultet i København, hvor Nordisk Forskningsinstitut ville stå for skud. Dette ville bl.a. medføre, at det færøske sprog ville bortfalde som undervisnings- og forskningsområde. Fra færøsk side, også her på Borgen, har man rejst sagen i finanslovsprocessen, og det er med glæde, at man nu kan konstatere, at finansministeren har øget bevillingen til KU med ca. 60 mio. kr. siden første behandling. Herudover har KU oplyst offentligt, at det færøske sprog overlever ved Københavns Universitet, som Nordisk Forskningsinstitut er en del af. Det kvitterer vi også for.

En anden sag, som folketingsmedlemmet fra Tjóðveldisflokkinum også har været inde over, er Den Arnarnagmagnæanske Samling. I august måned 2016 er der skrevet en konsulentrapport, der anbefaler, at en af bygningerne, der skal med i sparerunden, er bygningen, hvor denne samling har haft sit virke. Man ved endnu ikke, hvad KU agter at foretage sig på dette område, men de ekstra midler, som Finansministeriet har bevilliget til KU, vil forhåbentligt have den konsekvens, at Den Arnarnagmagnæanske Samling ikke bliver husvild. Såfremt det sker, at samlingen bliver husvild, vil vi på det kraftigste anbefale, at de færøske sagsakter bliver sendt til opbevarelse i Færøerne.

Ud over dette kan vi også konstatere, ud fra ændringsforslagene til finansloven 2017, at den danske stat har planer om at restaurere en gammel hospitalsbygning i Tórshavn. Ifølge teksten er der tale om et tilskud, men da man må antage, at det er et tilskud til en ejer af en særskilt matrikel i Færøernes hovedstad, kan dette beløb næppe inkluderes i de materielle transaktioner imellem danske og færøske myndigheder – altså er dette beløb eksklusive blokstøtten.

Idet jeg regner med, at dette bliver min sidste tale som folketings-suppleant i denne ombæring, vil jeg ønske vores broderfolk, danskerne, en god jul og et lykkebringende nytår. Derudover ønsker jeg regeringen og regeringspartierne god vind og oppositionen kraft nok til at udføre den livsnødvendige rolle, der er faldet dem til del i arbejdet med at få folkestyret til at fungere til gavn for det danske folk.

Skulle dette blive min sidste tale fra denne talerstol overhovedet, så kender I min politiske overbevisning. Den lader sig ikke ændre, og følger vi den historiske gang, hvad Færøerne angår, så når vi på et eller tidspunkt til det punkt, hvor vi skal til at diskutere forholdene omkring statsforfatningen, statsborgerskab, højesteret, udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik og valuta- og pengepolitik og selvfølgelig pengeoverførslerne, der siden hjemmestyrets indførelse har været en del af den færøske politiks dagligdag.

Så kommer det allersidste. Nobelpriisvinderen Günter Grass sagde, at historien er som et forstoppet lokum, men på trods af det skal man kende historien. Ikke mindst skal man bære den inde ved sit intellekt som ballast i et forsøg på at se så langt ind i fremtiden som overhovedet muligt. Hvad fremtiden angår, skal man regne med ændringer, også i de politiske forhold imellem Færøerne og Danmark, eller som den nykårede nobelpriisvinder i skønlitteratur, Bob Dylan, synger i en af sine legendariske sange: »the times they are a-changing'«. Tak for denne gang.

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning. Så det blev ikke helt det sidste ord. Hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 16:52

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg vil da gerne kvittere med at sige selv tak. Det har været en fornøjelse at få genopfrisket gamle marxistiske økonomiske analyser, som stadig væk ser ud til at holde. Det har også været en fornøjelse at høre en selvbevidst færing fortælle os om, hvordan det går i Færøerne. Jeg ser meget, meget frem til den dag, hvor Danmark kan komme op til Færøerne og spørge, om vi kan få lidt bloktilskud her til, fordi det går lidt skidt i Danmark og strålende i Færøerne. Det ser jo ud til at gå i den retning. Men tusind tak, hr. Tórbjörn Jacobsen, for et par fornøjelige måneder. Jeg håber, det går godt i Færøerne, når ordføreren kommer hjem igen.

Kl. 16:52

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 16:53

Tórbjörn Jacobsen (T):

Jeg vil også takke Christian Juhl for et særdeles godt samarbejde og også alle de folketingsmedlemmer, som jeg har mødt i denne ombæring. Jeg var her fra 2001 til 2004, og lad mig bare stadfæste, at selv om talerne kan lyde nok så bombastiske engang imellem, er det kun, fordi man har den politiske overbevisning, at Færøerne bør stå op ad sig selv, at de overhovedet ikke har noget som helst med forholdene imellem Færøerne og Danmark at gøre, men i en forskel i de to lande. Som jeg sagde i den her tale i dag: Vi er broderfolk på samme måde, som vi er broderfolk med alle de andre nordiske lande. Tak.

Kl. 16:54

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så siger vi tak til ordføreren. Så er ordførerrækken udtømt, og dermed er vi klar til at give ordet til finansministeren. Værsgo.

Kl. 16:54

Finansministeren (Kristian Jensen):

Tak til ordførerne for en interessant debat om finansloven for 2017.

Jeg vil gerne starte med at konstatere, at der i dag er blevet uddelt ros til et parti, som jeg normalt ikke roser særlig tit, nemlig Enhedslisten. Enhedslisten har nemlig gjort sig et hæderligt og ordentligt forsøg på at fremlægge sin økonomiske politik på en måde, hvor det er et mål om, at politikken hænger sammen. Metoden er et eksempel til efterfølgelse.

Enhedslistens plan bygger så på den tanke, at man gradvis kan nedsætte arbejdstiden til 30 timer om ugen, i takt med at produktivitetstigningerne i samfundet går fremad, uden at det reducerer den enkelte danskers levestandard. Det er en helt rimelig antagelse, at produktiviteten kommer til at stige over tid. Det er nemlig en mekanisme, som har gjort os rigere hen over årene. Enhedslisten synes jo bare, at nu er vi rige nok, og at fremtidige produktivitetstigninger skal gå til kortere arbejdstid. Det er altså den samme rigdom som i dag med mindre arbejde. Det er en vision, som man kan forholde sig til. Enhedslisten har lagt den frem åbent og ærligt.

Jeg er bare uenig. Jeg er uenig ud fra en personlig vinkel, og jeg er uenig ud fra en samfundsmæssig vinkel. Vi kan selvfølgelig godt sidde her i Folketinget i dag og sige, at vi er rige nok i Danmark. Jeg tvivler bare på, at det er alle danskere, der mener, at vi er rige nok, når det kommer til stykket. Bliver de ældre behandlet godt nok? Har vi styr på vores privatøkonomi? Har vores børn de muligheder, som

vi synes de skal have? Der er meget, vi kan gøre for at opnå yderligere, både for os selv og for vores nærmeste, og der er meget, som vi gerne vil kunne give dem. Sådan har jeg det i hvert fald. Jeg vil ikke sætte udviklingen i stå eller skrue tiden tilbage.

Jeg kan bare tænke tilbage på min egen families historie. Min farfar blev født 1907 i Sinding, en lille landsby 10 km uden for Herning. Han var en glad mand, og han havde det godt. Han var husmand og tilfreds med livet, selv om han stort set arbejdede døgnet rundt. Min farfar levede i et samfund, hvor middellevetiden var godt 60 år, men han blev 79. For min farfar var Sinding omdrejningspunktet i tilværelsen, og Herning var en by, der var langt væk, som man ikke bare tog ind til. København var en by, der var en hel livsrejse væk.

Min far kom også fra Sinding. For min far var København i højere grad en by, man nemt kunne komme til, derimod var Rom byen, han drømte om at besøge og stadig taler om med god minder.

Da jeg voksede op og var ung i 1980'erne og 1990'erne, var der ikke noget i Europa, der var for langt væk. Fra Norge til Portugal blev Europa udforsket med et håb om også at komme længere væk senere.

Nu er mine børn så privilegerede, at de allerede har været på flere kontinenter, end jeg havde besøgt europæiske lande, da jeg var i deres alder. Mine børn har udsigt til at blive rigere, sundere, ældre og mere vidende, end jeg nogen sinde vil blive. Og sådan er det heldigvis for langt de fleste af os. De vilkår, vi lever under, er samtidig blevet ændret. Jeg har heldigvis ikke skullet starte med at arbejde lige så tidligt som min far eller min farfar eller under de samme vilkår, og jeg forventer, at mine børn får endnu bedre muligheder, end jeg selv har haft.

Derudover er de tilbud, som velfærdssamfundet giver os som borgere, blevet langt bedre. Den behandling, min farfar fik mod kræft, er heldigvis i dag langt bedre og langt mere målrettet end dengang. Kræftpatienter behandles bedre, lever længere, og flere helbreddes for det. Det store menneskelige fremskridt består i, at ens børn får bedre muligheder, end man selv har oplevet. Sådan har vi set det generation efter generation.

Fra min farfars tid til i dag har vi opnået, at vi kan leve længere og bedre, blive behandlet bedre på sygehusene, få flere penge mellem hænderne, opleve mere af verden, og i øvrigt få mere fritid. Vi har bestemt også fået plads til mere fritid, og det er dejligt, men vi er heldigvis ikke blevet tvunget til at skulle bytte al fremgangen væk for mere fritid. Vi har stræbt højere end efter sofaen, og vi har brugt den øgede produktivitet til at sætte nye projekter i gang, endda til at blive rigere, til at øge vores muligheder.

Vækst er nye muligheder. Vækst er mere frihed, mere tryghed samtidig. Så kan man selvfølgelig godt mene, at Danmark er rigt nok i dag, og at man selv er rig nok, og nu skal det være slut med vækst, men det er i givet fald en beslutning, man traf på egne vegne. Hvis min generation havde truffet den beslutning, da vi var 20 år i 1991, så havde vi måske haft mere fritid i dag, men så havde vi ikke oplevet et eneste økonomisk fremskridt, ikke en eneste ny mulighed, men bare udsigten til at kunne gøre det samme på mindre tid.

Kl. 16:59

Danmark var helt bestemt et fint samfund i 1991, men hvem af os ville ønske os tilbage til de sygehuse, vi havde dengang, til de forbrugsmuligheder eller feriemuligheder, vi havde dengang, til den indkomst, vi havde dengang? I 1991 var der også mange, der havde mere fritid, end de ønskede sig – det blev kaldt arbejdsløshed. Og der var mange, der havde et hårdere job med mere fysisk slid, end de har i dag. En del af produktivitetstigningen er gået til at gøre jobbene mere sikre og mindre nedslidende og så overlade de tunge læs til maskinerne. Vi kunne godt have sat Danmark i stå i 1991 og sagt, at fra da af arbejdede man bare mindre i stedet for at blive rigere, og så satset på, at man kunne øge produktiviteten. Det kunne på papiret

have været muligt, men i praksis ville vi nok være blevet både fattigere og mere nedslidte.

De konkrete effekter af forslaget er for så vidt skræmmende. Årslønnen vil falde med 19 pct., det samme gælder overførselsindkomsterne, skatter og afgifter vil for statens vedkommende også falde som følge af lavere lønindkomst. Vi bliver altså nødt til at reducere det offentlige serviceniveau for at undgå en situation, hvor der er uholdbare offentlige finanser med voksende underskud og gæld. Og det hele hviler på én konstruktion, nemlig at danskerne så vil acceptere at gå ned på 30 timer om ugen. Jeg tror faktisk, at mange gerne vil bruge deres evner og deres kreativitet til at arbejde langt mere og til at opnå de fordele, der følger af en længere arbejdstid. Jeg har endda en fornemmelse af, at de arbejdsomme vil vælge at lægge deres indsats mange steder i verden, også andre steder end i Stagnationsdanmark, hvor væksten er sat i stå – et Danmark, hvor der ikke er anden fremtid at tilbyde børnene end mere fritid. Med lavere arbejdstid vil der også være nogle, der ikke længere kan se grunden til at uddanne sig så meget, og det vil også kunne trykke produktiviteten.

Danmark er i dag et rigt land. Vi er et rigt land, og vores rigdom er opstået på baggrund af økonomisk vækst. Hvis vi har håb om, at vores børn skal få det bedre, end vi har det, leve længere, sundere, opleve mere, rejse længere væk, udnytte deres fulde potentiale, så har vi brug for økonomisk vækst. Det står selvfølgelig enhver frit for at danne deres eget selvforsynende kollektiv, vælge fritid over arbejde, men så er det ikke et valg. Enhedslisten, regeringen eller Folkeetinget skal træffe.

Hvis de mange ønsker fra partierne skal kunne gennemføres, skal vi tværtimod tilskynde til, at flere ønsker at arbejde, gerne lidt mere og helst mere effektivt. Vi har arvet en kapital fra vores forfædre i form af økonomiske og miljømæssige ressourcer. Den kapital skal vi ikke nedbryde, den skal vi forbedre. Det kræver vækst – vækst, der i sagens natur lægger mere til, end den trækker fra. Vækst er, når en bil bliver mere og mere miljørigtig, mere og mere sikker at køre i, samtidig med at den bliver billigere og nemmere at anskaffe for danskerne. Vækst er, når vi kan behandle mennesker bedre for stadig flere sygdomme og lidelser på en mere skånsom måde, med færre stråler, med tilpasset medicin, med færre bivirkninger. Vækst er, når menneskers ressourcer vokser og vores viden vokser, så vi kan det samme med de samme ressourcer. Vi har ikke brug for stagnation, vi har brug for vækst – den vækst, der skaber et friere, et rigere og et mere trygt Danmark. Det får vi heldigvis med finansloven for 2017.

Finanslovsforslaget har titlen »Velfærd, tryghed og ansvarlighed«, og det opsummerer kort og præcist den finanslovsaftale, der er indgået for 2017. Med aftalen om finansloven styrker vi kernevelfærden og gør trygheden markant bedre. Samtidig gør vi hverdagen lettere for familier og boligejere. Lad mig nævne nogle af hovedpunkterne. Vi giver et løft til velfærden på mange områder. Vi styrker sundhedsområdet igen i år. Vi styrker ældreplejen igen i år. Vores velfærdssamfund skal kendes på, hvordan vi tager os af vores ældre medborgere og dem, der møder sundhedsvæsenet. Kræft er en ganske forfærdelig sygdom, som rammer alt for mange familier i Danmark. Op igennem 00'erne løftede og forbedrede vi kræftbehandling markant, men vores ambitioner er større. Vores ansvar for at bekæmpe kræft er ikke løst endnu, og derfor laver vi en ny kræftplan, Kræftplan IV, som frem til 2020 skal tilføre ekstra 1½ milliard til kræftområdet, så der vil samlet set frem til 2020 blive tilført 2,2 mia. kr. ekstra. Kræftplanen skal øge overlevelsen blandt patienter og sikre, at man som kræftpatient oplever hurtige, sammenhængende og trygge forløb med plads til egne ønsker.

Kl. 17:04

Jeg er bekymret over, at en meningsmåling for nylig har vist, at mange danskere er bange for at ende deres dage på et plejehjem. Jeg er bekymret over det, både fordi mange danske plejehjem generelt er

meget bedre end deres rygte, og fordi de mange ansatte gør en formidabel indsats for at hjælpe og støtte de mange borgere. Men der er altså god grund til at gøre lidt mere for hverdagen. Mit eget plejehjem, altså ikke et plejehjem, jeg bor i, men plejehjemmet i Lind, hvor jeg bor, besluttede her for nylig at give hverdagen et pift og tog hele personalegruppen, beboerne og støtteforeningen med ind til en julekoncert med Julie Berthelsen i Herning. Sådan nogle oplevelser vil jeg gerne være med til at sikre nogle flere af for at give noget mere liv og glæde i hverdagen for plejehjemsbeboere, og det gør vi faktisk også med finansloven. På ældreområdet afsætter vi 380 mio. kr. årligt til at sikre, at alle plejehjemsbeboere får et klippekort til lidt ekstra hjælp, som den enkelte beboer selv skal være med til at bestemme brugen af.

Rigtig mange danskere har en bekymring over og har med stigende bekymring fulgt med i den stadig omsiggribende bandekonflikt. Vi ved, at vores politi gør et flot og stort stykke arbejde, men at opgaverne med bandekriminalitet, den midlertidige grænsekontrol m.v., gør, at politiet har rigtig, rigtig travlt. Med finansloven for 2017 styrker vi indsatsen for et trygt og et sikkert Danmark. Vi øger optaget på politiskolen, og vi indfører en ny uniformeret medarbejdergruppe i politiet, nemlig politikadetterne, der bl.a. skal være med til at lette presset ved grænsen.

Vi vil ikke kun forbedre vores velfærdssamfund, vi vil også gøre det lettere at være dansker. Derfor har vi igen i år fundet penge til at lette registreringsafgiften. Mange helt almindelige danske familier er ganske afhængige af bilen for at få hverdagen til at hænge sammen, både for at komme til og fra arbejde og fritidsaktiviteter og for at bringe børn til og fra skoler og daginstitutioner. Med finansloven for 2017 gør vi det 8.000-10.000 kr. billigere for en familie at købe en mellemstor familiebil. Det kan mærkes på økonomien, når bilen udskiftes.

Vi forlænger fastfrysningen af grundskylden til 2017, så boligejere skal betale det samme i kroner og øre i 2017, som de gjorde i 2015 og i 2016. Det giver tryghed om boligøkonomien.

I 2015 oplevede Danmark en hidtil uset strøm af asylansøgere og migranter, som skabte et kæmpe pres på vores samfund. Heldigvis har EU's fælles indsats og vores egen stramning af udlændingeloven betydet, at vi i dag ikke bare har bremset tilstrømningen, men at det faktisk ligger på et lavere asylansøgerantal end i mange år. Vi vil fortsat føre en konsekvent og realistisk udlændingepolitik, og derfor har vi indført en nødbremse i dansk udlændingelovgivning og strammet reglerne for ophold og sat ekstra ind for at sikre ro og orden i asylcentre, og vi opprioriterer samtidig hjælpen i nærområderne. På den måde kan vi hjælpe flest. Vi afsætter 2,4 mia. kr. i 2017 til den humanitære bistand, bl.a. til nærområderne. En del af de midler kommer fra sparede udgifter, som kommer fra færre asylansøgere. Faktisk betyder færre asylansøgere, at vi samlet kan overføre 1 mia. kr. til nærområderne i 2016 og 2017. Lad mig så bare tage nogle af spørgsmålene i opløbet.

Regeringen mener, at de flygtningeudgifter, der falder inden for DAG-reglerne, skal medregnes i bistandsopgørelsen, men samtidig, at de sparede midler, som færre asylansøgere indebærer, bliver ført tilbage til bistand i udviklingslandene og til humanitær bistand i nærområderne. DAG-reglerne siger bl.a., at de første 12 måneder af en asylansøgers ophold kan medregnes, og derfor kan man ikke bare helt sammenligne det aktuelle asylansøgertal med det aktuelle træk, der er i forhold til DAG-reglerne.

Med finanslovsaftalen har vi fastholdt en ansvarlig økonomisk politik, og den politik, som regeringen lægger op til med finanslovsaftalen for 2017, er fuldt finansieret og svækker ikke de offentlige finanser. Vi har samtidig håndteret en investeringsudfordring for 2017, så vores anlægsprojekter flugter med det, der er blevet fundet finansiering til. Og vi har indført investeringsrammer i selvejeselekto-

ren, så vi i højere grad sikrer os mod fremtidige udfordringer på området. Det er en ansvarlig økonomisk politik.

I går loftede regeringen så sløret for Økonomisk Redegørelse her fra december 2016, og det er faktisk opløftende læsning. Efter længere tids tilbageslag er dansk økonomi inde i en fremgang, hvor beskæftigelsen stiger stærkt. Der er kommet gang i den danske vækstmotor, BNP er nu vokset hvert år siden 2009, og vi fortsætter ad den sti i de kommende år.

Kl. 17:09

Med en BNP-vækst i år på knap 1 pct. forventer vi at væksten tiltager til 1½ pct. næste år og til 1,7 pct. i 2018. Så langt så godt. Udfordringen er, at vi skal være påpasselige, for der er tegn på, at der allerede nu, så tidligt i et opsving, er et stigende kapacitetspres på det danske arbejdsmarked, og at omfanget af ledige ressourcer er lavt. Særlig i byggeriet melder virksomhederne i stigende grad om mangel på arbejdskraft som en udfordring. I takt med at der bliver færre hænder til de ledige jobs, stiger risikoen for flaskehalse og for, at virksomheder må sige nej til ordrer på grund af mangel på medarbejdere. Derfor er det vigtigt i økonomisk politik, at man ikke skubber på kapacitetspresset. Det betyder, at vi skal fastholde en tilbageholdende linje i finanspolitikken.

Man kan jo sige, at vi har en økonomi, hvor motoren kører for fulde omdrejninger og ikke kan løbe ret meget stærkere, og derfor er der behov for, at vi generelt giver motoren nogle flere hestekræfter, så vi kan køre længere og hurtigere. Der er med andre ord behov for, at vi får flere ind på arbejdsmarkedet, og at det kan betale sig for flere danskere at lægge nogle timer ind i arbejdslivet. Ellers risikerer vi i Danmark, at opsvinget slutter, inden det for alvor tager fat.

Det danske arbejdsmarked skal være i form og være parat til at tage imod væksten. Jo flere ledige hænder der er klar til at gribe opsvinget, jo flere danskere kommer der med i opgangstider, og jo stærkere en økonomi får vi. Så målet er klart: Færre skal forsørges af det offentlige, flere skal deltage på arbejdsmarkedet. Det vil være til gavn for Danmark og ikke mindst for dem, der i dag står uden for arbejdsmarkedet. På den måde kan vi sikre, at fremgangen bider sig fast og kommer hele Danmark til gode. Vi vil derfor også komme med konkrete forslag og udspil, der styrker den danske vækst, i løbet af 2017.

Jeg ved godt, at nogle sådan nærmest rituelt plejer at sige, at debatterne om finansloven og åbnings- og afslutningsdebatterne er kedelige og uinteressante. Men jeg synes faktisk, som jeg startede med at sige, at debatten i dag har været interessant, men på sin egen måde. Det interessante var nemlig ikke, hvad der blev sagt, men at lægge mærke til, hvad partierne ikke sagde.

Socialdemokratiet sagde nemlig, at der var planer nok, og det var jo for at dække over, at de som oppositionsparti for første gang i årtier ikke havde deres egen plan for, hvad man egentlig skulle gøre med finansloven. Og der er kun sølle fire – fire – egne ændringsforslag fra det, der engang var et politikskabende parti i Danmark.

Jeg skal ikke kunne sige, om det er udtryk for det intellektuelle niveau i partiet, eller om det blot dækker over en indre uenighed i rød blok, som man gerne vil skjule, og at man derfor ikke vil fremsætte forslag, der kan vise forskellene blandt partierne.

Enhedslisten har så også som nævnt og i modsætning til Socialdemokratiet lavet et oplæg, og der er meget opmærksomhed på forslaget om de 30 timers arbejdsuge. Men det interessante er jo det, som der ikke blev sagt noget om, nemlig at Enhedslisten lægger op til at kunne frigøre 21.000 fuldtidsstillinger, endda på en 37 timers arbejdsuge, ved at effektivisere administrationen og tidsregistreringen i den offentlige sektor. Det synes jeg er interessant. Og jeg hørte faktisk ikke nogen sådan konkrete bud på, hvordan det skulle gøres, da Enhedslistens ordfører blev udspurgt af fru Louise Schack Elholm om sagen. Det er jo heller ikke nogen enkel sag, men det er interessant, at Enhedslisten nu er enige med regeringen i, at den of-

fentlige sektor kan moderniseres og effektiviseres. Det er jo derfor, vi har en ny minister for offentlig innovation – for at sikre, at nogle af de ideer bliver ført ud i livet. Og jeg glæder mig over, at Enhedslisten har en ambition om, at der kan frigøres 21.000 stillinger. Det betyder jo, at så er det muligt, også for Enhedslisten, at omprioritere inden for den offentlige sektor, hvilket tager noget af behovet ud for et øget offentligt forbrug i de kommende år.

Så er der Det Radikale Venstre. Der var selvfølgelig en følelsesladet tale om det forfærdelige, der sker i Aleppo i øjeblikket, og det manglende opløftende og optimistiske håb, som vi alle sammen drømmer om der kommer ud af Aleppo og Syrienkonflikten. Men det, der ikke blev sagt, var måske, om man havde et eget ansvar for ikke tidligere at have grebet ind i Syrienkonflikten, inden konflikten var løbet af sporet.

Kl. 17:14

Jeg ser gerne, at man gør alt, hvad man kan, også fra vores side i Danmark, for at lægge pres på de stridende parter og for at komme tilbage til et forhandlingsbord og skabe en våbenhvile, der er holdbar og langvarig nok til, at man kan give den hjælp til de indespærrede i Aleppo, så de kan komme videre. Og derfor støtter vi selvfølgelig også fra regeringens side de initiativer, der kan tages, men man er bare nødt til at have en realistisk vurdering af, hvad der på nuværende tidspunkt vil være mulighed for, da jeg endnu ikke har hørt nogen komme med et forslag om, at vi skal sætte militært ind for at stoppe de uhyrligheder, som Assad og hans allierede desværre gennemfører i øjeblikket.

SF fik nævnt alle de gode intentioner, man har, men glemte måske at sige, at de alle sammen er i modstrid med de handlinger, der blev gennemført i den korte tid, SF var i regering.

Så det er som sagt interessant, hvad der blev sagt, men mere interessant, hvad der ikke blev sagt.

Jeg vil sige til sidst, at jeg er meget glad for, at både fru Aleqa Hammond, fru Aaja Chemnitz Larsen og hr. Tórbjörn Jacobsen deltog her i debatten. Jeg synes, at min forgænger som finansminister startede en god tradition med at invitere de nordatlantiske mandater ind til en snak om, hvordan finansloven påvirker dem, og det er en tradition, som jeg har tænkt mig at videreføre. Og skulle det virkelig være hr. Tórbjörn Jacobsens sidste tale her fra denne fantastiske talerstol, vil jeg sige, at han ikke skuffede i sine retoriske udfoldelser ved det sidste besøg heroppe.

Jeg vil gerne slutte af med at takke aftalepartierne bag finansloven for et rigtig godt samarbejde. Jeg kan jo ikke sådan indgående fortælle om forløbet, og hvor godt det har været, og hvor glad man har været, fordi jeg ligesom er kommet ind efter et afsluttende forløb. Men jeg vil bare gerne sige, at ud over de nuværende regeringspartier viser Dansk Folkeparti igen, at de er klar til at tage ansvar for den samlede husholdning og også tage ansvar for finansiering af de mange ønsker, uanset hvor svært det kan være at finde den ansvarlige finansiering fra gang til gang.

Samtidig vil jeg også gerne bruge lejligheden til at kvittere over for partierne på tværs af blokkene for at have fundet sammen om at tage fælles ansvar for store beslutninger. Der er en meget bred aftale om en fornuftig afvikling af PSO-afgiften, som skaber sikkerhed om finansieringen af Danmarks grønne omstilling, som styrker danske virksomheders konkurrenceevne, og som giver danskerne en billigere elregning. Og vi har også fundet sammen om et nyt ejendomsvurderingssystem, der giver mere retvisende vurderinger af danskernes ejendomme og grunde. Samtidig er vi nået til enighed om en tilbagebetalingsordning, så de boligejere, der siden 2011 har betalt en for høj skat på grund af en for høj vurdering, får pengene tilbage. Det synes jeg er meget rimeligt, og det vidner om, at vi rent faktisk på trods af de knubbede ord, som politikere fra tid til anden giver hinanden, finder sammen i fornuftige samarbejdsformer.

Med finanslovsaftalen for 2017 fortsætter regeringen arbejdet med at sikre bedre kernevelværd, at gøre det lettere at være dansker, at skabe et mere trygt og sikkert Danmark. Dermed skaber vi grundlaget for vækst og fremgang i Danmark og for et Danmark, som går i den rigtige retning. Alle nye initiativer er som sagt fuldt finansieret, og dermed har vi lavet en finanslov med klare prioriteringer, der samtidig holder de offentlige finanser på en ansvarlig kurs. Det glæder jeg mig over, for regeringen har høje mål om både vedvarende vækst, øget velstand, mere tryghed og bedre velfærdsydelser til danskerne. Derfor ser jeg frem til at indbyde alle partier til et godt samarbejde herom i den kommende tid.

Kl. 17:18

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ministeren. Den første spørger er hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 17:18

Benny Engelbrecht (S):

Jeg synes, det er lidt skuffende, at ministeren ikke anerkender, at Socialdemokratiet gjorde præcis det, statsministeren efterspurgte, nemlig at fremlægge et forslag til forhandlinger om en 2025-plan og en helhedsplan. Det var ovenikøbet noget, som ministerens forgænger så straks gik i gang med at lave manipulerende beregninger på. Jeg synes simpelt hen, det er for sørgeligt, at vi skal stå her og igen høre det samme. Det er ikke det, der er mit spørgsmål.

Jeg noterer mig, at ministeren gerne vil tale om de ting, der ikke blev sagt. Så lad os gøre det. Det er flere gange blevet luftet i debatten, hvad tilbagetrækningsalderen skal være, og hvad regeringens holdning i forhold til det er. Vi har hørt fra Liberal Alliances side, at man ønsker helt at afskaffe efterlønnen, det, der er tilbage af den. Det har Venstres ordfører ikke afvist, og det har Konservativs ordfører heller ikke afvist, så nu må det være på tide, at regeringen står på mål for det her.

Er det, eller er det ikke regeringens hensigt også at skære i det, der er tilbage af efterlønnen?

Kl. 17:19

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ministeren.

Kl. 17:19

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg håber, at Socialdemokratiets ordfører vil bekræfte, at det er et historisk tyndt forslag til ændringer af finanslovsforslaget, som vi sidder med her – historisk tyndt – og at lige præcis Socialdemokratiet er helt nede på 4 egne ændringsforslag, kan jeg ikke mindes. Og når jeg kigger rundt i salen, kan jeg ikke se nogen fra Socialdemokratiet, der har siddet længere i Folketinget, end jeg har.

Så jeg kunne egentlig godt tænke mig at vide, hvornår det senest er sket, at Socialdemokratiet i opposition alene er kommet med sølle 4 ændringsforslag. Hvis det ikke er, fordi man ikke ved, hvad man egentlig vil med finansloven, så har jeg svært ved at finde nogen anden løsning end den, at det er, fordi man ikke vil afsløre, hvor forskellige partierne i rød blok rent faktisk er.

Med hensyn til spørgsmålet synes jeg faktisk, det er ganske pudsig, at man efter have hørt gentagne runder med statsministeren i den forløbne uge om præcis det samme, forventer, at jeg har et andet svar end statsministeren. Det har jeg ikke, og svaret er derfor, at vi i den kommende tid vil præsentere en samlet, fornyet 2025-plan, hvor vi også vil lægge op til en konkret model for, hvordan man laver en senere tilbagetrækning.

Kl. 17:20

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Spørgeren.

Kl. 17:20

Benny Engelbrecht (S):

Det er jo, fordi statsministeren ikke er blevet bedt om at forholde sig til det, som Liberal Alliances finansordfører har sagt, altså at det er Liberal Alliances holdning, at man skal ændre i efterlønnen. Det, diskussionen hidtil har været om, er, hvad tilbagetrækningsalderen skal være, om der skal ændres i den tilbagetrækningsreform, der er. Det her spørgsmål om efterløn er jo nyt, og det har været vendt i debatten i dag, det har ministeren også hørt, og derfor er det fuldstændig relevant at spørge: Hvad er regeringens holdning til det? Er de mennesker, som er garanteret en efterløn nu, også i fare for, at det også kan ændres?

Kl. 17:21

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ministeren.

Kl. 17:21

Finansministeren (Kristian Jensen):

Vi har sagt åbent, at vi ønsker, at den aftale og det princip, der ligger bag aftalen for 2006, nemlig at man har 14½ år på pension, er noget af det, som man skal kigge på. Sagen er, at vores levetid allerede er blevet så meget længere, at den pensionsalder, der er, er højere. Hvis vi vil have råd til de ting, vi gerne vil, i fremtiden, har vi brug for at gøre dansk økonomi mere holdbar. Derfor kommer vi med et udspil til, hvordan man kan lave en samlet model for en senere tilbagetrækning. Men vi har ikke modellen i dag. Det havde vi heller ikke, da statsministeren blev spurgt om det i spørgetimen i går, eller da han blev spurgt om det i forbindelse med debatten af den nye regerings redegørelse her for nylig.

Kl. 17:21

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Den næste spørger er hr. René Christensen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:21

René Christensen (DF):

Tak for det. Lige først en kommentar og så et spørgsmål. Finansministeren skal jo glæde sig over, at der ikke kommer så mange ændringsforslag. Det er jo, fordi det er en fantastisk god finanslov. Jeg kan jo også godt forstå det, altså at man har haft magten igennem flere år, hvor der var minusvækst, og så her ser, at vi nu for andet år i træk faktisk får repareret noget på det. Vi får en lille moderat vækst i det offentlige forbrug, og vi kan se, at det går bedre med ældreplejen m.v. Det synes jeg sådan set er rigtig positivt, og det skal den nye finansminister også glæde sig over.

Der er en anden ting, som jeg gerne vil spørge ministeren om. Det er rigtigt, som det blev sagt, at ministeren jo ikke var til stede på daværende tidspunkt. Der er sat en passus ind om, at man snarest skal til at tale om optjeningsprincipper i forhold til sociale ydelser. Det er noget, Dansk Folkeparti har kæmpet for, og som vi gerne vil kigge på. Vi kan kigge på lov om social service. Det er jo den, man måske sådan lidt humoristisk nogle gange siger er oversat til rigtig, rigtig mange sprog, men det gør det jo ikke mindre relevant. For hvis man kigger på § 2, ser man, at der står, at enhver, der opholder sig lovligt i landet, har ret til hjælp efter denne lov.

Det er sådan set det, vi gerne vil udfordre. Der har vi jo skrevet ind, at vi skal drøfte dette snarest. Der vil jeg gerne spørge den nye

finansminister, om snarest også ifølge den nye finansminister er her først i 2017.

Kl. 17:23

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ministeren.

Kl. 17:23

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg deler fuldt ud opfattelsen af, at det er en fremragende finanslovs-aftale, der er blevet indgået. Det kan jeg jo sige med fuldtone styrke, fordi jeg ikke selv indgik den. Derfor kan man sagtens tillade sig at rose andre for deres gode arbejde, og derfor vil jeg gerne rose den finanslovsaftale, der er blevet indgået. Men jeg kan bare ikke forstå, at man så ikke, hvis man er så kritisk, som jeg hører venstre side i Folketingssalen være, foreslår flere ændringer end de ganske få ændringsforslag, der ligger. Nok om det.

Jeg deler ønsket om en større brug af et optjeningsprincip for de danske velfærdsydelser. Det gør jeg, fordi vi jo kender det helt grundlæggende alle sammen fra en social ydelse, som vi er rigtig mange, der har kendt og sparet op til i mange år, nemlig folkepensionen. Den danske folkepension er noget, som man kun får, hvis man har opholdt sig 40 år i Danmark. Det er et princip, som jeg gerne ser udbredt til andre ydelser, for jeg har den grundlæggende holdning, at man skal yde, før man kan nyde, og hvis man gerne vil nyde de danske velfærdsgoder, mener jeg også, at man skal være en del af samfundet og være med til at yde til samfundskassen gennem en skattebetaling. Derfor skal vi i det nye år tage fat på den her diskussion. Hvordan det kalendermæssigt bliver timet, er vi stadig væk i gang med at kigge på. Men jeg tror på, at det bliver tidligt i det nye år.

Kl. 17:24

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 17:24

René Christensen (DF):

Jamen det vil jeg gerne kvittere for. For kan ministeren ikke også bekræfte, at når vi går ind og kigger på det her med optjeningsprincipper, er det jo faktisk også for at værne om de velfærdsydelser, som vi kender, altså værne om det velfærdssamfund, som vi kender i dag? Det vil vi sådan set også gerne have i morgen og dagen efter. Jeg må bare sige, at rigtig mange af de her ydelser jo er under pres bl.a. fra EU-systemet, fordi man har nogle rettigheder, bl.a. fordi vi jo også i lovens danske tekst skriver, at alle med lovligt ophold kan søge efter denne lov. Man må jo sige, at bare sådan noget som tandbehandling er under voldsomt pres ude i kommunerne. Så kan ministeren ikke bekræfte, at det her med at tale om optjeningsprincipper faktisk ikke bare handler om, at man vil kigge på ydelserne sådan isoleret set, men at det faktisk også handler om, at man vil værne om det velfærdssamfund, som vi kender i dag, med de ydelser, der gør, at man kan tage sig af dem, som har det sværest, i en kortere eller længere periode.

Kl. 17:25

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ministeren.

Kl. 17:25

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg er helt enig i, at det drejer sig om, hvordan der vil være mulighed for at skabe et system i Danmark, hvor vi beslutter, hvem der skal modtage vores velfærdsydelser. Der er det heldigvis sådan, at det er lykkedes at påvirke EU-systemet, så vi nu har fået en åbning på den såkaldte forordning 883, som regulerer nogle af de her vilkår. Vi er

ikke kommet i mål. Vi er ikke kommet langt nok. Men det viser, at man også gennem EU-systemet kan konvertere ting og presse dem til at skifte holdning, sådan at der nu er nogle klare retningslinjer for, at lande mere selvstændigt kan bestemme reglerne for at tildele f.eks. dagpenge. Jeg synes, at vi skal kigge videre på det her, og det er jeg sikker på vi kommer til at gøre sammen i den kommende tid.

Kl. 17:25

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Næste spørger er hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:25

Pelle Dragsted (EL):

Tak, og tak til finansministeren for talen. Der blev sagt en masse vrøvl om Enhedslistens udspil om 30-timers arbejdsuge, men det vil jeg råde bod på ved at tage ordet i en anden runde – det kan jeg ikke nå på ½ minut.

Det, jeg vil spørge ministeren om, er noget helt andet. Ministeren siger, at man fører en økonomisk ansvarlig politik, og jeg tror, at ministeren ved »økonomisk ansvarlig« forstår sådan noget med, at der er balance mellem statens indtægter og udgifter – det er jo også vigtigt. Men man fører altså også en politik, som har nogle meget voldsomme sociale konsekvenser.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har netop offentliggjort en rapport, som viser, at regeringens kontanthjælpsloft vil fordoble antallet af fattige børn i Danmark fra 8.000 til 15.000. Forleden kunne man også læse, at Danmark dermed er gledet op på en førsteplads i forhold til børnefattigdom blandt landene i Norden. Er det økonomisk ansvarligt, hr. finansminister?

Kl. 17:27

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ministeren.

Kl. 17:27

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg synes, at det ikke bare er økonomisk ansvarligt, men også menneskeligt ansvarligt at sikre, at dem, der står op om morgenen, tager på arbejde, passer deres arbejde, knokler – også i lavtbetalte job – rent faktisk har en økonomisk gevinst ved at være aktive på arbejdsmarkedet i forhold til dem, der ikke er det. Det, der har været problemet, er, at der for en række, bl.a. enlige forsørgere, ikke har været en tilstrækkelig økonomisk forskel på, om man var i beskæftigelse eller ikke var i beskæftigelse.

Jeg har ikke noget mål om, at folk skal være på kontanthjælp. Jeg har et mål om, at de skal være i arbejde. Jeg glæder mig over, at det er lykkedes at vende udviklingen på kontanthjælp, sådan at der den senere tid er kommet 4.000 færre på kontanthjælp, fordi vi har fået så meget gang i dansk økonomi, at der rent faktisk bliver skabt noget arbejde, og fordi vi har taget nogle initiativer, der skaber nogle incitamenter til at tage de ledige stillinger, der er.

Min og regeringens politik er ikke, at folk skal være på kontanthjælp – den er, at de skal være i arbejde.

Kl. 17:28

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 17:28

Pelle Dragsted (EL):

Ja, altså, så vidt jeg har kunnet læse mig til, skyldes det, at de 4.000, der er forsvundet på kontanthjælp, er røget over på integrationsydelse, men det kan ministeren måske opklare; det er jo ikke på grund af kontanthjælpsloftet i hvert fald, man har bare skubbet dem over på

en anden ydelse. Sådan er regeringens argumentation fyldt med misinformation.

Jo, det kan betale sig at arbejde for alle grupper i Danmark. Afstanden mellem ledighed og det, man får for at arbejde, er steget og steget gennem årtier, og desuden kan man ikke bare vælge ikke at arbejde. For at modtage en ydelse i Danmark skal du stå til rådighed for arbejdsmarkedet og tage de job, der bliver tilbudt.

Så hold nu op med at give de arbejdsløse skylden for arbejdsløsheden i Danmark. Ministeren må påtage sig ansvaret for jobskabelsen i Danmark.

Kl. 17:28

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ministeren.

Kl. 17:28

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg giver sådan set ikke ledige skylden for arbejdsløsheden. Jeg siger bare, at gevinsten ved at komme i arbejde er for lille. Det mener jeg, og det mener regeringen. Og vi har klart sagt, at vi vil sørge for, at vi får skabt en situation, hvor det bedre kan betale sig at arbejde. Derfor bliver en af de første ting, vi kommer til at tage hul på, at gennemføre en jobpræmie, hvor kontanthjælpsmodtagere og andre, der har været uden for arbejdsmarkedet i lang tid, får en kontant gevinst ved at komme ind at tage et stykke arbejde.

Det, vi kan se i statistikkerne, er jo soleklart, at beskæftigelsen i Danmark stiger. Den private beskæftigelse er steget ganske markant siden regeringsskiftet. Vi er oppe på en beskæftigelse, der nærmest kun overgås i årene 2006 og 2007, hvor vi ikke fik sørget for at håndtere udvidelsen af arbejdsstyrken nok til at følge med. Derfor er vores opgave nu at sørge for, at vi får udvidet arbejdsstyrken for at undgå de flaskehalse, der var med til at overophede dansk økonomi tidligere.

Kl. 17:29

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Næste spørger er fru Josephine Fock, Alternativet.

Kl. 17:29

Josephine Fock (ALT):

Tak til finansministeren. Jeg stillede jo faktisk et spørgsmål til finansministeren oppe fra talerstolen, og det havde jeg egentlig troet finansministeren ville tage med i sin tale. Jeg tror, at jeg spurgte finansministeren om, hvad det er for en fremtid, finansministeren ser for sig. Hvad er det for nogle visioner, finansministeren har? For det synes jeg faktisk er rigtig svært at læse ud af den finanslov, vi har.

Nu har vi jo fået en ny finansminister, og tillykke med det. Jeg tænkte, at det kunne være, at vi kunne få sådan nogle mere langsigtede perspektiver for, hvordan det er, vi gerne vil have et fremtidigt samfund skal se ud. Hvordan er det, vi sikrer, at vi får en bæredygtig omstilling af Danmark? Hvordan er det, vi sikrer, at vi tager hånd om de spændende muligheder, der er, med digitalisering, kunstig intelligens osv.? Der er slet, slet ikke taget nogle ting med i forhold til de udfordringer.

Kl. 17:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 17:30

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg ønsker, at mine børn vokser op i et samfund, der er velstående, der er frit, og hvor man kan bevæge sig uden at være bekymret for, om man bliver ramt af tilfældige skud; hvor forældre kan sende deres ældste teenagedøtre i byen uden at være bekymret for, hvordan

de kommer hjem. Jeg vil have et samfund, hvor jeg giver mine børn en klode, der er i en bedre form, også miljø- og klimamæssigt, end den, jeg overtog fra mine forældre.

Jeg vil have et samfund, hvor vi udnytter de teknologiske muligheder mest; derfor er jeg glad for, at det er blevet skrevet i regeringsgrundlaget, at vi vil skabe rammerne for, at man kan benytte ny teknologi – også ny teknologi, som bryder med de kendte grænser, vi har, og med den måde, som man tænker verden på baseret på gammel teknologi.

Der sker så mange fantastiske ting i forhold til at blive klogere, blive bedre til at udnytte ressourcerne og gøre det med et lavere tryk på samfundets og vores klodes knappe ressourcer. Det skal vi da gribe. Og for at kunne gribe det, skal vi være klar til at omstille samfundet. Derfor skal vi også have et samfund, der kan reformeres hurtigt.

Kl. 17:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Josephine Fock.

Kl. 17:31

Josephine Fock (ALT):

Men det er rigtig godt, for den tidligere finansminister svarede på det samme spørgsmål sidste år, og han sagde: Kassen skal stemme! Så der er trods alt lidt højere til loftet nu – det kan jeg jo så kun takke for.

Men jeg synes, det er svært at genfinde de her ting i finansloven – det synes jeg faktisk det er. Altså, der bliver skåret på uddannelse, der bliver skåret på produktionsskolerne. Vi ved, at vi skal investere i vores unge mennesker, for det er dem, der skal sikre vores fremtid. Vi har stadig væk en for høj udledning af CO₂, det går ikke den rigtige vej på den front. Vi har underskrevet Parisaftalen, som vi skal leve op til; vi har underskrevet FN's bæredygtighedsmål. Vi skærer i kontanthjælpen osv.

Så jeg synes, at regeringen er i færd med at låne af fremtiden i stedet for at investere i den.

Kl. 17:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren

Kl. 17:32

Finansministeren (Kristian Jensen):

Vi er i færd med at ruste vores velfærdssamfund til de udfordringer, vi har i fremtiden. Der er blevet indført kompetencepuljer rundt omkring til at hjælpe de forskellige steder, hvor der er behov for, at man løfter det faglige niveau. Vi indfører bedre velfærd i form af indsatsen mod kræft; en forfærdelig sygdom, som jeg tror at alt for mange familier er blevet ramt af. Vi er med til at sikre, at dansk økonomi bliver holdt på sporet.

Men dér, hvor jeg så er enig med den tidligere finansminister, er, at forudsætningen for, at alt det andet kan lade sig gøre, faktisk er, at kassen stemmer. Gør den ikke det, løber vores økonomi af sporet.

Kl. 17:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Martin Lidegaard.

Kl. 17:33

Martin Lidegaard (RV):

Jeg skal ikke lægge skjul på, at da jeg forberedte dagens finanslovsdebat, havde jeg påtænkt at spørge finansministeren om de efter vores mening helt hovedløse besparelser, som regeringen gennemfører på uddannelsesområdet. Stik imod hvad man i øvrigt går og siger, skærer man jo hvert år 2 pct. væk fra ungdomsuddannelserne, lige-

som man nu har lagt et uddannelsesloft ind, som jeg simpelt hen ikke forstår Venstre vil lægge ryg til. Men situationen i Aleppo gør, at jeg vil bruge min tid på noget andet.

Det er at spørge den nu tidligere udenrigsminister og nuværende finansminister, om man kunne forestille sig, at regeringen vil komme på bedre tanker og være med til sammen med et bredt flertal her i Folketinget at sende en ekstraordinær akut støtte til Aleppo, som alle kan se trænger. Jeg tror, pengene er der. Vi får jo markant færre asylansøgere til Danmark i år, end vi har beregnet, og de penge kunne vi passende anvende til en akut, ekstra humanitær hjælp til Aleppo.

Kunne regeringen ikke overveje at besinde sig og ikke bare sende de penge videre til 2017, men i stedet for sammen med os andre anvende pengene til den hjælp, som Aleppo tydeligvis har så meget brug for?

Kl. 17:34

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:34

Finansministeren (Kristian Jensen):

Regeringen har faktisk et bedre tilbud. Regeringen har nemlig et aktstykke i Finansudvalget på ikke bare 200 mio. kr., men på 500 mio. kr. – hvis jeg husker rigtigt 525 mio. kr. – som vi gerne vil bruge til nærområderne, som vi gerne vil kanalisere videre, men som Finansudvalget ikke har godkendt endnu. Derfor kunne vi sådan set toppe de 200 mio. kr. op, hvis det var sådan en konkurrence.

Vi kunne også være sådan lidt mere konkrete med det. Sagen er, at antallet af asylansøgere er lavere, end vi regnede med. Og udgifterne er lavere, end vi regnede med. Men der er en række udgifter, der rækker videre, eftersom det er de første 12 måneder, som en asylansøger, en flygtning, er i landet, der regnes med til DAC-området. Derfor sørger vi selvfølgelig for at overholde DAC-reglerne. Vi sørger også for, at de penge, der er sparet, bliver ført tilbage til udviklingsbistanden.

Jeg håber, vi kan få lavet en fælles løsning om det aktstykke, der ligger der, så pengene kan komme i sving. Vi har samlet set tilført 1 mia. kr. af sparede asyludgifter til nærområdet.

Kl. 17:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren. Værsgo.

Kl. 17:35

Martin Lidegaard (RV):

Jeg tror ikke, der er nogen partier i Folketinget, der vil modsætte sig, at det aktstykke bliver gennemført. Men når vi stiller spørgsmål om det, og når vi har et ekstraordinært samråd i morgen og en behandling, skyldes det jo, at beløbet ikke er større, når nu de sparede udgifter ser ud til at være større. Jeg er med på, at det er svært at lave en eksakt beregning på nuværende tidspunkt, men finansministeren må da medgive mig, at når antallet af asylansøgere falder med 4.000, må der være nogle penge at spare, som vi kunne sende ned til flygtningene. Som finansministeren lige har stået og sagt, er det regeringens politik, at hver eneste øre, vi sparer herhjemme, skal sendes til nærområderne.

Skulle vi så ikke tage og gøre det?

Kl. 17:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:36

Finansministeren (Kristian Jensen):

Det er også derfor, vi har lagt et aktstykke frem. Det er for at kunne konvertere de midler, som ikke bruges på asyludgifter i Danmark, til at kunne hjælpe i nærområderne. Vi har med finansloven for 2017 lagt op til, at vi har det højeste niveau for humanitær bistand, der på noget tidspunkt har været, nemlig 2,4 mia. kr. Så både det, vi gør i år, hvis vi får det igennem Finansudvalget, og det, vi gør med finanslovsaftalen for næste år, er faktisk at hjælpe mest muligt i nærområderne.

Kl. 17:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 17:36

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Undskyld, finansminister, men jeg bliver simpelt hen nødt til at sige det ligeud: I snyder på vægten. I får det i regeringen til at lyde, som om der kommer ekstra penge til nærområderne. Først bliver der konverteret midler fra ulandsbistanden til asylområdet. Så nedjusterer man antallet af asylansøgere fra 25.000 til 10.000, og nu ved vi, at det kun bliver 6.000 i år. Så lyder det, som om der er en gave på vej til nærområderne, når man så vil flytte pengene tilbage igen til ulandsbistanden.

Men det, som regeringen ikke vil fortælle os, er: Når der er en forskel fra 10.000 til 6.000, kommer de penge så tilbage til ulandsbistanden, eller forsvinder de? For i det notat, der i dag blev offentliggjort i Mandag Morgen, kan man jo se, at der er kommet et svar fra integrationsministeren om, at de penge ikke bliver leveret tilbage på grund af beregningsteknik osv. Det er et trecifret millionbeløb.

Vil finansministeren ikke svare på, om regeringen ikke skylder et trecifret millionbeløb, fordi man ikke vil nedjustere de tal, som vi ved lander på omkring 6.000 i år?

Kl. 17:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:37

Finansministeren (Kristian Jensen):

Vi skylder intet, i forhold til at de penge, som er sparet, ved at man har nedjusteret skønnet for asylansøgere, går til at øge udviklingsbistanden. Vi har præcis som den tidligere regering, som fru Lisbeth Bech Poulsens parti var en del af, sagt, at de udgifter, der er til asylansøgere i Danmark, efter DAC-reglerne opgøres som en del af udviklingsbistanden. Når der er færre udgifter, er der mere at bruge til bistand i udviklingslandene. Og vi har valgt at bruge en stor del af de ekstra midler, der er, på at hjælpe humanitært i nærområderne.

Kl. 17:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 17:38

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Der er lige blevet præsenteret en økonomisk redegørelse, og min socialdemokratiske kollega spurgte rigtigt nok, hvorfor de nedjusterede tal ikke er omtalt i den. Det kom der ikke noget svar på. Nu skal der så være samråd i morgen om det. Men svaret er jo, at I kunne have nedjusteret det. Så kunne man nå at bruge de penge her inden årsskiftet. Nu forsvinder de penge ud i den blå luft. De er taget direkte fra ulandsbistanden. Hvis I nedjusterede til det korrekte niveau, som vi alle sammen ved det bliver, nemlig 6.000 personer, så ville der være ekstra penge til ulandsbistanden.

Oven i det koster det pr. asylansøger i det her land nu fem gange så meget som i 2012. Altså, det er pustet kunstigt op. Så I snyder på vægten.

Kl. 17:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ministeren.

Kl. 17:39

Finansministeren (Kristian Jensen):

Der bliver ikke snydt på nogen vægt. Det bliver vurderet, hvad det beløb, der kan indrapporteres til OECD i henhold til DAC-reglerne, præcis er i forhold til de konkrete udgifter, der afholdes. Hvis der er budgetteret med mere i forhold til asylantal, der skønnes, har vi ført pengene tilbage. Der ligger et aktstykke. Det kan ikke komme igennem Finansudvalget, som det er lige nu. Var det kommet igennem Finansudvalget, og havde man stillet sine spørgsmål efterfølgende, havde nogle penge allerede i dag været tættere på at komme i brug til gavn i nærområderne.

Kl. 17:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Jeg må afbryde hr. Magnus Heunicke, for nu er det tid til at stille spørgsmål.

Kl. 17:39

Magnus Heunicke (S):

Tak for det. Jeg stod og talte med min finansordfører, for jeg skulle lige være helt sikker på tallene her. For vi hørte regeringens finansminister i et, synes jeg, rimelig hårdt angreb på det store oppositionsparti, nemlig mit parti, Socialdemokratiet, i forbindelse med antallet af ændringsforslag, som vi har stillet til dette års finanslovsforslag. Og ministeren hoverede og sagde, at det var alt, alt for dårligt, at vi havde stillet fire klare ændringsforslag selv. Vi har også stillet nogle forslag sammen med andre partier, men vi har selvstændigt stillet fire ændringsforslag.

I den forbindelse kunne det da være interessant at vide, om ministeren, som jo tidligere har været gruppeformand i partiet Venstre, ved, hvor mange ændringsforslag det lykkedes Venstre at stille til finanslovsforslaget i 2013. Ved ministeren det? Vi har altså stillet fire.

Kl. 17:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 17:40

Finansministeren (Kristian Jensen):

Nej.

Kl. 17:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Magnus Heunicke.

Kl. 17:40

Magnus Heunicke (S):

Jeg vil jo så anbefale ministeren, næste gang han angriber andre partier, måske at se sig godt for først. For sagen er den, at Venstre dengang i opposition formåede at stille fire ændringsforslag – præcis samme tal, som ministeren lige før underholdt hele salen med var for dårligt at Socialdemokratiet stillede. Sådan i al venskabelighed: Skulle vi ikke komme videre og tale om indholdet frem for det der? For helt ærligt, når man peger fingre, er der mange fingre, som peger på en selv, i hvert fald i den her situation.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 17:41

Kl. 17:41

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg opfattede ikke noget spørgsmål i det sidste indlæg, så det er svært at finde noget at svare på.

Kl. 17:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så går vi videre til hr. Bent Bøgsted.

Kl. 17:41

Bent Bøgsted (DF):

Tak, og tak til finansministeren. Nu har vi fået en ret god finanslovs-aftale. Der kan altid være nogle knaster og torne og sådan noget i, men den er ret god. Noget af det, som finansministeren nævnte, var jo det her med mangel på arbejdskraft i fremtiden. Det skal vi også til at se på: fremtidens mangel på arbejdskraft. I den forbindelse har vi en trepartsaftale om opkvalificering af ledige, men det er jo specielt dagpengemodtagere, som det i trepartsaftalen går ud på at opkvalificere.

Er finansministeren indstillet på, at vi skal se på dem, der måske er røget ud af dagpengesystemet og egentlig har nogle kvalifikationer, men som mangler opkvalificering – også kontanthjælpsmodtagere – altså, at vi kan få en indsats i gang, hvor vi matcher dem med virksomheder, så vi kan få kvalificeret arbejdskraft ud til virksomhederne? Mange af dem går måske bare og mangler en opkvalificering, men de har måske ikke nogen ydelse. Det kan være, de er selvforsørgende, man mangler en opkvalificering, for at virksomhederne kan bruge dem. Synes finansministeren ikke, at det også er nogle, vi skal se på her, når vi kommer ind i det nye år?

Kl. 17:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 17:42

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg tror, at med det niveau for beskæftigelse, vi er kommet op på, og det niveau for ledighed, vi er kommet ned på, har vi behov for at kigge på alle muligheder for at få de sidste ledige hænder i arbejde. Når man hører virksomheder rundtomkring i Danmark beklage sig over, at de har svært ved at få besat de stillinger, der er, med folk med den rigtige kompetence, så skal vi kigge på, hvordan vi får løst det her kompetenceproblem. Man kunne også kigge på, hvordan de kompetencefonde, som arbejdsmarkedets parter selv har bygget op igennem overenskomster, måske i højere grad og på en bedre måde kommer i spil. Men alt det er noget, som jeg må sige jeg stadig væk er i gang med at sætte mig ind, og derfor har jeg ikke en konkret model eller et konkret forslag. Jeg tror også, det i højere grad vil være beskæftigelsesministeren, der kommer til at sidde med opgaven, som er vigtig og væsentlig, nemlig at sørge for, at vi kompetenceløfter de ledige hænder, der er på arbejdsmarkedet.

Kl. 17:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 17:43

Bent Bøgsted (DF):

Det er jeg helt enig i, og jeg forventer heller ikke, at finansministeren har den indsigt, for der er nok at se til som finansminister. Men det er trods alt finansministeren, der skal sige ja til, at vi må bruge

nogle penge på opkvalificering, for de aftaler, der er lavet med parterne, er fortrinsvis til dem, der er i dagpengesystemet. Dem, jeg snakker om, er dem, der måske er røget ud af dagpengesystemet, dem, der er blevet selvforsørgende. Det kan være, at nogle af dem, der er røget over på kontanthjælp. Det er den gruppe, vi skal se ekstra på. Og det ville da være rart, hvis finansministeren syntes, det var en god idé, og at vi også godt måtte få lidt penge fra finansministeren til at lave den indsats.

Kl. 17:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:43

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg synes, det er en klog og god idé at sørge for, at vi har arbejdskraft med de rigtige kompetencer til de arbejdspladser, der står ledige rundt omkring, eller til de arbejdspladser, der kunne skabes, hvis der var arbejdskraft nok inden for området. Og hvordan vi konkret kommer til at gøre det, hvordan vi får sikret, at vi har det her match, og hvordan vi får inddraget, at både virksomheder og arbejdsmarkedets parter generelt tager deres del af ansvaret for det, tror jeg vi kommer til at vende tilbage til i det nye år.

Kl. 17:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Christian Juhl.

Kl. 17:44

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg er jo lidt ældre end ministeren, tror jeg. I hvert fald kunne jeg høre det på gennemgangen af fædrenes og bedsteforældrenes liv. Når en borgerlig har sagt til mig, at noget er et interessant spørgsmål, og at det endda er en klog beregning, der ligger bag, så har jeg altid sagt til mig selv, at nu skal man passe lidt på. Men det er jo dejligt at høre, at der er interesse for de 30 timer, og jeg vil da sige, at imens ministerens bedstefar og far har levet, er vi gået fra en 60 timers arbejdsuge til en 37 timers arbejdsuge, samtidig med at vi har opbygget et velfærdssamfund, som de fleste af os vel dybest set er stolte af. Nogle af os er så lidt nervøse for, at det er ved at blive brudt lidt ned i hjørnerne i øjeblikket. Det kan altså lade sig gøre at skabe både vækst og udvikling og at gå ned i arbejdstid. Det er slet ikke så vanskeligt. Jeg synes, at ministeren gør sig skyldig i totalt at overse, at den udvikling, der ligger foran os, med it, robotter og automatisering vil fortsætte. Hvorfor er ministeren så pessimistisk, at han ikke tror, at vi har plads til mere fritid i fremtiden?

Kl. 17:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 17:45

Finansministeren (Kristian Jensen):

Det, som hr. Christian Juhl og Enhedslisten overser, er, at når man har kunnet lave en sådan forkortelse af arbejdstiden, så skyldes det, at man har udvidet arbejdsstyrken markant, ved at flere arbejder i længere tid, ved at flere kommer ind på arbejdsmarkedet, ved at kvinder har en meget højere deltagelse i dag på arbejdsmarkedet, end de havde i hvert fald i min farfars tid. Hvad hr. Christian Juhls alder er, vil jeg ikke begynde at gætte på, så jeg kan ikke sige, hvordan det har været i hr. Christian Juhls barndom.

Sagen er bare den, at den arbejdskraftreserve, som man fik ind på arbejdsmarkedet, og som var med til at skabe den produktivitetsstigning, der gjorde, at vi fik råd til både velfærdsstigninger og kortere arbejdstid, præcis som jeg sagde i min tale, ikke er der i Danmark i

dag. Vi har en meget, meget høj deltagereffekt blandt alle dem, der er i den voksne alder; vi har rigtig mange, der desværre er på overførselsindkomst, og som skal have en hjælpende hånd for at komme tilbage, så derfor sætter man fremtiden i stå, hvis man vælger at bruge Enhedslistens model. Man sætter udviklingen i stå, og så sikrer man, at vi bliver holdt fast på et velfærdsniveau, der er lavere end i landene omkring os.

Kl. 17:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 17:46

Christian Juhl (EL):

Det er ganske simpelt ikke rigtigt. Da jeg var ung og glad skovarbejder i Silkeborg, var vi 650 skovarbejdere i Danmark i statsskovene. I dag er der kun mellem 150 og 200 skovarbejdere, og de sørger for, at det alligevel kører. Så stærkt udvikler tingene sig, og det skal ministeren da tage højde for. Og så er livet jo altså ikke et regneark. Det burde især den her finansminister sådan set være klar over, når han har været udviklingsminister tidligere. Vi har fået 17 nye verdensmål, som efter ministerens opfattelse betyder, at vi skal omstille samfundet. Der er forskel på økonomisk vækst og udvikling. Har ministeren ikke forstået det?

Kl. 17:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 17:47

Finansministeren (Kristian Jensen):

Men sagen er, at i takt med at vi har haft økonomisk vækst, har vi også bedre været i stand til at håndtere nogle af de miljømæssige og samfundsmæssige problemer, vi har set. Jeg vil ikke bytte den levestandard, vi har i dag, med den levestandard, der var i min barndomstid. Jeg vil heller ikke bytte den med den levestandard, der var i hr. Christian Juhls barndomstid. Jeg har sådan set den ambition, at vi har et samfund, der udvikler sig fremad, der bliver rigere og stærkere med velfærdsydelser, der er bedre, med frihedsgrader, der er højere, og med en velstand, der gør, at mine børn får en bedre tilværelse, end jeg selv har haft.

Kl. 17:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. René Gade.

Kl. 17:47

René Gade (ALT):

Som ordfører for Alternativet på bl.a. skatteområdet ser jeg frem til at have fået en ny topleder. Jeg har et rigtig godt samarbejde med den nuværende skatteminister, og jeg håber også at få det med vores nye finansminister. Jeg har et ønske om at blive inviteret med til lidt flere forhandlinger. Jeg har nævnt det for skatteministeren også, men jeg håber, at finansministeren kan være med til at presse på, så de partier, der står uden for de aftaler eller forlig, der er ved at blive lavet, kan blive inviteret med, så man i god tid måske kan byde sig til der, hvor der er mulighed for at finde fælles fodslag.

Jeg har et første spørgsmål. Kan det i højere grad lade sig gøre, selv om man ikke er med i aftalerne, tror jeg, der kan skabes bredere forlig undervejs.

Kl. 17:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:48

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg har ikke noget problem med at invitere folk ind til forhandlinger og heller ikke noget problem med at lave aftaler med dem. Faktisk er det sådan, at lige da den her folketingssamling startede i oktober måned, kom et medie, der hedder avisen.dk, der absolut normalt ikke holder sig tæt til mit parti, med en redegørelse om, at den nu tidligere regering, Venstre-regeringen, havde danmarkrekord i mindst mulig blokpolitik.

Nu skal man ikke tale ondt om tidligere statsministre, men det siger noget om den nuværende statsministers evne til at lave brede forlig, når det er sådan, at man får skabt en danmarkrekord i bredt samarbejde i løbet af det første år, man sidder som smal Venstre-regering.

Kl. 17:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. René Gade.

Kl. 17:49

René Gade (ALT):

Som sagt vil jeg forsøge at komme ind over så bredt som overhovedet muligt og lave de her aftaler. Jeg har dog en tillidskrise, og det tror jeg ministeren er vidende om. For inden for de seneste 2 måneder har vi siddet over for hinanden og kigget hinanden dybt i øjnene, og så lagde jeg mærke til, at vi havde lavet en aftale, der blev brudt. Den tidligere justitsminister, hr. Søren Pind, har sagt til mig, at den aftale, vi lavede om Irakudredningen, er, præcis som vi aftalte i tidernes morgen. Men den tidligere udenrigsminister har fortalt mig, at den aftale holder vi ikke. Jeg vil gerne kunne holde og stole på aftaler fremadrettet. Så når der blev sagt i vores seneste forhandling, at det til enighed blandt fem var nok, at det var fire, der var enige, er det så, fordi man er gået med på det, vi siger i Alternativet: $2 + 2 = 5$ – altså at man er begyndt at tro på nogle andre regnemetoder, eller hvordan skal jeg lige forstå, at det til enighed blandt fem er nok, at der kun er fire?

Kl. 17:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det.

Kl. 17:50

Finansministeren (Kristian Jensen):

Forudsætningen for at kunne lave aftaler og indgå forlig er naturligvis, at man har tillid til hinanden. Jeg har ikke noget problem med at have tillid til, at hr. René Gade og Alternativet vil indgå i aftaler, og så fremadrettet. Jeg havde en konkret udfordring, i forhold til at der var en sag, der skulle videre, og de mange løsningsforslag, der var lagt på bordet, viste det sig ikke at være muligt at finde en enighed om. Og når der er ét parti ud af fem, som står fast på én løsning, og fire ud af fem, der står fast på en anden løsning, så tror jeg, de fleste, hvis sagen skal flyttes videre, naturligt vil sige, at de fire ud af fem nok er dem, der flytter den videre.

Kl. 17:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det Peter Hummelgaard Thomsen.

Kl. 17:50

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Tak for det. Finansministeren har jo sådan set fuldstændig ret i, at det har været interessant at lytte til debatten i dag, særlig hvad angår hele spørgsmålet om, hvad danskerne kan forvente omkring tilbagetrækning og pensionsalder. For der har jo været nogle ret interessante ting fremme i debatten i løbet af i dag fra regeringspartierne side.

Vi hørte jo først og fremmest Liberal Alliances ordfører bekræfte, at man for at øge udbuddet af arbejdskraft var parat til at afskaffe den sidste del af efterlønnen. Vi hørte hr. Jacob Jensen fra Venstre vise, at han var parat til det samme – og De Konservatives ordfører det samme, selv om han sådan set mente, der var stor forskel på at være De Konservatives ordfører, og at De Konservative deltog i regering.

Derfor vil jeg gerne spørge finansministeren: Hvordan vil man øge udbuddet af arbejdskraft med de her 60.000 personer, som man lægger op til i regeringsgrundlaget? Det er jo meget mere end det her halve års forhøjelse af pensionsalderen, som der var lagt op til i helhedsplanen. Er det, ved at de danskere, der stadig væk forventer at kunne gå på efterløn, skal droppe den tanke?

Kl. 17:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ministeren.

Kl. 17:52

Finansministeren (Kristian Jensen):

Vi har sådan set peget på tre veje til at øge arbejdsudbuddet. Den ene vej er, at man skal blive lidt længere på arbejdsmarkedet – at tilbagetrækningsalderen bliver en anelse højere. Som det også blev nævnt fra en af de socialdemokratiske spillere tidligere, var målet i sin tid, at man skulle kunne leve 14½ år på pension, efter man var trådt af, og den levetidsudvikling, der har været allerede nu, viser, at man lever langt længere. Så hvis vi skal holde fast i den målsætning, der var tilbage i 2006, ja, så er der mulighed for og plads til at have en højere tilbagetrækningsalder. Det var den ene vej.

Den anden vej er at sørge for, at flere får en større gevinst ved at komme ind på arbejdsmarkedet. Vi har skrevet, og vi har faktisk også fra den tidligere regerings side reserveret penge til, en jobreform II, der sikrer, at skatten på det første arbejde, man tager, altså så at sige den først tjente krone, bliver sat ned. Det synes jeg er rimeligt. For jeg synes, det er rimeligt, at lavindkomstgrupper i Danmark også får lov til at beholde noget mere af det, de tjener, til sig selv.

Sidst, men ikke mindst, har vi i regeringsgrundlaget peget på, at grænsen for, hvornår man betaler topskat, skal sættes op, sådan at flere, f.eks. Dansk Metals medlemmer, der i dag betaler topskat, kan undgå at gøre det.

Kl. 17:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Peter Hummelgaard Thomsen.

Kl. 17:53

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Det var jo fint nok, men det var ikke rigtig et svar på mit spørgsmål. Vil det sige, at regeringen ikke agter at afskaffe den sidste del af efterlønnen og heller ikke agter at hæve pensionsalderen yderligere end med det halve år, man lagde op til i forbindelse med helhedsplanen under den daværende regering?

Kl. 17:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 17:53

Finansministeren (Kristian Jensen):

Spørgeren skal lige huske sit eget spørgsmål. For jeg blev spurgt om før, hvordan vi ville øge arbejdsudbuddet, og så nævnte jeg de tre veje, som vi i regeringsgrundlaget konkret har peget på for at øge arbejdsudbuddet. Så er spørgsmålet: Vil vi så konkret stille et forslag om at gøre det ene eller det andet? Der er svaret det samme i dag, som det var ved spørgetimen i går og ved den ekstra åbningsdebat forrige mandag, nemlig at vi vender tilbage til det i det nye år, når vi

kommer med konkrete bud på, hvad der skal være af ny tilbagetrækningsalder. Jeg siger bare, at i forhold til de principper, man lagde til grund i 2006, så lever vi faktisk i dag markant længere end dengang.

Kl. 17:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Zenia Stampe.

Kl. 17:54

Zenia Stampe (RV):

Jeg går ud fra, at finansministeren også i sin egenskab af tidligere udenrigsminister har fulgt den meget gruopvækkende situation i Aleppo – med en akut eskalering af volden, hvor civile bliver henrettet, bombet, børn bliver brændt levende. Det betyder også, at der er et akut behov for hjælp. Der er jo ikke bare brug for abstrakte løfter om mere hjælp til nærområderne i fremtiden. Der er brug for hjælp til Aleppo lige nu. Det er derfor, vi har stillet det forslag, og jeg vil gerne gøre det til en appel i stedet – en appel til regeringen: Vil regeringen sende penge til Aleppo nu, gerne i morgen? For det vil jo være konsekvensen, hvis regeringen vælger at stemme ja til det ændringsforslag, vi stiller. Så vil vi være i stand til at kunne sende penge til Aleppo i morgen. Vil regeringen gå med til det?

Kl. 17:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 17:54

Finansministeren (Kristian Jensen):

Så vil jeg gerne sende en appel den anden vej: Hold dog op med at bremse behandlingen af aktstykket i Finansudvalget, der vil udmønte 0,5 mia. kr. på området. Hvis man vil stille spørgsmål, så gør det bagefter. Der er jo ikke nogen i Finansudvalget, som ikke kan stille et spørgsmål, efter at man har godkendt aktstykket. Man kan stille alle de spørgsmål, man vil, og mene, at vi har regnet forkert eller skjult noget, eller hvad som helst. Men lad dog være med at gemme den halve milliard, som regeringen forsøger at sætte af. Hvis man så gerne vil have pengene af sted, så giv dog et svar på, hvorfor man ikke sender det aktstykke videre.

Kl. 17:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Fru Zenia Stampe.

Kl. 17:55

Zenia Stampe (RV):

Regeringen ved udmærket godt, at vi gerne vil sende de penge af sted. Nu er der tale om 200 mio. kr. ud over de penge, som regeringen har afsat, og som vi gerne vil have sendt af sted i morgen.

Derfor vil jeg gerne spørge finansministeren: Vil regeringen være med til at sende 200 mio. kr. til Aleppo i morgen? Er regeringen – uanset drillerier eller ej – indstillet på det? Der er mennesker, der har brug for den hjælp nu.

Kl. 17:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 17:55

Finansministeren (Kristian Jensen):

Sagen er, at det her ikke er drilleri, i hvert fald ikke fra regeringens side. Vi har et konkret forslag, der ligger til behandling i Finansudvalget. De penge kunne være godkendt og sendt af sted, men der var nogle partier, der har stillet spørgsmål, som har opsættende virkning,

og det er fuldt ud deres ret; det må partier gerne gøre i Finansudvalget. Så pengene er ikke kommet af sted.

Så er der spørgsmålet om, om vi vil afsætte yderligere 200 mio. kr. af reserven. Nej, det vil vi ikke, for vi har afsat 1 mia. kr. ekstra til hjælp i nærområderne i 2016 og 2017, og de penge kunne have været ude og arbejde nu, hvis det aktstykke havde været godkendt.

Kl. 17:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Lea Wermelin.

Kl. 17:56

Lea Wermelin (S):

Tak for det. Da ministeren lagde ud med talen, nævnte ministeren nogle visioner for, at ministerens børn skulle være rigere og sundere og klogere, og hvad jeg ellers lige fik skrevet ned her på mit papir. Men ministeren sagde også, at sådan er det for de fleste, men det, som måske mangler i den mellemregning, er, at sådan er det ikke for alle. Det er også derfor, at det er lidt interessant, at vi ikke fra regeringen kan få et svar på, hvad man egentlig har tænkt sig i forhold til pensionsalderen.

Noget af det, som man glemmer i den mellemregning, er den store usikkerhed, man skaber for alle dem, som ikke har udsigt til et liv, der bare kører på skinner, og som har et arbejdsliv, der er hårdt og fysisk nedslidende. Skal de så gå og vente her over julen og ikke vide, om regeringen rent faktisk har tænkt sig at sætte pensionsalderen mere op end det halve år, som man har bebudet indtil nu? Kan vi ikke få et klart svar på det, for det synes jeg sådan set ville klæde ministeren?

Kl. 17:57

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 17:57

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg var lige ved at tro, at fru Lea Wermelin ville sige, at jeg også ønskede, at mine børn skulle være smukkere. Jeg vil sige, at det håber jeg faktisk de bliver, men det var ikke det, jeg nævnte, for det var de andre meget positive ting.

Jeg håber jo egentlig, at alle partier vil tage den her debat om en højere tilbagetrækningsalder lidt mere seriøst end det, vi oplever i dag. Jeg håber, man vil prøve at sige, at når nu man har et liv, som bliver lettere, fordi vi har hjælpeværktøjer – det, som hr. Christian Juhl kaldte maskiner og andet, der tager de tunge løft – så vi bliver mindre nedslidt, i hvert fald fysisk, kunne vi så ikke også være med til at sikre, at vi gør noget godt for dem, der har det sværest, ved at de, der er raske og rørige, bliver lidt længere på arbejdsmarkedet?

Den pensionsalder, man har nu, er på vej op imod 67, og det var også det, vi bad folk om at leve til frem til år 2004. Siden da er vi blevet sundere, og vi lever længere, skulle vi så ikke også kunne holde til at arbejde lidt længere, hvis ikke man er nedslidt?

Kl. 17:58

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Fru Lea Wermelin.

Kl. 17:58

Lea Wermelin (S):

Ministeren svarer jo ikke på det grundlæggende spørgsmål, at med de planer, som man havde lagt på bordet, ville vi i Danmark have OECD's højeste pensionsalder, og det er jo til det, ministeren så siger: Ja, ja, men man kan sagtens blive på arbejdsmarkedet længere endnu.

Men der er jo nogle svar, som regeringen skylder i den forbindelse, for hvad med de danskere, der ikke kan klare at blive på arbejdsmarkedet længere, hverken det halve år, som regeringen har lagt op til, eller måske de halvandet år, som der ser ud til at ligge i de planer, som regeringen har? Der må vi vel kunne få et ærligt svar, fremfor at det skal være nogle skuffeplaner, der ligger skjult.

Kl. 17:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 17:59

Finansministeren (Kristian Jensen):

Spørgeren har sådan set ret i, at jeg i mit første svar ikke svarede på spørgsmålet, men det var, fordi spørgsmålet var en gentagelse af nu tre forskellige socialdemokratiske spørgsmål om det samme. Jeg har det sådan, at jeg jo ikke kan svare noget andet på spørgsmålet, bare fordi det bliver gentaget, og så tænkte jeg, at jeg hellere ville berige samtalen her med noget andet faktuel, nemlig at vi rent faktisk lever længere og er mindre nedslidte, fordi vi har noget bedre udstyr.

Sagen er, som jeg har sagt nu en gang til, at vi i det nye år kommer med et forslag, der bl.a. bygger på, at vi bliver lidt længere på arbejdsmarkedet, fordi vi dermed har råd til at gøre en bedre indsats for dem, der reelt har det sværest.

Kl. 17:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jeppe Jakobsen.

Kl. 17:59

Jeppe Jakobsen (DF):

Tak. Næste års finanslov er en rigtig god finanslov, især for vores ældre medborgere. Den bygger jo oven på sidste års finanslov, som i forvejen var en god finanslov for vores ældre, men hvis finanslovens ambitioner er at sikre bedre forhold for vores ældre, skal vi jo sikre os, at kommunerne ikke piller ned i den ene ende, hvad vi bygger på i den anden ende. Der har finansministeren jo et værktøj i økonomiaftalen med kommunerne, hvor man kan gå ind og lave nogle bestemmelser, der sikrer, at vi herfra bygger på ældreplejen og ikke piller ned igen. Vil finansministeren gå ind i sådan et arbejde og sikre, at kommunerne fremadrettet kun udvider ældreplejen og ikke piller ned, hvad vi bygger på i forbindelse med finanslovene?

Kl. 18:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 18:00

Finansministeren (Kristian Jensen):

Hvis man kigger på de tal, som kommunerne har indrapporteret, i forhold til hvor meget de bruger på ældreområdet, og hvis man kigger på, hvad der så er lagt til i de finanslovsaftaler, som regeringen har lavet med bl.a. Dansk Folkeparti, vil man kunne se, at der er blevet lagt på år for år i, hvor meget der bruges i kommunerne til ældreområdet. Jeg synes, at det er vigtigt, som der blev spurgt om, at de midler, som vi prioriterer, også bruges på de områder, der bliver prioriteret. Vi skal så i fællesskab finde en model og sikre det, som ikke binder pengene ind i et administrationssystem, hvor vi har ønsket om, at de kommer ud til varme hænder og så i stedet for går til administration og indberetninger. Der tror jeg at vi i fællesskab skal gøre os nogle tanker om, hvordan vi kan sikre, at de midler, der bliver afsat, og som man kan se i budgetterne heldigvis også kommer til ældreområde, kommer ud på en administrativt nem måde.

Kl. 18:01

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 18:01

Jeppe Jakobsen (DF):

Det er jo glædeligt, at langt de fleste penge er kommet ud og har bidraget til flere varme hænder og til en mere værdig ældrepleje, men der er desværre også eksempler som f.eks. i Aarhus Kommune, hvor man har valgt at pille de penge ud, man fik ekstra. I forbindelse med budgetlægningen i Aarhus Kommune valgte man så at pille det ud af ældreadministrationen og lægge ind i andre administrationer. Det er jo et ærgerligt udgangspunkt for de ældre medborgere i Aarhus Kommune, der havde set frem til at få bedre vilkår, at fordi der sidder en socialdemokratisk borgmester, som ikke vil finansloven, får han lov til at ødelægge det. Vil ministeren ikke gøre noget ved det?

Kl. 18:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 18:02

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg vil først og fremmest give borgerne i Aarhus en mulighed for til november næste år at gøre noget ved det. Der kan man jo vælge en byrådssammensætning, der gør, at man har større opmærksomhed på den kæmpemæssige udfordring, der er, også med den voksende ældrebefolkning i Aarhus.

Fra vores side er det jo sådan, at vi forsøger at sætte nogle retningslinjer op og skal netop balancere det her op mod, at jo mere vi forsøger at detailstyre en pengestrøm, jo mere risikerer vi, at det kræver noget administration, som jeg tror hverken spørgeren eller jeg egentlig ønsker pengene skal gå til. Men lad os i fællesskab arbejde på den bedst mulige balance.

Kl. 18:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Ane Halsboe-Jørgensen. Værsgo.

Kl. 18:03

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for det. Jeg synes egentlig ikke, det er så klædeligt for finansministeren at blive småsur over at få spørgsmål om vores befolknings pensionsalder. Jeg ved godt, at det er noget, vi har spurgt en del til, men det er også, fordi det optager os. Jeg tror sådan set, at det er et udtryk for det, når man som regering i regeringsgrundlaget lægger op til at øge arbejdsudbuddet med 60.000 og i øvrigt siger, at man senere fortæller, hvordan man gør. Og når vi hører ordførere fra tre forskellige regeringspartier i dag ikke ville afvise noget som helst, må man jo forstå, at intet er helligt, og at alt er på spil i forhold til at skaffe det her nærmest hellige arbejdsudbud. Det skaber jo en maksimal utryghed for folk, og derfor har vi selvfølgelig spurgt ind til pensionsalder, men oven på det, der er blevet sagt i dag, spørger vi så også ind til efterlønnen. For blandt de tre ordførere, der var, inden ministeren gik på, var der ingen, der ville afvise, at efterlønnen fuldstændig skulle afskaffes. Og altså, det ville da være rart at høre ministerens og regeringens holdning til det.

Kl. 18:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 18:04

Kl. 18:06

Finansministeren (Kristian Jensen):

Fru Ane Halsboe-Jørgensen må endelig ikke tro, at jeg bliver sur over at blive spurgt om det samme. Tværtimod gør det bare min dag lettere og mere enkel. Det er jo en fantastisk hjælp, når man skal stå heroppe i 1 time, at man så bare får spørgsmål om det samme, for så skal man ikke koncentrere sig om at svare på noget nyt eller noget andet eller bliver udfordret af noget rigtig svært, men man kan bare fortsætte med at svare det samme som hidtil. Jeg kan jo ikke sige andet, end jeg har gjort, nemlig at vi kommer tilbage til det. Vi har en ambition om, at man skal arbejde længere, og det har vi jo, fordi vi ved, at det er sådan, at danskerne er mere sunde og raske og rørigere, og at der med de nye indsatser, der kommer på arbejdsmarkedet, er færre, der bliver nedslidte. Dem, der så alligevel bliver nedslidte, uanset om det er fysisk eller psykisk, skal vi tage os af. Men arbejdsudbuddet er faktisk interessant, og det er det bl.a., fordi jeg i marts 2012 spurgte den daværende beskæftigelsesminister, om det er rigtigt, at beskæftigelsen, altså hvor mange der arbejder, afhænger af, hvor stort arbejdsudbuddet er. Og svaret var følgende:

Som beskæftigelsesminister er jeg enig i, at beskæftigelsen på sigt afhænger af arbejdsudbuddet. Og så står der noget mere: Med venlig hilsen Mette Frederiksen.

Det synes jeg var et godt svar, så hvis vi vil være rigere og have flere i beskæftigelse, skal arbejdsudbuddet op.

Kl. 18:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Fru Ane Halsboe-Jørgensen.

Kl. 18:05

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Først tror jeg, at man skal have fokus på, at der står på sigt. Det lyder jo nærmest, som om regeringen mener, at hvis vi øger arbejdsudbuddet her og nu med 60.000, så skabes der også 60.000 jobs tilsvarende. Det er jo ikke helt sådan økonomien fungerer. I øvrigt synes jeg også, der er sket noget siden 2012. Det synes jeg også at der er førende økonomiprofessorer, bl.a. Nina Smith, der har været ude at sige, nemlig at tiden til bare at forfølge arbejdsudbud er long gone. Det er andre ting, der skal til. Vi skal gøre folk klogere nu, bl.a. for at sikre vores virksomheder de nødvendige hænder. Jeg mener, det er et forfejlet fokus, og jeg mener, at regeringen skaber utryghed for en kæmpestor gruppe mennesker.

Kl. 18:06

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det ministeren for at svare. Værsgo.

Kl. 18:06

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg mener, at vi skal gøre både-og. Vi skal både sørge for, at vi har nogle fremragende og dygtige unge, der kommer ud af vores uddannelsesinstitutioner. Og så skal vi sørge for, at dem, der kan, arbejder noget mere, bl.a. ved at vi sænker skatten på de laveste indkomster, og bl.a. ved at vi også beder nogle om at blive lidt længere, når nu man kan være der længere.

Nej, jeg mener ikke, at der, fordi man ændrer arbejdsudbuddet, dag et er beskæftigelse til alle. Men hvis man kigger på »Økonomisk Redegørelse«, der lige er kommet – og man skal ikke engang om i de tekniske kapitler, men bare se i slutningen af kapitel 1 – vil man kunne se, at de ændringer, der har været af efterlønsalderen, rent faktisk direkte slår igennem i et større arbejdsudbud og højere beskæftigelse.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 18:06

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Og tak til den nye finansminister. Vi er jo helt enige i, at kassen skal stemme, og det er også derfor, vi har fremlagt et finanslovsforslag, som jeg håber den nye minister, når han skal forhandle sin første finanslov, måske vil lade sig inspirere af.

Nu kender jeg jo ministeren fra hans tidligere ressortområde, udviklingspolitik og udenrigspolitik, hvor han som udenrigsminister var meget optaget af FN's nye bæredygtighedsmål og også vores internationale forpligtigelser i forhold til klimainsatsen og den Paris-aftale, vi har været med til at underskrive, så derfor kunne jeg godt tænke mig at høre i forhold til den finanslov, vi står med nu, om man har gennemregnet konsekvenserne i forhold til de to internationale aftaler, som vi har tilsluttet os.

Kl. 18:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 18:07

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg kan faktisk ikke give et svar på, om der ligger en gennemregning af det. Jeg kan derimod sige, at når det drejer sig om vores efterlevelse af FN's verdensmål, er det sådan, at regeringen vil komme med en konkret handlingsplan. Det arbejde er blevet en smule udsat på grund af regeringsskiftet og nye ministre på området, men vi kommer med en handlingsplan på området, der viser, hvad Danmark skal gøre for fortsat at være blandt de lande i verden, der lever fuldt ud op til FN's verdensmål.

Kl. 18:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Rasmus Nordqvist.

Kl. 18:08

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg synes, det er ærgerligt, at man faktisk ikke har tænkt det ind i den her finanslov, ligesom man jo heller ikke havde tænkt det ind i den tidligere regerings 2025-plan. Men lad mig så spørge i forhold til Parisaftalen og de forpligtigelser, vi har påtaget os, bl.a. om klimafinansiering, bl.a. om, at vi ikke må lave backslides, altså ikke må gå tilbage i forhold til vores indsatser i forhold til CO₂-udslip: Lever vi op til dem i den her finanslov?

Kl. 18:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 18:08

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg mener, at vi med finansloven lægger os på en fornuftig linje. Vi lever op til de internationale forpligtigelser, vi har indgået aftale om. Vi lever op til, at vi får reduceret vores CO₂-udledning, bl.a. med de investeringer, der er med den PSO-aftale, der er, hvor der bliver investeret i mere vedvarende energi. Med regeringsgrundlaget har vi lagt op til, at i stedet for at fokusere på dansk CO₂-reduktion inden for det kvoteomfattede område, der bare betyder, at CO₂-udledningen fra en del fører til noget andet, så fokuserer vi på et højere VEmål, hvilket vil være med til at gøre, at vi får skabt et bredere supplement af vedvarende energi til den nuværende produktion.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Leif Lahn Jensen som den sidste.

Kl. 18:09

og det kan vi bl.a. øge ved at sætte skatten ned for lave indkomster; det kan vi øge ved at hæve grænsen for, hvornår man betaler topskat; og det kan vi også øge ved at bede dem, der er rørige og raske, om at blive lidt længere på arbejdsmarkedet.

Kl. 18:09

Kl. 18:11

Leif Lahn Jensen (S):

Tak. Jeg hørte på et tidspunkt finansministeren sige under debatten, at han gerne ville have, at der var flere, der tog den her debat om tilbagetrækningen mere seriøst. Det synes jeg altså er rimelig arrogant. Man kan kigge på alle de ufaglærte og se, at alle de mennesker, der startede med at arbejde, da de var 17 år, er de mennesker, som ikke har fået en fin og flot uddannelse – ligesom en del af dem, der er herinde, har – og som skal knokle i rigtig mange år og er nedslidte, og de tager den her debat særlig seriøst, for mange af dem spørger: Hvor meget længere tid skal jeg nu arbejde i, selv om jeg faktisk er nedslidt? I hvor lang tid kan jeg beholde min efterløn? Hvor står jeg i fremtiden? Altså helt ærligt: Kan finansministeren ikke forstå, at man gør de her mennesker meget nervøse, når man ikke vil give dem nogle helt ærlige svar?

Kl. 18:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 18:09

Finansministeren (Kristian Jensen):

Jeg giver dem fuldstændig ærlige svar. Men jeg tror, vi har talt en smule forbi hinanden, for hr. Leif Lahn Jensen nævnte spørgsmålet om de nedslidte. Så jeg vil gerne give et helt klart svar: Jeg mener ikke, at nedslidte skal arbejde længere. Jeg mener, at nedslidte skal have hjælp til at komme til lave noget andet. For hverken regeringen eller jeg selv har noget ønske om, at nedslidte skal være længere tid på arbejdsmarkedet. Hvis de er nedslidte og ikke kan fortsætte med det arbejde, de er i, så skal de da tilbydes en mulighed for at komme til at lave noget andet.

Derfor er det ikke et spørgsmål om det, som hr. Leif Lahn Jensen forsøgte at gøre det til, nemlig at nu vil vi tvinge nedslidte til at lave noget mere. Det er et spørgsmål om, at hvis vi gerne vil have, at der skal være bedre råd til i de velfærdsgoder, som vi gerne vil have i Danmark; at der skal være råd til, at folk, der går på arbejde, får lov til at beholde noget mere af det, de tjener, til sig selv; at der skal være råd til at have en holdbar økonomi, også i fremtiden, ja, så kræver det, at man tager nogle initiativer, for ellers er der ikke råd til de mange ønsker, partierne har.

Kl. 18:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 18:10

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg prøver ikke på noget. Jeg prøver bare på at få et ærligt svar ud af finansministeren, og jeg er da glad for, at finansministeren vil give et ærligt svar. Derfor stiller jeg bare et meget, meget simpelt spørgsmål: Vil regeringen røre ved efterlønnen nu, eller vil de ikke?

Kl. 18:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 18:11

Finansministeren (Kristian Jensen):

Vi vil vende tilbage med en fornyet plan i 2017 om, hvordan man kan få dansk økonomi til at hænge sammen med de ønsker, vi har. Vi vil kigge på forskellige muligheder for at øge arbejdsudbuddet,

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren. Der er ikke flere spørgsmål, og vi går til anden runde, hvor hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten, har bedt om ordet. Værsgo.

Kl. 18:11

(Ordfører)

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Jeg skal beklage, at jeg på den måde forsinker aftensmaden, men når jeg tager ordet, er det, fordi ministeren jo brugte en god del af sin tale til at beskæftige sig med Enhedslistens seneste udspil om en arbejdsuge på 30 timer, og tak for det, og også tak for rosen for at fremlægge udspillet.

Men der var så også en del misforståelser i ministerens indlæg om udspillet. For det første indebærer Enhedslistens udspil ikke, som ministeren sagde, at vores velstand skal stoppe her, altså at velstanden ikke skal vokse. Det, vi foreslår, er, at man veksler noget af den voksende velstand og noget af det voksende forbrug fremover til mere fritid. Også tak for familiekrøniken. Ministeren glemte dog én ting i denne historiske gennemgang, nemlig at ministerens bedstefar i Sinding jo formentlig havde en arbejdsuge på omkring 60 timer, da han var ung. Siden da er arbejdstiden faldet markant, samtidig med at lønningerne er steget og samfundets velstand er steget lige så markant.

Så ministeren forsøger at få Enhedslistens forslag til at fremstå som et brud med den historiske udvikling, men det er det faktisk ikke, det er tværtimod ministerens forslag, der er et brud med den udvikling, vi kender fra de sidste 100 år, og det ville faktisk svare til, at ministerens bedstefar, ministerens far og ministeren selv var blevet ved med at arbejde 60 timer om ugen. Produktivitetsforbedringerne betyder jo netop, at vi er færre om at producere den samme mængde varer og ydelser, og den gevinst kan vi enten bruge til at hæve lønningerne eller til mere fritid eller, som udviklingen har været gennem de sidste 100 år, til en kombination af begge dele. Og fordelingen mellem de to er jo noget, der afgøres ved overenskomstforhandlingerne, så der er jo ikke tale om tvang, som ministeren sagde.

Arbejdstiden er jo blevet sat ned igen og igen, sidst var det i 1980'erne. Har det betydet, at lønnen har stået stille? Har det betydet, at velstanden har stået stille? Nej. Der har været plads til begge dele, og lige nu er der endda plads til endnu mere, fordi lønkvoten er historisk lav. Altså, den del af de værdier, der skabes, som tilfalder lønmodtagerne, er lav. Der er god plads til at øge den, enten til mere fritid eller til mere i lønningsposen. Og det er sådan set det, der er vores forslag, altså at man bruger noget af den stigende produktivitet og veksler den til fritid. Hvordan man vil lave sammensætningen, er jo noget, der afgøres i overenskomstforhandlingerne.

Ministeren mener, at der nok er meget få, der vil bytte forbrug til fritid. Det er jeg ikke sikker på er rigtigt. Det mener jeg i hvert fald ikke at de undersøgelser, jeg har set, viser. Tværtimod er det jo omkring halvdelen af de danske børnefamilier, der f.eks. føler, at de har svært ved at få familieliv og arbejdsliv til at hænge sammen. Det lyder også, som om velstanden altid bare skal stige og stige. Men der er vel forskel på den velstand, der løftede almindelige lønmodtagerfamilier ud af tredje baggård og ind i et hus med lys og luft, og så den velstand, der er, når vi kigger fremad. Jeg tror i hvert fald, at jo længere vi kommer frem, jo højere velstanden bliver, jo mere vil fritiden veje tungt, og jo mere vil man da hellere have en time mere sammen med ungerne, sammen med vennerne, end lidt mere i lønningsposen.

Så siger ministeren, at statens indtægter falder med det her forslag. Det er igen forkert. Statens indtægter vil også med Enhedslistens forslag stige, men lidt langsommere end de ellers ville være steget. Ministeren glemmer at komme ind på, at der også er en række modgående positive effekter, der vil forbedre den offentlige balance, først og fremmest det, at vi, når vi sænker arbejdstiden, giver plads til flere på arbejdsmarkedet, og det vil jo spare os for en masse udgifter til dagpenge og kontanthjælp. Herudover har vi en række andre forslag til, hvordan vi kan øge fællesskabets indtægter, som jeg ikke kan nå at komme ind på nu.

Der er kapacitetspresset. Ja, vi har stadig mange ledige derude, som står og presser næsen mod ruden. Jeg er sådan set glad for, at der kommer et kapacitetspres, for det betyder, at nogle af dem, der står bagest i køen til et arbejde, får mulighed for at komme ind, og lønmodtagerne får kraft til at kræve lidt mere i lønforhandlingerne. Men igen tak til ministeren for at tage diskussionen. Lad os komme i gang, lad os se, hvordan og hvor hurtigt det kan gå. Jeg mener ikke, at det kun skal være ministerens bedstefar og ministerens far, der oplever, at deres arbejdstid er faldet, men det mener jeg også vi skal i vores generation.

Kl. 18:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 18:17

Joachim B. Olsen (LA):

En måde at give familier mere råderum, mere råderum til fritid, mere selvbestemmelse over eget liv på er faktisk at lette skatten. Hvis man letter skatten i bunden, ved vi, at der er nogle, der vil arbejde mere, fordi det bedre kan betale sig. Vi ved, at der er cirka lige så mange, som vil arbejde mindre, og at de vil bruge det øgede råderum til at arbejde mindre. På den måde skaber vi en situation, hvor det ikke er os politikere, der skal bestemme, hvor meget der skal arbejdes, at vi skal have en 30-timersarbejdsuge, men hvor vi giver frihed til, at borgerne kan vælge selv. Man kan vælge at arbejde mere, fordi man får mere ud af det, eller man kan vælge at bruge det, at man beholder flere af sine egne penge, til at holde mere fri. Det er den liberale vej at gå. Det er den vej, jeg foretrækker, og som jeg egentlig også tror de fleste foretrækker.

Kl. 18:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 18:18

Pelle Dragsted (EL):

Må jeg ikke lige igen afkræfte den myte, at vi skulle mene, at en 30-timersarbejdsuge er noget, der skal vedtages af politikere. Det er det selvfølgelig ikke. Vores arbejdstid er noget, der bestemmes i overenskomstforhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter. Det er også sådan, vi foreslår at det her skal foregå – fuldstændig som det er foregået før. Betyder det så, at man ikke kan arbejde mere? Det gør det da ikke. Det betyder bare, at man får en overarbejdsbetaling for de timer, man arbejder mere. Der er også folk, der arbejder mere end 37 timer om ugen i dag. Det er normalarbejdstiden, vi snakker om, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 18:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 18:18

Joachim B. Olsen (LA):

Men så er det jo ikke politik. Det, Enhedslisten står og taler om, er ikke politik. Det, vi beskæftiger os med herinde, er lovgivning. Hvis arbejdsmarkedets parter bliver enige om at sætte arbejdstiden ned til 30 timer, må de jo gøre det. Det vil jeg da ikke blande mig i, det er ikke noget, vi skal stå og diskutere herinde.

Vi kan diskutere sådan nogle ting som, hvor høj skatten skal være. Sætter man skatten ned i bunden, som jeg lige har nævnt, så er der nogen, der vil arbejde mere, og der er cirka lige så mange, der vil arbejde mindre. Det er sådan noget, vi kan gøre. Så må man foreslå det, hvis man ønsker, at folk skal have flere muligheder for at arbejde mindre. Men hvorfor spilder man Folketingets tid og en finanslovsdebat på at komme med forslag, vi ikke har nogen indflydelse på?

Kl. 18:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 18:19

Pelle Dragsted (EL):

Nu var det sådan set ikke mig, der tog det her spørgsmål op fra talerstolen. Det var den gode finansminister. Det her er ikke et forslag, der er målrettet hr. Joachim B. Olsen eller mine andre gode kolleger herinde. Det er et debatoplæg til almindelige danskere, til dem, der skal ud at bestemme, hvad det er for nogen krav, vi skal rejse ved de næste overenskomstforhandlinger. Husk, at Enhedslisten er et parti, der sidder herinde, men at vi altså også er et parti, der har tusindvis af medlemmer, der er aktive på alle niveauer i fagbevægelsen, og det her er et debatoplæg, der er rettet til dem. Alt handler ikke om hr. Joachim B. Olsen.

Lad mig så lige knytte en lille kommentar til det her med, at folk skulle begynde at arbejde mindre. Det er en spændende ny oplysning, for hvis det er rigtigt, hvad hr. Joachim B. Olsen siger, nemlig at der er lige så mange, der begynder at arbejde mindre, som der begynder at arbejde mere, jamen så er alle de positive dynamiske effekter, som kommer ud af at sætte skatten ned, jo væk.

Kl. 18:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Finn Sørensen, Enhedslisten, med et spørgsmål til hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 18:20

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak til hr. Pelle Dragsted for at svare på ministerens indlæg. Jeg har lige et par spørgsmål. Kan ordføreren bekræfte – ja, det har lidt at gøre med den måde, debatten kører på her – at det ikke er Enhedslisten, der i dag har taget initiativ til, at det her skulle være en stor debat under finanslovsforhandlingerne? Det synes jeg ...

Der er blevet slukket for mikrofonen. Hvorfor? Er det bare, fordi det er mig? (*Munterhed*).

Kl. 18:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ja, det er jo pudsigt. Men jeg tror, den er blevet tændt igen. Jeg kan se, at den lyser.

Kl. 18:21

Finn Sørensen (EL):

Tak, ja, nu lyser den igen, det er godt. Det andet spørgsmål er: Kan ordføreren også bekræfte, at der, hvis nu ministeren har ret i sine pessimistiske forudsigelser om, at lønmodtagerne slet ikke vil have det her, så ikke er noget problem? For hvis lønmodtagerne ikke vil

have det, bliver det ikke rejst som et overenskomstkraft, og så kan ministeren jo sove helt roligt. Og hvis der er et stort flertal ...

Kl. 18:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Nu slukker den, fordi taletiden er overskredet.

Værsgo.

Kl. 18:21

Pelle Dragsted (EL):

Jeg kan fuldstændig bekræfte begge hr. Finn Sørensens vigtige indsigelser. Det er for det første ikke os, der har bragt det her herop. Det her er en debat, vi skal ud og rejse på gader og stræder med almindelige danskere. Det er også politik. Al politik foregår heldigvis ikke herinde, det ville være ualmindelig kedeligt.

Med hensyn til det andet er det også fuldstændig rigtigt. Hvis ikke lønmodtagerne ønsker at rejse det her krav, bliver det ikke rejst. Når vi har brugt lidt tid på at regne på det, er det jo, fordi der har været en offentlig debat, hvor en række debattører, særlig fra højrefløjen, har forsøgt at tegne et billede af, at det her er komplet urealistisk og umuligt. Derfor er vi gået ind i debatten. For vi mener, det er en vigtig debat af hensyn til børnefamilierne, af hensyn til sammenhængskraften i samfundet og ikke mindst af hensyn til klimaet. For mens mere forbrug, uanset hvordan vi vender og drejer det, belaster vores klima, gør mere fritid det ikke.

Kl. 18:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Det var afslutningen på ordførerens svar.

Jeg skal så udsætte mødet til kl. 18.30, hvor vi går i gang med afstemningerne.

Mødet er udsat. (Kl. 18:22).

Kl. 18:30

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Mødet er genoptaget.

Inden vi går i gang med afstemningerne, skal jeg lige læse en anmeldelse op:

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Lovforslag nr. L 99 (Forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Godtgørelse til forældre, der har mistet et barn som følge af skade påført i sundhedsvæsenet)).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling, 1. del, af lovforslag nr. L 1: Forslag til finanslov for finansåret 2017.

Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsættelse 04.10.2016. 1. behandling 06.10.2016. Betænkning 10.11.2016. 2. behandling 17.11.2016. Tillægsbetænkning 08.12.2016).

Kl. 18:30

Afstemning

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Til § 6. Udenrigsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2 af finansministeren?

De er vedtaget.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 430 af SF som forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3-5 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 7. Finansministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 6-22 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 8. Erhvervs- og Vækstministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 23-25, 458, 27-35 og 37-40 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 9. Skatteministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 41 og 42 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 43 af finansministeren.

Afstemningen er slut.

For stemte 52 (DF, V, LA og KF), imod stemte 18 (EL, RV og SF), hverken for eller imod stemte 33 (S og ALT).

Forslaget er vedtaget.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 431 af SF som forkastet.

Det er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 44-49 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 11. Justitsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 50 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 51 af finansministeren.

Afstemningen er slut.

For stemte 104 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), [imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Forslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 52 af finansministeren.
Afstemningen er slut.

For stemte 86 (S, DF, V, LA, KF, SF og 2 (RV) (ved en fejl)), imod stemte 15 (ALT og EL), hverken for eller imod stemte 3 (RV).

Forslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 53 af finansministeren.
Afstemningen er slut.

For stemte 84 (S, DF, V, LA, SF og KF), imod stemte 20 (EL, ALT og RV), [hverken for eller imod stemte 0.]

Forslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 54 af finansministeren.
Afstemningen er slut.

For stemte 89 (S, DF, V, LA, RV, SF og KF), imod stemte 15 (EL og ALT), [hverken for eller imod stemte 0].

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 55 af finansministeren?
Det er vedtaget.

Til § 12. Forsvarsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 56-79 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Til § 14. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 81-98, 459-463, 99, 100, 464 og 102-115 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 432 af SF som forkastet.
Det er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 116-122 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Til § 15. Social- og Indenrigsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 123-155 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 433 af SF som forkastet.
Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 156-161 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Til § 16. Sundheds- og Ældreministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 162-195 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Til § 17. Beskæftigelsesministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 196-200 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 434 af SF.
Afstemningen er slut.

For stemte 19 (EL, ALT og SF), imod stemte 53 (DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 32 (S og RV).

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 201-212 og 465 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 435 af SF.
Afstemningen er slut.

For stemte 23 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 53 (DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 27 (S).

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 466 og 215-253 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Til § 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 254-277, 467-469 og 280-283 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Til § 20. Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 284-331 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Til § 21. Kulturministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 332-343 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Til § 22. Kirkeministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 344 og 345 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Til § 24. Miljø- og Fødevareministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 346 af finansministeren?
Forslaget er vedtaget.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 436 af SF som forkastet.
Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 347-360 af finansministeren?
Forslagene er vedtaget.

Kl. 18:35

Der stemmes om ændringsforslag nr. 437 af SF, og der kan stemmes.
Afstemningen er slut.

For stemte 24 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 53 (DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 26 (S).

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 361-363 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Til § 28. Transport- og Bygningsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 364-374 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 438 af SF som forkastet.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 375-381 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Til § 29. Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 382-385, 470 og 386-393 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 439 af SF som forkastet.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 394-397, 471 og 398-400 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Til § 35. Generelle reserver.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 440 af SF som forkastet.

Det er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 401-410, 472 og 411-414 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 441 af SF som forkastet.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 415 og 416 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 442 af S og SF.

Afstemningen er slut.

For stemte 51 (S, EL, ALT, RV og SF), imod stemte 52 (DF, V, LA og KF), [hverken for eller imod stemte 0].

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 417 af finansministeren.

Afstemningen er slut.

For stemte 79 (S, DF, V, LA og KF), imod stemte 20 (EL, ALT og RV), hverken for eller imod stemte 4 (SF).

Forslaget er vedtaget.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 443 af SF som forkastet.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 418-421 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 444 af S.

Afstemningen er slut.

For stemte 50 (S, EL, ALT, RV og SF), imod stemte 52 (DF, V, LA og KF), [hverken for eller imod stemte 0].

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 445 af S.

Afstemningen er slut.

For stemte 45 (S, EL, ALT og SF), imod stemte 52 (DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 5 (RV).

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 446 af S.

Afstemningen er slut.

For stemte 51 (S, EL, ALT, RV og SF), imod stemte 52 (DF, V, LA og KF), [hverken for eller imod stemte 0].

Forslaget er forkastet.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 447 og 448 af SF som forkastet.

De er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 449 af RV.

Afstemningen er slut.

For stemte 24 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 53 (DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 26 (S).

Forslaget er forkastet.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 450 og 451 af SF som forkastet.

De er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 452 af SF.

Har alle stemt?

Afstemningen er slut.

For stemte 51 (S, EL, ALT, RV og SF), imod stemte 53 (DF, V, LA og KF), [hverken for eller imod stemte 0].

Forslaget er forkastet.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 453 af SF som forkastet.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 422 og 423 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

[Til § 37. Renter.]

Kl. 18:41

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 473, 424 og 474-485 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Til § 38. Skatter og afgifter.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 454 af S.

Afstemningen er slut.

For stemte 41 (S, EL og RV), imod stemte 62 (DF, V, LA, ALT, SF og KF), [hverken for eller imod stemte 0].

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 486 af finansministeren?

Forslaget er vedtaget.

Kl. 18:46

Der stemmes om ændringsforslag nr. 455 af S og SF.

Afstemningen er slut.

For stemte 51 (S, EL, ALT, RV og SF), imod stemte 52 (DF, V, LA og KF), [hverken for eller imod stemte 0].

Kl. 18:49

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 487-496 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 456 af SF.

Afstemningen er slut.

For stemte 24 (EL, ALT, RV og SF), imod stemte 52 (DF, V, LA og KF), hverken for eller imod stemte 27 (S).

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 497 af finansministeren.

Afstemningen er slut.

For stemte 52 (DF, V, LA og KF), imod stemte 24 (EL, ALT, RV og SF), hverken for eller imod stemte 27 (S).

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 498-500 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Jeg betragter ændringsforslag nr. 457 af SF som forkastet.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 501-504 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Til § 40. Genudlån m.v.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 505, 506, 429 og 507-513 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Til § 41. Beholdningsbevægelser m.v.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 514-519 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Til § 42. Afdrag på statsgælden (netto).

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 520-522 af finansministeren?

Forslagene er vedtaget.

Herefter er afstemningen om ændringsforslagene slut.

Jeg foreslår, at behandlingen af finanslovsforslaget standses, og at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Sagens behandling stilles herefter i bero.

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 15. december 2016, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 18:49).